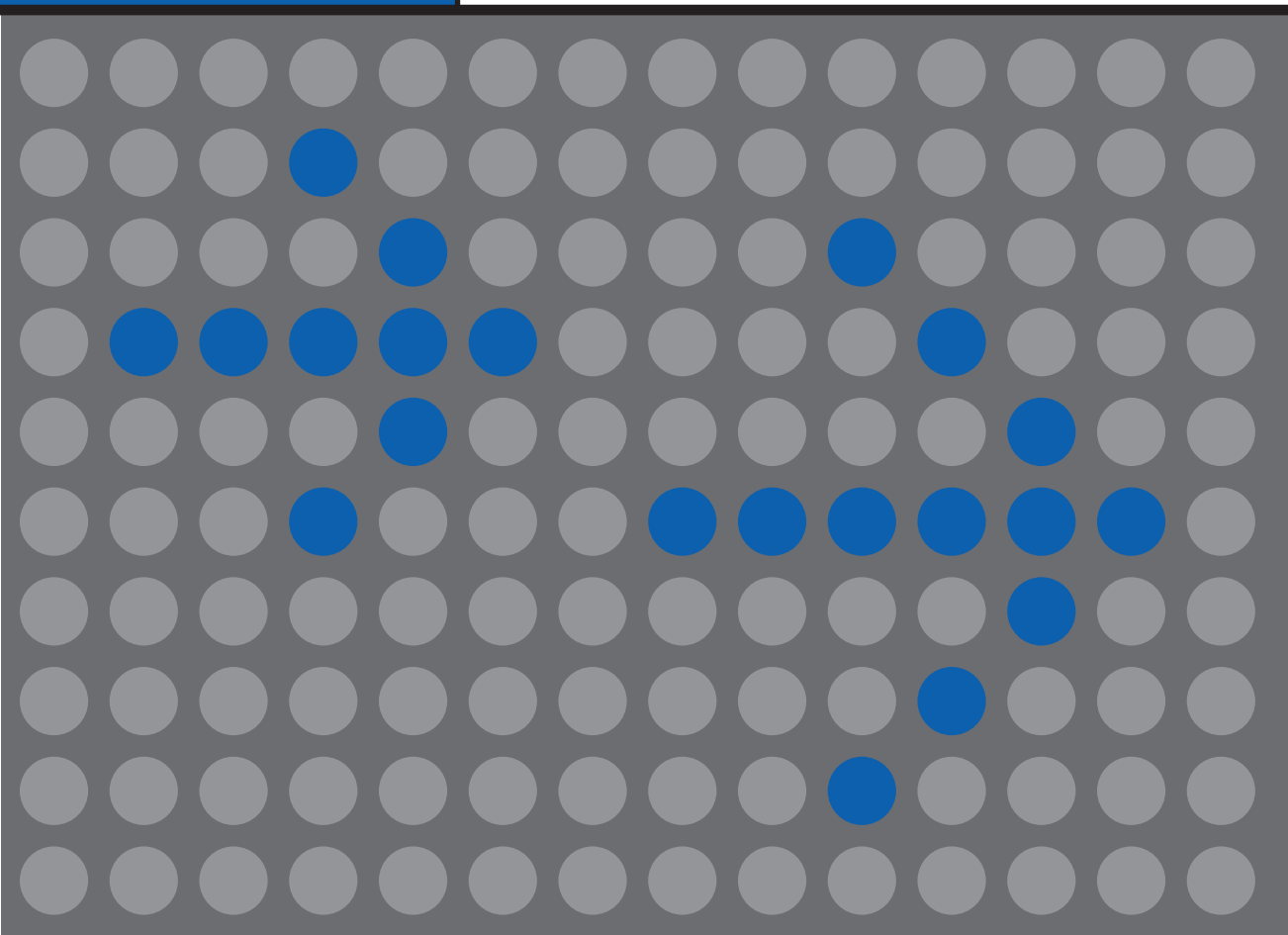

Educació i nous reptes socials

Aportacions
a la Llei d'educació
de Catalunya

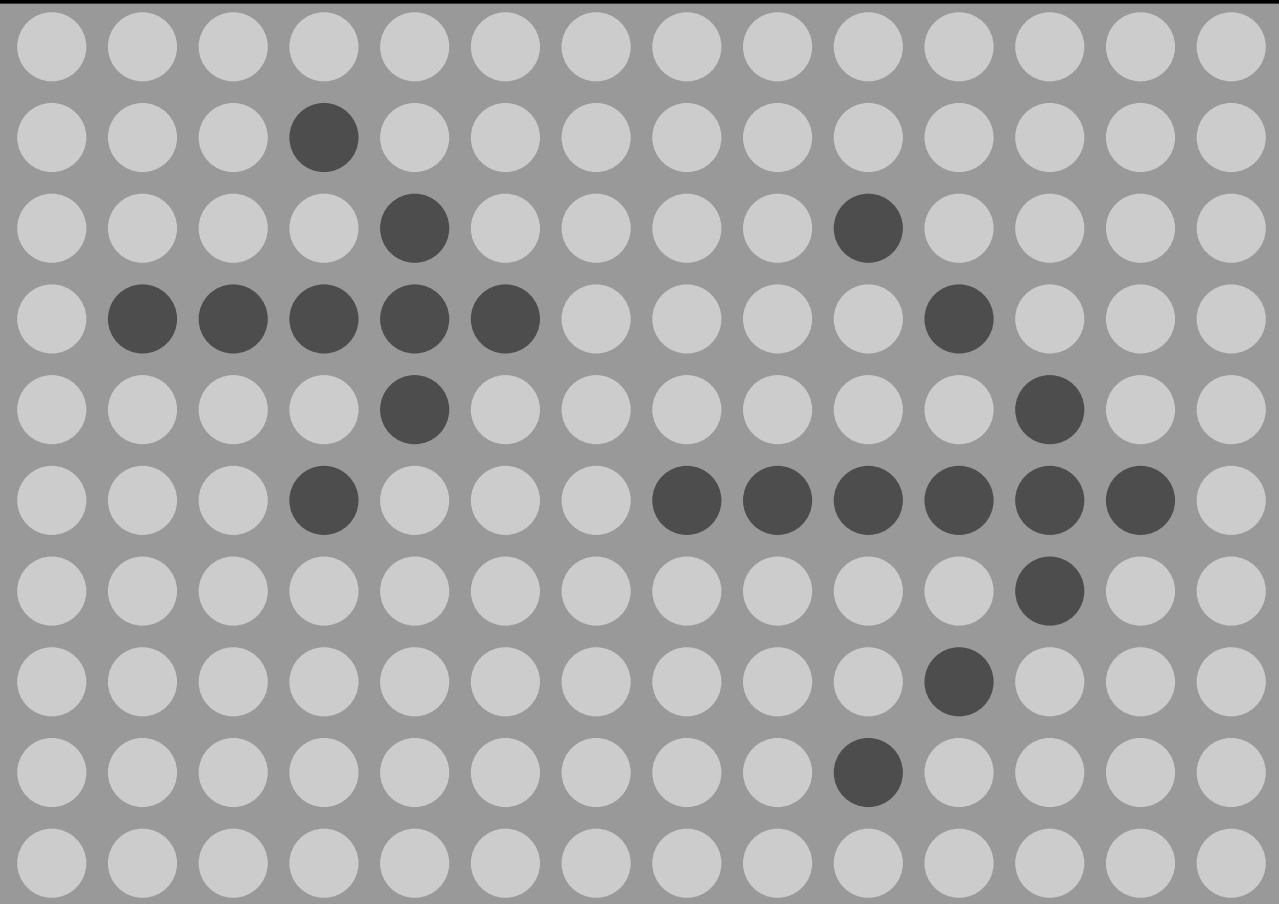
2008
08

Educació i nous reptes socials

2008

Aportacions
a la Llei d'educació
de Catalunya

© Generalitat de Catalunya
Consell Escolar de Catalunya

Edició: Servei de Comunicació, Difusió i Publicacions
1a edició: desembre de 2008
Tiratge: 1.200 exemplars
Disseny gràfic: Pallí Disseny
Impressió: Gràfiques Cuscó, SA
Dipòsit legal: B-49.103-2008

Índex

5	Presentació
7	1. Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país
43	2. Document 1/2008: Aportacions del Consell Escolar de Catalunya al document Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país
57	3. Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya i Dictamen 10/2008 del Consell Escolar de Catalunya presentats d'acord amb els títols del text de la disposició
59	Avantprojecte de la LEC. Exposició de motius
64	Dictamen del CEC. Fets i consideració general
67	Avantprojecte de la LEC. Títol preliminar. Objecte i principis
69	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol preliminar
70	Avantprojecte de la LEC. Títol I. Dret a l'educació i sistema educatiu
72	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol I
73	Avantprojecte de la LEC. Títol II. La comunitat educativa
79	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol II
83	Avantprojecte de la LEC. Títol III. El servei públic d'educació
89	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol III
93	Avantprojecte de la LEC. Títol IV. Ordenació dels ensenyaments
106	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol IV
111	Avantprojecte de la LEC. Títol V. Centres educatius
116	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol V
119	Avantprojecte de la LEC. Títol VI. L'autonomia dels centres educatius
124	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol VI
127	Avantprojecte de la LEC. Títol VII. Professorat i altre personal dels centres educatius
143	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol VII
149	Avantprojecte de la LEC. Títol VIII. Direcció i govern dels centres educatius
156	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol VIII

159	Avantprojecte de la LEC. Títol IX. Mesures correctores i sancions
162	Dictamen del CEC. Consideració al Títol IX
163	Avantprojecte de la LEC. Títol X. Administració de l'educació
172	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol X
176	Avantprojecte de la LEC. Títol XI. Avaluació del sistema educatiu de Catalunya
180	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol XI
182	Avantprojecte de la LEC. Títol XII. Cooperació amb altres administracions, organismes i institucions
184	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol XII
185	Avantprojecte de la LEC. Títol XIII. Finançament del sistema educatiu de Catalunya
190	Dictamen del CEC. Consideracions al Títol XIII
192	Avantprojecte de la LEC. Disposicions addicionals
195	Dictamen del CEC. Consideracions a les disposicions addicionals
196	Avantprojecte de la LEC. Disposicions transitòries
198	Dictamen del CEC. Consideracions a les disposicions transitòries
199	4. Vots particulars al Dictamen 10/2008

Presentació

El Consell Escolar de Catalunya va rebre en el curs 2007-2008 l'encàrrec del conseller d'Educació, Ernest Maragall, d'efectuar un informe sobre el document *Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país* i, posteriorment, d'emetre un dictamen sobre l'*Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya*. Aquest llibre recull el procés de consulta i participació que es va dur a terme.

El Pacte Nacional per a l'Educació, signat el 20 de març de 2006, va significar un primer pas en el camí de l'elaboració d'una llei d'educació catalana. El Consell va tenir un paper important en la preparació del pacte, tot fent una aposta per arribar a acords i sumar voluntats dels diferents sectors representats. En aquest sentit, es pot considerar que els membres del Consell en van ser partícips.

Amb l'aprovació de la reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol) i la necessitat de desplegar-lo — en la mesura que l'ordenament jurídic educatiu estatal ho permet —, es va conformar l'avantprojecte de llei, que més endavant va esdevenir projecte de llei.

En la sessió plenària del 3 de desembre, el conseller va presentar les intencionalitats de la llei mitjançant el document *Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país* i, posteriorment, en la sessió del 28 d'abril, va presentar l'*Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya*. Així, doncs, el procés de treball del Consell va tenir lloc durant el període apressat que va de desembre de 2007 a juliol de 2008, data en què es va aprovar el dictamen.

En exposar el document de bases, el conseller va situar la futura llei en la voluntat explícita i el compromís de desplegar, des d'una interpretació solvent i prudent alhora, els conceptes competencials que l'Estatut d'autonomia atorga a la Generalitat en l'àmbit educatiu. Va afegir que calia comptar amb una llei que obrís camins i possibilitats a la iniciativa, la creativitat i la professionalitat, i eliminar les traves, els obstacles i les dificultats per al ple desplegament, amb coherència i ambició, dels projectes de cada un dels elements del nostre sistema educatiu.

Moltes de les aportacions de l'informe sobre el document de bases que el Consell Escolar de Catalunya va aprovar es van recollir en l'avantprojecte de llei, entre les quals cal destacar aquelles que feien referència a l'ordenació dels ensenyaments, el concepte de servei públic d'educació, la comunitat educativa, l'autonomia de centres, el professorat, l'avaluació, el territori i el finançament.

L'estudi de l'avantprojecte de llei es va realitzar d'una manera intensa i amb un debat ple de dificultats, que palesava les diferents posicions que es mantenien sobre molts dels temes que la proposta plantejava. Aquest treball del Consell va significar molt per fer avançar la llei i,

al mateix temps, va deixar constància de les diverses visions i la pluralitat de punts de partida i d'opinions que s'evidencien al si de la comunitat educativa.

Tanmateix, tots els diagnòstics, les avaluacions, la participació dels agents socials i educatius sobre el nostre sistema educatiu i, fins i tot, una llei d'educació, només tenen sentit si estan encarats a aconseguir una educació que doni resposta a les necessitats dels nostres infants i joves per ajudar-los a ser millors persones, bons ciutadans i amb competències i responsabilitat per formar part de la nostra societat del coneixement, que intenta avançar en termes d'equitat, excel·lència i cohesió social.

El Consell Escolar de Catalunya, com a màxim organisme de participació i de consulta de la comunitat educativa, ha fet sentir la seva veu. De ben segur que l'esforç de tots els sectors educatius, socials i formacions polítiques per aconseguir una llei d'educació de Catalunya serà una realitat plausible. Una llei de país que ha de ser duradora, flexible i que ha de permetre un desenvolupament obert.

Pere Darder i Vidal

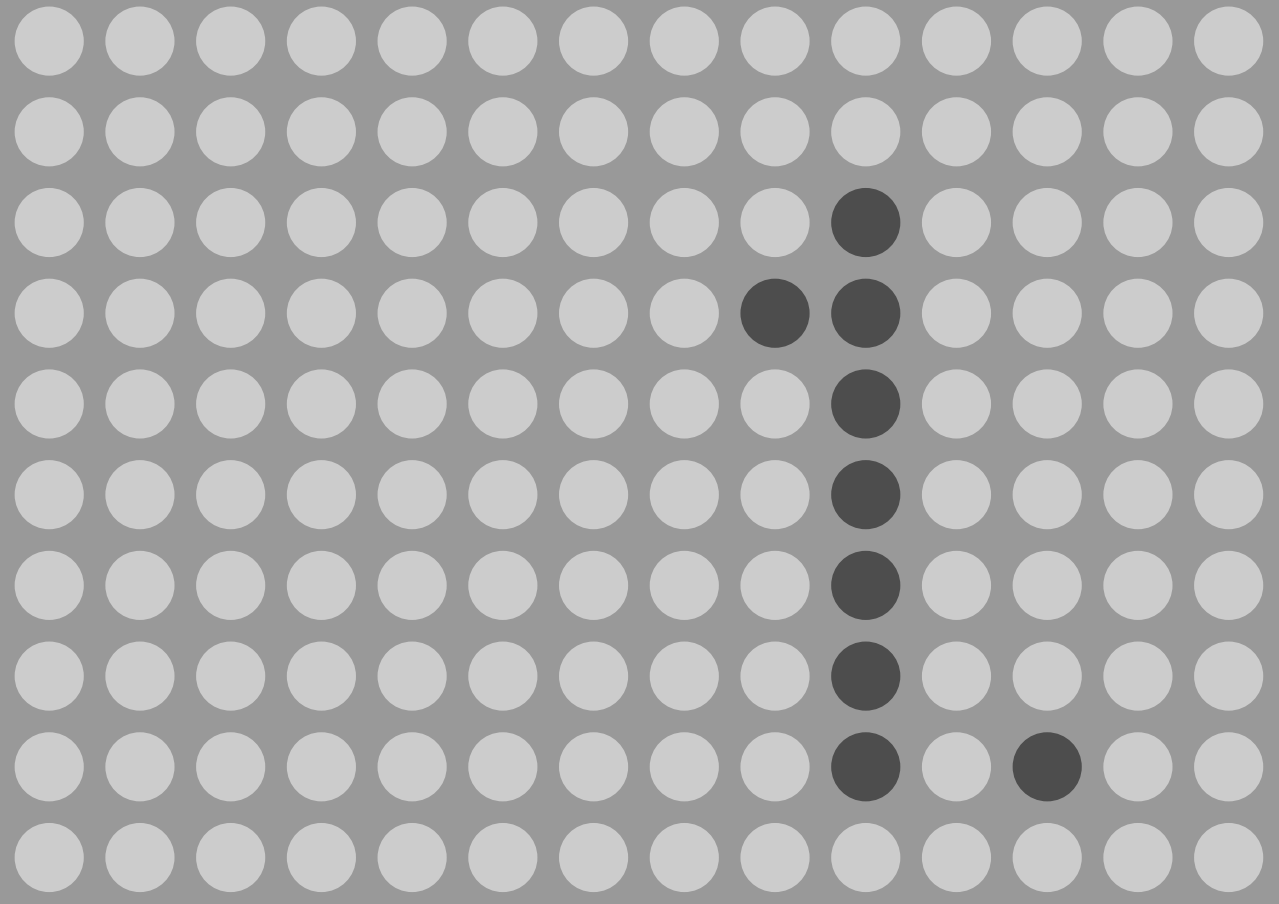
President del Consell Escolar de Catalunya

Barcelona, octubre de 2008

1.

Document de bases

*Bases per a la Llei d'educació de Catalunya.
Una llei de país*

I. Punt de partida

Les aspiracions de la societat catalana

La societat catalana té l'aspiració de millorar la seva prosperitat material, el seu benestar social i la seva cohesió comunitària. Vol que totes les persones que la conformen puguin portar a terme plenament els seus projectes de vida. La llibertat responsable de les persones, que defineix la ciutadania plena, només es pot donar en un marc social obert, que faciliti equitativament a tothom les oportunitats per conquerir la seva autonomia.

Aquesta aspiració col·lectiva no s'assoleix mai del tot i requereix d'un esforç permanent d'adaptació i d'innovació per adequar-se a l'evolució canviant de les condicions econòmiques, tecnològiques, socials i culturals del nostre entorn. Un entorn que cada cop és més ampli fins a esdevenir global, a la vegada que també és més dinàmic. Per tant, la societat catalana sap que la prosperitat, el benestar i la cohesió de demà no estan assegurats i que s'ha de dotar de les eines necessàries per garantir un futur millor per a tots els catalans.

Pensar en el futur és pensar en els nostres infants i adolescents d'avui que volem que arribin a ser individus lliures i ciutadans responsables. De la seva realització personal, en dependrà el progrés col·lectiu.

El paper de l'educació en la satisfacció d'aquestes aspiracions

Per això l'educació és una de les eines bàsiques que poden obrir-nos o tancar-nos el futur. Sempre ha estat així i, en conseqüència, la societat i les institucions catalanes han fet un gran esforç durant tot el segle XX, fins i tot en les pitjors condicions de la dictadura, per tenir una escola de qualitat. Aquest esforç s'ha intensificat en els darrers trenta anys de democràcia i autonomia, en els quals s'ha bastit un sistema educatiu que ha fet possible l'escolarització de tots els infants i joves de Catalunya. Encertadament s'ha entès que aquest era el punt de partida bàsic per oferir les oportunitats vitals a què té dret tota persona, a partir de proporcionar a cadascú el màxim d'educació possible.

L'esforç que s'ha fet en trenta anys

El reconeixement del dret a l'educació i l'atribució als poders públics de la responsabilitat de garantir-lo han estat consagrats en els textos normatius de més alt rang internacionals, europeus, espanyols i catalans, així com en les normes que els desenvolupen.

Les referències bàsiques a partir de les quals s'ha construït el nostre sistema educatiu, dins d'un marc institucional que ha desenvolupat les competències educatives de la Generalitat de Catalunya són: els principis de llibertat, qualitat, equitat i participació, que emmarquen el dret a l'educació; la finalitat del ple desenvolupament de la personalitat i de les capacitats de les persones, i els valors de la llibertat personal, de la responsabilitat, de la solidaritat, de la tolerància, del respecte, de la igualtat i de la justícia.

Com a resultat, avui disposem d'una cada cop més potent xarxa escolar pública que es complementa per la majoria dels centres privats que han concertat la prestació d'un servei escolar públic. Així, s'han atès les demandes creixents d'escolarització que la societat catalana reclamava i avui s'intenta absorbir l'impacte d'un intensíssim flux migratori, sense gaire parangó en els països del nostre entorn.

Al mateix temps, el nostre sistema educatiu ha estat un dels vehicles fonamentals de la recuperació de la llengua catalana; n'ha normalitzat plenament l'ús en l'àmbit escolar en haver-la adoptat com a llengua vehicular des del primer moment en què es va recuperar l'autogovern.

I tot això s'ha fet simultàniament amb reformes organitzatives i pedagògiques de gran ambició, no sempre plenament reeixides ni en el disseny ni en l'aplicació coherent, però que han estat precedides i acompanyades d'una gran efervescència renovadora de l'escola catalana.

El resultat d'aquest esforç no és gens negligible, gràcies sobretot al paper de la comunitat educativa. Avui, a Catalunya, amb la plena escolarització es pot dir que s'ha universalitzat efectivament el dret a l'educació; que els infants amb necessitats educatives especials són considerats i atesos en una perspectiva d'integració escolar; que el nivell educatiu general ha progressat fins a obtenir uns resultats estàndards relativament acceptables; que s'ha elevat el nivell de formació del professorat; que les condicions materials de les escoles són millors que mai; que els recursos públics destinats a l'educació no han parat de créixer; que la renovació pedagògica ha innovat currículums i mètodes d'aprenentatge; que la participació dels diferents sectors de la comunitat educativa en la gestió del sistema educatiu en tots els seus nivells és una realitat...

Les raons que aconsellen un canvi

Però arribats a aquest punt, és legítim preguntar-se si ens donem per satisfets amb el que s'ha aconseguit, si som prou autoexigents o si complim amb els estàndards definits per les organitzacions internacionals. En definitiva, hem de plantejar-nos la pregunta de si l'actual rendiment del nostre sistema educatiu és realment satisfactori i suficient per proporcionar millors oportunitats i per assegurar un futur col·lectiu. I la resposta és inevitablement crítica: no som on aspirem a arribar ni en l'equitat ni en la qualitat i l'excel·lència del nostre sistema educatiu.

Hi ha tot un seguit d'elements que apunten a la necessitat de superar l'estadi actual, perquè el progrés col·lectiu en relació amb els altres països del nostre entorn necessita de l'impuls d'un sistema educatiu enfortit i renovat.

Raons educatives

Si prestem atenció als indicadors dels resultats del nostre sistema educatiu trobem indicis concloents de la necessitat d'una rectificació orientada a aprovar l'assignatura pendent de la disminució dràstica del fracàs escolar.

Per exemple, si atenem uns quants indicadors sistèmics, veiem com el nombre total d'alumnes del sistema educatiu primari i secundari no ha parat de créixer des del curs 2000-2005 i s'ha incrementat en quasi 150.000 alumnes en 8 anys (*vegeu la taula 1*); també observem com el percentatge d'alumnes graduats en ESO el curs 2004-2005 només arriba al 72,2% de la població de 15 anys (*vegeu la taula 2*); que la taxa d'abandonament escolar prematur arribava el 2005 a un 32,9% de la població compresa entre els 18 i els 24 anys (*vegeu la taula 3*), ben lluny de la mitjana de la Unió Europea del 15,2% o de l'objectiu de Lisboa del 10% per al 2010; que el percentatge de població entre els 20 i 24 anys amb titulació postobligatòria era del 61,5% el 2005, 15 punts per sota de la mitjana de la Unió Europea (*vegeu la taula 4*).

És a dir, el fracàs escolar continua essent massa elevat i l'abandonament prematur del sistema educatiu, una realitat que condiciona negativament la capacitat col·lectiva del país.

I si passem als indicadors del rendiment escolar, trobem que en el curs 2003-2004 les taxes de promoció escolar a segon d'ESO eren del 84%, a quart d'ESO, del 72% i a segon de Batxillerat, del 75% (*vegeu la taula 5*); que els percentatges d'encerts dels alumnes de sisè de primària en una prova del curs 2002-2003 per àrees de coneixement eren, per exemple, d'un 56,8% en matemàtiques, d'un 60,8% en llengua anglesa, d'un 65,4 en llengua castellana o d'un 71,5% en llengua catalana (*vegeu la taula 6*); que el nivell d'assoliment de competències bàsiques d'alumnes de segon d'ESO al curs 2003-2004 era d'un 53% en matemàtiques, d'un 54% en anglès, d'un 62% en ciències, d'un 66% en català o d'un 74% en castellà (*vegeu la taula 7*), o que segons l'estudi PISA de 2003 (amb mitjanes OCDE de 500 punts) la competència matemàtica dels alumnes catalans era de 494 punts, la competència lectora, de 483 punts, la científica, de 502 punts i la de resolució de problemes, de 493 punts (*vegeu la taula 8*).¹

Són uns quants exemples d'indicadors d'un rendiment escolar insatisfactori o, si es vol, relativament insatisfactori, però en tot cas per sota de l'exigible i que de ben segur és susceptible de millora significativa. No seria prou equànime, però, silenciar que els resultats de l'estudi PISA assenyalen com un factor positiu la baixa dispersió dels resultats, que seria un bon indicador de l'equitat del sistema.

És cert que hi ha factors exògens al sistema educatiu que poden explicar part del fracàs escolar que patim i de les dificultats per seguir aixecant el nivell educatiu global, però no es poden ignorar altres factors endògens al sistema educatiu: des de la formació del professorat a la idoneïtat de l'ordenació educativa i del currículum, passant pels mètodes pedagògics i didàctics o l'assimilació deficient d'una legislació educativa ni ben entesa ni ben rebuda per part del cos docent. Cal insistir en la importància del model organitzatiu escolar, encara massa rígid i poc eficient, que no tradueix l'increment de recursos en resultats suficientment positius. Estaríem davant d'una mena de llei de rendiments decreixents del sistema educatiu, agreujada per unes diferències acusades entre l'escola pública i l'escola concertada, que dibuixen un model educatiu que tendeix a la dualització social.

1. L'estudi PISA de 2006, de difusió imminent, preveu resultats similars als d'anys anteriors.

Raons socials

I això ens porta a considerar la influència de determinades dinàmiques socials en el comportament i rendiment de la institució educativa. Uns quants indicadors demogràfics i socials ens hi poden ajudar.

Hem vist abans que, en els darrers 8 anys, el nombre total d'alumnes escolaritzats ha passat de 989.551 a 1.136.100, amb un creixement del 14,8%, però en el mateix període el nombre d'alumnes d'origen estranger ha passat de 23.778 alumnes (2,5% del total) del curs 2000-2001 als actuals 133.000 (12,5%), amb un creixement del 459,3%! (*vegeu la taula 13*). Aquests alumnes estrangers d'origen ben diversos (*vegeu la taula 18*) no es distribueixen, però, de forma homogènia ni en el territori ni en la xarxa escolar. Així, en el territori tenim 14 comarques amb altes concentracions d'alumnes estrangers de més del 15% del total (*vegeu les taules 14 i 15*): municipis com Salt arriben al 42,9%; Canovelles, al 27,9%; Manlleu, al 25%; Ulldecona, al 29%; l'Hospitalet de Llobregat, al 21,2%, i Santa Coloma de Gramenet, al 20,5% (*vegeu les taules 16 i 17*). I, baixant al detall, en determinats barris de les nostres ciutats trobaríem concentracions d'alumnat estranger encara molt més intenses. I si del territori observem la distribució de l'alumnat segons la tipologia dels centres educatius, en els centres públics ens trobem amb una concentració desproporcionada de l'alumnat estranger (*vegeu les taules 19 i 20*).

D'aquests indicadors, se'n dedueix que l'arribada d'alumnat procedent de la immigració en un curt període de temps està desbordant, en determinats punts, la capacitat del sistema educatiu per entomar aquest nou repte amb condicions d'equitat i d'igualtat d'oportunitats. Així, hi ha indicis que assenyalen riscos per a la nostra cohesió social.

Raons econòmiques

A més dels factors estrictament educatius i dels factors socials que s'han analitzat fins ara, cal considerar l'efecte del nivell educatiu global en la competitivitat de la nostra economia, especialment en un moment en què ha esdevingut una prioritat canviar les bases de la nostra prosperitat. Tendim cap a un nou model econòmic que se centra en la gestió del coneixement i, per tant, necessitem un capital humà capaç de transformar la informació en coneixement i de contribuir a un salt decisiu en la innovació tecnològica, amb tot el que comporta d'increment substancial del nivell científic i tècnic del país, i a la vegada de noves formes empresarials i de relacions de treball.

Alguns indicadors ens ajudaran a reforçar la percepció d'aquesta necessitat, especialment la comparació de la distribució de la població adulta segons el nivell de formació màxim assolit. Així, tenim que el 2004, a Catalunya, el 55,8% de la població entre 25 i 64 anys només havia assolit el nivell formatiu equivalent a l'ESO i tan sols un 18,8% tenia el nivell equivalent al batxillerat i a la formació professional, en contrast amb el 36% de la població de la zona euro, que només tenia el nivell ESO i amb el 45%, que tenia el nivell de secundària postobligatòria (*vegeu les taules 9 i 10*). La persistència d'aquest diferencial justifica la necessitat d'una actuació a fons per elevar el nivell formatiu general.

D'altra banda, si cerquem en els estudis de prospectiva de la demanda de treball per nivells educatius, veurem que la previsió per al període 2005-2010 especifica que d'un total de 511.000 llocs de treball, 197.000 correspondrien a un nivell d'estudis mitjà i 379.000, a un nivell d'estudis alt (*vegeu la taula 11*). Aquesta estructura de la demanda de treball comporta la superació d'un model econòmic obsolet, en què encara predominen massa els sectors de baix valor afegit en coneixement i amb utilització extensiva de mà d'obra, com també una determinada mentalitat social i familiar, que valora més la riquesa que el coneixement i que porta a menysvalorar la cultura de l'esforç.

Nova percepció social de les necessitats educatives

Tot plegat és percebut i interioritzat per la societat i per les famílies, i està canviant la percepció de l'educació i, amb aquesta, les aspiracions i les demandes educatives.

Més enllà de les formulacions generals i col·lectives, l'educació apareix cada cop més com un factor de creixement i de progrés personal i això incrementa la demanda d'una atenció educativa personalitzada.

Així, es planteja com assegurar la igualtat d'oportunitats educatives quan el dret a l'educació ja no s'entén tan sols com el dret de ser escolaritzat amb uns estàndards mínims de qualitat, sinó com la resposta a les necessitats individualitzades de tots i cadascun dels alumnes. La qüestió és, doncs, com fer que la resposta a l'aspiració legítima de les famílies d'escollir l'educació per als seus fills no produeixi una deriva que fracturi la cohesió social en aprofundir encara més la dualització del sistema educatiu. Al mateix temps s'ha de vetllar de no perjudicar les possibilitats individuals d'avenç de tots els alumnes per les limitacions d'un entorn educatiu que s'ha orientat cap a la igualtat.

Aquesta tensió entre llibertat i igualtat travessa la majoria de les decisions concretes de la gestió del sistema educatiu, com el procés d'elecció de centre per part de les famílies, les fórmules de distribució de l'alumnat nouvingut entre els centres escolars, les formes d'organització dels centres a l'hora de fixar les directrius pedagògiques, l'organització del professorat, les modalitats de cooperació amb l'entorn, els estímuls per prosseguir l'ensenyament postobligatori i per arribar a nivells d'excel·lència i, finalment, els sistemes d'avaluació dels processos i dels resultats educatius.

II. El perquè d'una llei

De l'Estatut a la Llei d'educació

Atendre aquestes noves realitats i aquest nou estat d'ànim col·lectiu és una obligació dels poders públics, que han de trobar la millor manera de garantir el dret constitucional i estatutari a l'educació en les noves condicions.

La Generalitat de Catalunya té les facultats i competències per legislar i actuar en matèria

educativa. Unes competències consolidades pel nou Estatut d'autonomia, que permeten desplegar una política educativa pròpia. Per tant, la Generalitat té capacitat de regular els mecanismes, instruments i mitjans per a l'aplicació de les polítiques educatives adequades al desenvolupament social i econòmic del país.

Tenim la necessitat i disposem de la capacitat de modelar un instrument potent per afrontar una política educativa pròpia: la Llei d'educació de Catalunya. Una Llei que ha de ser l'eina per definir un model educatiu propi; s'ha de configurar a partir de l'oferta d'un servei públic educatiu de provisió mixta (pública/privada); s'ha d'organitzar i dirigir amb estructures flexibles; s'ha de gestionar amb el criteri d'autonomia dels centres, i que ha de servir un col·lectiu professional enfortit i amb el suport des de la confiança i per a una eficient gestió dels recursos.

Tot plegat s'ha d'orientar cap a l'objectiu fonamental de l'èxit educatiu en el sentit més global, amb el que comporta de millora de resultats, de disminució de les taxes d'abandonament escolar, de millora de les taxes d'escolarització en els ensenyaments postobligatoris i de promoció de l'excel·lència educativa.

Aquesta Llei ha de superar la temptació de pretendre resoldre els problemes de l'educació amb un simple canvi legislatiu; ha d'evitar prescriure remeis ineficaços per a mals inexistents. Per això, vol ser una llei instrumental que organitzi l'ús eficient dels recursos per facilitar un treball més eficaç dels alumnes i dels professors. La comunitat educativa demana estabilitat. Amb raó. Les noves normes només tenen sentit si afegixen valor, llibertat i creativitat al conjunt del sistema.

La Llei vol ser, doncs, un instrument de la reforma educativa; però no és la reforma educativa. En tot cas vol ser-ne un catalitzador i un canal prou flexible per on flueixin les reformes reals. En aquest sentit la Llei es proposa concretar i sintetitzar un agenda reformadora i, si és possible, simplificar i clarificar la normativa existent. També es proposa fixar un marc estable, però flexible, reconèixer les bones pràctiques ja experimentades, així com habilitar noves eines jurídiques per facilitar i estimular els canvis.

La Llei ha de ser el contenidor on prenguin sentit global molts dels programes, actuacions i experiències que actualment estan en marxa en el sistema educatiu català: projectes lingüístics, plans de millora i d'autonomia dels centres, escola rural, centres de l'etapa de 3 a 18 anys, aules d'acollida, plans educatius d'entorn, contractes programa amb centres concertats, ús de noves tecnologies i primer cicle d'escola infantil, entre d'altres.

El Pacte Nacional per a l'Educació ens assenyala el camí

L'impuls de la Llei d'educació de Catalunya no sorgeix del buit ni és només una conseqüència del nou marc polític i jurídic que ofereix el nou Estatut. En la passada legislatura la comunitat educativa i la societat catalana van donar un primer pas en signar el Pacte Nacional per a l'Educació, que contenia els elements que col·lectivament es consideraven fonamentals per inspirar una política educativa de llarg abast.

Amb el Pacte es feia un triple reconeixement del capital educatiu del país: de l'experiència pedagògica i d'innovació educativa acumulada per les escoles catalanes, de la sòlida realitat de la xarxa pública escolar i de la indispensable contribució dels centres privats concertats.

Però el Pacte també prenia consciència de la necessitat de mirar de cara els canvis socials provocats per l'eclosió de la societat de la informació, per l'aparició de noves formes de desigualtat, amb els riscos d'exclusió que comporten, i per l'impacte de la nova immigració.

En el Pacte s'interpretava el dret a l'educació d'acord amb la repercussió dels nous requeriments socials, tot ampliant-lo i interpretant-lo com un dret bàsic universal convertit en un bé públic que cal assegurar a tothom en condicions d'equitat. Per tant, el sistema educatiu està obligat a oferir oportunitats d'aprenentatge i formació que s'adaptin a la diversitat de persones, grups i situacions i al llarg de tota la vida.

Al mateix temps s'hi constata la insuficiència del gran esforç educatiu portat a terme que, si bé havia aconseguit la universalització de l'educació i havia garantit uns nivells bàsics de qualitat, no havia arribat als índexs desitjables d'èxit escolar, d'excel·lència educativa i d'escolarització postobligatòria. Aquesta insuficiència assenyalava els dos grans objectius pendents del nostre sistema educatiu: la millora substancial del rendiment i de la qualitat i correcció enèrgica de la tendència a la dualització social.

Per això, amb el Pacte, van quedar traçades cinc línies mestres d'actuació de la política educativa del Govern de Catalunya: resoldre les disfuncions de la doble xarxa d'oferta educativa, promoure noves formes d'organització dels centres educatius, estimular la carrera professional dels docents, fomentar la cooperació amb les famílies i impulsar la coresponsabilitat municipal en la gestió educativa.

Finalment, el Pacte contenia el mandat de dotar-se d'una llei d'educació de Catalunya que establís un model educatiu propi, alhora que en prefigurava bona part dels continguts, que sintèticament es despleguen en vuit directrius per elaborar-la:

- a) El desplegament d'un projecte educatiu de Catalunya que expliciti les grans línies estratègiques de l'educació per al país i afavoreixi la concreció successiva de projectes educatius territorials i de projectes educatius de centre, que siguin fidels tant a les línies estratègiques dels projectes educatius que els emmarquen com a les necessitats i característiques dels respectius territoris i comunitats educatives.
- b) La implantació de la cultura de l'avaluació en el conjunt del sistema educatiu, que permeti un millor coneixement del funcionament i dels resultats. Aquesta cultura s'ha de veure afavorida per un pla global i coherent d'actuacions avaluadores a diferents àmbits.
- c) El desenvolupament de l'exercici democràtic i responsable de l'autonomia de centre.
- d) Una planificació de les necessitats educatives territorialment equilibrada que emmarqui tots

centres sostinguts amb fons públics en el servei educatiu d'interès públic, de manera que aquest servei es presti en un marc que garanteixi la integració de tot l'alumnat, la igualtat d'oportunitats i la llibertat d'ensenyament, en què s'inclou el respecte al dret que assisteix els pares i mares que els fills i filles rebin l'educació que vagi d'acord amb llurs conviccions, i adquirir així les connotacions pròpies d'un servei d'utilitat pública.

- e) El reconeixement social de la funció docent del professorat.
- f) El reconeixement del paper fonamental de les famílies en el procés educatiu i la potenciació de la participació en la vida escolar.
- g) L'acostament de les decisions al territori i als ciutadans i ciutadanes, impulsant la descentralització i la coresponsabilització dels ajuntaments, d'acord amb els principis de subsidiarietat i autonomia municipal.
- h) El respecte als drets i deures que es deriven de la Constitució, l'Estatut d'autonomia i la legislació vigent.

Amb aquests vuit punts, coherents amb l'anàlisi de la nostra realitat educativa, el Pacte Nacional afirmava la necessitat d'una profunda reforma estructural del nostre sistema educatiu, especialment dels aspectes organitzatius, per estar en millors condicions per arribar als nivells de qualitat educativa que la nostra societat demana i, al mateix temps, per assegurar l'equitat plena que la justícia social ens reclama en l'accés a l'educació.

III. Característiques de la Llei

Objectius de la Llei

De l'estat del sistema educatiu esbossat anteriorment, en podem concloure que en la societat del coneixement no són acceptables els resultats detectats pels indicadors ni la distribució sociològica; tenen un impacte negatiu sobre la competitivitat del país, alhora que representen un risc de fractura social que pot afectar la cohesió i la convivència socials.

El propòsit de la Llei d'educació és facilitar el marc institucional adequat per a una millora sistemàtica de la qualitat del nostre sistema educatiu. No es tracta tant de canviar novament l'ordenació educativa i el currículum com de possibilitar que l'acció educativa es pugui desenvolupar en un marc que estimuli la innovació i consolidi les bones pràctiques.

La Llei no ha de tractar tant dels continguts de l'educació, sinó de com fer possible que la pràctica educativa respongui millor a la diversitat dels nostres alumnes, de manera que la nostra institució escolar pugui adoptar en tot moment les mesures concretes per satisfer les situacions diverses que representa una societat complexa.

Els objectius són, doncs, més de naturalesa estructural que pedagògica i es focalitzen bàsicament en els centres educatius, d'acord amb el principi de proximitat que intenta resoldre els problemes concrets des de la mateixa realitat en què es produeixen.

Quins centres? Amb quina autonomia? Amb quina gestió? Amb quina direcció? Amb quina avaluació i demanda de resultats? Ubicats en quin entorn? Amb quin perfil per als professionals?

Aquestes són les preguntes essencials que es plantegen, i a les quals la Llei ha de donar resposta dins el conjunt d'elements que determinen el fet educatiu i que en condicionen la pràctica.

Una llei completa

La Llei d'educació de Catalunya, d'acord amb les competències compartides vinculades a la regulació i garanties d'exercici del dret a l'educació, desplegarà les previsions de la legislació orgànica per esdevenir la norma que sigui la base dels posteriors desenvolupaments reglamentaris a Catalunya. En aquest sentit, la Llei assumirà i desenvoluparà els preceptes orgànics i, si escau, bàsics de les lleis estatals LODE i LOE, sense repetir-los innecessàriament.

Així, es manifestarà explícitament sobre les qüestions relatives al dret individual i de les famílies a l'educació, les obligacions correlatives dels poders públics en matèria de programació del sistema educatiu, la regulació del dret a la creació i direcció de centres, les previsions de finançament del sistema i l'ordenació de les etapes educatives.

Sobre aquestes premisses, la Llei d'educació de Catalunya elaborarà un cos legal coherent, complet i amb visió de futur que:

- definirà els principis generals que inspiren el sistema i l'organització, la satisfacció del dret a l'educació i el paper i cooperació entre els diversos agents de la comunitat educativa;
- determinarà com els centres educatius esdevenen els proveïdors de l'educació i fixarà les bases del que ha de ser el servei públic d'educació de Catalunya i les garanties derivades del principi d'autorització administrativa;
- fixarà els principis generals de la regulació del règim lingüístic en l'àmbit de l'ensenyament;
- donarà pautes i referents per a l'organització de l'acció educativa i els continguts dels ensenyaments i assegurarà que, en el marc d'autonomia dels centres, els projectes educatius n'ordenin la gestió, la direcció, l'organització pedagògica i els continguts dels ensenyaments;
- caracteritzarà la professió docent, establirà la funció pública docent a Catalunya, adaptada a les necessitats dels centres, i també dissenyarà la carrera docent;
- assegurarà un sistema d'avaluació com a garantia d'ajust del sistema als principis i finalitats i com a instrument imprescindible per desenvolupar l'autonomia dels centres i les bases del servei públic d'educació;
- establirà les competències i l'organització territorial de l'Administració educativa, posarà les bases de la cooperació entre l'Administració local i l'Administració educativa tenint

- en compte el principi de subsidiarietat. D'aquesta manera, dibuixarà els trets principals de l'organització territorial del sistema educatiu;
- concretarà els drets i els deures de les famílies en el procés educatiu.

Aquests elements prefiguren sis grans blocs, els quals la Llei recollirà:

- 1r. Els principis del sistema educatiu de Catalunya.
- 2n. Les característiques del servei públic d'educació.
- 3r. L'organització pedagògica, el funcionament dels centres i els continguts de l'ensenyament.
- 4t. La caracterització de la professió docent a Catalunya i l'organització de la funció pública docent.
- 5è. El sistema d'avaluació i control del sistema educatiu.
- 6è. L'organització de l'Administració educativa, l'organització territorial i el paper dels ajuntaments en matèria d'educació. Les relacions entre l'escola, les famílies i l'entorn social.

Una llei oberta

La Llei proporcionarà un marc on puguin aparèixer solucions diverses als requeriments plurals plantejats per la demanda educativa.

Per tant, la Llei se centrarà més a obrir possibilitats diverses, tant d'oferta educativa com d'organització i continguts, que en tancar en àmbits rígids les fórmules per satisfer el dret a l'educació. Una de les característiques fonamentals de la Llei serà la flexibilitat a l'hora de proposar solucions; una flexibilitat que permeti adaptar-se amb garanties a les noves necessitats i doni cabuda a les múltiples iniciatives innovadores que de manera dispersa s'han posat en pràctica en el nostre país.

Només amb un marc prou flexible serà possible donar respostes apropiades a la diversitat de situacions i de requeriments que presenta la societat catalana, la qual es caracteritza per una gran diversitat tant personal com territorial. Ens cal un marc que estimuli la creativitat i la innovació pedagògica i organitzativa, que faciliti l'adaptació a les necessitats territorials i locals i que s'orienti a satisfer les necessitats educatives de cada persona concreta. La flexibilitat és, doncs, una condició necessària per a la millora de la qualitat educativa.

La flexibilitat que es reclama ha de permetre recollir tota la tradició educativa de Catalunya i la seva riquesa pedagògica i d'oferta educativa, a la qual no podem ni volem renunciar, ans al contrari: volem ordenar sense que aquesta regulació li pugui treure ni un bri de la seva creativitat ni de la seva llibertat.

Naturalment, l'Administració de la Generalitat tindrà la responsabilitat de garantir el respecte dels drets i principis educatius i l'acompliment dels objectius proposats. La Llei fixarà les pautes bàsiques que hauran de complir tots els agents del sistema educatiu i determinarà els sistemes d'avaluació i d'inspecció que, més enllà de l'anàlisi del compliment de la norma, informaran dels resultats i dels processos i en verificaran l'adequació als objectius perseguits.

Llengua pròpia i cultura catalana: una llei per a la ciutadania catalana

En considerar les característiques generals de la Llei d'educació, no es pot deixar d'esmentar la seva incidència en la conformació de la ciutadania catalana i en la transmissió de la llengua i la cultura catalanes. Així, serà també un tret principal de la Llei el propòsit de conrear una cultura comuna, entesa com a element de cohesió social i d'identitat compartida, en la qual puguin sentir-se identificats tots els ciutadans de Catalunya. Aquesta voluntat comporta la definició d'una escola que tingui com a objectiu transmetre uns principis cívics comuns en un context d'interculturalitat democràtica, que faci de la llengua catalana un factor bàsic d'integració. El civisme democràtic i la llengua catalana han de ser els elements centrals d'una escola que tingui la missió de formar ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

IV. Bases de la Llei

La Llei continuarà els elements estratègics per satisfer les necessitats i els reptes del nostre sistema educatiu. Així, la Llei inclourà deu aspectes bàsics:

1. Els principis generals del sistema educatiu català
2. La definició, l'abast i la gestió del servei públic d'educació
3. La planificació de l'oferta educativa
4. La gestió dels centres educatius des del principi d'autonomia
5. La professió docent
6. L'avaluació del sistema educatiu
7. L'educació, les famílies i el territori
8. L'ensenyament obligatori
9. Els ensenyaments postobligatoris
10. El finançament

1. Els principis generals del sistema educatiu català

La Llei enunciarà els principis que regiran el sistema educatiu de Catalunya; uns principis basats en els valors establerts a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia.

D'entre els principis d'ordre general, se'n destaquen:

- La transmissió dels valors propis d'una societat democràtica, de llibertat personal, responsabilitat, solidaritat, tolerància i igualtat.
- L'equitat per garantir la igualtat d'oportunitats que possibiliti la integració escolar de tots els alumnes sense cap mena de discriminació, que compromet i coresponsabilitza tots els centres educatius sostinguts amb fons públics.
- El conreu de la cultura i la llengua pròpia i el respecte i la convivència multicultural.
- Una política de beques i ajuts per compensar les famílies que tinguin dificultats per a la continuació dels estudis dels fills i també per estimular les possibilitats d'excel·lència dels alumnes que ho mereixin.

D'entre els principis d'ordre específic, se'n poden esmentar:

- La formació integral de les capacitats intel·lectuals, físiques, emocionals i socials dels alumnes que permetin el ple desenvolupament de la personalitat, amb uns ensenyaments de contingut laic i de base científica.
- La capacitat cultural, científica i tècnica, l'habilitació per a l'aprenentatge permanent, així com la formació cívica, que facin possible que l'alumnat s'incorpori plenament a la societat i al món del treball.
- L'estímul i el reconeixement de l'esforç de totes i cada una de les persones que intervenen en el sistema educatiu i en la comunitat educativa, per fer del mèrit —i no l'origen familiar i social— el principal factor de progrés personal.
- La implantació de la cultura d'avaluació i de rendiment de comptes de la feina feta.
- El respecte al dret de pares i mares a què llurs fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions.
- La convivència en els centres educatius basada en el respecte mutu, en l'acceptació dels drets i deures i en el reconeixement de l'autoritat democràtica.

I, en tercer lloc, d'entre els principis d'ordre organitzatiu:

- La flexibilitat del sistema per adaptar-se a les necessitats canviants de la societat.
- L'autonomia dels centres educatius.
- La participació de la comunitat educativa.
- La promoció del reconeixement social i professional del professorat.
- El compromís de les famílies en el procés educatiu.
- La planificació equilibrada de les necessitats educatives, territorialment i socialment, que emmarca tots els centres sostinguts amb fons públics.
- La coresponsabilització dels ajuntaments en la gestió del sistema educatiu amb l'acostament de les decisions al territori i a la ciutadania.

2. La definició, l'abast i la gestió del servei públic d'educació

El servei públic d'educació català es caracteritza per l'oferta mixta de serveis educatius. Aquesta oferta està constituïda pels centres de titularitat i gestió pública i pels centres concertats de titularitat i gestió privada i finançats amb fons provinents dels pressupostos públics.

Dins d'aquest servei, els centres públics, responsables de l'escolarització de dues tercers parts dels alumnes, han d'oferir un estàndard de qualitat elevat en l'assoliment dels objectius d'equitat i d'excel·lència educatives. Només així podran fixar el nivell educatiu del país a tots i cada un dels barris, viles i pobles de Catalunya.

Com s'ha assenyalat anteriorment, la demanda educativa s'ha diversificat i ha incrementat l'exigència de qualitat de l'oferta educativa. Conforme creix el valor de l'educació com a valor social i també de mercat —simultàniament a l'impacte de l'escolarització de la població

immigrada—, la pressió de singularització de l'oferta educativa és més forta i comporta un risc creixent de desigualtat, discriminació i exclusió social dels alumnes considerats problemàtics.

Les dinàmiques socials, essencialment les residencials, marquen la tendència a escolaritzar en les mateixes escoles els alumnes amb més dificultats (normalment en les més pròximes als domicilis), fet que augmenta les dificultats d'aquests centres escolars d'obtenir uns resultats educatius positius del conjunt de l'alumnat.

D'altra banda, les polítiques aplicades fins abans de la signatura del Pacte Nacional per a l'Educació patien sovint un tractament diferenciat de les dues xarxes escolars finançades públicament, a causa d'una definició insuficient del paper que havien de fer en la provisió del servei educatiu.

El Pacte Nacional estableix les bases per bastir un servei públic d'educació que respongui a les necessitats de la societat catalana i reculli la tradició i consolidi la situació en la qual centres públics i centres sostinguts amb fons públics proveeixen el servei educatiu de Catalunya.

Per tot això, la Llei definirà i delimitarà de quina manera la prestació educativa anirà a càrrec del conjunt de centres públics i privats sostinguts amb fons públics, amb independència de quina en sigui la titularitat.

Amb aquesta definició, i comptant amb la coresponsabilització en l'escolarització de tot tipus d'alumnat per part de tots els centres que presten el servei públic d'educació, tal com s'estableix en el Pacte, la Llei dotarà el sistema educatiu de Catalunya d'un marc que impulsi la igualtat d'oportunitats en un context de llibertat d'ensenyament.

En aquest marc s'establiran les regles que han d'assegurar que l'administració planifiqui l'oferta educativa amb els requisits d'estabilitat i de participació dels sectors implicats en la prestació.

Segons els principis establerts, la Llei assegurarà la suficiència econòmica per a la prestació del servei en condicions de qualitat. I també establirà les bases que garanteixin l'accés dels alumnes en igualtat d'oportunitats als centres educatius en funció de la voluntat de les famílies.

D'acord amb el concepte que els centres educatius, com a institucions, seran les unitats de millora que permetin assolir els objectius desitjats, s'obren diversos interrogants sobre les formes de gestió d'aquests centres: l'abast i els límits de la seva autonomia, el reclutament i perfil dels professionals, l'avaluació dels resultats i el rendiment de comptes de la seva activitat i les relacions amb l'entorn social i institucional.

La Llei recollirà les diferents tipologies de centre i la possibilitat d'obrir-les a les formes organitzatives més adequades per millorar-ne la prestació dels serveis. Com, per exemple, la possibilitat d'agrupar centres de diferents nivells sota una mateixa direcció i de crear-los com a entitats úniques, amb un projecte educatiu comú.

De la mateixa manera, la Llei preveurà diferents possibilitats en la provisió de la formació professional, en la qual han de poder intervenir els diferents agents educatius, territorials, empresarials i sindicals que estiguin interessats en la mateixa definició i titularitat del centre.

La Llei proposarà també solucions adequades a les ofertes de formació artística, definint les diferents possibilitats d'accedir a aquests ensenyaments en funció del nivell de formació, la tipologia del territori i les necessitats i possibilitats de la demanda del mercat.

En la mateixa línia es tractaran les iniciatives socials d'escolarització de la petita infància (de 0 a 3 anys).

Ara bé, les possibilitats d'iniciativa de creació d'un centre no es limitaran únicament a les dues grans fórmules definides fins ara dins del servei públic d'educació: la iniciativa social, regulada mitjançant un sistema de concert, i la iniciativa pública, de titularitat de la Generalitat i gestionada directament per l'Administració educativa.

Catalunya ha demostrat en diferents moments de la seva història que la riquesa educativa del país és tant patrimoni de la iniciativa pública com de la iniciativa social, familiar o professional. Des de les iniciatives municipals de l'Ajuntament de Barcelona fins a les experiències de l'Institut Escola, la xarxa d'escoles del CEPEPC o les fórmules cooperatives avui plenament vigents, la nostra societat ha demostrat que és possible fer aflorar ofertes educatives singularitzades que aporten qualitat i valor afegit al sistema en el seu conjunt.

La Llei obrirà la possibilitat de formes de gestió indirecta de centres creats per l'Administració de la Generalitat, amb la intenció d'explorar fórmules que s'han demostrat viables en altres països i que preveuen el manteniment de la titularitat del centre per part de l'administració, mentre que entitats diverses s'encarreguen de la gestió del patrimoni i l'organització dels recursos.

Concretament, es recull la gestió municipal de centres públics, més enllà de les possibilitats que actualment hi ha, les quals exclusivament se circumscriuen als ensenyaments de la primera etapa de l'educació infantil, o de règim especial o d'adults.

En aquest mateix marc, també es podria obrir la possibilitat de gestió de centres de titularitat pública a entitats cooperatives i sense ànim de lucre o a equips de professionals que, amb un projecte de centre definit, vulguin i puguin posar-lo a la pràctica assumint la responsabilitat de gestió d'un patrimoni públic.

3. La planificació de l'oferta educativa

La planificació de l'oferta educativa és competència de l'Administració educativa, amb el benentès que l'ha d'exercir en un marc de participació, especialment del món local, dels titulars dels centres i, en allò que escaigui, del món productiu.

La planificació és especialment rellevant en moments com els actuals de forts canvis en la distribució territorial de la població escolar. La Llei establirà dos instruments fonamentals de planificació: el mapa escolar, entès com a fotografia instantània de tot el sistema educatiu, i les successives planificacions educatives, enteses com a compromís periòdic de línies de desenvolupament i transformació de l'oferta del servei públic d'educació, d'acord amb les necessitats detectades.

Les successives planificacions ho seran en el temps i en l'espai, des de l'àmbit local fins al de país. En la planificació dels àmbits locals i territorials es garantirà la participació i la coresponsabilització dels ens locals, mitjançant mecanismes com les taules de planificació que ja s'han començat a experimentar; en l'àmbit de país, la Llei determinarà l'obligada responsabilitat governamental de la planificació general.

La Llei preveurà que la planificació de l'oferta educativa tingui en compte tota l'oferta que pre-existeix de centres educatius privats sostinguts amb fons públics, així com l'evolució possible. Per completar la iniciativa de l'Administració educativa de crear i transformar els centres públics que calguin, la Llei establirà mecanismes d'estímul a les altres titularitats de centres que presten el servei públic d'educació, perquè s'impliquin —quan calgui— en l'increment de l'oferta i contribueixin, d'aquesta manera, a un repartiment més equitatiu dels esforços de l'escolarització d'alumnat amb més necessitats educatives especials, sigui quin sigui l'origen geogràfic, confessional o familiar.

Si bé cal planificar curosament l'oferta educativa de les etapes obligatòries, no és menys cert que la Llei també preveurà un marc de planificació de les ofertes del batxillerat i de la formació professional, d'acord amb la pretensió d'incrementar les taxes d'escolarització en aquestes etapes. Així mateix, la Llei preveurà la coresponsabilització específica entre l'Administració educativa i ens locals en la planificació de l'oferta d'ensenyaments artístics.

Finalment, la Llei fixarà la zona educativa com a nucli bàsic territorial, a partir de la qual es desenvoluparan les successives planificacions educatives fins abastar tot el país (*vegeu l'apartat 8 d'aquest capítol*).

4. La gestió dels centres educatius des del principi d'autonomia

Per aconseguir aprofitar al màxim les possibilitats de millora de l'acció educativa dels centres escolars és fonamental operar sobre l'estructura i organització internes.

Els criteris que s'han determinat fins ara en les normes i instruccions sobre l'organització dels centres públics han tingut un caràcter excessivament uniformitzador, deixant poc marge de decisió als equips directius i pedagògics. Aquesta rigidesa contrasta amb la més alta capacitat d'autoorganització que demostren els centres privats concertats.

L'autonomia dels centres educatius es considera un dels elements fonamentals per possibilitar la millora dels seus resultats i per fer un ús més eficient dels recursos destinats al servei educatiu públic.

L'autonomia s'ha d'estendre a tots els aspectes de l'organització i gestió dels centres, tant públics com concertats. És a dir, ha de preveure la capacitat de decidir de cada centre educatiu sobre els aspectes pedagògics, organitzatius, de gestió, econòmics i de recursos humans.

La Llei determinarà amb precisió l'abast, el contingut i les regles de l'exercici de l'autonomia en la gestió dels centres educatius.

L'eina principal per identificar la singularitat de cada centre educatiu serà el *projecte de centre*, que haurà de contenir aquells elements essencials que orientin l'acció educativa, els recursos humans i materials que l'hagin de fer possible, l'organització adequada per poder-lo portar a terme i els sistemes de gestió per dirigir-lo i liderar-lo, així com —i de manera especial— el compromís de la seva acció educativa amb relació als resultats esperats, en forma d'indicadors avaluable temporalment.

En relació amb l'autonomia pedagògica, la Llei permetrà que cada centre estableixi una part del currículum, així com la metodologia pedagògica i didàctica, amb la determinació dels recursos que requereixi la seva acció educativa.

Pel que fa a l'autonomia organitzativa, la Llei permetrà decidir sobre la distribució, tant en l'espai com en el temps, dels ensenyaments fixats en el projecte de centre. Serà possible, per tant, definir agrupacions d'alumnes, instituir camins per assolir els objectius, establir criteris diferents del grup classe per edats o per nivells o els temps de les assignatures o àrees i la distribució al llarg del curs, de la setmana o de la jornada escolar.

També pel que fa a l'autonomia organitzativa, cada centre educatiu podrà definir les normes de convivència i aplicar-les d'acord amb els criteris pedagògics que el regeixin. En tot cas, caldrà orientar aquesta aplicació amb criteris de respecte a l'autoritat docent, de mediació i de resolució pacífica dels conflictes.

La Llei obligarà tots els centres educatius a disposar d'una carta de convivència educativa, en la qual constaran els compromisos del centre, de les famílies i, si escau, dels alumnes per aconseguir un entorn de convivència i respecte que faciliti plenament el desenvolupament de les activitats educatives. Les famílies (i, si escau, els alumnes) hauran d'acceptar aquesta carta de convivència i comprometre's a respectar-la des del moment de la matriculació en el centre.

En relació amb l'autonomia de gestió, la Llei establirà que tot centre educatiu disposarà d'una direcció competent, professional, formada, estable, reconeguda i amb capacitat de prendre decisions sota la seva responsabilitat. Les direccions dels centres disposaran d'un marge d'acció rellevant per consolidar un equip professional suficient que asseguri la gestió del centre, tant a nivell pedagògic com administratiu i de recursos.

Pel que fa a l'autonomia de la gestió de recursos humans, la Llei facultarà els centres educatius per definir els perfils de professorat necessaris per poder tirar endavant el seu projecte, de tal

manera que, en la mesura que els professors s'adaptin i s'identifiquin amb el projecte educatiu, es puguin consolidar plantilles de professorat que assumeixen el lideratge col·lectiu del projecte i n'assegurin així la continuïtat.

En relació amb l'autonomia econòmica, la Llei possibilitarà que els centres disposin de recursos econòmics per poder posar en pràctica iniciatives que reculli el projecte educatiu, així com de la facultat de contractar els serveis necessaris i més adequats per als objectius que s'hagin marcat.

Tal com s'ha definit en l'apartat dels principis, les famílies tenen un paper fonamental en l'acompanyament de l'activitat educativa escolar per als seus fills i filles. La participació de les famílies en el centre, en el nivell institucional, serà garantida amb la pretensió que es constitueixin en un referent de les necessitats i aspiracions educatives, alhora que han de jugar un paper de control del compliment dels compromisos definits en el projecte educatiu.

Les famílies han d'aportar al centre la possibilitat que els i les mestres i professors i professores puguin dissenyar un projecte educatiu que sigui capaç de desplegar totes les potencialitats que deriven de l'origen social dels alumnes i definir les mesures compensatòries necessàries que condicionen el rendiment educatiu derivades d'aquest mateix origen.

La Llei també preveurà directrius sobre la participació dels alumnes, la selecció i les competències dels directors i dels equips directius i la formació de nuclis de gestió dels centres.

5. La professió docent

La Llei definirà les bases de la professió docent, adequades als requeriments cada vegada més complexos de la tasca educativa que han de prestar. Al mateix temps establirà elements de reconeixement, protecció i valoració de l'exercici de la professió docent, d'acord amb el que ja havia avançat el Pacte Nacional per a l'Educació.

La Llei caracteritzarà la funció docent com un exercici professional que amplia i actualitza el ventall de les actuacions considerades fins ara com a docents, incorporant i preveient els nous requeriments educatius que han de satisfer els centres.

La formació inicial del professorat és un dels elements essencials en la conformació i desenvolupament de la professió docent. Tot i que l'oferta de formació inicial és una responsabilitat del sistema universitari, és lògic que des del sistema educatiu es defineixin alguns requeriments fonamentals per a l'exercici de la docència que han de ser integrats en el procés formatiu. Un d'aquests requeriments bàsics és la part pràctica de la formació docent per a tots els nivells educatius, que es desenvoluparà en els centres educatius sota la responsabilitat de docents de cada centre i coordinadament amb la institució responsable de la formació.

També s'assegurarà que la formació inicial inclogui algunes competències bàsiques per a l'exercici de la professió, com el domini d'una llengua estrangera i l'ús normal de les tecnologies de la informació i la comunicació.

La Llei establirà el dret i el deure de la formació permanent, una formació orientada essencialment a augmentar la capacitat d'innovació i d'adaptació als canvis i, al mateix temps, als objectius que reclami el mateix projecte de cada centre. Cada centre educatiu ha d'esdevenir un centre de formació permanent per als professionals.

També es precisarà l'efecte de les activitats de formació permanent en la carrera docent i, per tant, en la possibilitat d'accedir a places de responsabilitat més gran en els centres educatius, procurant establir un nexa clar entre la formació rebuda i les necessitats dels centres, així com entre la formació i la promoció professional.

Les noves demandes dels centres educatius fan que aflorin altres àmbits d'intervenció educativa que no són estrictament docents; especialment el suport a l'actuació educativa des del camp de la psicologia i de l'educació social o les funcions de vetlla de naturalesa diversa. La Llei reconeixerà, per tant, l'existència d'altres àmbits d'exercici professional, diferents de la docència tradicional en els centres educatius, i caracteritzarà la funció dels treballadors corresponents.

En el cas particular dels centres públics, on funcionaris docents exerceixen la docència, els mecanismes de la funció pública han de ser compatibles amb la resta de principis que introdueix la Llei (autonomia dels centres, caràcter de servei públic de l'educació, professionalització de les direccions dels centres, adequació a les necessitats educatives canviants, etc.).

La Llei ordenarà la funció pública docent de Catalunya en cossos propis (o altres agrupacions equivalents de funcionaris), de manera que faciliti l'adaptació als requeriments educatius i a les necessitats de gestió autònoma dels centres, sense perjudici de garantir la mobilitat interterritorial als funcionaris que hi tinguin dret.

Es definirà el sistema d'accés a la professió en els centres de titularitat pública, assegurant la correlació entre els requeriments exigits en els sistemes de provisió de llocs de treball i les competències que es reclamen per a cada un d'aquests. En aquest sentit la valoració de la pràctica docent ha de ser un dels elements que s'incorpori de manera rellevant en els sistemes de selecció, i es preveu una fase de pràctiques per als docents incorporats de nou que constitueixi un vertader sistema de selecció i, al mateix temps, un procés d'introducció a la professió, que s'haurà de superar en un període de temps suficient per assegurar la competència i l'adequació de la persona seleccionada al lloc de treball.

Així, els sistemes de provisió de llocs de treball docents en centres públics s'adequaran a les noves necessitats i permetran una definició de perfils que, en els casos que sigui necessari, vagin més enllà de l'estructura estàtica d'especialitats i obrin els requeriments dels llocs de treball a noves competències. Així mateix, la Llei arbitrarà sistemes de provisió que permetin garantir l'eficàcia, la continuïtat i la compartició de projectes educatius partint d'equips docents aglutinats entorn de nuclis de professionals que els liderin, els impulsin i els identifiquin.

Entre les diverses variants del concepte de destinació o lloc de treball, la Llei considerarà tant els centres docents com les zones escolars esmentades en altres punts d'aquest document.

Des del punt de vista de l'estímul professional i en el marc de la funció pública docent, la Llei establirà una carrera professional que incorpori diverses variants de promoció segons els interessos, preferències i situacions del personal docent, de manera que sigui possible desenvolupar una carrera professional estimulante sense necessitat de canviar de centre. També es possibilitaran canvis d'especialitat (o adquisició d'especialitats noves) i fins i tot canvis de cos i de lloc de treball.

La Llei vincularà la carrera professional a tres factors determinants: la formació permanent, la innovació i investigació educativa en el mateix centre i l'avaluació de l'exercici docent. La Llei establirà un marc general per a l'avaluació de l'exercici de la docència dels funcionaris públics docents. També definirà l'efecte dels processos de formació permanent en la carrera docent i en la possibilitat d'accedir a places de responsabilitat més gran en els centres educatius, procurant establir un nexa clar entre la formació rebuda i les necessitats d'actuació en els centres.

Finalment, en el marc de la funció pública docent i en el de l'autonomia dels centres, la Llei caracteritzarà la funció directiva en un sentit professionalitzador i amb unes condicions de treball pròpies i clarament diferenciades de la resta de personal docent.

6. L'avaluació del sistema educatiu

L'avaluació dels processos i dels resultats esdevé en la nostra societat una forma ordinària de seguiment de mesures posades en marxa, d'orientació en la presa de decisions i una manera de retre comptes a la societat.

A més dels mecanismes ordinaris d'avaluació dels centres i dels professors, encomanats a la inspecció educativa, és necessari disposar de mecanismes d'avaluació externs que, sota demanda de l'Administració educativa, analitzin els resultats de l'acció educativa feta pel conjunt del sistema.

Aquesta funció és encara més indispensable en un sistema educatiu que promogui l'autonomia dels centres i els seus projectes singulars per detectar si els resultats s'adeqüen als requeriments normatius i socials que s'hagin establert.

Una de les conseqüències de l'avaluació dels resultats del sistema educatiu ha de ser l'adaptació contínua del currículum, en funció de l'evolució dels coneixements i de les tecnologies i de les noves demandes socials. Així, la Llei crearà un institut d'avaluació i ordenació curricular que s'encarregarà de portar a terme aquesta actualització permanent amb el màxim rigor científic i sota les directrius de l'Administració educativa.

7. L'educació, les famílies i el territori

Els canvis socials comporten canvis territorials associats als fluxos demogràfics i als

assentaments corresponents de les persones en els territoris. Són uns canvis que afecten directament el sistema educatiu, especialment les característiques de l'entorn demogràfic i social en què es troben ubicats o la mobilitat al llarg dels cursos acadèmics.

Catalunya és un país notablement desequilibrat pel que fa a la distribució demogràfica, amb zones d'alta concentració de població i altres de baixa densitat, o amb zones que reben un flux important de població nouvinguda i d'altres que la seva presència és percentualment més baixa.

L'Administració educativa s'ha d'estructurar adequadament en el territori per donar resposta a aquesta diversitat i el millor criteri a seguir és el de la proximitat, per apropar al màxim les decisions als llocs en què hi ha els problemes.

Els principis de desconcentració administrativa i descentralització política han de guiar l'organització del servei educatiu en el conjunt del territori. La Llei preveurà els mecanismes necessaris per poder actuar en aquests dos sentits: desconcentrar la gestió cap als serveis territorials i establir mecanismes per compartir responsabilitats amb els ens locals.

Per poder actuar en aquesta direcció es definiran unitats bàsiques d'actuació que permetin analitzar les necessitats educatives del territori i gestionar-les en col·laboració amb els ens locals. Així, la Llei preveurà la possibilitat d'establir zones educatives, enteses com a unitats de planificació, programació i provisió de serveis i un àmbit de cooperació amb els ajuntaments del territori.

La zona educativa s'ha d'entendre com la unitat de gestió que conté, com a mínim, tots els elements que poden constituir una oferta educativa completa, tret de la formació professional que, per les seves característiques, ha de tenir un àmbit de programació més ampli en determinades especialitats.

La creació d'aquestes zones educatives no té per què respondre a criteris únics prefixats: més aviat les zones s'han de poder organitzar per adaptar-se a realitats diverses.

En el marc de les zones educatives és on es pot donar la coincidència entre l'Administració educativa i els ens locals, de manera que caldrà identificar un paquet de competències que puguin ser exercides pels ajuntaments, en funció de la seva voluntat d'assumir-les, que esdevindran així veritables autoritats educatives locals. La Llei definirà fins on sigui possible les característiques de les atribucions de competències i establirà els àmbits on sigui més convenient avançar.

En tot cas, el Pacte Nacional per a l'Educació indica diversos blocs de competències que podrien agrupar possibles delegacions o cooperacions municipals. Són competències referides a la planificació, a l'escolarització, a la construcció d'instal·lacions escolars, a la gestió d'ensenyaments no obligatoris, a la gestió d'ensenyaments obligatoris, als elements de l'entorn escolar (plans educatius d'entorn), a la transició entre l'escola i el treball i, finalment, a la gestió de diversos serveis educatius.

També la Llei recollirà els instruments més adequats per gestionar conjuntament els serveis que siguin objecte de cooperació entre administracions, que poden anar des de fórmules de consorci fins a altres possibilitats de gestió pública conjunta.

El rol de les famílies, les relacions amb l'entorn social i ciutadà i els lligams amb l'educació no formal són altres aspectes que la Llei tindrà en compte.

8. L'ensenyament obligatori

L'ensenyament obligatori és acotat en la normativa general entre els 6 i els 16 anys, en què s'estableix un període de deu anys d'escolaritat obligatòria per a tothom. Però, tal com s'ha configurat l'oferta d'ensenyament a Catalunya, es pot afirmar que pràcticament la totalitat de l'alumnat entre els 3 i els 6 anys (que correspon al segon cicle de l'educació infantil) està escolaritzada. D'altra banda, la importància que té l'escolarització de tota la població en aquestes edats, especialment en els infants amb mitjans socials menys afavorits, aconsella declarar aquest cicle com a obligatori i així assegurar millor la igualtat d'oportunitats.

És per això que la Llei declararà l'obligatorietat de l'educació en el segon cicle de l'educació infantil, en l'educació primària i en l'educació secundària obligatòria, és a dir, un mínim que va des dels 3 anys fins als 16.

No s'ha d'oblidar en cap moment l'impuls decidit cap a l'extensió del primer cicle de l'educació infantil, amb criteris de màxima qualitat educativa.

Els ensenyaments que configuren el tram obligatori no han de presentar cap modificació estructural i, tal com s'ha especificat en els objectius d'aquesta Llei, la voluntat legislativa s'ha de centrar més a possibilitar l'existència de projectes diferents en funció de les necessitats dels centres educatius que en el tractament estricte dels continguts d'aquestes etapes.

La Llei determinarà la competència que, segons l'Estatut, correspon a la Generalitat en matèria d'establiment del currículum. La Generalitat fixarà els objectius i continguts curriculars, les atribucions horàries, així com la seva distribució al llarg dels cursos, per assolir les esmentades competències bàsiques.

Tal com s'ha especificat en l'apartat referit a la gestió dels centres, l'autonomia pedagògica i organitzativa és fonamental per fer possible que els projectes de centre permetin l'adaptació dels ensenyaments a les diferents realitats i ritmes d'aprenentatge.

Per aquesta raó la Llei garantirà la possibilitat que els centres desenvolupin i concretin elements del currículum i de l'organització horària.

La competència de la Generalitat sobre el currículum i la necessitat de verificar l'assoliment de les competències bàsiques aconsella disposar d'un instrument d'anàlisi i avaluació que en permeti establir en cada moment la vigència. D'aquesta manera es podran definir quines són les

competències bàsiques imprescindibles i també es podrà descarregar el currículum de prescripcions excessives, que l'acaben fent inassolible. L'Institut d'Avaluació i Ordenació Curricular rebrà l'encàrrec de proposar els currículums i de revisar-los quan calgui.

Vetllant per la igualtat d'oportunitats que ha de fer possible la cohesió social, els centres educatius perseguiran l'assoliment de les competències bàsiques per part de tots els alumnes.

De la mateixa manera, els centres educatius es proposaran que els alumnes que puguin assolir nivells de competències més alts puguin ser estimulats degudament.

Per a la consecució dels objectius formulats en els projectes de centre es determinaran les estratègies organitzatives més adients. La Llei obrirà la possibilitat que els centres organitzin les activitats pedagògiques en funció de l'assoliment de les competències bàsiques, fixant uns mínims requeriments comuns referits a:

- la integració dels alumnes amb especials dificultats educatives i socials, d'acord amb el principi d'inclusió, i amb l'objectiu que tots els alumnes assoleixin les competències bàsiques definides;
- l'adequació als ritmes individuals d'aprenentatge, amb la possibilitat d'incorporar pràctiques a l'aula que ho facilitin;
- la incentivació de l'esforç individual i grupal;
- la no-separació de l'alumnat en grups classe per raó de la seva llengua habitual;
- l'avaluació objectiva del rendiment escolar;
- l'acció tutorial i l'atenció a les famílies.

En el marc de l'autonomia organitzativa dels centres, s'ha de permetre decidir la distribució, tant en l'espai com en el temps, dels ensenyaments establerts en el projecte educatiu i possibilitar agrupacions d'alumnes, redistribucions horàries i programes de reforç.

El projecte de centre també ha de determinar els criteris d'organització del grup classe, respectant les limitacions quantitatives que s'estableixen des del departament competent i assegurant que s'assigni un tutor a cada alumne.

La Llei obrirà la possibilitat que una part de l'horari escolar es pugui fer fora del recinte escolar en activitats d'índole diversa (especialment les relacionades amb el món laboral) i sota la responsabilitat del centre educatiu, amb l'objectiu d'assegurar l'obtenció de les competències bàsiques per part dels alumnes que hi participin.

En aplicació del principi d'inclusió, la Llei definirà l'atenció educativa que s'hagi de donar a l'alumnat amb necessitats educatives específiques. També determinarà en quins casos l'escolarització d'aquests alumnes s'haurà de fer en centres especialitzats.

La Llei preveurà l'impuls a la innovació de la pràctica educativa i facilitarà eines que permetin

incorporar-la als centres de forma sistemàtica, promovent especialment la innovació generada en els propis centres educatius.

En aquest sentit, s'eliminaran els obstacles burocràtics que sovint dificulten les pràctiques innovadores i, al mateix temps, es vetllarà pel rigor dels centres en l'aplicació de projectes innovadors.

L'Administració educativa facilitarà l'intercanvi de bones pràctiques i reconeixerà adequadament els equips docents que les impulsin.

9. Els ensenyaments postobligatoris

Ampliar i millorar els ensenyaments postobligatoris constitueix un dels reptes educatius més importants que tenim plantejats, tal com es desprèn dels indicadors formatius comentats en la primera part d'aquest document.

L'origen d'aquest dèficit formatiu es troba sens dubte en l'elevat fracàs escolar de l'ensenyament obligatori i en el correlatiu abandonament prematur de molts alumnes del sistema educatiu. La necessària millora de les competències bàsiques en les etapes educatives obligatòries ha de desembocar en una estructura d'ensenyaments postobligatoris capaç de donar sortida a les necessitats de competitivitat de la nostra economia (necessitat d'innovació, d'increment de la productivitat, d'internacionalització i de qualificació de recursos humans) i a les necessitats de cohesió social.

El nou model d'ensenyaments postobligatoris ha d'incentivar la permanència dels alumnes en els itineraris postobligatoris; ha de potenciar l'aprenentatge del rigor científic i professional; ha d'integrar directament o indirectament els ensenyaments professionalitzadors, i ha d'afavorir itineraris professionals adequats a les necessitats actuals, amb una alta capacitat d'adaptació a la constant del canvi que presidirà el desenvolupament social i econòmic. Un model que haurà d'afavorir la flexibilitat (modularitat i capitalització d'aprenentatges) i les interconnexions que evitin la repetició d'aprenentatges ja fets.

Aquest nou model d'ensenyaments postobligatoris estarà integrat pel batxillerat, la formació professional, els programes de qualificació professional inicial, els ensenyaments de règim especial (ensenyaments artístics, d'idiomes i de tècnics esportius), l'educació de persones adultes i l'educació a distància. La Llei definirà les característiques de cada un d'aquests ensenyaments.

10. El finançament

Per garantir el funcionament eficaç del sistema educatiu de Catalunya i d'assegurar-ne tant l'equitat com la qualitat, l'Administració educativa ha de disposar dels recursos suficients, que s'hauran de preveure anualment en la llei de pressupostos.

Sense ànim de fer-ne una enumeració exhaustiva, aquests recursos han d'atendre l'extensió de la gratuïtat al segon cicle de l'educació infantil, la consolidació del servei públic d'educació, l'impuls del primer cicle d'educació infantil, la innovació organitzativa dels centres educatius derivada de l'aplicació del principi d'autonomia, la potenciació de la funció directiva, el reforç de l'atenció als alumnes amb necessitats específiques, la millora de les competències bàsiques, l'aplicació dels programes d'aprenentatge d'una tercera llengua, l'extensió de les tecnologies de la informació i la comunicació a les aules, l'impuls de la carrera professional dels docents i la consolidació de la formació professional, dels ensenyaments de règim especial i de la formació permanent, així com la política de beques i ajuts.

Annex: taules de dades

Les dades del sistema

Taula 1. Evolució del nombre d'alumnes

Cursos	Nre. d'alumnes	Canvi anual
1998-1999	1.025.211	–
1999-2000	998.131	-27.080
2000-2001	989.551	-8.580
2001-2002	992.697	3.146
2002-2003	1.011.126	18.429
2003-2004	1.036.082	24.956
2004-2005	1.056.439	20.357
2005-2006	1.076.576	20.137
2006-2007	1.105.073	28.497
2007-2008	1.136.100	31.027

Font: Dades de l'inici de curs 2007-2008. Dossier de premsa.

Taula 2. Percentatge de graduats en ESO. Relació entre l'alumnat d'ESO que obté el títol de graduat i la població de 15 anys

Curs	2004-2005
Catalunya	72,2%
Espanya	70,4%

Font: MEC. *Informe provisional 2007: Objetivos educativos y puntos de referencia 2010* (octubre de 2007), p.14.

Taula 3. Abandonament escolar prematur. Percentatge de població de 18 a 24 anys amb l'ESO, com a màxim, que no continua estudiant. Objectiu europeu 2010: com a màxim, 10%

Any	2005
Catalunya	32,9%
Espanya	30,8%
UE-25	15,2%
OCDE	18,0%

Font: CONSELL SUPERIOR D' AVALUACIÓ. *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya 10* (desembre 2006), p. 74.

Taula 4. Percentatge de població amb titulació postobligatòria. Percentatge de població entre els 20 i 24 anys (ambdós inclosos) que han completat amb èxit, com a mínim, l'educació secundària postobligatòria. Objectiu europeu 2010: 85%

Any	2005
Catalunya	61,5%
Espanya	61,3%
UE-25	76,9%
OCDE	75,4%

Font: CONSELL SUPERIOR D' AVALUACIÓ. *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya 10* (desembre 2006), p. 118.

Anàlisi de resultats de rendiment escolar

Promoció escolar

Taula 5. Taxes de promoció escolar

Curs	2n. d'ESO	4t. d'ESO	2n. de batxillerat
2003-2004	84%	72%	75%

Font: CONSELL SUPERIOR D' AVALUACIÓ. *Informe per a la millora dels resultats del sistema educatiu a Catalunya* (febrer de 2007), p. 25, 29 i 33.

Avaluació de resultats

Taula 6. Percentatge global d'encerts dels alumnes de 6è. de primària segons àrea de coneixement (curs 2002-2003)

Àrea de coneixement	
Medi social i cultural de Catalunya	56,7%
Matemàtiques	56,8%
Llengua anglesa	60,8%
Llengua castellana	65,4%
Medi social i natural	67,5%
Llengua catalana	71,5%
TIC	77,8%

Font: CONSELL SUPERIOR D' AVALUACIÓ. *Informe per a la millora dels resultats del sistema educatiu a Catalunya* (febrer de 2007), p. 40.

Taula 7. Taxes d'assoliment de competències bàsiques d'alumnes de 2n. d'ESO (curs 2003-2004)

Àmbits	
Matemàtic	53%
Lingüístic: anglès	54%
Científic	62%
Lingüístic: català	66%
Lingüístic: castellà	74%
TIC	86%

Font: CONSELL SUPERIOR D'ÀVALUACIÓ. *Informe per a la millora dels resultats del sistema educatiu a Catalunya* (febrer de 2007), p. 41.

Resultats PISA 2003

Taula 8. Pisa 2003. Rendiment global. Puntuació mitjana

	Competència matemàtica	Competència lectora	Competència científica	Resolució de problemes
Catalunya	494	483	502	493
Espanya	485	481	487	482
Mitjana OCDE	500	500	500	500
Màxim	550	543	548	550

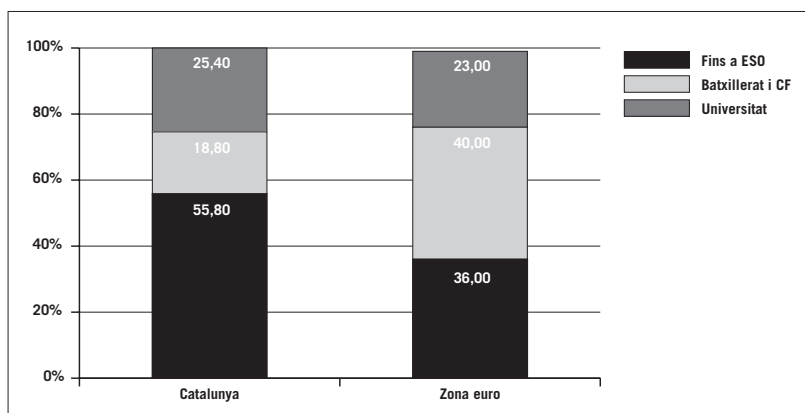
Font: CONSELL SUPERIOR D'ÀVALUACIÓ. *Estudi PISA 2003. Avançament de resultats* (desembre de 2004).

Competitivitat

Taula 9. Distribució de la població de 25 a 64 anys d'acord amb el nivell de formació màxim assolit (2004)

	Fins a ESO	Batxillerat, CFGM i GS	Universitat
Catalunya	55,8%	18,8%	25,4%
Espanya	56,0%	18,0%	26,0%
Zona euro	36,0%	40,0%	23,0%
OCDE	30,0%	45,0%	25,0%

Font: CONSELL SUPERIOR D'ÀVALUACIÓ. *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya 10* (desembre 2006), p. 13.

Taula 10. Taxa d'activitat de la població de 25 a 64 anys segons el nivell d'estudis (2004)

	Primària	ESO	Batxillerat i FPGM	FPGS	Universitat
Catalunya	47%	69%	73%	73%	89%
Zona euro	49%	63%	72%	79%	85%

Font: CONSELL SUPERIOR D'AVUACIÓ. *Sistema d'Indicadors d'Educació de Catalunya 10* (desembre 2006), p. 107.

Dades extretes de l'estudi: OLIVER, J. "Demografia, immigració, mercat de treball i demanda d'educació a Catalunya. 2005-2010". Consell Català de Formació Professional.

Taula 11. Canvis en l'estructura de la demanda de treball a Catalunya per nivells educatius: 2005-2010. Creixement acumulat en milers de llocs de treball (hipòtesi moderada de creixement de la productivitat). Augment total: 511.000

Nivell d'estudis	Milers de llocs de treball
Baix (sense estudis)	-55
Baix (primària)	-9
Mitjà (FP)	49
Mitjà (BUP)	148
Alt (mòduls)	113
Alt (diplomatura)	109
Alt (licenciatura/doctorat)	157

Taula 12. El pes dels immigrants entre els col·lectius de joves de 16 a 25 anys (1996-2006)

Franja d'edat	1996	2006
16 a 18 anys	2,2%	20,7%
19 a 21 anys	2,2%	22,0%
22 a 25 anys	2,4%	20,5%
De 16 a 25 anys	2,3%	21,0%

Canvi sociològic

Taula 13. Evolució del nombre d'alumnes estrangers

Curs	Alumnes estrangers	Increment absolut	Nre. total d'estrangers
1998-1999	16.620	-	1,8%
1999-2000	19.759	+3.139	2,1%
2000-2001	23.778	+4.019	2,5%
2001-2002	34.797	+11.019	3,7%
2002-2003	51.926	+17.129	5,4%
2003-2004	74.491	+22.565	7,6%
2004-2005	93.831	+19.340	9,3%
2005-2006	106.850	+13.019	10,5%
2006-2007	121.622	+14.772	11,8%
2007-2008	133.000	+11.378	12,5%

Font: Departament d'Educació. *Dades de l'inici del curs 2007-2008. Dossier de premsa.*

Taula 14. Comarques amb més del 15% de l'alumnat estranger (curs 2006-2007)

Comarca	Alumnat estranger
CATALUNYA	11,8%
Urgell	15,0%
Noguera	15,1%
Gironès	15,3%
Selva	15,7%
Pla d'Urgell	15,7%
Baix Penedès	15,7%
Pla de l'Estany	15,8%
Montsià	16,4%
Alt Urgell	16,5%
Garrotxa	16,9%
Cerdanya	18,4%
Baix Empordà	18,8%
Alt Empordà	21,3%
Segarra	21,5%

Font: DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ. *L'alumnat estranger no universitari a Catalunya (curs 2006-2007).*

Taula 15. Les deu comarques amb més alumnes estrangers (curs 2006-2007)

Comarques	Alumnat estranger
Barcelonès	36.648
Vallés Occidental	11.634
Baix Llobregat	9.833
Maresme	6.160
Vallés Oriental	5.397
Tarragonès	4.591
Gironès	4.496
Baix Camp	4.148
Alt Empordà	3.728
Segrià	3.485

Font: DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ. *L'alumnat estranger no universitari a Catalunya (curs 2006-2007).*

Taula 16. Municipis que tenen una presència alta d'alumnat estranger (més del 25% i més de 100 alumnes estrangers)

Municipi	Comarca	Nre. d'alumnes estrangers	% sobre el total d'alumnes
Salt	Gironès	1.686	42,9%
Lloret de Mar	Selva	1.108	26,8%
Manlleu	Osona	872	25,0%
Roses	Alt Empordà	801	25,5%
Castelló d'Empúries	Alt Empordà	552	37,9%
Canovelles	Vallès Oriental	470	27,9%
Guissona	Segarra	301	29,4%
Castell i Platja d'Aro	Baix Empordà	281	28,1%
L'Escala	Alt Empordà	274	26,2%
Ulldecona	Montsià	239	29,0%
Cadaqués	Alt Empordà	144	42,2%
Artesa de Segre	Noguera	136	25,7%
La Jonquera	Alt Empordà	124	27,3%
El Perelló	Baix Ebre	115	31,9%

Font: DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ. *L'alumnat estranger no universitari a Catalunya (curs 2006-2007)*.

Taula 17. Municipis amb més de 1.000 alumnes estrangers

Municipi	Comarca	Nre. d'alumnes estrangers	% sobre el total d'alumnes
Barcelona	Barcelonès	23.037	10,6%
L'Hospitalet de Llobregat	Barcelonès	6.634	21,2%
Badalona	Barcelonès	3.849	11,8%
Terrassa	Vallès Occidental	3.577	12,0%
Sabadell	Vallès Occidental	2.991	9,1%
Sta. Coloma de Gramenet	Barcelonès	2.858	20,5%
Reus	Baix Camp	2.756	15,2%
Lleida	Segrià	2.739	11,5%
Mataró	Maresme	2.713	14,0%
Tarragona	Tarragonès	2.684	11,0%
Girona	Gironès	2.110	11,1%
Salt	Gironès	1.686	42,9%
Manresa	Bages	1.664	14,3%
Cornellà de Llobregat	Baix Llobregat	1.662	16,4%
Figueres	Alt Empordà	1.501	19,5%
Granollers	Vallès Oriental	1.375	12,0%
Rubí	Vallès Occidental	1.363	14,3%
Vic	Osona	1.318	16,9%
Lloret de Mar	Selva	1.108	26,8%
Olot	Garrotxa	1.090	18,5%
Castelldefels	Baix Llobregat	1.058	15,2%
Sant Cugat del Vallès	Vallès Occidental	1.003	6,5%

Font: DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ. *L'alumnat estranger no universitari a Catalunya (curs 2006-2007)*.

Taula 18. Alumnat estranger no universitari a partir de 2n. cicle d'educació infantil, per grups d'estats

Grups d'estats	Públic	Privat	Total	Percentatge
Resta de la Unió Europea	6270	1364	7634	6,3%
Europa no comunitària	11269	2068	13337	11,0%
Magrib	28763	3487	32250	26,5%
Àfrica no magribina	4737	709	5446	4,5%
Amèrica del Nord	316	152	468	0,4%
Amèrica del Sud i Central	45332	8332	53664	44,1%
Àsia i Oceania	6841	1982	8823	7,3%
Total	103528	18094	121622	100,0%

Font: DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ. *L'alumnat estranger no universitari a Catalunya (curs 2006-2007)*.

Taula 19. Distribució de l'alumnat estranger segons la titularitat del centre

Curs 2006-2007	C. públics		C. privats		Total
	Alumnes	Percentatge	Alumnes	Percentatge	
Tot l'alumnat	651.542	63,1%	381.761	36,9%	1.033.303
Alumnat estranger	103.528	85,1%	18.094	14,9%	121.622

Font: DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ. *L'alumnat estranger no universitari a Catalunya (curs 2006-2007)*.

Taula 20. Evolució del percentatge d'alumnat estranger segons la titularitat del centre

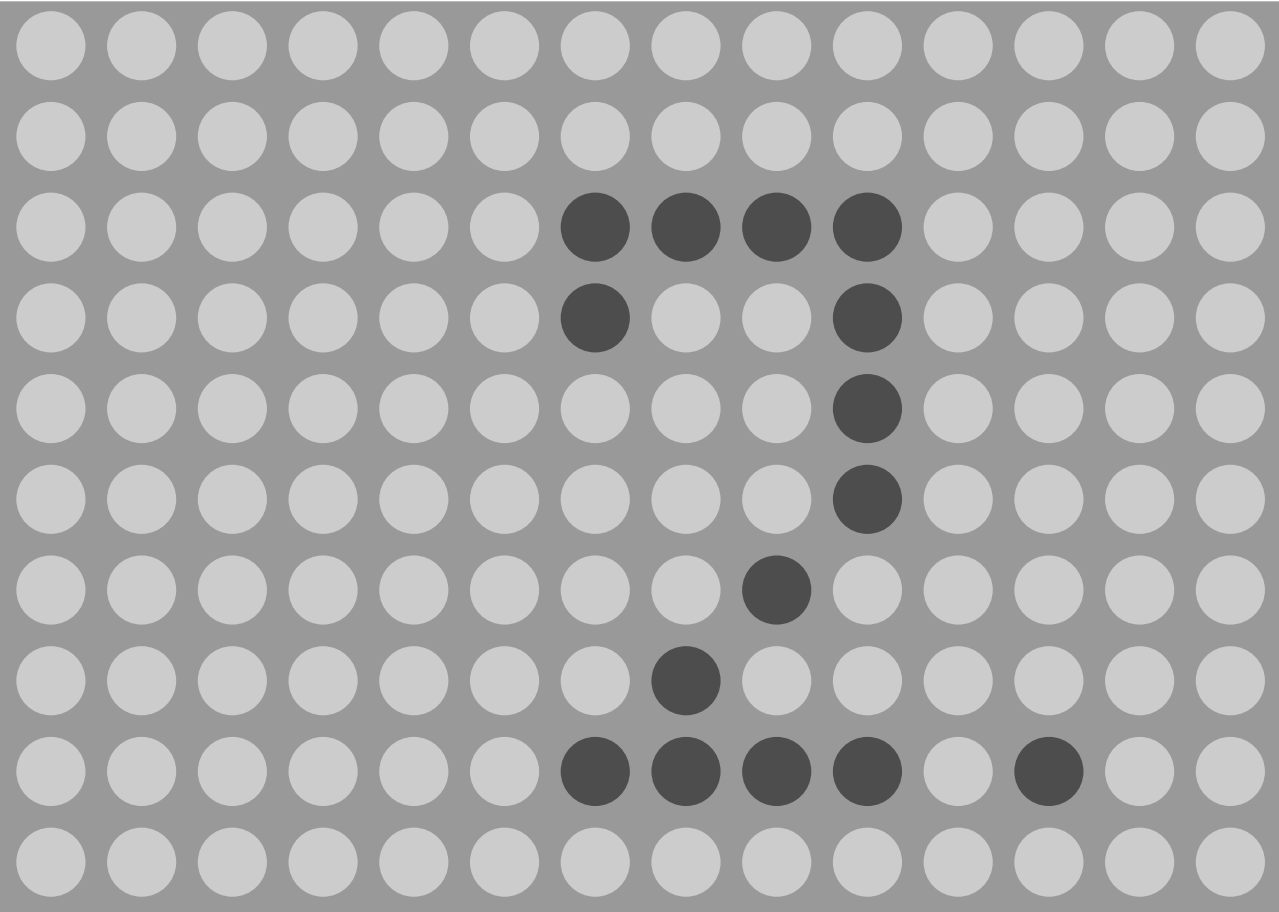
Curs	C. públics	C. privats	Total
2000-2001	3,6%	0,9%	2,5%
2006-2007	15,9%	4,7%	11,8%

Fonts: DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ. *L'alumnat estranger no universitari a Catalunya (curs 2006-2007)*. MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA. *Estadísticas de las enseñanzas no universitarias (curso 2000-2001)*.

2.

Informe del Consell Escolar

Document 1/2008: Aportacions del Consell Escolar de Catalunya al document *Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país*

Presentació

El Consell Escolar de Catalunya va rebre l'encàrrec del conseller d'Educació, Hble. Sr. Ernest Maragall, de valorar el document *Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país*, el dia que el va presentar davant el Ple al desembre del 2007. Per donar resposta a aquesta petició, es va crear una subcomissió que va començar el seu treball al gener del 2008.

L'informe que es presenta recull les aportacions dels diversos sectors representats en aquest Consell, fruit del debat i del consens, i aquells elements ressaltats d'una manera general. Es tracta fonamentalment d'indicacions que es formulen en termes de valoració crítica i de propostes i suggeriments de cara a la redacció de la futura llei d'educació de Catalunya.

Per una altra part, es constata el fet que molts dels aspectes que el document de bases conté han estat analitzats i recollits en documents aprovats pel Ple del Consell Escolar de Catalunya des de l'any 2000, relacionats amb aspectes nuclears del sistema educatiu.

Anàlisi, valoracions i propostes

El pronunciament sobre aquest document de bases valora la importància d'encetar un procés de discussió al si del Consell Escolar de Catalunya, tot i la dificultat que comporta no poder conèixer el grau de relació entre les bases i l'articulat de la futura llei. Aquest document de bases, forçosament breu, presenta llacunes i ambigüitats que han condicionat la posició d'aquest Consell. Les aportacions en aquest context s'assumeixen com a interpretacions a partir del document, que no presenta ni fets objectius tancats ni un articulat concret, i es fan inferències d'allò que hauria de ser per inspirar la llei d'educació del país.

Convé aclarir que el pronunciament respecte a aquest document de bases no limita ni condiciona futures opinions que els consellers i conselleres puguin expressar en nom del col·lectiu o organització que representen.

I. Punt de partida

Les raons que el text del document de bases aporta com a punt de partida són importants, però caldria complementar-les. A més de les referències als estudis quantitius sobre els resultats educatius, cal aprofundir en la seva contextualització i precisar les referències de tipus qualitatiu. En aquest diagnòstic cal fer esment de les condicions de l'entorn familiar i comunitari, del nivell socioinstructiu de les famílies i l'efecte que les seves formes d'acció tenen.

Es remarca la importància de contextualitzar la situació de l'educació en un període històric proper. Calia explicitar també que veníem de 40 anys de franquisme i destacar el canvi que va

representar per a l'escola catalana el paper de tota la comunitat educativa en els anys 70 i 80, com també que, a partir del període democràtic, han sovintejat massa els canvis legislatius.

Les dades que figuren a l'annex d'aquest document són referides només a un període concret, quan es podia haver fet un quadre comparatiu de la seva evolució dins d'una franja de temps més àmplia i fer esment al tema de l'equitat, sobre el qual, en l'informe PISA 2006, Catalunya se situa a la banda alta respecte als països de l'OCDE. Calia també haver fet referència als ensenyaments postobligatoris.

Convé destacar els elements educatius que van més enllà del sistema escolar i que condicionen fortament els seus processos i resultats. En aquest sentit, el text se centra molt en l'escola, en els centres educatius, i cal ampliar les referències als reptes que van més enllà del fenomen de la immigració, que ha de comportar esforços notables en matèria d'igualtat d'oportunitats.

Quan el text esmenta la igualtat d'oportunitats, no aprofundeix en la seva necessària relació amb l'equitat. La igualtat d'oportunitats s'ha de fer efectiva com a condició inicial, però també de procés i de resultats, per això cal vincular-la amb l'equitat.

En el document també s'hi ha trobat a faltar quins elements estructurals del diagnòstic que es fa del sistema en les bases són propis de Catalunya, que té unes característiques especials, i quins són comuns a la resta d'Espanya i Europa, o del món.

L'argumentari hauria de fer reflexions també sobre la importància de l'educació al llarg de tota la vida i, des d'aquesta perspectiva, incloure-hi l'educació de persones adultes o l'educació de la petita infància en contextos escolars i no escolars. La llei es presenta com un esforç per facilitar la reforma educativa, tenint en compte especialment l'escola, la seva gestió, el professorat i l'èxit o l'excel·lència educativa. Cal tenir present, però, que l'educació és un procés que s'allarga durant tota la vida i que s'inicia des del naixement de cada nou ciutadà o ciutadana. En aquest sentit la llei hauria d'incloure els drets educatius dels àmbits de l'educació no formal i de l'educació més enllà del tram obligatori.

És recomanable també, en un sistema educatiu que, efectivament, ha incrementat la despesa i la inversió pública d'una manera notable, considerar que el seu creixement no ha acabat perquè resten encara necessitats per cobrir i millores a fer que demanen més que un sosteniment inversor.

II. El perquè d'una llei

Es considera que hi ha elements del Pacte Nacional per a l'Educació que es valoren com a importants i que no s'han recollit en el document de bases. Una primera consideració és que els continguts del Pacte han de quedar reflectits adequadament en la futura llei.

La llei d'educació, en desenvolupar directament l'Estatut d'autonomia i el dret fonamental a l'educació establert en la Constitució, hauria de recollir amb tota la precisió possible els drets, les llibertats i les obligacions que corresponen a tots els membres de la comunitat educativa: alumnes, pares i mares, professors i altres professionals educatius, les administracions educativa i local, com també els titulars dels centres privats. En definir aquests drets i obligacions dels subjectes del sistema educatiu, la llei hauria d'establir els límits que separen uns drets d'altres, els criteris i els principis que hi intervenen i les garanties necessàries per a la correcta aplicació.

III. Característiques de la llei

L'enfocament de les raons per millorar l'educació del país ha de tenir un sentit més positiu, ha d'anar més enllà de la responsabilitat que pertoca a l'escola i al sistema educatiu, i ha d'evitar basar-se tant en el fracàs escolar i uns resultats educatius que veritablement han de ser millors.

Una absència important que es destaca és la referència a l'ordenació curricular. En relació amb els objectius de la llei, cal considerar tant la seva naturalesa estructural com la pedagògica. Per això es considera necessari que s'hi incloguin elements d'ordenament curricular i de millora pedagògica i metodològica. En aquest sentit, una educació inclusiva ha de tenir en compte contextos educatius conformats per la diversitat que existeix al país, tant en l'alumnat com en els agents, els escenaris educatius i la territorialitat, urbana i rural.

Es considera que en el diagnòstic de la situació actual de l'educació hi ha molts elements de progrés, potencialitats i qualitats que no s'esmenten. En aquesta línia, caldrà concreció en l'establiment dels mitjans, del finançament i del reconeixement que haurien de permetre millorar l'educació del país.

El concepte de servei públic d'educació que remet al de servei d'interès públic de l'Estatut d'autonomia hauria de ser entès en un sentit ampli. Cal tenir cura de considerar-lo en el seu conjunt i evitar la separació en tipologies de centres en parlar de qualitat.

El servei públic educatiu ha de garantir l'exercici del dret universal a l'educació i demana disposar de capacitat d'adaptació a les noves realitats socials per garantir efectivament la igualtat d'oportunitats de tots els nois i noies del país. Aquest servei educatiu es considera responsabilitat tant dels centres públics com dels privats, en un marc respectuós amb la llibertat d'ensenyament i l'equitat.

L'evolució social del país genera noves realitats i nous drets i responsabilitats. La llei no ha de regular amb detall excessiu els nous escenaris educatius, però sí que ha de donar pautes i criteris que permetin la igualtat d'oportunitats per a l'accés a aquests drets.

També es troben a faltar al·lusions directes a l'alumnat i a tots els agents que operen en col·laboració i, més enllà del centre educatiu, les famílies, el territori i l'Administració local. Tal com preveu el Pacte Nacional per a l'Educació, l'Administració local s'ha de coresponsabilitzar de l'educació, i no només cooperar.

En definitiva, cal recordar que la comunitat educativa demana des de fa temps una llei de consens i estable, i aquest és un objectiu al qual no es pot renunciar. Generar una norma duradora i orientada a atendre les necessitats reals de la societat catalana exigeix un esforç mancomunat de tots, que ha d'afavorir la definició d'un marc normatiu propi per a Catalunya, comprensiu, funcional i estable. Aquesta hauria de ser, sens dubte, la prioritat màxima.

En tot cas, la complexitat de les regles que incideixen en la societat actual, en tota la globalitat socioeconòmica, i la velocitat a què evoluciona des dels diferents punts de vista, aconsellen que la llei d'educació sigui flexible, en la mesura que pretengui ser duradora en el temps, i que, per tant, permeti desenvolupaments diversos i polítiques educatives que puguin adaptar-se a la realitat social de cada moment.

La llei ha de permetre que la Generalitat de Catalunya dissenyi polítiques educatives pròpies, en l'exercici de les competències que en aquesta matèria li atribueixen l'Estatut d'autonomia de Catalunya i la Constitució. Com a desenvolupament directe del dret a l'educació i de les competències pròpies de la Generalitat, ha d'atendre allò que correspon al aspectes bàsics de la llei orgànica, i adequar-los al sistema educatiu de Catalunya i a les necessitats educatives pròpies.

La llei no ha de reproduir la normativa bàsica estatal, sinó que ha de desenvolupar fins a l'extrem les competències de la Generalitat, alhora que ha de desplegar i completar la legislació bàsica de l'Estat en allò que és congruent amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i que haurà d'aprovar el Parlament de Catalunya.

IV. Bases de la llei

En aquesta anàlisi de les bases de la llei, s'hi exposen aquelles qüestions sobre les quals es vol incidir especialment, per millorar-les o precisar-les, i es constata que els aspectes que no s'hi esmenten es consideren acceptats i s'hi està d'acord.

1. Els principis generals del sistema educatiu català

- Els principis de la llei haurien de referir-se al millor desenvolupament de ciutadans i ciutadanes capaços i realitzats, i incloure la importància de la convivència, de la coeducació i del desenvolupament del comportament democràtic.
- Cal destriar els principis dels instruments o mesures de suport per aconseguir-los. Per exemple, les beques o el reconeixement de l'esforç o la concreció de la coresponsabilitat

de l'Administració local en la gestió de l'educació probablement haurien de situar-se en un altre nivell.

- Respecte a la coresponsabilitat dels ajuntaments en l'educació, s'està d'acord que cal acostar al màxim als ciutadans la capacitat real de decidir les polítiques educatives. La necessitat de comptar i aprofundir en el compromís de les administracions locals en el bon desenvolupament del sistema educatiu és inqüestionable.

2. La definició, l'abast i la gestió del servei públic d'educació

- El servei públic educatiu ha d'abastar la totalitat de centres finançats amb fons públics, de manera que es presti en un marc simultàniament respectuós amb la llibertat d'ensenyament, d'una banda, i la igualtat d'oportunitats, d'una altra, i adquireixi totes les connotacions d'un servei d'utilitat i caràcter públics.
- L'escolarització d'alumnes amb necessitats educatives específiques no es pot relacionar només amb qüestions residencials, perquè aquestes no són inamovibles. D'altra banda, la dificultat d'atendre la diversitat en determinats centres no rau en l'alumnat, sinó en els recursos que es despleguen per atendre'l.
- La possibilitat d'incloure una tercera via o plantejar l'estímul a altres iniciatives per a la gestió indirecta dels centres creats per la Generalitat es considera una qüestió controvertida i poc clara. Es tem que aquesta via pugui comportar obrir les portes a un procés de privatització de centres o una mesura que condueixi a la desigualtat educativa. En aquest sentit, quan es parla d'alternatives a la gestió actual dels centres, cal ser molt curós, precís i concret, sense perdre mai de vista la responsabilitat de l'Administració en la qualitat de tot el sistema i el concepte de servei públic que ha de tenir cura de tota la població, d'acord amb les seves característiques i necessitats.
- En el context de la participació, cal destacar el paper de la comunitat representada al consell escolar de centre, que es considera l'òrgan adient. En general, en relació amb la participació de les famílies, es recomana no considerar-les com a clients, sinó com a actors fonamentals i agents del procés educatiu, i ser coherents amb el que indiquen els estudis nacionals i internacionals que destaquen el paper de les condicions familiars en l'educació.

3. La planificació de l'oferta educativa

- S'està d'acord que la planificació de l'oferta educativa és competència de l'Administració en un marc de participació i, per tant, s'haurà de tenir en compte també el parer de les famílies i de la comunitat educativa. De fet, la planificació hauria de preveure la participació de tots els agents dels centres sostinguts amb fons públics, que s'han d'implicar d'una manera permanent i continuada en aquesta tasca. La participació dels agents locals i dels agents socials es considera clau i bàsica. Tanmateix, cal precisar quina és la participació del món productiu.

- Aquesta planificació ha de tenir presents les etapes obligatòries i les postobligatòries, i no pot deixar d'incloure l'educació infantil de 0 a 6 anys, la formació de les persones adultes i el marc general d'aprenentatge durant tota la vida, com també alguns principis i orientacions dels contextos no formals.
- Es considera recomanable que l'Administració es comprometi a garantir una oferta pública suficient i de qualitat en tots els trams del procés educatiu, inclosos el primer cicle de l'educació infantil i els ensenyaments postobligatoris.
- Quant a la referència als nuclis bàsics territorials, convé tenir present que ja estan estructurats en les lleis bàsiques i que no s'han de confondre amb les zones educatives, que responen a un element de planificació de l'educació i no a un ordenament del territori. Cal estudiar formes d'organització de zona o municipi que recolzin i coordinin l'acció dels centres i el seu compromís en un territori concret, redueixin la burocràcia i descentralitzin la gestió.

4. La gestió dels centres educatius des del principi d'autonomia

- La gestió dels centres educatius i l'autonomia és una qüestió de la màxima importància. L'autonomia és ben valorada i es considera un horitzó desitjable, tot i que cal ordenar-la i establir els límits i els mecanismes de control oportuns que garanteixin la igualtat d'oportunitats i l'equitat. L'autonomia no ha de comportar una desvinculació de l'Administració ni una desregulació. El principi d'autonomia s'ha de respectar, però cal que la llei sigui continguda i mesurada i estableixi allò que és possible.
- D'una manera complementària, cal considerar l'autonomia en un context de democratització i de participació en l'educació. Aquesta autonomia ha d'incloure el currículum (entès com a contingut i com a metodologia) que parteix d'un plantejament comú i bàsic per a tothom, però que es concreta a cada centre d'una manera específica per donar resposta a les necessitats de l'alumnat i del seu territori. L'autonomia hauria de referir-se també a la gestió i els recursos econòmics per garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats.
- En el marc de l'autonomia, els centres han de poder decidir respecte a la seva estructura organitzativa, per tant es tracta d'establir uns mínims comuns i deixar flexibilitat d'autoorganització en cada centre, que hauria de quedar recollida i fonamentada en els documents específics. La llei hauria de definir, amb claredat, l'abast de l'autonomia dels centres, i atribuir amb precisió les funcions de gestió i d'organització als diferents responsables directius i als òrgans col·legiats, com el claustre de professorat i el consell escolar del centre. En aquest mateix sentit, s'haurien de fixar mecanismes de control eficaç per part de l'Administració educativa.
- L'establiment de normes de convivència ha de ser d'abast general, igual per a tots els centres, i després concretar-se en les realitats diferents a partir de la participació de la comunitat. S'ha de destacar que la carta de convivència inclou, a més de les famílies i l'alumnat, tots els agents representats al consell escolar.

- En relació amb la gestió dels centres, es constata la dificultat que tenen nombrosos centres per conformar equips directius i especialment triar la persona que haurà d'exercir la direcció. En aquest sentit, cal concretar mesures i explicar molt bé com cal impulsar la direcció.

5. La professió docent

- L'apartat de la professió docent es considera molt important en el conjunt del document. En general, es constata de nou que hi ha imprecisions en tot l'apartat: les referències als cossos docents i altres agrupacions de funcionaris, com també el plantejament de les zones escolars poden induir a interpretacions diverses amb efectes no desitjats.
- Les condicions laborals dels treballadors i treballadores de l'educació, la negociació de les quals són fruit d'accions i trobades en altres contextos i escenaris, queden dibuixades d'una manera ambigua i inconcreta. En general, la idea de la promoció professional i el desenvolupament de la carrera professional són conceptes positius, però cal concretar-los adequadament i, tal com preveu la legislació vigent, s'han de tractar en les meses de negociació corresponents. De tota manera, el text presenta llacunes i no fa referència al paper d'altres professionals de l'educació ni als serveis educatius, la presència dels quals cal reconèixer com a necessària en els centres i establir sistemes per a la seva incorporació, com també avançar en la definició dels seus perfils professionals i condicions laborals.
- Quant a la direcció, tant el seu model, la seva professionalització, la seva relació o vinculació amb la docència, com l'elecció, l'estabilitat i la permanència en tasques directives són aspectes que tampoc queden suficientment clars. A més, cal ubicar-la en el context dels equips directius, dels claustres, dels consells escolars i de la participació de la comunitat al servei d'un projecte educatiu. Ens afegim a la concepció d'un model col·legiat i participatiu de direcció de centre i a la necessitat d'estimular la formació d'equips directius per actuar amb un major nivell de professionalització. És imprescindible també utilitzar l'avaluació, en aquest cas, com a eina de millora i d'acreditació.
- En general, hi ha un ampli acord en la necessitat de professionalitzar la direcció en el sentit de dotar els i les docents de la formació i els instruments necessaris per fer eficaç i eficient la seva actuació en el marc i al servei d'un projecte educatiu fixat per la comunitat educativa, i concretament pel consell escolar que haurà de tenir un paper clau en el seu reforçament.
- En la qüestió de la direcció es torna a recordar que cal reflectir amb més claredat els conceptes desenvolupats en el Pacte Nacional. Hi ha acord en el fet que no s'ha d'anar a la creació d'un cos de directors.
- En relació amb la formació dels i les professionals de l'educació, es destaca la importància i el paper que hauria de tenir l'Administració educativa de canalitzar les necessitats formatives inicials, encara que no en tingui la competència directa.

- Pel que fa a la formació inicial, és important destacar la base psicopedagògica i didàctica i les habilitats i aptituds que la pràctica professional demana, com també l'exigència d'una base comuna per a tots els docents, adaptada a l'etapa educativa en què exerceixin. Seria desitjable una major coordinació entre el Departament d'Educació i el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa en aquesta matèria. En aquest mateix sentit, un departament que inclogui l'ensenyament universitari i no universitari seria més efectiu.
- Es considera clau el sistema d'accés a la funció pública docent, sobre el qual s'haurien d'introduir a la llei les innovacions suficients que permetin seleccionar el professorat més idoni per a exercir les funcions que actualment té encomanades. Cal dissenyar un nou procediment, atès que el model actual es considera superat i es basa únicament en els coneixements acadèmics. Cal valorar adequadament aspectes qualitius de caire didàctic i de pràctica docent.
- També es considera adient regular a la llei l'avaluació del professorat i els seus efectes, lligada a la pràctica docent a l'aula i a la seva implicació en l'organització del centre, de tal manera que permeti valorar l'activitat docent d'atenció directa als alumnes i porti a una millora de l'acció docent sense que calgui canviar de lloc de treball.
- Pel que fa a la formació permanent, la llei hauria de posar més èmfasi en el seu desenvolupament i les seves modalitats, especialment en la formació al mateix centre.
- En relació amb un tema d'aquesta importància, es considera que el Departament d'Educació hauria de tenir un paper proactiu en aquest debat i proposar la negociació i el diàleg previs en els àmbits corresponents, que permetin aprofundir en els temes que tenen més incidència professional per al bon funcionament del sistema.

6. L'avaluació del sistema educatiu

- L'avaluació és una peça clau en els processos de millora de l'educació. En aquest sentit, es considera que la seva pràctica ha d'estar directament relacionada, d'una manera clara, transparent i decidida, amb la voluntat de millora. El model d'avaluació externa genera preocupació en la comunitat educativa i, per tant, els processos d'aquest tipus han d'emfasitzar la necessitat de traslladar a la societat els seus resultats i les propostes concretes de solució dels problemes que es detectin. L'avaluació en aquest sentit, adreçada a la comunitat, ha de ser fàcil, concisa, precisa i entenedora i ha de permetre identificar propostes de millora.
- Si l'avaluació s'orienta a la millora, aleshores la llei ha d'implementar els mecanismes i les propostes que la facin possible. És en aquesta línia que cal recomanar que combinin adequadament l'avaluació de resultats, l'avaluació de l'acció educativa de tota la comunitat i l'avaluació final, amb una permanent acció avaluativa de caràcter diagnòstic i formatiu.
- És evident que l'autonomia dels centres educatius demana una avaluació per constatar el

grau d'assoliment dels objectius proposats. Aquesta avaluació ha de complir dues funcions clau: d'una banda, analitzar i determinar el grau d'assoliment dels objectius i les finalitats del projecte educatiu del centre, i si s'han aconseguit els resultats esperats en concretar el projecte curricular; d'una altra, endegar processos de millora per ajustar la intervenció pedagògica a les característiques del centre, dels grups-classe i de l'alumnat.

- La Inspecció d'Educació, que és un component clau en els processos d'avaluació, no es menciona en el document de bases. En tractar-se d'un cos docent, també s'hi hauria de fer esment. Cal aclarir la seva funció i destacar-ne el paper d'assessor, facilitador i acompanyant dels processos de millora, a més de la funció de control i avaluació que reglamentàriament té assignada. En la mesura que la llei doni efectivament més valor a l'autonomia dels centres educatius, hi haurà una revaloració d'aquestes funcions d'assessorament i suport de la Inspecció. La clau en aquests moments és l'èmfasi en el paper de facilitació i de proximitat a la tasca quotidiana dels centres, aspectes que sovint no formen part de la percepció que la comunitat té de la seva feina.
- Es valora positivament la intenció d'impulsar un institut d'avaluació, si bé cal aclarir més la seva funció de metaavaluació i d'avaluació de l'Administració. També cal vincular l'acció de la Inspecció d'Educació a les tasques o funcions d'aquest organisme.

7. L'educació, les famílies i el territori

- En l'enunciat d'aquest apartat s'hi inclouen dues temàtiques molt diferents, si bé queda manifesta l'escassa referència que es fa del paper cabdal que les famílies tenen en l'educació, tant individualment considerades com col·lectivament a través de les seves associacions, federacions i confederacions. No es pot situar la família fora del centre, sinó justament en el nucli de l'acció educativa i, per tant, vinculada directament també amb la dinàmica del centre i les decisions que s'hi prenen. També caldria fer referència als seus drets i les seves obligacions.
- Es destaca la importància dels mecanismes i protocols d'informació i suport adreçats a les famílies, especialment les que més ho necessiten i aquelles que ho sol·licitin. En aquest sentit, es destaca també el paper proactiu i de suport que l'Administració ha de tenir per facilitar la participació de les famílies a l'escola, com també a la zona i el territori.
- La zona educativa ha de comportar una descentralització per a la presa de decisions i l'apropament de les polítiques educatives a les necessitats del territori, i no només per a la solució de problemes. També es considera imprescindible considerar la zona educativa en termes d'atenció a les necessitats educatives i, per tant, com a context d'integració de propostes educatives i recursos, tant formals com no formals. per a l'adequada atenció de la població de 0 a 18 anys, i no només a través de l'oferta escolar.
- El paper de l'Administració local i les competències que té en matèria educativa es deriven en part de la Constitució i de l'Estatut, i no poden estar únicament concretades per les zones

educatives. Aquestes zones no són el context apropiat per concretar les competències de l'Administració local, llevat que la zona coincideixi amb el municipi.

8. L'ensenyament obligatori

- L'ensenyament obligatori hauria de preveure, amb caràcter universal, l'oferta educativa dels 0 als 18 anys, en coherència amb els principis de la Declaració de Lisboa. Cal el compromís de l'Administració de garantir una oferta pública suficient, diversificada i prou flexible per atendre les diverses necessitats educatives de tota la ciutadania, que prengui com a fonaments la igualtat, l'equitat, la cohesió, la justícia social i la compensació de les desigualtats, i ofereixi una educació gratuïta i de qualitat per a tothom.
- La universalització del segon cicle d'educació infantil (de 3 a 6 anys) no hauria de portar a convertir-lo en obligatori. Ara cal posar èmfasi en la seva millora i garantir el dret a una educació específica per a aquesta franja d'edat.
- En relació amb el primer cicle d'educació infantil (de 0 a 3 anys), és important tenir en compte que la creació de places no ha de ser només un impuls sinó l'acompliment d'una llei aprovada pel Parlament. És en aquest tram que es posa de manifest la importància d'un compromís per garantir progressivament l'oferta de places públiques i pensar que l'atenció a la petita infància pot fer-se amb fórmules diversificades que no sempre es concreten en contextos escolars, atès que el criteri organitzador són les necessitats educatives d'aquests infants i els seus drets. En tot cas, la llei ha d'establir criteris i indicadors que assegurin la qualitat del servei.
- Es considera que cal donar coherència a tota l'etapa educativa (de 0 a 6 anys) en el seu conjunt i buscar les fórmules per atendre les necessitats educatives, que són fonamentals per al desenvolupament personal posterior.
- El document esmenta l'acció tutorial vinculada a l'atenció a la família, però aquesta funció educativa hauria de tenir molt a veure també amb la coordinació d'equips docents i el suport al desenvolupament personal, social, acadèmic i professional de l'alumnat. Cal ressaltar l'acció tutorial per damunt de la figura del tutor, atès que cal reforçar la idea que l'acció tutorial no és una responsabilitat individual sinó de tot l'equip i del centre.
- Quant a l'aplicació del principi d'inclusió, es considera que cal explicitar-ne els objectius i destacar la importància dels centres d'educació especial fonamentalment com a centres de recursos i suport als centres ordinaris, a més de la seva tasca d'escolarització.
- A més d'estar d'acord amb la no segregació de l'alumnat en grups classe per raó de la seva llengua habitual, es considera que tampoc s'han de separar per raó de sexe, cultura, religió i capacitat.

9. Els ensenyaments postobligatoris

- El text esmenta especialment els batxillerats, quan caldria, en un apartat com aquest, posar l'èmfasi en l'educació al llarg de la vida, tant des de la perspectiva del desenvolupament al llarg dels anys com de les diferents esferes de desenvolupament i, per tant, els diferents àmbits i ofertes socioeducatives. Cada vegada resulta més evident i necessari l'establiment d'estratègies per possibilitar una escolarització fins als 18 anys, a través del batxillerat, la formació professional específica o els ensenyaments artístics. Aquesta ampliació de l'escolarització postobligatòria hauria de ser un dels objectius prioritaris de la llei i per assolir-lo s'han d'assegurar els recursos necessaris.
- En l'àmbit dels ensenyaments reglats, caldria esmentar especialment els ensenyaments professionalitzadors, la formació de persones adultes, els ensenyaments artístics. Sobre les qüestions relatives a l'àmbit de l'educació no formal i no reglada, caldria que la llei donés indicacions suficients per possibilitar un marc de referència.
- Sobre el diagnòstic de la situació d'aquests ensenyaments, convé buscar altres conceptes que permetin superar el del fracàs escolar i treballar per a la millora educativa, i no només focalitzar en l'escola els dèficits que la societat té.
- Cal incidir també en la manca de flexibilitat curricular i estructural que aquests ensenyaments han tingut històricament i, per tant, en la necessitat d'impulsar i garantir una oferta flexible i suficient, presencial i semipresencial. Aquesta flexibilitat comporta necessàriament dos elements importants com són l'orientació acadèmica i professional i la inserció sociolaboral.

10. El finançament

Es considera que l'aprovació de la llei ha d'anar acompanyada dels recursos necessaris per al seu desenvolupament, com a continuïtat del procés de millora d'inversió iniciat amb el Pacte Nacional per a l'Educació. En relació amb el tema de la coresponsabilitat de les administracions locals, la llei ha de garantir el finançament de la part que aquestes hauran de desenvolupar. Per tant, la llei ha de tenir un capítol dedicat al finançament per fer front al model que vol impulsar, amb el compromís que, d'acord amb el context europeu i mundial en què ens trobem, la inversió en educació tingui com a referent el producte interior brut (PIB) amb l'horitzó del 6%.

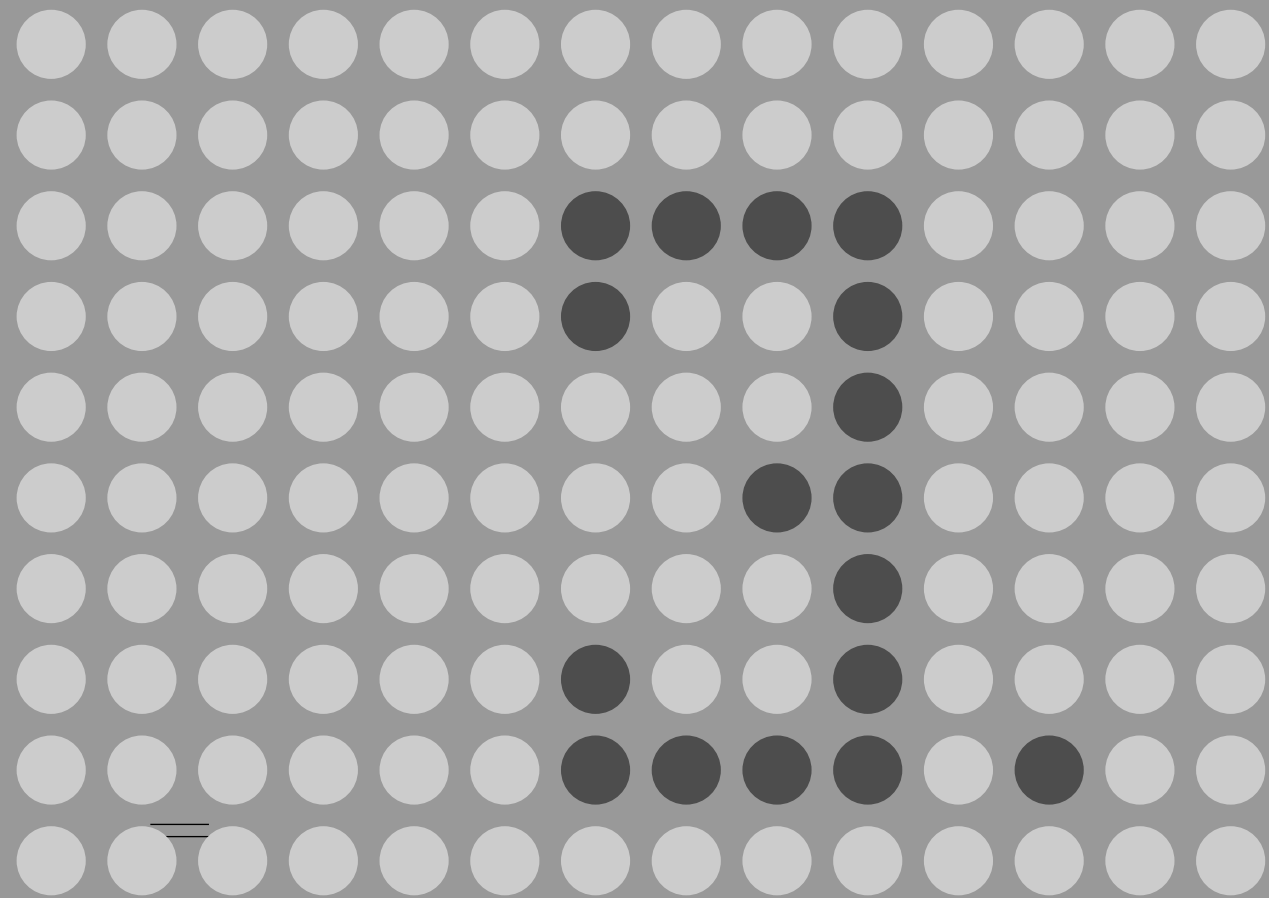
Finalment, l'apartat enumera d'una manera no exhaustiva els aspectes que els recursos han d'atendre. Amb caràcter indicatiu, es considera que s'hi haurien d'incloure també tots els que es van recollir al Pacte Nacional per a l'Educació, i particularment la inversió per als materials escolars i els llibres de text.

El Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona en sessió plenària el dia 5 de març de 2008, ha aprovat aquest document per assentiment.

3.

Avantprojecte i Dictamen

**Avantprojecte de la Llei d'educació
de Catalunya i Dictamen 10/2008
del Consell Escolar de Catalunya
presentats d'acord amb els títols
del text de la disposició**

Per facilitar la consulta al lector, en aquest apartat es presenta l'avantprojecte de llei dividit segons els títols del text de la disposició i immediatament darrere de cada títol hi ha la part corresponent del dictamen del Consell Escolar de Catalunya que hi fa referència.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Exposició de motius

La societat catalana aspira a proporcionar la millor educació possible a les noves generacions i, més enllà, a continuar donant oportunitats educatives a tothom durant tota la seva vida.

Aquesta aspiració es correspon amb la voluntat col·lectiva de fer de Catalunya una país pròsper, benestant i cohesionat, on totes i cadascuna de les persones que hi viuen puguin portar a terme lliurement els seus projectes vitals.

L'educació és la porta obligada a la realització personal i al progrés col·lectiu; és la palanca que fa possible la superació dels condicionants personals, socials, econòmics i culturals de partida; és la clau de les oportunitats per superar les desigualtats i per desvetllar i aprofitar tots els talents de la societat.

Per això el dret a l'educació és un dret fonamental proclamat i protegit per les normes fonamentals i garantit pels poders públics.

Una de les més altes funcions dels poders públics democràtics és, doncs, garantir de forma efectiva el dret a l'educació per a tothom, remonent els obstacles de tota mena que el poguessin menystenir.

La Generalitat de Catalunya, en virtut del previst en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, assumeix aquesta responsabilitat. La promulgació de la Llei d'educació de Catalunya vol ser la màxima expressió del seu compromís de possibilitar l'exercici efectiu del dret a l'educació de tots els catalans. De manera expressa, la Llei s'inspira i vol donar compliment al mandat estatutari sobre drets i deures en l'àmbit de l'educació que emfatitza el dret a una educació de qualitat a què accedir en condicions d'igualtat.

Aquesta garantia és concreta en la regulació i en l'oferta del servei públic d'educació de Catalunya. Es tracta d'una regulació pròpia i singular, feta d'acord amb les competències del nostre autogovern, amb voluntat de tenir un sistema educatiu concorde amb la societat catalana, receptor del millor bagatge de la nostra llarga tradició educativa i orientat a satisfer una voluntat col·lectiva de superació. I es tracta també d'una regulació amb voluntat de durada i, per tant, flexible i permeable als canvis, així com tributària d'un ampli acord polític i social. En aquest sentit, el futur de la Llei d'educació de Catalunya està lligat a la implicació de la comunitat educativa i de la societat catalana en l'acompliment de les seves finalitats.

Les aspiracions educatives de la societat catalana han anat evolucionant en el temps i les expectatives per al futur immediat no són les mateixes que les plantejades quan es va reiniciar el camí de la democràcia i de l'autonomia. Si fa trenta anys s'aspirava a una escolarització bàsica per a tothom, avui —amb aquell objectiu aconseguit— s'apunta a fites més exigents, centrades en la qualitat educativa i en la superació de les desigualtats socials encara vigents en el sistema educatiu.

La societat reclama fer possible al mateix temps els objectius d'equitat i d'excel·lència de la nostra educació. Les raons d'aquesta exigència renovada les trobem en els àmbits educatiu, social, econòmic i cultural.

Raons educatives fonamentades en la necessitat de millorar el rendiment escolar en l'educació bàsica i obligatòria i d'estimular la continuïtat dels estudiants en l'etapa d'educació postobligatòria.

Raons socials basades en l'obligació de corregir les possibles desigualtats d'origen social a l'interior del sistema educatiu i d'abordar amb garanties d'èxit la integració escolar dels alumnes procedents de la immigració.

Raons econòmiques motivades en el requeriment d'una major qualificació educativa i professional de la ciutadania per poder millorar la competitivitat de la nostra economia i possibilitar el canvi del nostre model econòmic.

Raons culturals i cíviques impulsades per la voluntat de conformar una ciutadania catalana identificada amb una cultura comuna, en la qual la llengua catalana esdevingui un factor bàsic d'integració social.

Bona part d'aquestes raons estan en l'origen del Pacte Nacional per a l'Educació, signat l'any 2006, que ha estat l'expressió més acabada fins ara de la consciència social i professional de la necessitat de millorar el nostre sistema educatiu des d'un diagnòstic àmpliament compartit. Per això, constitueix un referent ineludible de la Llei d'educació, que neix amb la voluntat de donar resposta als requeriments i als compromisos continguts en aquell gran acord social.

El propòsit de la Llei d'educació és facilitar el marc institucional estable i adequat per a una millora sistemàtica de la qualitat del nostre sistema educatiu. No pretén canviar novament l'ordenació educativa i el currículum, sinó possibilitar que l'acció educativa es pugui desenvolupar en un marc que estimuli la innovació i consolidi les bones pràctiques.

La llei no busca tant el tractament exhaustiu dels continguts de l'educació, sinó com fer possible que la pràctica educativa respongui millor a la diversitat dels nostres alumnes, de manera que la nostra institució escolar pugui adoptar en tot moment mesures concretes per satisfer les situacions diverses que presenta una societat complexa i canviant com la del segle XXI.

Per fer-ho, la llei desenvolupa les competències exclusives i compartides que en matèria educativa confereix l'Estatut d'Autonomia a la Generalitat de Catalunya per tal de singularitzar el nostre sistema educatiu, millorar-ne la qualitat i dotar-lo de la suficient estabilitat per assolir els seus objectius.

Amb aquesta finalitat, la Llei, d'acord amb les competències compartides vinculades a la

regulació i garanties de l'exercici del dret a l'educació, assumeix i desenvolupa els preceptes estatutaris i esdevé la norma bàsica dels posteriors desenvolupaments reglamentaris a Catalunya.

La llei reflecteix, doncs, l'opció per una ordenació pròpia de l'educació en l'exercici de les competències que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat, en el context del model constitucional sobre els poders públics en aquest àmbit. Ho fa amb la voluntat de donar l'abast més ampli a les determinacions estatutàries, tenint en compte l'ordenació de les competències establertes pel bloc de la constitucionalitat, i en l'exercici d'aquestes.

Així, la Llei d'educació, en desenvolupar directament l'Estatut d'Autonomia, recull amb tota la precisió possible els drets, les llibertats i les obligacions que corresponen a tots els membres de la comunitat educativa: alumnes, pares i mares, professors i altres professionals educatius, l'Administració educativa i la local, com també els titulars dels centres privats. En definir aquests drets i aquestes obligacions dels subjectes del sistema educatiu, la Llei estableix els límits que separen uns drets d'altres, els criteris i els principis que hi intervenen i les garanties necessàries per a la seva correcta aplicació.

La Llei també desenvolupa l'organització de l'ensenyament i el desplegament curricular en totes les etapes i modalitats educatives: l'educació infantil, l'educació primària, l'educació secundària obligatòria, el batxillerat, la formació professional, els ensenyaments d'idiomes, artístics i esportius i l'educació de les persones adultes.

D'altra banda, es desenvolupen les competències exclusives en matèria d'educació atribuïdes a la Generalitat de Catalunya a l'article 131.2 de l'EAC: la regulació dels òrgans de participació i consulta dels sectors afectats en la programació de l'ensenyament; el primer cicle de l'educació infantil; la creació, el desenvolupament organitzatiu i el règim dels centres públics; la inspecció, l'avaluació interna del sistema educatiu, la innovació, la recerca i l'experimentació educatives i també la garantia de la qualitat del sistema educatiu; el règim de foment de l'estudi, de beques i d'ajuts amb fons propis; la formació permanent i el perfeccionament del personal docent i dels altres professionals de l'educació i l'aprovació de directrius d'actuació en matèria de recursos humans; els serveis educatius i les activitats extraescolars complementàries amb relació als centres docents públics i als centres docents privats sostinguts amb fons públics; els aspectes organitzatius dels ensenyaments en règim no presencial adreçats a l'alumnat d'edat superior a la d'escolarització obligatòria.

De la mateixa forma, la Llei regula explícitament les qüestions relatives al dret individual i de les famílies a l'educació, les obligacions correlatives dels poders públics en matèria de programació del sistema educatiu, el dret a la creació i direcció de centres, les previsions de finançament del sistema i l'ordenació de les etapes educatives.

Entre els objectius prioritaris de la Llei destaca el fet que els centres que presten el servei públic d'educació adequin la seva acció educativa per atendre la diversitat, les necessitats

educatives específiques, promoguin la inclusió de l'alumnat i s'adaptin millor al seu entorn socioeconòmic.

Per assolir aquest objectiu, la Llei dota d'autonomia els centres educatius. Aquesta mesura, entre altres que es puguin adoptar, té el propòsit de flexibilitzar el sistema i possibilitar la creació de xarxes d'escoles unides per projectes comuns i compromeses en la millora sistemàtica de l'educació en un territori concret. Implica també l'acceptació de la diversitat de centres i el rebuig de la uniformitat com a valor del sistema educatiu.

Els canvis accelerats de la societat actual, els contextos d'una major diversitat i complexitat, la necessitat de respondre a noves demandes que s'expliciten amb rapidesa i els nous requeriments socials, reclamen una escola que doni respostes singulars i flexibles, amb uns professionals que actuïn autònomament, en equip, en el marc d'una escola plenament arrelada a la comunitat. Tot aquest nou plantejament requereix, tal com recull la Llei, l'adequació de l'activitat educativa per atendre la diversitat de l'alumnat i l'assoliment d'una major igualtat d'oportunitats.

Els elements que caracteritzen el nostre sistema educatiu necessiten, per tant, d'una profunda reforma estructural que li permeti assumir un paper de lideratge actiu per donar resposta a les demandes de la societat actual. En aquesta direcció, la Llei proporciona també un marc on puguin aparèixer solucions diverses als requeriments plurals plantejats per la demanda educativa.

La flexibilitat ha de permetre recollir tota la tradició educativa de Catalunya i la seva riquesa pedagògica i d'oferta educativa, a la qual no s'ha de renunciar, ans al contrari: la Llei ordena el sistema educatiu amb el propòsit d'estimular-ne la creativitat i la llibertat.

L'Administració de la Generalitat té la responsabilitat de garantir el respecte dels drets i principis educatius i l'acompliment dels objectius proposats. La Llei fixa les pautes bàsiques que hauran de complir tots els agents del sistema educatiu i determina els sistemes d'avaluació i d'inspecció que, més enllà de l'anàlisi del compliment de la norma, informaran dels resultats i dels processos i verificaran l'adequació als objectius perseguits.

Sobre aquestes premisses, la Llei d'educació proposa un cos legal coherent, complet i amb visió de futur que:

- Defineix els principis generals que inspiren el sistema educatiu i la seva organització per donar satisfacció al dret a l'educació, mitjançant la cooperació entre els diversos agents de la comunitat educativa.
- Consolida un projecte educatiu de país que garanteix el dret a l'educació de tots els ciutadans i que, prenent com a fonament la igualtat, l'equitat i la justícia social, els ofereix una educació gratuïta i de qualitat.

- Determina com els centres educatius ofereixen un servei educatiu de qualitat i fixa les bases del servei públic d'educació de Catalunya i les garanties derivades del principi d'autorització administrativa.
- Fixa els principis generals de la regulació del règim lingüístic en l'àmbit de l'ensenyament.
- Regula el desenvolupament de l'exercici democràtic i responsable de l'autonomia dels centres docents públics i el marc normatiu que empari el seu exercici participatiu i responsable, així com els mecanismes de seguiment dels processos, d'avaluació dels resultats i d'informació i transparència, que els faci millorar en excel·lència i igualtat.
- Dóna pautes i referents per a l'organització de l'acció educativa i els continguts dels ensenyaments i assegura que, en el marc d'autonomia dels centres, els projectes educatius n'ordenin la gestió, la direcció, l'organització pedagògica i els continguts dels ensenyaments.
- Caracteritza la professió docent, estableix la funció pública docent a Catalunya, adaptada a les necessitats dels centres, i també dissenya la carrera docent.
- Assegura un sistema d'avaluació com a garantia d'ajust del sistema als principis i les finalitats i com a instrument imprescindible per desenvolupar l'autonomia dels centres i les bases del servei públic d'educació, tot implantant la cultura de l'avaluació en el conjunt del sistema educatiu, que permeti un millor coneixement del seu funcionament i dels resultats.
- Estableix una base jurídica administrativa de les competències i l'organització territorial de l'Administració educativa, posant les bases de la cooperació estable entre l'Administració local i l'Administració educativa, tot tenint en compte el principi de subsidiarietat. D'aquesta manera, dibuixa els trets principals de l'organització territorial del sistema educatiu.
- Concreta els drets i els deures de les famílies en el procés educatiu, amb el reconeixement del paper fonamental de les famílies i en potencia la participació en la vida escolar.

Aquests elements prefiguren els grans blocs normatius que estructuraran els diversos títols de la Llei.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Fets i consideració general

Vist l'**Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 7 de juliol de 2008, amb l'estudi previ de la subcomissió corresponent i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat per **majoria**, amb 28 vots a favor, 10 en contra i 1 abstenció, aquest **DICTAMEN***:

Fets

Primer

La Generalitat de Catalunya, en virtut del que preveu l'Estatut d'autonomia de Catalunya, assumeix la responsabilitat de garantir de manera efectiva el dret a l'educació de qualitat per a tothom i el dret a l'accés en condicions d'igualtat.

La Llei d'educació vol néixer amb la voluntat de donar resposta als requeriments i els compromisos continguts en el gran acord social que va representar el Pacte Nacional per a l'Educació, en el qual es va expressar la necessitat de millorar el nostre sistema educatiu. Una de les conclusions més destacades del Pacte és precisament la proposta que el Parlament de Catalunya aprovi una llei catalana d'educació per tal de recollir les principals aportacions del Pacte i contribuir a la millora del sistema educatiu de Catalunya.

La llei fixa les pautes bàsiques que hauran de complir tots els agents del sistema educatiu i determina els sistemes d'avaluació i d'inspecció que, més enllà de l'anàlisi del compliment de la norma, informaran dels resultats i dels processos i verificaran l'adequació als objectius perseguits.

Així, doncs, la llei proposa un cos legal que:

- defineix els principis generals que inspiren el sistema educatiu;
- consolida un projecte educatiu de país;
- determina com els centres educatius ofereixen un servei educatiu de qualitat, que garanteix l'accés en condicions d'igualtat, i fixa les bases del servei públic d'educació de Catalunya;
- fixa els principis generals de la regulació del règim lingüístic en l'àmbit de l'ensenyament;
- regula el desenvolupament de l'autonomia dels centres docents públics;
- dóna pautes i referents per a l'organització de l'acció educativa i els continguts dels ensenyaments;
- caracteritza la professió docent i estableix la funció pública docent a Catalunya;

* A aquest dictamen s'han presentat 6 vots particulars que figuren a l'apartat 4.

- assegura un sistema d'avaluació com a garantia d'ajust del sistema als principis i les finalitats;
- estableix una base jurídica i administrativa de les competències i l'organització territorial de l'Administració educativa, posant les bases de la cooperació estable entre l'Administració local i l'Administració educativa;
- i concreta els drets i els deures de les famílies en el procés educatiu.

Segon

En data 29 d'abril de 2008, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya l'avantprojecte de llei objecte d'aquest dictamen.

Tercer

Aquest dictamen s'emet en aplicació del que disposen els articles 9, 11 i 14 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya.

Consideració general

El Consell Escolar de Catalunya ha efectuat un procés minuciós d'estudi de l'Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya complint amb allò que està establert, i ho ha fet amb la intensitat que demana un pronunciament sobre la primera llei d'educació de caràcter general pròpia del nostre país. Les propostes i les reflexions que aquest dictamen conté són, doncs, fruit d'un ampli debat que s'ha produït al si del Consell.

Tot i això, algunes de les qüestions que s'han expressat i que s'exposen al dictamen no han pogut ser consensuades perquè les visions legítimes dels diferents sectors no han trobat un punt de confluència que les pogués englobar, o bé que permetés arribar a suggerir propostes alternatives.

Es remarca també la importància que ha representat l'informe del Consell sobre el document de bases de la llei, moltes de les propostes del qual han estat recollides a l'articulat.

Durant l'estudi s'ha posat de manifest que cal tenir molt present el Pacte Nacional per a l'Educació i que cal emprar termes i idees que van ser fruit de l'acord assolit, i que serien novament objecte de consens en la nova llei. El Pacte aposta amb fermesa per l'aprovació d'una llei estable en el marc educatiu que potencii l'acció educativa dels centres i del professorat. Es destaca també que la llei constitueix una oportunitat única per definir i concretar aquells aspectes que deriven del desplegament de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i que singularitzi el nostre sistema educatiu, en millori la qualitat i el doti de prou estabilitat per assolir els seus objectius.

Així, la Generalitat ha d'establir un model educatiu d'interès públic que garanteixi a totes les persones el dret a una educació de qualitat en condicions d'igualtat. El concepte de servei públic educatiu que figura al Pacte Nacional per a l'Educació s'entén equivalent al model

educatiu d'interès públic que es determina a l'Estatut d'autonomia. El servei públic d'educació pren com a fonaments la igualtat, l'equitat i la justícia social, que permeten oferir una educació gratuïta i de qualitat.

Amb la finalitat de garantir a totes les persones l'accés, en condicions d'igualtat, a una educació de qualitat en els ensenyaments obligatoris, la Generalitat organitza i sosté el servei públic d'educació.

Es deixa constància que aquest Consell vol conèixer la memòria econòmica que acompanya l'avantprojecte de llei.

La valoració del document de l'Avantprojecte de Llei d'educació de Catalunya és que es tracta d'una llei excessivament extensa. Probablement, una part de l'extensió podria corregir-se tot revisant els elements que ja són presents a la normativa de caràcter bàsic i que no caldria reproduir. Caldria aconseguir el difícil equilibri entre el desenvolupament de la normativa bàsica estatal en matèria educativa, sense recórrer a repeticions literals, i la coherència del text legal en la seva globalitat, que no pot deixar de recollir alguns aspectes de la normativa bàsica. Es vol fer notar també que en alguns casos caldria buscar més precisió terminològica i coherència entre articles que es refereixen a les mateixes qüestions, especialment quan defineixen drets i deures, o quan poden generar contradiccions en relació amb altres normatives.

Finalment, s'ha considerat oportú recomanar que es faci un esforç per limitar el contingut de la llei als aspectes essencials, relacionats amb la definició dels drets i els deures, l'establiment dels principis i els criteris generals, com també les garanties del dret a l'educació, per poder-ho desplegar posteriorment en les normatives que se'n derivin. La llei hauria de tenir la flexibilitat suficient que permetés adaptar-la als canvis de la societat actual sense necessitat de modificar-la. Especialment, el contingut vinculat als aspectes més tècnics hauria de ser molt reduït i flexible i hauria de quedar més obert, tot evitant la descripció detallada d'aspectes propis del desplegament reglamentari.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol preliminar. Objecte i principis

Article 1. Objecte

1. Aquesta Llei té per objecte regular el sistema educatiu de Catalunya.
2. Queda exclòs de l'àmbit d'aquesta Llei el sistema universitari català, que es regeix per la seva normativa específica.

Article 2. Principis

El sistema educatiu de Catalunya, en el marc dels valors establerts a la Constitució i a l'Estatut d'Autonomia, s'inspira en els principis següents:

a) D'ordre general:

1. La transmissió i l'establiment dels valors propis d'una societat democràtica, de llibertat personal, responsabilitat, solidaritat, respecte i igualtat.
2. El respecte als drets i deures que es deriven de la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la legislació vigent.
3. L'equitat per garantir la igualtat d'oportunitats i la integració de tots els col·lectius, basada en la coresponsabilitat de tots els centres sostinguts amb fons públics.
4. La cohesió social i l'educació inclusiva com a base d'una escola per a tothom.
5. La qualitat que permeti garantir l'equitat en l'assoliment de les competències bàsiques i la consecució de l'excel·lència.
6. El conreu de la cultura pròpia i el respecte a la convivència.
7. El foment de la pau i els drets humans.
8. El foment del respecte i la preservació del medi ambient, així com el seu gaudi.
9. La coeducació i el foment de la igualtat real i efectiva entre dones i homes.
10. L'afavoriment de l'educació més enllà de l'horari lectiu.

b) D'ordre específic:

1. La formació integral de les capacitats intel·lectuals, físiques, emocionals i socials dels alumnes que permetin el ple desenvolupament de la seva personalitat amb un ensenyament laic de base científica.
2. La vinculació entre pensament, emoció i acció que condueixi a la maduresa i satisfacció personal i contribueixi a l'aprenentatge.
3. La capacitació cultural, científica i tècnica que permeti a l'alumnat una plena incorporació a la societat i al món del treball.
4. L'habilitació per a l'aprenentatge permanent.
5. L'estímul i el reconeixement de l'esforç.
6. La capacitació per a l'exercici de la ciutadania.
7. L'aplicació general de criteris i pràctiques d'avaluació.
8. El respecte al dret de pares i mares a què els fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions.

c) D'ordre organitzatiu:

1. El funcionament integrat i descentralitzat del sistema.
2. La flexibilitat del sistema per adequar-se a les necessitats canviants de la societat.
3. L'autonomia del centre.
4. La participació de la comunitat educativa.
5. La promoció del reconeixement social i professional del professorat.
6. El compromís de les famílies en el procés educatiu i l'estímul i el suport per fer-lo possible.
7. La planificació de les necessitats educatives territorialment i socialment equilibrada que emmarca tots els centres sostinguts amb fons públics.
8. La coresponsabilització dels ajuntaments amb l'acostament de les decisions al territori i als ciutadans.
9. La col·laboració i cooperació entre administracions públiques, en el respecte de la definició de les competències establerta a l'Estatut d'Autonomia.

Article 3. La llengua de l'ensenyament

1. Aquesta Llei estableix els principis de la regulació del règim lingüístic en l'àmbit de l'ensenyament.
2. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge en el sistema educatiu.
3. Els currículums educatius han d'establir una presència adequada en els plans d'estudi de les llengües catalana i castellana per tal de garantir-ne el ple domini en finalitzar l'ensenyament obligatori. Així mateix, han d'incloure l'ensenyament, com a mínim, d'una tercera llengua que habiliti per al seu ús tècnic i social.
4. No s'admet la separació de l'alumnat en centres i en grups classe per raó de la seva llengua habitual. Els qui s'incorporen al sistema educatiu sense conèixer una de les llengües oficials tenen dret a rebre suport lingüístic al centre educatiu.
5. El professorat de tots els centres educatius, amb independència de la titularitat del centre, ha de conèixer i dominar les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de fer-ne un ús adequat, oral i escrit, en l'exercici de la funció docent.
6. Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües en el centre.
7. L'aranès ha de tenir una presència adequada en els currículums educatius del territori de l'Aran.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol preliminar. Objecte i principis

0.1. Es demana revisar els principis perquè hi quedin recollits els drets i els deures fonamentals que l'ordenament jurídic reconeix i es faci esment a la responsabilitat de la Generalitat i els poders públics de garantir-los.

0.2. Cap disposició que dictin els poders públics de Catalunya pot ser desplegada, aplicada o interpretada de manera que redueixi o limiti els drets fonamentals que la Constitució reconeix, com és el dret de la llibertat d'ensenyament, que hauria de ser recollit explícitament en aquest títol de l'avantprojecte.

0.3. Respecte al dret de pares i mares que els fills i les filles rebin formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions, cal esmentar la garantia del dret. De tota manera, no hi ha acord que aquest dret pugui contradir-se amb la possibilitat que se'ls assigni un centre que no sigui el de preferència.

Quant a l'ensenyament laic, es demana que es reproduïxi allò que estableix l'Estatut d'autonomia de Catalunya a l'article 21.2.

0.4. Amb referència al projecte lingüístic que tots els centres han d'elaborar, es considera que hauria de ser el Departament d'Educació qui emmarqués el tractament de les llengües i no deixar-ho a instàncies de cada centre. Quant al tema de conèixer i dominar les llengües oficials, aquesta obligatorietat s'ha d'estendre a tot el personal que realitza tasques educatives, i no només el docent (art. 3).

0.5. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 2, apartat a):

- afegir al punt 1 el principi de justícia;
- revisar al punt 6 “El conreu de la cultura pròpia”, perquè no és un terme adequat i no reflecteix el desenvolupament de la cultura de Catalunya.

b) A l'article 2, apartat b):

- canviar l'ordre de les capacitats que s'expressen al punt 1: primer, les físiques i després, les intel·lectuals;
- millorar la redacció del punt 3 i fer referència a la llengua i la cultura catalanes.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol I. Dret a l'educació i sistema educatiu

Article 4. Educació integral

1. L'alumnat té dret a rebre una educació integral orientada al ple desenvolupament de la seva personalitat, en els aspectes físics, intel·lectuals, emocionals i socials.
2. L'educació integral de la personalitat, fruit de la vinculació entre pensament, emoció i acció, exigeix una contribució activa i pràctica de la comunitat educativa, en un context de lliure desenvolupament individual, de respecte mutu i de diàleg sobre els valors bàsics i plurals de la democràcia.

Article 5. L'accés al sistema educatiu

1. Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat al sistema educatiu. També tenen dret a l'elecció de centre en el marc de l'oferta educativa.
2. El Govern de la Generalitat garanteix l'exercici efectiu del dret de tots a l'educació mitjançant una programació general de l'ensenyament i la creació de centres. Per tal de garantir el dret de les persones a accedir a l'educació en condicions d'igualtat, el Govern regula un únic procediment d'accés als centres que integrin el servei públic d'educació establert en el títol III.

Article 6. Els ensenyaments obligatoris

1. Són ensenyaments obligatoris el segon cicle d'educació infantil o parvulari i l'educació bàsica.
2. Els ensenyaments obligatoris són gratuïts.

Article 7. Beques i ajuts

1. El sistema públic de beques per a l'estudi té com a objectiu la compensació de les desigualtats econòmiques i socials i, en els nivells d'ensenyament no obligatoris, la incentivació de l'estudi.
2. Tots els alumnes tenen dret a accedir, en condicions d'igualtat, al sistema públic de beques per a l'estudi en funció dels seus recursos econòmics, les seves aptituds i preferències, mitjançant sistemes basats en criteris de publicitat i concurrència.
3. Les administracions públiques han d'adoptar mesures per facilitar, en condicions d'equitat, l'accés als serveis escolars de menjador i transport. Aquests ajuts poden cobrir totalment o parcialment la despesa necessària.
4. El departament competent en matèria educativa, en endavant Departament, ha d'adoptar les mesures per introduir progressivament un sistema d'ajuts general en les seves diverses modalitats, dels llibres de text en l'ensenyament obligatori a l'alumnat dels centres integrats en el servei públic d'educació.

5. En estudis postobligatoris, el Departament ha d'oferir ajuts amb l'objectiu de promoure la continuïtat dels estudis i compensar el cost d'oportunitat. Alternativament s'ha de considerar, també, un sistema d'ajuts que permeti fer compatibles educació i treball.

Article 8. Dret i deure de convivència

1. Tots els membres d'una comunitat educativa tenen el dret a una bona convivència i el deure de facilitar-la amb la seva actitud i conducta en tot moment i en tots els àmbits de l'activitat del seu centre.

2. Les regles de convivència als centres educatius s'han de basar genèricament en els principis democràtics i específicament en els principis i normes que deriven d'aquesta Llei.

3. La direcció del centre és l'autoritat que té encomanat el control de l'aplicació de les normes de convivència. En l'exercici d'aquesta funció hi ha de participar la resta de membres de la comunitat educativa. La direcció del centre ha de garantir la informació suficient per poder fer efectiva aquesta participació.

4. Els centres han d'establir mecanismes de mediació per a la resolució pacífica dels conflictes i fórmules de compromís amb les famílies per tal de cooperar de manera efectiva en l'orientació, l'estímul i, quan calgui, l'esmena de l'actitud i la conducta de l'alumnat en el centre educatiu.

Article 9. Definició, àmbit i mapa del sistema educatiu

1. El sistema educatiu comprèn els serveis educatius i els centres que ofereixen els ensenyaments regulats en el títol IV, qualssevol que siguin el cicle, els destinataris de l'ensenyament, la modalitat, la titularitat del centre i el seu sistema de finançament.

2. El servei públic d'educació el presten els centres de titularitat pública i els centres de titularitat privada que accedeixen al concert educatiu segons es preveu al Capítol 3 del títol XIII.

3. El mapa escolar reflecteix el sistema educatiu i l'activitat educativa no universitària, amb la informació actualitzada regularment. El Govern ha de regular les característiques del mapa i el seu procediment d'elaboració i revisió.

4. El mapa escolar defineix una oferta suficient que garanteix l'exercici efectiu del dret a l'educació.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol I. Dret a l'educació i sistema educatiu

1.1. Es proposa suprimir el Títol IX, i així se'n deixa constància al dictamen, i incloure un nou article en aquest Títol I o al Títol II amb la redacció següent: “La imposició de mesures correctores i sancions ha de contribuir al manteniment i la millora del procés educatiu de l'alumnat. Les normes de desplegament d'aquesta llei han de regular les circumstàncies per a la gradació de la seva aplicació, el procediment i els òrgans competents per aplicar-les”.

1.2. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 5, modificar la redacció perquè hi consti que, mitjançant la planificació, cal atendre la demanda.

b) A l'article 6:

- assenyalar a l'apartat 1 que el segon cicle d'educació infantil ha de ser d'oferta universal, però no obligatori;
- precisar a l'apartat 2 que els ensenyaments obligatoris seran gratuïts en el futur, perquè ara no ho són.

c) A l'article 8, apartat 3:

- esmentar, a més de la comunitat educativa, “i els òrgans de coordinació”;
- afegir que la direcció del centre “ha de crear les condicions per fer efectiva la participació”.

d) A l'article 9, indicar d'una manera clara i explícita que el mapa escolar general inclou el mapa escolar de l'educació especial.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol II. La comunitat educativa

Article 10. Composició de la comunitat educativa

La comunitat educativa està formada per totes les persones i institucions que intervenen en el procés educatiu. En són part els alumnes, les famílies, el professorat, el personal de suport docent i administratiu, i els agents territorials i socials i les associacions que els representen, així com l'associacionisme educatiu i les entitats de lleure.

Article 11. Carta de compromís educatiu

1. Amb la participació de tota la comunitat educativa, i particularment del professorat i de les famílies, els centres, en el marc del que s'estableix en el títol I i d'acord amb el seu projecte educatiu, han de formular una Carta de compromís educatiu en la qual s'expressin els objectius i els compromisos per a la creació i el manteniment d'un entorn de convivència i respecte per al desenvolupament de les activitats educatives.

2. Les famílies han d'acceptar la Carta de compromís educatiu en el moment de matricular els seus fills en el centre i s'han de comprometre a respectar-la i a compartir els seus principis i compromisos amb els fills afectats.

Capítol 1. L'alumnat

Article 12. Drets dels alumnes

1. Els alumnes, com a protagonistes del procés educatiu, tenen dret a rebre una educació integral i de qualitat.

2. A més dels drets reconeguts a la Constitució, a l'Estatut d'Autonomia i a la regulació orgànica del dret a l'educació, els alumnes tenen dret a:

- a) l'accés a l'educació en condicions d'equitat i a la igualtat d'oportunitats;
- b) rebre una educació que n'estimuli les capacitats, tinguin en compte el seu ritme d'aprenentatge i n'incentivi l'esforç;
- c) la valoració objectiva del seu rendiment escolar i del seu progrés personal, i a ser informats dels criteris i dels procediments d'avaluació;
- d) ser educats en la responsabilitat;
- e) una convivència respectuosa i pacífica, amb l'estímul permanent d'hàbits de diàleg i de cooperació;
- f) ser atesos amb practiques educatives inclusives i de compensació;
- g) participar de forma individual i de forma col·lectiva en la vida del centre;
- h) reunir-se, en el seu cas, a associar-se, en el marc de la legislació vigent i amb respecte al funcionament normal del centre;
- i) rebre tutoria que proporcioni orientació, particularment en l'àmbit educatiu i professional.

Article 13. Deures dels alumnes

1. Estudiar per aprendre és el deure principal dels alumnes. Aquest deure comporta l'assistència a classe, l'obligació de participar en les activitats docents del centre, l'esforç en l'aprenentatge i el respecte als altres alumnes i a l'autoritat del professorat.

2. Són, també, deures dels alumnes:

- a) respectar els membres de la comunitat educativa i no discriminar-los;
- b) complir les normes de convivència del centre;
- c) contribuir al desenvolupament correcte de les activitats del centre;
- d) respectar el projecte educatiu;
- e) fer un bon ús de les instal·lacions i el material didàctic del centre.

Article 14. Instruments per a la participació i la representació de l'alumnat

Per tal de facilitar la participació dels alumnes en el centre educatiu, a més de la presència, quan correspongui, en el consell escolar, les normes internes del centre han de preveure, d'acord amb les característiques del centre i amb l'edat dels alumnes, formes de presència, diàleg i coresponsabilitat que afavoreixin el compromís de l'alumnat amb l'activitat educativa del centre.

Article 15. Associacions d'alumnes

1. Els alumnes, des de l'inici dels estudis d'educació secundària, poden constituir associacions que es regeixen per les lleis reguladores del dret d'educació, per les reguladores del dret d'associació, per les previsions establertes en aquesta Llei i en les normes de desplegament, i pels estatuts de l'associació.

2. Aquestes associacions tenen, entre altres, la finalitat de facilitar als alumnes l'exercici dels seus drets i el compliment dels seus deures i promoure'n la participació.

3. Les associacions d'alumnes acrediten la seva constitució amb la presentació de l'acta i els estatuts en el centre educatiu.

4. El Govern ha d'establir el procediment per a la participació de les associacions d'alumnes més representatives en el òrgans col·legiats dels centres educatius públics i concertats. En els centres privats no concertats, el reglament de règim interior és el instrument adequat per canalitzar aquesta participació.

5. Els alumnes dels centres educatius poden constituir altres agrupacions d'acord amb les normes de desplegament d'aquesta Llei i les normes de règim interior del centre.

6. En els centres de formació de persones adultes les associacions d'alumnes poden assumir les funcions de participació que s'estableixen a l'article 17.

Capítol 2. Les famílies

Article 16. Participació de les famílies en el procés educatiu

1. Les famílies dels alumnes, a més dels drets reconeguts en les lleis reguladores del dret a l'educació, tenen dret a rebre informació sobre:

- a) el projecte educatiu;
- b) les característiques del centre;
- c) les normes que regeixen el funcionament intern del centre;
- d) les activitats complementàries, si n'hi ha, les activitats extraescolars i els serveis escolars que es presten, el seu cost i el caràcter voluntari que tenen per a les famílies;
- e) la programació general anual del centre.

2. Les famílies dels alumnes matriculats en un centre tenen dret a rebre informació sobre l'evolució educativa dels seus fills. Amb aquesta finalitat, el Departament ha de preveure els mitjans necessaris per tal que els centres i el professorat puguin oferir assessorament i atenció adequada a les famílies, en particular a través de la tutoria.

3. Les famílies, que han de respectar el projecte educatiu del centre, tenen el dret i el deure de participar activament en l'educació dels seus fills. A més, han de contribuir a la convivència entre tots els membres de la comunitat educativa del centre i han de participar en les seves activitats mitjançant la seva participació en el consell escolar i en els altres instruments de què es dotin els centres en exercici de la seva autonomia.

4. En el marc general de les seves competències, el Govern ha de promoure les mesures adequades per facilitar l'assistència de pares i mares a les reunions de tutoria i en el seu cas, als consells escolars.

Article 17. Associacions de pares i mares d'alumnes

1. Els pares i les mares dels alumnes matriculats en un centre poden constituir associacions, que es regeixen per les lleis reguladores del dret d'educació, per les normes reguladores del dret d'associació, per les previsions establertes en aquesta Llei i en les normes de desplegament, i pels estatuts de l'associació.

2. Aquestes associacions tenen, entre d'altres, la finalitat de facilitar la participació dels pares i les mares en les activitats del centre, a més de les previstes a la normativa vigent i les que determinin els seus estatuts.

3. El Govern ha d'establir el procediment per a la participació de l'associació de pares i mares més representativa en els òrgans col·legiats dels centres educatius públics i concertats. En els centres privats no concertats, la normativa de règim interior és l'instrument adequat per articular aquesta participació.

4. Les associacions, federacions i confederacions de pares i mares d'alumnes que tinguin la seu

a Catalunya, que hi desenvolupin les seves funcions majoritàriament i que es trobin inscrites en el registre corresponent, poden ser declarades d'utilitat pública.

Capítol 3. El professorat

Article 18. Funció docent

1. Els professors i els mestres són els professionals que exerceixen la principal responsabilitat del procés educatiu i l'autoritat que se'n desprèn, i tenen un paper central en aquest procés. Aquesta funció comporta el deure de coresponsabilitzar-se del projecte educatiu del centre i el dret a participar en el seu procés de revisió.
2. L'Administració educativa i els titulars dels centres han de promoure els instruments i les condicions adequades per al desenvolupament professional del professorat.
3. En l'exercici de la funció docent, el professorat gaudeix d'autonomia en el marc del projecte educatiu.

Article 19. Drets i deures en l'exercici de la funció docent

1. Els professors i els mestres, en l'exercici de la funció docent, tenen, entre altres, els drets següents:
 - a) Exercir l'ensenyament de les àrees, les matèries i els mòduls que tenen encomanats, participar en la seva programació i avaluar el rendiment escolar.
 - b) Intervenir en l'organització de les activitats complementàries programades pels centres dins o fora del recinte educatiu, i participar-hi.
 - c) Participar en l'activitat d'avaluació que determinin les administracions educatives o els propis centres.
 - d) Col·laborar en la recerca, l'experimentació i la millora contínua dels processos d'ensenyament corresponents.
 - e) Intervenir en activitats de formació permanent.
 - f) Promocionar-se professionalment.
 - g) Poder accedir fàcilment a la informació sobre l'ordenació docent.
2. A més, tenen els deures següents:
 - a) Exercir l'activitat d'ensenyament d'acord amb el projecte educatiu.
 - b) Contribuir al desenvolupament intel·lectual, afectiu, psicomotor i ètic i social de l'alumnat, tot posant atenció al seu ritme d'aprenentatge.
 - c) Avaluar el procés d'aprenentatge de l'alumnat i el seu rendiment i participar en altres processos d'avaluació.
 - d) Assumir la tutoria dels alumnes, la direcció i l'orientació del seu aprenentatge i prestar suport al seu procés educatiu, en col·laboració amb les famílies.
 - e) Orientar, des de la perspectiva educativa, acadèmica i professional, els alumnes, en col·laboració, si escau, amb els serveis o els departaments especialitzats.

- f) Contribuir al desenvolupament de les activitats del centre en un clima de respecte, tolerància, participació i llibertat per tal de fomentar en l'alumnat els valors de la ciutadania democràtica.
- g) Informar periòdicament les famílies sobre el procés d'aprenentatge dels seus fills i orientar-les perquè hi cooperin.
- h) Participar en la coordinació de les activitats docents, de gestió i de direcció que els encomanin.
- i) Actualitzar-se professionalment i dur a terme, d'acord amb la direcció del centre i el resultat dels processos d'avaluació, les actuacions necessàries per a la millora contínua de la pràctica professional.

Capítol 4. La convivència

Article 20. Mediació

1. La mediació és un procediment per a la prevenció i la resolució dels conflictes que es puguin produir en el marc educatiu, mitjançant el suport a les parts per tal que elles mateixes obtinguin un acord satisfactori.
2. Les normes reguladores d'aquest procediment que estableixi el Departament han de precisar les característiques i els supòsits en què és procedent d'aplicar-lo.
3. Correspon al Departament l'adopció de mesures i iniciatives per fomentar la convivència en els centres i la resolució pacífica de conflictes.

Article 21. Protecció de les persones

1. El Govern i el Departament han d'adoptar les mesures per prevenir i, en el seu cas, fer front de manera immediata a situacions d'assetjament als alumnes. En tot cas, s'ha d'assegurar l'assistència adequada i la protecció necessària per garantir el dret a la intimitat.
2. Així mateix, el Departament ha de posar a disposició del centre els mitjans necessaris per a atendre les situacions de risc. En cas que resulti necessari es poden adoptar mesures extraordinàries d'escolarització.
3. El Govern ha d'adoptar les mesures normatives pertinents per tal d'assegurar, davant de les agressions, la protecció del professorat i del personal dels centres educatius. En el supòsit que les agressions les duguin a terme menors escolaritzats en el centre, si fracassen les mesures educatives correctores o de resolució de conflictes, s'apliquen les mesures previstes a la legislació de la infància i l'adolescència. L'Administració educativa ha d'assegurar la possibilitat d'assistència lletrada gratuïta al professorat i altre personal dels centres educatius sostinguts amb fons públics víctimes de violència escolar.

Capítol 5. Centres educatius, educació en el lleure i entorn social

Article 22. Educació en el lleure

1. El sistema educatiu reconeix i incorpora el caràcter educatiu de les activitats de lleure, especialment el compromís i la transmissió de valors. Aquestes activitats s'articulen entre les entitats locals, les famílies, les entitats i associacions de lleure i els centres educatius, en els diferents territoris.
2. Les administracions públiques han d'establir criteris de qualitat per a les activitats d'educació en el lleure a fi de garantir-ne la relació amb els valors educatius generals i amb l'èxit escolar.
3. En el marc de la seva autonomia, els centres poden establir acords amb associacions sense ànim de lucre per estendre l'ús de les seves instal·lacions més enllà de l'horari lectiu.
4. Reglamentàriament, s'han de regular els requisits mínims que han de complir les activitats que afectin el lleure educatiu.

Article 23. Entorn i plans i programes socioeducatius

1. Per iniciativa de l'ajuntament o de dos o més centres educatius amb el seu acord, es poden elaborar conjuntament, en el marc de la zona educativa, plans o programes socioeducatius que afavoreixin la major integració possible de l'entorn amb els objectius educatius i socials del centre i la millor coordinació entre els recursos de les diferents administracions i dels mateixos centres. Correspon al Govern l'establiment de les condicions mínimes per a l'establiment de convenis que concretin aquests plans i programes.
2. Les administracions educatives impulsaran acords de col·laboració per tal de potenciar conjuntament accions educatives a l'entorn. Aquestes actuacions tindran com a prioritat potenciar la convivència i la participació ciutadana i l'ús de la llengua catalana, amb la finalitat de garantir que tot l'alumnat tingui les mateixes oportunitats per conèixer i usar les dues llengües oficials.

Article 24. Foment de l'equitat en l'educació en el lleure

Les administracions públiques han d'establir mesures de foment per tal de garantir que l'alumnat pugui participar en els plans, els programes socioeducatius i les activitats extraescolars en condicions d'equitat, sense discriminació per raons econòmiques, territorials, socials, culturals o de capacitats.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol II. La comunitat educativa

2.1. Com a principi general, es demana que en la definició de comunitat educativa es tingui una visió àmplia més enllà del marc escolar i que inclogui els col·lectius i agents socials que col·laboren en el procés educatiu. Tot i això, es constata la dificultat que pot produir un concepte tan obert de la comunitat educativa i, per tant, en la definició de drets i deures, cal concretar que la comunitat escolar, representada al consell escolar del centre, està inclosa a la comunitat educativa (art. 10).

2.2. Quant a la carta de compromís educatiu, es demana recollir que és una de les concrecions de la participació de les famílies en el projecte educatiu de centre, elaborat i aprovat pel consell escolar, com també que el compromís educatiu és molt més que les normes de convivència. Cal considerar el respecte de les famílies al projecte educatiu i el caràcter propi del centre, i que la carta s'ha de fer pública pels mitjans que reglamentàriament es determinin. En tot cas, convé aclarir quines conseqüències pot tenir la no acceptació de la carta i que no s'ha de vincular a la matriculació (art. 11).

2.3. Es proposa que cada col·lectiu sigui tractat en l'articulat seguint una mateixa estructura. Es demana que, quan es faci referència a les famílies, es tingui en compte la recomanació 1.501 de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, publicada també pel Departament d'Ensenyament amb el suport de totes les federacions d'AMPA de Catalunya.

2.4. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 10, incloure "l'Administració educativa" i "els ens locals".

b) A l'article 11:

- suprimir "tota" de la frase "amb la participació de tota la comunitat educativa";
- afegir una referència explícita al personal d'administració i serveis, concretament al que fa tasques educatives i de suport a la docència;
- substituir "les famílies han d'acceptar" per "les famílies han de conèixer i respectar la carta de compromís educatiu".

Al Capítol 1: L'alumnat

2.5. En aquest capítol es demana destacar que els alumnes han de ser protagonistes actius del seu procés d'aprenentatge. Tot i així, hi ha dubtes que la llei hagi d'explicitar amb tant detall els drets i els deures de l'alumnat (art. 12 i 13).

2.6. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 12.2:

- afegir a l'apartat b), després de “n'incentivi”, “i en valori”;
- afegir a l'apartat g) “participar en l'elecció de delegats i els òrgans de govern”.

b) A l'article 13.1, incloure-hi, després “de l'autoritat”, “i el reconeixement de la competència docent del professorat”.

c) A l'article 13.2.b) afegir-hi “i participar en la seva elaboració i aplicació”.

Al Capítol 2: Les famílies

2.7. Cal incloure a la llei el principi que els poders públics han de garantir la participació de les famílies. En aquest sentit, es demana que el Govern promogui mesures adequades per facilitar l'assistència de pares i mares a les diferents convocatòries que efectuen tant els centres escolars com els organismes de participació i govern en què tenen representació. D'acord amb el Pacte Nacional, el Govern impulsarà aquelles mesures que facilitin a les federacions i confederacions d'AMPA atendre adequadament els compromisos derivats de la seva representació institucional (art. 16 i 17).

2.8. L'articulat de la llei ha de distingir entre el terme genèric “famílies”, que no té entitat jurídica, i “pares, mares i/o tutors legals”, malgrat el fet constatat que la LOE esmenta moltes vegades aquest terme de famílies, acompanyat o no de pares o tutors dels alumnes (art. 16 i 17).

Al Capítol 3: El professorat

2.9. Caldria articular millor les referències a la funció docent. Així mateix, cal matisar que el professorat té el dret de participar en la definició del projecte educatiu, amb l'excepció del caràcter propi del centre que correspon al titular, i el deure de coresponsabilitzar-se de la seva aplicació (art. 18 i 79).

2.10. Cal també especificar-hi els límits de l'autonomia del professorat: el professorat té autonomia dintre dels límits que determina la legislació i en el marc del projecte educatiu (art. 18).

2.11. Cal esmentar el paper de les associacions de professionals de l'educació, professorat i mestres (art. 19).

2.12. Es troba a faltar una referència als altres professionals educatius que intervenen en els centres i al personal que dona suport a la tasca docent. Tothom està d'acord que aquests professionals formen part, conjuntament amb el professorat, de l'equip docent que desenvolupa el projecte educatiu del centre (art. 19).

2.13. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 18:

- explicitar a l'apartat 1 que la responsabilitat del procés educatiu és “en els centres”;
- introduir a l'apartat 3 la idea que l'autonomia s'exerceix en el marc del treball col·lectiu de l'activitat del centre i en el marc del projecte educatiu i dels valors universals.

b) Article 19:

- afegir a l'apartat 1.a), després de “que tenen encomanats”, “d'acord amb els principis de l'especialitat docent”;
- substituir a l'apartat 1.b) “pels centres dins o fora del recinte educatiu, i participar-hi” per “i organitzades a través dels òrgans de coordinació del centre”.

Al Capítol 4: La convivència

2.14. Es recomana enfocar aquest capítol d'una manera més genèrica i destacar processos i metodologies per millorar la convivència i la prevenció i la resolució dels conflictes, com és ara la mediació —que és un dels procediments— i també l'educació per a la pau, l'educació emocional, l'educació de les habilitats socials, etc. (art. 20).

2.15. En lloc de “possibilitat”, l'Administració educativa ha d'assegurar l'opció d'assistència lletrada gratuïta al professorat i altre personal dels centres educatius sostinguts amb fons públics víctimes de violència escolar (art. 21).

2.16. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 20.3, afegir-hi “i la comunitat educativa” perquè no correspon només al Departament l'adopció de mesures i iniciatives per fomentar la convivència i la resolució pacífica de conflictes.

b) A l'article 21:

- afegir a l'apartat 1, després del “El Govern i el Departament”, “els centres i els titulars”, perquè és responsabilitat compartida;
- afegir a l'apartat 2 “en tots els centres sostinguts amb fons públics” i “per a tots els alumnes”, perquè tingui un sentit global;
- revisar o suprimir a l'apartat 3 la frase: “En el supòsit que (...) adolescència”, perquè no hi hagi una contradicció amb l'ordenament jurídic específic;
- suprimir a l'apartat 3, després de “mesures”, la paraula “normatives”.

Al Capítol 5: Centres educatius, educació en el lleure i entorn social

2.17. Es valora positivament la incorporació d'aquest capítol, perquè representa un element innovador i interessant. Tot i així, s'assenyalen diverses aportacions a tenir en compte.

2.18. La regulació d'aquest tema s'ha de fer mitjançant una normativa específica. S'hauria

d'establir d'una manera clara el paper que correspon als centres públics, a l'Administració local i a les entitats respecte a l'ús de les instal·lacions escolars (art. 22).

2.19. Cal precisar qui pot establir acords amb associacions sense ànim de lucre per a l'ús de les instal·lacions dels centres més enllà de l'horari escolar, i no de l'horari lectiu perquè té una connotació lligada a les activitats curriculars dels alumnes. Cal fer notar que les activitats haurien d'estar obertes a tothom (art. 22).

2.20. Les prioritats a potenciar que s'assenyalen per a les accions educatives a l'entorn s'haurien de plantejar d'una manera més genèrica, o bé afegir-ne d'altres que també són importants, per exemple, el coneixement de la cultura catalana (art. 23).

2.21. Els plans o programes socioeducatius d'entorn han de donar suport a les AMPA perquè organitzin activitats al centre o a la zona (art. 23).

2.22. Respecte al foment de l'equitat en l'educació en el lleure, no es poden proposar activitats excloents i es demana que es faci una referència explícita als infants i joves amb tot tipus de discapacitats, que també han de poder accedir-hi (art. 24).

2.23. Es troba a faltar en algun punt del capítol que cal preveure altres sistemes de participació, a més dels establerts, que integrin les aportacions de l'àmbit del lleure.

2.24. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 22.2, refondre els apartats 2 i 4 en un de sol perquè formen part d'una mateixa reglamentació.

b) A l'article 23.1, considerar, a més de la zona educativa, altres marcs territorials.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol III. El servei públic d'educació

Capítol 1. Principis generals

Article 25. Definició i àmbit del servei públic d'educació

1. La Generalitat organitza i sosté el servei públic d'educació a través del qual es garanteix a totes les persones l'accés a una educació de qualitat i en condicions d'igualtat en els ensenyaments obligatoris i en els declarats gratuïts en aquesta Llei.
2. El servei públic d'educació l'integren els centres educatius públics i els privats que accedeixen al concert educatiu.
3. El sosteniment dels centres públics s'atén a allò que preveuen, amb criteris de suficiència, els pressupostos de la Generalitat i, quan escaigui, els convenis subscrits entre l'Administració educativa i l'administració local.
4. El finançament amb recursos públics dels centres privats que integren el servei públic d'educació es basa, amb criteris de suficiència, en el model de concert educatiu en els termes establerts en la legislació vigent.

Article 26. Principis ordenadors de la prestació del servei públic d'educació

1. La prestació del servei públic d'educació s'ordena en base a:
 - a) els principis establerts en el Títol preliminar d'aquesta Llei;
 - b) el principi de la gratuïtat dels llocs escolars propis dels ensenyaments declarats obligatoris en aquesta Llei;
 - c) el principi d'accés de l'alumnat al servei en condicions d'igualtat;
 - d) el principi d'escolarització mixta;
 - e) el principi de responsabilització de tots els centres en l'escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
2. El Govern, directament i a través de convenis amb l'administració local, ha de garantir que la prestació del servei públic d'educació en els centres de titularitat pública esdevingui referent de qualitat, excel·lència i equitat.

Article 27. Planificació de l'oferta educativa

1. La planificació de l'oferta educativa té per objecte preveure, amb caràcter territorial, el nombre de llocs escolars del servei públic d'educació per atendre les necessitats d'escolarització i per garantir la qualitat de l'educació, mitjançant una adequada i equilibrada escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
2. Correspon al Govern determinar els criteris de planificació i el procediment que ha de

preveure la participació de les entitats locals i dels sectors educatius i, quan escaigui, dels sectors productius.

En establir els criteris de planificació cal considerar-ne la periodicitat, el mapa escolar del moment, la previsió territorial de la demanda de llocs escolars i l'articulació del territori en zones educatives.

3. Correspon al Departament aprovar la planificació de l'oferta educativa.

4. En el marc de la planificació educativa, el Departament ha de determinar periòdicament i per a cada zona educativa el nombre de places que no es poden satisfer amb l'oferta pública i privada ja concertada. A partir d'aquesta planificació, correspon al Departament determinar la previsió de places públiques i obrir, si escau, una convocatòria pública de nous concerts educatius adequada a les necessitats d'escolarització en una determinada zona i ajustada a les previsions pressupostàries.

Article 28. Incorporació de centres i llocs escolars a la prestació del servei públic d'educació

1. En el marc de la planificació de l'oferta educativa, el Govern estableix centres públics de titularitat de la Generalitat, en modifica la composició i, si escau, els suprimeix. Correspon a les entitats locals oferir terrenys suficients i adients per a la construcció d'aquests centres. Així mateix, i mitjançant els convenis amb les entitats locals, es creen, es modifiquen i se suprimeixen centres públics de titularitat local.

2. També en el marc de la planificació educativa i d'acord amb l'article 21.3 de l'Estatut d'Autonomia, els centres privats que ofereixen ensenyaments obligatoris i satisfan necessitats d'escolarització, es poden incorporar, si escau, a la prestació del servei públic d'educació mitjançant l'accés al concert educatiu, amb les condicions i els requisits establerts legalment. El compliment dels requisits que han donat lloc al concert educatiu s'han de mantenir durant tota la vigència del concert.

3. Correspon al Govern establir les condicions en virtut de les quals un centre privat concertat, d'acord amb la planificació educativa, es pot transformar en un centre públic de titularitat de la Generalitat

Capítol 2. Escolarització i garanties de gratuïtat

Article 29. Regulació i supervisió del procés d'accés a llocs escolars

1. Per tal de garantir el dret de les persones a accedir a l'educació en condicions d'igualtat, el Govern regula el procés d'accés als centres que integren el servei públic d'educació, en el qual han de participar la comunitat educativa i les entitats locals, i en determina els criteris de prioritat.

Aquest procés es regeix pels principis d'equitat, inclusió educativa i foment de la cohesió social.

2. Sense perjudici de les funcions de garantia del procés i de participació que corresponen per llei al consell escolar de cada centre, la regulació del procés d'admissió de l'alumnat ha de preveure, per a cada zona educativa, una comissió d'escolarització que, com a òrgan de supervisió i de gestió del procés d'admissió, tingui les funcions següents:

- a) vetllar pel compliment de la legalitat en els processos d'admissió i especialment garantir la correcta aplicació dels criteris de prioritat;
- b) garantir l'adequada i equilibrada distribució de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu entre tots els centres;
- c) totes les altres que resulten d'aquesta Llei o que li atribueixi l'Administració educativa.

Pel que fa a la seva composició, aquest òrgan compta amb la participació de representants dels ajuntaments afectats, de les famílies i de les direccions dels centres públics i privats concertats.

3. Sempre que sigui possible i les característiques territorials de les zones ho permetin, l'Administració educativa i l'administració local poden acordar la creació d'una oficina municipal d'escolarització.

Aquest òrgan, que en cas d'existir inclou totes les comissions d'escolarització de la seva zona, té les funcions de supervisió i gestió del procés d'admissió que determini el Govern, entre les quals hi ha les de l'article 32.

4. Els centres integrats en el servei públic d'educació estan obligats a facilitar a l'òrgan de supervisió i gestió del procés d'admissió de l'alumnat tota la informació de què disposin sobre sol·licituds d'admissió i aquella altra que li sigui requerida per aquell òrgan, així com la que es determini reglamentàriament. De la mateixa manera, l'òrgan de supervisió i gestió del procés ha de facilitar a cada centre la informació de què disposi, d'acord amb els criteris de publicitat i transparència que han de regir en el procés d'admissió en tot moment.

Article 30. Criteris de prioritat en l'accés

1. En el cas que la demanda de llocs escolars en un centre integrat en la prestació del servei públic d'educació sigui superior als llocs disponibles en el centre, s'apliquen els criteris de prioritat següents:

- a) existència de germans de l'alumne/a qui es refereix la sol·licitud que estiguin matriculats en el centre, o el fet que el pare, la mare o el/la tutor/a legal hi treballi;
- b) proximitat del domicili efectiu de l'alumne/a a qui es refereix la sol·licitud o del lloc de treball d'algun dels pares o tutors legals;
- c) rendes anuals de la unitat familiar en què estigui integrat l'alumne/a a qui es refereix la sol·licitud;
- d) concurrència de discapacitat en l'alumne/a a qui es refereix la sol·licitud o en el seu pare, la seva mare o algun germà o germana.

2. En la regulació dels criteris de prioritat i a més dels anteriors, el Govern pot establir altres criteris específics de prioritat en l'admissió a determinats ensenyaments. En cap cas no es poden establir criteris complementaris.

3. En els processos d'admissió de l'alumnat en un centre, tindran prioritat els alumnes que vulguin cursar el primer curs d'una etapa obligatòria i procedeixin d'un altre centre que imparteixi fins a l'etapa obligatòria immediatament anterior a la que es vol iniciar i estigui adscrit al primer en els termes previstos en aquesta Llei. Per a aquests alumnes, i respectant sempre la lliure opció de la família, el procés d'admissió es redueix als tràmits estrictament necessaris per al seu correcte control administratiu. El mateix es d'aplicació en l'admissió als ensenyaments de batxillerat, en els centres públics i en els centres de titularitat privada que els tinguin concertats.

4. En els processos d'admissió de l'alumnat als ensenyaments de primer cicle d'educació infantil sostinguts amb fons públics, els ajuntaments poden establir altres criteris generals de prioritat, a més dels establerts a l'apartat 1 d'aquest article. En cap cas aquest procés implica el dret d'accés en relació a les etapes posteriors.

5. En cap cas els criteris de prioritat poden comportar discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància de l'alumne/a o de la seva família.

Article 31. Coresponsabilització de tots els centres en l'escolarització d'alumnat

1. L'Administració educativa vetlla perquè els centres del servei públic d'educació participin en l'adequada i equilibrada escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques d'atenció educativa i es comprometin a fomentar la pràctica de la inclusió pedagògica. Per garantir-ho, l'Administració educativa ha d'establir territorialment la proporció màxima d'alumnes d'aquestes característiques que poden ser escolaritzats en cada centre i grup i, si escau, la reserva de llocs escolars que, com a mínim, cal destinar-los.

2. Per tal d'atendre necessitats immediates d'escolarització de l'alumnat d'incorporació tardana, es pot autoritzar un increment per grup de fins a un 10% del nombre màxim d'alumnes en els centres del servei públic d'educació. Aquest increment s'ha d'aplicar preferentment en els centres amb nivells més baixos d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

3. Per atendre les necessitats d'escolarització derivades de l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives específiques en els ensenyaments obligatoris, el Departament, de manera excepcional, pot reduir el nombre de llocs escolars per grup fins a un màxim d'un 10%, amb efectes per a un sol curs acadèmic.

4. L'Administració educativa ha de garantir la igualtat en l'aplicació de les normes d'admissió, fet que inclou l'establiment de les mateixes àrees d'influència per als centres públics i privats concertats.

5. L'Administració educativa ha d'adoptar les mesures d'escolarització previstes en els apartats anteriors atenent les condicions socioeconòmiques i demogràfiques de les àrees respectives.

6. L'Administració educativa aporta recursos addicionals als centres privats concertats en funció de les característiques socioeconòmiques de la zona, la tipologia de les famílies dels alumnes que atén el centre i els continguts de l'acord de coresponsabilitat que se signi, d'acord amb l'article 69. Aquests recursos addicionals es poden articular mitjançant contractes programa.

7. Llevat de canvi de centre per voluntat de la família de l'alumne/a o per resolució d'aplicació del règim disciplinari, els centres integrats en la prestació del servei públic d'educació estan obligats a mantenir escolaritzats els seus alumnes fins al final de les etapes obligatòries que imparteixen.

Article 32. Procés d'admissió d'alumnat

1. En el marc de les previsions de la Llei i del seu desplegament reglamentari, el Departament fixa, amb la participació de l'administració local, els terminis, els instruments i els procediments del procés anual d'admissió de l'alumnat, que ha de comprendre un període de preinscripció i un període de matriculació, així com els procediments que cal seguir per a l'alumnat d'incorporació tardana.

2. Les sol·licituds d'admissió de l'alumnat en el període ordinari de preinscripció es poden presentar per a la seva gestió tant en el centre educatiu en què les famílies desitgin escolaritzar els seus fills, com a l'oficina municipal d'escolarització, la qual ha d'informar-ne al centre sol·licitat en primera opció.

3. Fora del període ordinari, les sol·licituds s'han de presentar a la comissió d'escolarització o, si escau, a l'oficina municipal d'escolarització corresponent per gestionar l'atribució d'un lloc escolar.

Article 33. Garanties de gratuïtat

1. En l'escolarització d'alumnat en els ensenyaments declarats obligatoris i els altres que tinguin caràcter gratuït, els centres integrats en el servei públic d'educació no poden percebre de les famílies cap quantitat per rebre els ensenyaments, ni imposar l'obligació de fer aportacions a fundacions o associacions de qualsevol tipus. Tampoc no es pot vincular l'escolarització a l'obligatorietat de rebre cap servei escolar addicional que requereixi aportacions econòmiques de les famílies.

2. El Departament ha de regular les activitats extraescolars i complementàries, així com els serveis escolars. Aquesta regulació ha de garantir que no tinguin caràcter lucratiu i que siguin de participació voluntària per part de l'alumnat.

Article 34. Compliment de les normes sobre admissió

1. L'Administració educativa vetlla pel compliment de les obligacions que contreen els centres que integren el servei públic d'educació i de les normes reguladores del procediment d'admissió.

2. Així mateix, es podrà reclamar la col·laboració d'altres administracions per contrastar la veracitat de la documentació i de dades aportades en els processos d'admissió.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya

Consideracions al Títol III. El servei públic d'educació

Al Capítol 1: Principis generals

3.1. Cal definir explícitament el servei públic d'educació en els mateixos termes que es van consensuar al Pacte Nacional per a l'Educació, en el qual també s'entén com a equivalent al model educatiu d'interès públic que determina l'article 21 de l'Estatut. En tot cas, hi ha consens en el model educatiu d'interès públic a què fa referència l'article 21 de l'Estatut, des del moment que la Generalitat organitza i sosté el servei públic d'educació, i, per tant, es demana que la llei ho esmenti explícitament (art. 25).

3.2. Cal articular la voluntat definitòria de l'article 25 amb el contingut de l'article 181.

3.3. Es fa constar que no s'esmenta la llibertat d'ensenyament, que és un principi bàsic constitucional.

Es proposa, en aquest mateix context, substituir “igualtat” per “equitat”, ja que aquest concepte inclou suficiència i compensació per a qui més ho necessita (art. 25).

3.4. Dels principis ordenadors de la prestació del servei públic d'educació no es desprèn la garantia ni la relació entre gratuïtat, ensenyaments obligatoris i llocs escolars. Per tant, es considera que, per fer-la efectiva, s'haurà de preveure l'analogia de recursos per als centres públics i els privats concertats (art. 26).

3.5. Sobre el principi d'escolarització mixta, es produeix un debat amb dos posicions: d'una banda, es demana suprimir l'apartat perquè pot tenir problemes d'inconstitucionalitat i, d'una altra, es defensa la seva necessitat perquè es considera que els infants tenen el dret a ser educats i créixer en contextos plurals (art. 26).

3.6. Es valora la importància del principi de responsabilització de tots els centres en l'escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (art. 26).

3.7. Les necessitats d'escolarització no responen només a la demanda, sinó també a l'oferta i, per això, s'estableix la planificació educativa. Cal que la planificació faci referència a la totalitat dels ensenyaments, més enllà de les etapes obligatòries i, a més de garantir la qualitat, s'ha de garantir el dret a l'educació. Aquesta planificació ha d'anar acompanyada del control i l'avaluació del servei públic d'educació (art. 26 i 27).

3.8. La incorporació al concert educatiu ha de ser a petició del centre. A més de complir els requisits corresponents, ha d'haver-hi compromisos per part del centre, ja que la definició de servei públic comporta també coresponsabilitat i compromís (art. 28).

3.9. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) En el text de l'avantprojecte de llei es fa referència en diverses ocasions a “zona educativa”, però no hi ha una definició concreta. La zona educativa es podria definir en funció de la comissió d'escolarització, en el sentit que atengui un mínim de centres del tram obligatori.

b) Si la planificació té caràcter territorial, ha de comptar amb les administracions locals i no s'ha de plantejar necessàriament per zones educatives.

c) A l'article 25:

- adequar la redacció de l'apartat 2 a l'article 108.4 de la LOE, que té la consideració de bàsic: “La prestació del servei públic d'educació es fa a través dels centres públics i privats concertats”;
- sobre la redacció de l'apartat 4, es plantegen tres opcions, atès que no hi ha acord:
 - redactar-lo de nou en els termes següents: “El finançament amb recursos públics dels centres privats concertats que integren el servei públic es basa, amb criteris de suficiència, en els mòduls econòmics del concert educatiu. En qualsevol cas, l'import dels mòduls ha de garantir la plena gratuïtat dels ensenyaments objecte de concert general”;
 - substituir “en els termes establerts en la legislació vigent” per “en els termes que s'estableixin”;
 - l'apartat 4 parla del model de concert vigent actualment d'acord amb les condicions que la llei exigeix, del qual se'n deriven uns mòduls que poden variar, per tant no és oportú canviar la redacció.

d) A l'article 26:

- precisar a l'apartat 1.c) “servei públic d'educació”;
- suprimir a l'apartat 2 la referència als convenis amb l'Administració local, perquè qui ha de garantir el servei públic d'educació és el Govern.

e) A l'article 27:

- citar a l'apartat 2 els agents socials;
- no sembla adequat establir a l'apartat 2, com a criteri de planificació, la previsió territorial de la demanda i, per una altra part, es veu necessària una perspectiva de futur;
- esmentar un altre criteri de planificació a l'apartat 2: l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives especials, perquè afecta les ràtios;
- tenir en compte en la base de la planificació, a més d'altres qüestions, la demanda real de les famílies.

f) A l'article 28:

- aclarir al títol el significat de l'expressió “llocs escolars”;
- recollir a l'apartat 1 que “el Govern crea centres”, no “estableix”;
- definir a l'apartat 1 “adients” de l'expressió “terrenys suficients i adients” i relacionar-ho amb la contribució a la cohesió social;

- substituir a l'apartat 2 “es poden incorporar, si escau, a la prestació del servei públic”, que té un caràcter discrecional, pel que recull l'article 116 de la LOE : “els centres es poden acollir”.

Al Capítol 2: Escolarització i garanties de gratuïtat

3.10. Cal afegir a l'articulat, a més de les funcions de participació que corresponen per llei al consell escolar de cada centre, les de les direccions dels centres públics i de la titularitat dels centres privats concertats (art. 29).

3.11. No hi ha acord sobre si els criteris de prioritat en l'accés han de figurar a la llei o no. S'apunta que cal revisar-ne el contingut (art. 30).

3.12. Es valora positivament que s'estableixi un nombre màxim d'alumnes amb necessitats educatives específiques per centre, que hauria de ser uniforme a cada zona escolar amb les necessàries variacions en funció de les especificitats de les distintes zones (art. 31).

3.13. Es demana que es defineixin millor les condicions per accedir als recursos addicionals mitjançant els contractes programa (art. 31).

3.14. Es fa esment que el nombre més alt d'alumnat que s'ha de matricular fora del període ordinari és immigrant o nouvingut i que, per evitar que es produeixi una concentració d'aquest alumnat en uns centres determinats, és fonamental l'oficina municipal d'escolarització que s'encarrega de protegir i vetllar que no hi hagi desequilibris entre els centres de la zona (art. 32).

3.15. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 29:

- revisar que en el procés d'accés als centres, un cop regulat pel Govern, no hi participen els ens locals, sinó el consell escolar de centre per garantir que s'ajusta a les normes establertes, d'acord amb l'article 57 de la LODE;
- afegir a l'apartat 1, després d'”aquest procés”, “és un dels elements de garantia del dret a l'educació i...”;
- precisar al final de l'apartat 2.b), després de “tots els centres”, “integrats al servei públic educatiu, vetllant pel compliment de l'article 31 d'aquesta llei”;
- incorporar a la composició de la comissió d'escolarització (ap. 2) el representant del professorat, que és un dels membres actuals, i explicitar-hi “els titulars de centres privats concertats”, ja que “les direccions” és refereix als centres públics;
- afegir a l'apartat 2 els agents econòmics i socials, quan calgui, com és el cas dels centres de formació professional i els centres integrats de formació professional.

b) A l'article 30:

- concretar a l'apartat 2 que els centres no poden establir criteris complementaris;
- precisar a l'apartat 3 que l'accés al llarg del curs també ha de respectar els mateixos criteris.

c) A l'article 31:

- recollir a l'apartat 1 el que estableix la LOE amb referència als recursos addicionals, concretament, "que es garantiran recursos específics per atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials";
- revisar la redacció de l'apartat 1 en relació amb la reserva de llocs escolars i que s'adeqüi a l'article 87.2 de la LOE;
- revisar la redacció de l'apartat 2, perquè cal explicitar que és l'Administració qui ha d'autoritzar l'increment;
- ajustar l'apartat 3 al que recull l'apartat 1;
- preveure a l'apartat 3 una rebaixa de ràtio superior (20%) i, en el cas d'algunes escoles concretes, un nombre de 20 alumnes per aula;
- afegir a l'apartat 3, respecte a la reducció de llocs escolars fins a un màxim d'un 10%, "previ acord amb el centre", per seguretat jurídica en el cas dels centres privats concertats;
- revisar la redacció de l'apartat 6 perquè és ambigua: a més dels criteris, cal afegir-hi que l'Administració garantirà uns recursos especials per a finalitats concretes, a banda del concert, tal com preveu la LOE.

d) A l'article 32.3, afegir el centre com a dipositari de la sol·licitud i també que, en qualsevol cas, aquest la traslladarà sempre a la comissió o a l'oficina municipal d'escolarització per gestionar l'atribució del lloc escolar d'acord amb la normativa d'aplicació.

e) A l'article 33, introduir a l'apartat 2 el criteri que "el Departament ha de garantir-ne la gratuïtat quan per raons socials o econòmiques no s'hi pugui accedir", perquè la participació és voluntària però pot ser que hi hagi alumnat que no hi tingui accés per deficiències socials o econòmiques.

f) A l'article 34, revisar la redacció de l'apartat 1 perquè, en relació amb l'article 31.6, sembla que hi hagi diferents graus d'obligació entre els centres que integren el servei públic d'educació. Sembla que els criteris de coresponsabilitat no són iguals per als públics que per als privats concertats. Caldria explicitar que hi ha d'haver una igualtat de condicions entre els centres que s'integren al servei públic i també regular què comporta l'incompliment de les obligacions o els requisits per formar part del servei públic d'educació.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol IV. Ordenació dels ensenyaments

Capítol 1. Disposicions de caràcter general

Article 35. Organització de l'ensenyament

1. D'acord amb les previsions establertes en l'ordenament, el sistema educatiu de Catalunya comprèn els ensenyaments següents:

- a) Educació infantil
- b) Educació primària
- c) Educació secundària obligatòria
- d) Batxillerat
- e) Formació professional
- f) Ensenyament d'idiomes
- g) Ensenyaments artístics
- h) Ensenyaments esportius
- i) Educació de persones adultes

2. L'educació infantil comprèn l'atenció educativa als infants des del naixement fins als sis anys d'edat i s'organitza en dos cicles successius: llar d'infants i parvulari.

3. Les etapes d'educació primària i d'educació secundària obligatòria constitueixen l'educació bàsica.

4. El batxillerat, els cicles de formació professional i d'ensenyaments artístics de grau mitjà i d'ensenyaments esportius de grau mitjà, constitueixen l'educació secundària postobligatòria.

5. Els ensenyaments d'idiomes, els artístics i els esportius es consideren ensenyaments de règim especial.

6. L'ensenyament universitari, regulat per les seves normes específiques, la formació professional de grau superior, els ensenyaments artístics superiors, els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny de grau superior i els ensenyaments esportius de grau superior, constitueixen l'educació superior.

Article 36. Currículum

1. El currículum educatiu comprèn, per a cadascuna de les etapes i cadascun dels ensenyaments del sistema educatiu, els objectius, les competències bàsiques, els continguts, els mètodes pedagògics i els criteris d'avaluació.

2. El currículum que s'imparteix en el sistema educatiu s'orienta a:

- a) Desenvolupar la personalitat, les aptituds i les capacitats generals dels alumnes per tal que assolixin les competències i els continguts que es determinin.

- b) Capacitar els alumnes per comprendre el seu entorn i relacionar-s'hi de forma activa, crítica, cooperativa i responsable.
- c) Capacitar per a l'exercici de la ciutadania, amb respecte als drets i les llibertats fonamentals de les persones i als principis bàsics de la convivència democràtica.
- d) Assolir unes bones habilitats comunicatives, especialment en l'expressió oral i escrita.
- e) Permetre una organització flexible, diversa i individualitzada de l'ordenació dels continguts, especialment en l'ensenyament obligatori, que faci possible una educació inclusiva.
- f) Afavorir l'aplicació dels coneixements a les diverses situacions i la seva actualització permanent.
- g) Conrear la ciutadania de Catalunya mitjançant el coneixement de les característiques socials, culturals, geogràfiques, històriques i lingüístiques del país i, ensems, promoure el coneixement d'altres pobles i comunitats.
- h) Capacitar per al desenvolupament d'estratègies d'autoregulació dels aprenentatges, per a l'aprenentatge autònom i per a l'exercici d'activitats professionals.

Article 37. Competència per determinar el currículum

1. En el marc dels aspectes i les competències bàsiques que garanteixen la formació comuna i la validesa dels títols, el Departament determina el currículum que comprèn els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de cada àrea, matèria o mòdul, sens perjudici del que s'estableix en l'article 73 per al desplegament de l'autonomia pedagògica dels centres.

2. L'adequació del desenvolupament i la concreció del currículum en els projectes educatius dels centres és objecte d'avaluació en els termes previstos al títol XI amb la finalitat de valorar l'assoliment per part dels alumnes de les competències bàsiques establertes per a cada una de les etapes educatives.

3. En la determinació dels currículums s'ha de tenir en consideració la proposta de l'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu, d'acord amb el que estableix l'article 161.

Article 38. Calendari escolar i jornada escolar

1. El calendari escolar comprèn entre 175 i 178 dies lectius per als ensenyaments obligatoris i postobligatoris. Correspon fixar-lo al Departament.

2. En els ensenyaments corresponents al segon cicle d'educació infantil i a l'educació primària, les hores que corresponen al desenvolupament curricular es fixen entre 875 i 890 cada curs. En els ensenyaments corresponents a l'educació secundària obligatòria es fixen en 1.050 hores cada curs. En la resta dels ensenyaments, el nombre d'hores es determina en la norma reglamentària que n'ha de concretar els aspectes curriculars.

3. La jornada escolar a l'ensenyament obligatori comprèn horari de matí i de tarda.

4. En el cicle de parvulari i l'educació primària la jornada escolar es pot estendre fins a 1.050 hores.

Article 39. Educació no presencial

1. Per tal de garantir el dret a l'educació de les persones que no poden assistir amb regularitat als centres educatius, es desenvolupa una oferta adequada d'educació no presencial.
2. L'educació no presencial comprèn els ensenyaments d'educació secundària obligatòria, batxillerat i formació professional, i també es pot referir a ensenyaments que no condueixin a titulacions o certificacions amb validesa a tot l'Estat, cursos de formació preparatòria de proves d'accés al sistema educatiu, formació relativa a les competències bàsiques, formació contínua i formació permanent. Així mateix, el Departament la pot estendre, en determinades circumstàncies, a altres ensenyaments.
3. L'oferta educativa no presencial s'ha de caracteritzar per la seva varietat, obertura i flexibilitat per assolir, especialment, l'extensió de l'accessibilitat a aquesta formació, la simultaneïtat amb altres ensenyaments i la complementarietat amb altres accions i estratègies formatives.
4. L'Administració educativa organitza mitjançant un centre singular la impartició de forma específica dels ensenyaments en la modalitat no presencial.
5. El professorat de l'educació no presencial ha de tenir la titulació requerida per a cada etapa educativa amb capacitat acreditada per exercir la docència mitjançant procediments telemàtics i altres recursos de l'educació a distància.
6. El Departament pot autoritzar els centres privats per a impartir ensenyaments postobligatoris i superiors no presencials.

Capítol 2. Els ensenyaments de règim ordinari

Article 40. Primer cicle d'educació infantil

1. El primer cicle d'educació infantil o cicle de llar d'infants atén els nens fins als tres anys i té caràcter voluntari. Té com a objectiu el desenvolupament de les capacitats de l'infant durant els primers anys de la vida a l'inici del seu procés d'aprenentatge. També ha de prevenir o compensar algunes de les situacions que s'originen en les desigualtats socials, econòmiques i culturals de les famílies i atendre les necessitats dels alumnes amb discapacitats.
2. En el desenvolupament reglamentari del primer cicle s'han de preveure mesures de flexibilitat per tal de fer possible la seva adaptació, principalment, a les necessitats dels infants i també a les de les famílies i ha de preveure la possibilitat de diferents models d'organització i de funcionament que permetin conciliar la vida laboral amb la responsabilitat primordial dels pares en la criança i l'educació dels fills.
3. En aquest cicle educatiu, els infants amb necessitats educatives específiques reben l'atenció d'acord amb les seves necessitats singulars.

4. Correspon al Departament, en col·laboració amb els ajuntaments, determinar els requisits que han de reunir els centres educatius que imparteixen el primer cicle d'educació infantil, referits als aspectes educatius del projecte, les instal·lacions i el personal dels centres.

5. El Departament ha d'establir els mitjans necessaris per tal d'assegurar una oferta educativa pública de qualitat i suficient.

Article 41. Cicle de parvulari

1. El cicle de parvulari, de caràcter obligatori dels tres fins als sis anys, té per objecte el desenvolupament global del nen i la nena i la seva socialització.

2. El Departament determina el currículum del cicle de parvulari de manera que permeti al centre educatiu un marge ampli d'autonomia pedagògica que en faci possible i rellevant l'adaptació a l'entorn.

3. El currículum ha d'ajudar els alumnes a desenvolupar les capacitats que els permetin identificar-se com a persones amb seguretat i benestar emocional, viure unes relacions afectives amb si mateixos i amb els altres, conèixer i interpretar l'entorn, desenvolupar habilitats de comunicació, expressió i comprensió per mitjà dels llenguatges, així com l'adquisició d'uns instruments d'aprenentatge i una progressiva autonomia personal.

4. Els centres han de cooperar amb els pares o els tutors en l'educació dels infants per tal de garantir la coherència educativa entre el centre i les famílies.

5. L'avaluació del desenvolupament i l'aprenentatge dels alumnes ha de ser contínua i global i ha de complir les funcions de verificar el grau d'assoliment dels objectius i adaptar l'ajut pedagògic a les característiques individuals dels infants. Les famílies han de rebre informació dels resultats de l'avaluació.

6. El Departament pot regular formes alternatives de compliment de l'escolarització del cicle de parvulari sempre que es garanteixi l'assoliment dels objectius de l'etapa.

Article 42. Educació bàsica

1. L'educació bàsica consta de dues etapes: l'educació primària i l'educació secundària obligatòria.

2. L'educació bàsica ha de mantenir coherència amb l'educació infantil i l'educació postobligatòria i ha de garantir la coordinació entre les etapes que la componen per tal d'assegurar una transició adequada de l'alumnat i facilitar la continuïtat del seu procés educatiu.

3. El currículum de l'educació bàsica s'ha d'orientar al desenvolupament de les competències bàsiques que contribueixen al desenvolupament personal de l'alumnat i a la pràctica de la ciutadania activa.

4. L'ensenyament del català, el castellà i les llengües estrangeres ha de rebre una atenció especial.

En acabar l'educació bàsica, l'alumnat ha d'haver assolit una sòlida competència comunicativa de manera que pugui utilitzar normalment i amb correcció les dues llengües oficials i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el seu projecte lingüístic. Aquest projecte ha d'establir les llengües que s'han d'usar en l'ensenyament de les diferents àrees de coneixement, segons el que s'estableix a l'article 3, i ha de preveure les mesures de reforç i d'adaptació per als alumnes amb dèficits lingüístics i de comunicació.

5. En l'educació bàsica s'han d'incorporar de forma generalitzada les tecnologies de la informació i de la comunicació en els processos d'aprenentatge.

6. En aquestes etapes educatives s'adopten criteris adequats per atendre la diversitat de l'alumnat i per detectar i prevenir les dificultats en l'aprenentatge. Correspon al Departament determinar les mesures d'atenció a la diversitat, organitzatives i curriculars, que permetin als centres l'organització flexible d'aquests ensenyaments.

7. Igualment, el Departament determina les mesures necessàries per atendre les necessitats de l'alumnat amb discapacitats i l'alumnat especialment dotat intel·lectualment.

8. L'acció tutorial contribueix al desenvolupament personal i a l'orientació de l'alumnat per assolir un millor creixement i més integració social. Per facilitar l'exercici del dret i el deure de les famílies a participar en el procés educatiu dels seus fills, el centre els informa de l'evolució escolar i estableix procediments de relació i cooperació.

Article 43. Educació primària

1. L'etapa d'educació primària consta de sis anys acadèmics organitzats en cicles de dos anys i es cursa normalment entre els sis i els dotze anys, amb el currículum organitzat per àrees.

2. La finalitat de l'educació primària és proporcionar a tots els nens una educació que els permeti:

- a) assegurar el seu desenvolupament personal i social;
- b) adquirir les habilitats i les competències relatives a l'expressió i la comprensió oral, la lectura i l'escriptura, i les matemàtiques bàsiques;
- c) desenvolupar les habilitats socials d'esforç, treball i estudi;
- d) expressar el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat;
- e) conèixer els elements bàsics de la història, la geografia i les tradicions pròpies de Catalunya que permeten el seu arrelament.

3. En l'educació primària, l'avaluació i la decisió de promoció de cicle de l'alumne/a té caràcter global, de manera que es determina a partir del progrés conjunt en les diferents àrees

que configuren el currículum i informa sobre el grau d'assoliment de les competències bàsiques per part de l'alumne/a.

Article 44. Educació secundària obligatòria

1. L'etapa d'educació secundària obligatòria consta de quatre anys acadèmics i es cursa normalment entre els dotze i els setze anys d'edat, amb els continguts articulats per matèries, que es poden agrupar en àmbits de coneixement.
2. La finalitat de l'educació secundària obligatòria és proporcionar a tots els nois i les noies una educació que els permeti:
 - a) Assegurar un desenvolupament personal i social sòlid.
 - b) Adquirir, en el nivell adequat, les habilitats i les competències culturals i socials relatives a:
 - l'expressió i la comprensió oral, l'escriptura, la lectura i les competències matemàtiques;
 - la resolució de problemes de la vida quotidiana;
 - el respecte a la igualtat de drets i d'oportunitats de les persones;
 - l'autonomia personal, la coresponsabilitat i la interdependència personal;
 - la comprensió dels elements bàsics del món en els aspectes científic, social i cultural.
 - c) Desenvolupar les habilitats socials de treball i d'estudi amb autonomia i esperit crític.
 - d) Desenvolupar la sensibilitat artística, la creativitat i l'afectivitat.
3. El currículum de l'educació secundària obligatòria s'ha d'orientar a l'adquisició de les competències expressades i també a la incorporació de l'alumne/a als estudis posteriors i a la vida adulta de manera satisfactòria i al desenvolupament de l'aprenentatge al llarg de la vida.
4. De manera específica, en l'educació secundària obligatòria, s'han d'establir programes de diversificació curricular orientats a la consecució de la titulació. Aquests programes poden comprendre activitats regulars fora del centre, si escau, en col·laboració amb les administracions locals, i s'han de desenvolupar amb les mesures de garantia que es determinin reglamentàriament.
5. L'acció tutorial incorpora en aquesta etapa elements que permetin la implicació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu.
6. L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua i diferenciada segons les matèries del currículum. Els objectius i les competències bàsiques són el referent de les programacions i de l'avaluació. En l'avaluació final, que és única, s'ha de valorar el progrés de l'alumne/a a partir de les dades d'avaluació, decidir sobre la promoció de curs i, al final de l'etapa, sobre l'acreditació.

Article 45. Programes de qualificació professional inicial

1. El Departament ha d'organitzar una oferta suficient i territorialment equilibrada de programes de qualificació professional inicial per tal d'afavorir la inserció educativa i laboral de qui no hagi obtingut o no estigui en condicions d'obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria.

2. Aquests programes tenen com a objectiu que l'alumne/a assoleixi competències professionals i han de respondre a un perfil professional determinat. De forma complementària, han de donar a l'alumne/a opcions de continuïtat en la seva formació acadèmica.
3. En l'elaboració dels programes formatius, s'han de tenir en compte els mòduls formatius associats a unitats de competència, les necessitats de formació bàsica de l'alumnat i les demandes de qualificacions del sector econòmic.
4. Els programes es poden desenvolupar en centres educatius, en espais dependents de les entitats locals i en entorns laborals, d'acord amb el que s'estableixi reglamentàriament.
5. S'han d'organitzar programes orientats a resoldre les necessitats de qualificació i d'inserció laboral de l'alumnat nouvingut o amb discapacitats que ho precisi.

Article 46. Batxillerat

1. El batxillerat té per finalitat facilitar una formació que doti l'alumne/a dels coneixements, les capacitats i les actituds adequades per desenvolupar el sentit crític, la maduresa intel·lectual i humana i la necessària especialització d'acord amb els seus interessos, per tal de preparar-lo per a la incorporació a l'educació superior i a la vida professional, i habilitar-lo per a l'aprenentatge permanent.
2. El Departament estableix orientacions pedagògiques, organitzatives i metodològiques per fomentar en el batxillerat aprenentatges que, més enllà de la transmissió de coneixements, permeten desenvolupar en l'alumnat:
 - a) la creativitat;
 - b) la capacitat d'innovar, investigar i aplicar els coneixements de manera global i transversal en la resolució de problemes;
 - c) el gust per lectura;
 - d) la capacitat d'expressar-se correctament en públic i en diferents llengües, tant oralment com per escrit;
 - e) l'interès per aprendre, per gaudir de la cultura i per exercir la ciutadania activa;
 - f) els aprenentatges que permeten avançar en el sentit científic i humanista que aporta l'educació.

Les proves d'accés a la universitat s'han de dissenyar per afavorir aquests principis.

3. Per tal de donar compliment a aquests objectius, el Departament determina les vies i les matèries per garantir les competències pròpies de cada modalitat. En la definició de les vies es poden establir agrupacions de matèries de modalitat i optatives. Els centres estableixen les mesures que permeten adequar la proposta educativa del batxillerat a les necessitats de l'alumne/a.
4. Per tal de consolidar les competències bàsiques assolides en finalitzar l'educació bàsica,

el currículum i les activitats educatives en el batxillerat han d'afavorir el desenvolupament de la competència de l'alumne/a per comunicar-se, per l'autoaprenentatge i pel treball en equip; l'ús de mètodes de recerca i de tecnologies de la informació i la comunicació i també les competències pròpies i específiques de la modalitat cursada.

5. El Departament ha de:

- a) facilitar itineraris adaptats als diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumne/a, amb l'organització flexible de l'oferta i dels horaris;
- b) facilitar la coordinació i la relació entre els diversos estudis postobligatoris;
- c) potenciar el batxillerat no presencial per tal de possibilitar l'adaptació d'aquests estudis a les circumstàncies personals de l'alumne/a;
- d) estimular els centres perquè prevegin, de manera no exclusiva, itineraris que preparin especialment l'alumnat per a l'accés als cicles formatius de grau superior.

6. Els centres educatius han de fer les adaptacions i facilitar les ajudes tècniques necessàries perquè l'alumnat amb trastorns d'aprenentatge i l'alumnat amb discapacitats puguin cursar el batxillerat amb possibilitats d'èxit. També han d'aplicar mesures específiques per a l'alumnat especialment dotat intel·lectualment. El Departament ha d'impulsar i regular les mesures d'atenció a aquests alumnes.

7. S'ha de garantir la coordinació entre l'educació secundària obligatòria i el batxillerat per tal d'aconseguir una proposta formativa òptima per a l'alumnat, tant des del punt de vista de l'itinerari acadèmic com de les diferents necessitats educatives i dels ritmes d'aprenentatge.

8. L'acció tutorial ha de reforçar l'orientació personal, acadèmica i professional de l'alumne/a; amb aquest objectiu, cal establir mecanismes de coordinació entre els centres de batxillerat i els centres de formació professional de grau superior i les universitats.

9. El Departament ha d'adoptar les mesures necessàries per facilitar que s'imparteixin en llengua estrangera matèries no lingüístiques i per garantir que en tots els centres els alumnes assoleixin un bon nivell en la capacitat d'expressar-se en públic en diferents llengües.

10. L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua i la qualificació ha de ser diferenciada segons les matèries del currículum. En l'avaluació final, l'equip docent ha de valorar el progrés de l'alumne/a a partir de les dades d'avaluació de cada període del curs i de les recuperacions, si escau, i decidir sobre la promoció de curs. La qualificació final de batxillerat ha d'incloure la valoració específica d'una recerca feta per l'alumne/a.

Article 47. Formació professional

1. La formació professional inclou ensenyaments propis de la formació professional inicial, que s'integra en el sistema educatiu, accions d'inserció i reinserció laboral i accions de formació contínua. Només són objecte d'aquesta llei la formació professional inicial i les accions d'inserció.

2. El Govern, amb la participació dels agents socials i econòmics i les administracions locals, planifica una oferta d'estudis de formació professional integrada en el sistema educatiu en el marc del que preveu l'article 27. La planificació s'ha de dur a terme amb una visió global i adaptada a les necessitats del territori. Amb aquest objecte cal establir mesures per evitar la discriminació en l'accés a aquests estudis per raons socioeconòmiques, d'acord amb l'article 7.5. Així mateix, s'han d'establir mesures per tal que el sector productiu ofereixi llocs de pràctiques en quantitat suficient per a l'alumnat que cursa formació professional i els altres estudis que, d'acord amb aquesta Llei, eventualment les requereixin.

3. Per tal de facilitar les correspondències entre les diferents ofertes de formació professional, els títols tenen una estructura modular integrada per unitats de competència i per mòduls professionals constituïts com a unitats de formació derivades del Catàleg de qualificacions professionals que formula l'Administració educativa.

4. Els continguts dels mòduls de les diferents ofertes professionalitzadores s'han d'articular per tal de fer possible la progressió des dels programes de qualificació professional inicial fins als estudis superiors.

5. El desplegament dels ensenyaments de formació professional ha d'atendre les necessitats educatives del sector productiu i iniciatives de nous mercats emergents. El mòdul de formació en centres de treball forma part del currículum de tots els nivells formatius. Correspon a l'Administració educativa homologar els centres que acullen alumnat en pràctiques.

6. Correspon al Departament establir el currículum corresponent a les diferents titulacions que integren l'oferta de formació professional i determinar els mecanismes de col·laboració amb les universitats i les empreses.

7. L'actuació dels diversos departaments de l'Administració de la Generalitat pel que fa al desplegament dels ensenyaments de formació professional, es du a terme d'acord amb el sistema integrat de qualificacions i formació professional.

8. Els ensenyaments de formació professional poden desenvolupar-se també en els centres a què fa referència l'article 56.2.

9. El Govern ha de garantir la coordinació adequada en l'ordenació dels ensenyaments universitaris i de formació professional superior, així com els mecanismes de convalidació i de reconeixement de crèdits.

Article 48. Formació i treball

1. Per tal d'afavorir la inserció laboral i la qualificació professional de les persones, especialment les persones joves amb risc d'abandonament d'estudis, el Departament ha d'establir ofertes formatives amb organització i modalitats horàries compatibles amb la contractació laboral.

2. Les ofertes formatives han d'incloure prioritàriament, per a les persones que no han completat l'ensenyament obligatori, la formació per a completar-lo.
3. Per a les persones que han completat l'ensenyament obligatori, les ofertes formatives s'han de referir als continguts teòrics dels mòduls formatius dels certificats de professionalitat, a altres continguts que pot establir l'Administració laboral i als continguts dels ensenyaments de formació professional de grau mitjà.
4. El Departament facilita la informació i l'orientació professional a l'alumnat i planifica, organitza i desenvolupa les accions formatives. Amb aquesta finalitat, pot establir procediments de col·laboració amb altres departaments, amb els agents socials i amb l'Administració local, que pot assumir funcions de tutoria i orientació.
5. Per tal d'afavorir la transició al treball i a la vida adulta, el Departament ha d'impulsar la inclusió dels continguts curriculars adients en els plans d'estudis i desenvolupar programes i accions específiques.

Capítol 3. Els ensenyaments de règim especial

Article 49. Ensenyaments artístics

1. Els ensenyaments artístics tenen la doble finalitat de facilitar l'accés de l'alumnat a una formació artística de qualitat i garantir la formació dels professionals corresponents.
2. Els ensenyaments artístics comprenen la música, la dansa, les arts plàstiques i el disseny, l'art dramàtic, la conservació i restauració de béns culturals i les altres manifestacions artístiques que el Govern determini. Els ensenyaments de música i dansa poden ser professionals i superiors. Els ensenyaments de les diverses modalitats d'arts plàstiques i disseny poden ser de grau mitjà i de grau superior. Els ensenyaments d'art dramàtic i conservació i restauració de béns culturals són de grau superior.
3. Els ensenyaments artístics s'imparteixen en escoles artístiques, centres integrats, centres especialitzats, centres superiors i altres centres habilitats per l'Administració educativa. Els centres integrats faciliten la simultaneïtat dels ensenyaments artístics professionals i l'educació secundària. L'ordenació dels ensenyaments artístics s'ha de dur a terme de manera que es fomentin les connexions amb els altres ensenyaments artístics que s'hi relacionen i amb els ensenyaments de règim general.
4. En la planificació de l'oferta s'han de definir mecanismes compensatoris per a les zones amb menor densitat de població.
5. El Govern ha d'adaptar l'oferta dels ensenyaments artístics superiors a la tradició cultural i artística de Catalunya i ha de determinar els centres i les institucions que imparteixen aquests ensenyaments.

6. L'ordenació dels ensenyaments artístics superiors s'ha de fer d'acord amb els principis i els criteris de desplaçament de l'Espai europeu dels ensenyaments superiors.

7. L'Administració educativa, si es el cas, mitjançant una organització específica, ha de planificar l'oferta dels ensenyaments artístics superiors, establir-ne l'ordenació acadèmica i coordinar-ne els centres.

8. Es crea el Consell Assessor dels Ensenyaments Artístics com a òrgan col·legiat de consulta i assessorament del Departament i de participació dels sectors interessats en relació a aquests ensenyaments. Correspon al Govern establir-ne la composició i les funcions.

9. La coordinació entre escoles de música i dansa, escoles especialitzades, conservatoris i centres superiors garanteix l'establiment d'itineraris professionalitzadors per a l'alumnat amb més capacitat. El Departament n'estableix el procediment i n'exerceix la supervisió.

Article 50. Ensenyaments d'idiomes

1. Els ensenyaments d'idiomes tenen per finalitat capacitar l'alumnat per a l'ús comunicatiu dels diferents idiomes, al marge de les etapes ordinàries del sistema educatiu.

2. Els ensenyaments d'idiomes poden ser reglats o no reglats. Els reglats condueixen a l'obtenció de certificats homologats, s'organitzen en els nivells que es determinin i s'ofereixen en la modalitat presencial, la semipresencial i la no presencial. Aquests ensenyaments s'imparteixen a les escoles oficials d'idiomes i als centres públics delegats que, a l'efecte d'aquests ensenyaments, en depenen. Els ensenyaments de nivell bàsic també es poden impartir en altres centres habilitats per l'Administració educativa.

3. Correspon al Departament determinar els currículums dels diversos nivells, i requisits que han de reunir les escoles oficials d'idiomes, els centres que en depenen i els centres habilitats.

4. L'Administració educativa regula les característiques de les proves d'avaluació i d'homologació que condueixen als certificats de domini d'idiomes.

Article 51. Ensenyaments esportius

1. Els ensenyaments esportius tenen per finalitat la preparació de l'alumnat per a l'exercici professional en la modalitat o especialitat esportiva de què es tracti i la seva adaptació al món laboral.

2. Els ensenyaments esportius s'organitzen a partir de les diferents modalitats d'esports i les seves especialitats i s'imparteixen en centres i instal·lacions que han de tenir les característiques que es determinin reglamentàriament.

3. El Departament determina els currículums de les diverses modalitats i especialitats, l'oferta formativa i les proves d'accés corresponents.

4. En la planificació de l'oferta d'aquests ensenyaments participen les administracions competents en l'àmbit de l'esport. S'ha de promoure la col·laboració de les entitats esportives en el desenvolupament dels ensenyaments esportius.

Capítol 4. L'educació de persones adultes

Article 52. Objecte i àmbits

1. L'educació de persones adultes té per objecte fer efectiu el dret d'accés a l'educació en qualsevol moment de la vida. Els objectius específics de l'educació de les persones adultes són:

- a) Formar en els ensenyaments que en cada moment siguin obligatoris d'acord amb les metodologies adequades a la població adulta.
- b) Preparar per a l'accés a les etapes del sistema educatiu de règim general i de règim especial, si escau.
- c) Possibilitar el desenvolupament del projecte personal i professional i la participació social de cada persona.
- d) Informar i orientar les persones sobre les accions formatives més adequades als seus interessos i possibilitats.
- e) Validar les competències adquirides per qualsevol altra via.

2. Els programes i les accions formatives de les persones adultes han de comprendre, almenys, els àmbits següents:

- a) L'educació general i l'accés al sistema educatiu, que comprèn les competències bàsiques, els ensenyaments obligatoris i la preparació per a l'accés a etapes del sistema educatiu.
- b) L'educació per les competències transprofessionals, que comprèn la formació en tecnologies de la informació i de la comunicació i l'ensenyament de llengües.
- c) L'educació per a la cohesió i la participació social, que inclou l'acollida formativa a persones adultes immigrades, la iniciació a la llengua catalana, a la llengua castellana, a una llengua estrangera, a les tecnologies de la informació i de la comunicació i a les estratègies per a l'assoliment de les competències bàsiques.

Article 53. Ordenació

1. L'educació de persones adultes es pot fer en les modalitats presencial, d'autoformació i no presencial. L'organització de les diverses accions formatives ha de facilitar l'accés, el canvi de modalitat i la reincorporació de les persones adultes. Els criteris de planificació han d'atendre especialment la integració i la complementarietat de les diverses accions formatives, la desigualtat demogràfica entre zones, les persones adultes immigrades amb dèficits educatius i els col·lectius desafavorits en matèria educativa.

2. L'educació de persones adultes es pot impartir en centres específics, establiments penitenciaris i centres ordinaris. Per tal de facilitar l'accés de les persones adultes es poden crear o autoritzar punts de suport a la formació, de titularitat pública o privada.

Article 54. Accés

Poden accedir a les accions de formació de persones adultes conduents a un títol oficial vàlid a tot l'Estat, les persones amb una edat mínima de divuit anys complerts l'any natural en què inicien la formació. També hi poden accedir les persones amb una edat mínima de setze anys complerts l'any en què inicien la formació, que tinguin un contracte laboral que els impedeixi assistir als centres educatius en règim ordinari o que es trobin en procés d'obtenció d'un permís de treball o que siguin esportistes d'alt rendiment. Els requisits d'accés a les altres accions de formació s'han d'establir per reglament.

Article 55. Col·laboració amb les entitats locals

1. El Departament pot transferir o delegar a les entitats locals la gestió de serveis i recursos educatius per tal de propiciar-ne la major eficàcia i la coordinació i coherència amb els recursos i els instruments de què ja disposi l'entitat local.

2. El Departament ha de fomentar la participació dels centres de formació i dels punts de suport en plans o xarxes locals que tinguin per objecte l'educació de persones adultes. Les administracions locals han d'afavorir la col·laboració dels serveis locals amb els centres esmentats i els punts de suport.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol IV. Ordenació dels ensenyaments

Al Capítol 1: Disposicions de caràcter general

4.1. Es proposa que el Departament d'Educació determini el marc general respecte a l'horari i la jornada escolars i que s'aclareixi què significa horari lectiu, escolar i no lectiu. Es considera que les hores de desenvolupament curricular i el temps escolar han de ser els mateixos per a tots els centres sostinguts amb fons públics (art. 38).

4.2. Es considera que cal fer un plantejament ampli, obert i flexible de l'educació no presencial, perquè s'atenguin les necessitats de les persones que volen seguir formant-se al llarg de la vida (art. 39).

4.3. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 35:

- revisar la terminologia, ja que “llar d'infants i parvulari” es relacionen amb els espais i per a les etapes de l'educació infantil cal utilitzar “primer cicle i segon cicle”;
- afegir a l'apartat 4, després d'”els cicles de formació professional”, “de grau mitjà”;
- diferenciar a l'apartat 6 d'una manera més clara ensenyament universitari i ensenyament superior, que inclou la formació professional de grau superior;
- canviar l'ordre de la frase, al mateix apartat 6, i acabar-la: “l'ensenyament universitari, regulat per les seves normes específiques”.

b) A l'article 36:

- revisar el contingut de l'apartat 2.g), ja que és confús i caldria distingir entre el coneixement de la llengua i la cultura catalanes i d'altres pobles i nacions;
- introduir a l'apartat 2.h) la possibilitat de continuar la formació al llarg de la vida.

c) A l'article 37, considerar també que hi ha organismes de participació de la comunitat educativa en la determinació dels currículums (ap. 3).

d) A l'article 38, afegir a l'apartat 1 “escollida la comunitat educativa representada al Consell Escolar de Catalunya”.

e) A l'article 39:

- precisar si l'apartat 2 afecta tots els ensenyaments de règim especial, inclosos els d'idiomes;
- citar a l'apartat 3 el treball com a activitat a fer compatible;
- afegir a l'apartat 3 que, si escau, es donarà el suport que calgui a l'alumnat amb necessitats educatives específiques;
- a l'apartat 5, fer esment de l'accés.

Al Capítol 2: Els ensenyaments de règim ordinari

4.4. Respecte a tot aquest capítol, es considera que la llei hauria de recollir les qüestions corresponents al desplegament de les competències atorgades a la Generalitat i evitar repeticions de normativa bàsica estatal. Es detecten incoherències en la redacció dels articles corresponents a les diverses etapes educatives, com també reiteració dels principis generals, que es podrien sintetitzar, o bé situar-los en el preàmbul.

4.5. Es demana un tractament global de l'etapa d'educació infantil per destacar-ne el caràcter educatiu i les finalitats que els dos cicles comparteixen. Es considera que la universalització del segon cicle d'educació infantil no hauria de portar a convertir-lo en obligatori. No obstant això, caldria indicar mesures per escolaritzar infants en contextos d'exclusió o desestructuració.

4.6. S'ha d'explicitar que la llengua de l'ensenyament és el català i incloure-hi també la llengua aranesa. L'Administració no ha de transferir als centres educatius la responsabilitat d'establir l'ús i el coneixement de les llengües en l'ensenyament (art. 42).

4.7. Correspon als centres educatius determinar les mesures d'atenció a la diversitat en el projecte educatiu. Cal explicitar que l'acció tutorial, a més d'atendre el desenvolupament personal i l'orientació personal, acadèmica i professional de l'alumnat, comprèn la relació amb les famílies, el seu acompanyament i el pla d'acollida (art. 42).

4.8. Respecte a l'avaluació de l'educació secundària obligatòria, es demana que sigui més global; que es concreti la promoció de curs; que es distingeixin més clarament els conceptes d'avaluació, promoció i acreditació; que l'equip docent decideixi sobre promoció i acreditació a partir de l'avaluació global del curs; i que s'estableixi que, en el cas de no assolir els objectius o haver de repetir curs o passar de curs amb matèries suspeses, l'alumnat rebrà els suports necessaris (art. 44).

4.9. Quant als programes de qualificació professional inicial, caldria acotar més la intervenció de l'Administració educativa i explicitar que van adreçats a uns col·lectius concrets, perquè l'objectiu és la inserció d'un alumnat que, per diferents circumstàncies, està fora del sistema (art. 45).

4.10. Cal definir l'atenció a la diversitat en un sentit global que afecta i té en compte tots els alumnes. No es pot fer referència només a mesures i accions concretes perquè la mateixa estructura del sistema ha de permetre i preveure l'optativitat, l'acció tutorial i totes les mesures adients que es fonamenten en criteris d'inclusió.

Així mateix, cal fer referència a l'orientació personal, acadèmica i professional i, alhora, el Departament d'Educació ha de posar els recursos suficients per garantir-la al conjunt de l'alumnat (art. 42, 43, 44 i 45).

4.11. En relació amb el batxillerat, es considera que cal distingir els temes de contingut i els metodològics, i que cal donar més rellevància a l'avaluació i al treball de recerca (art. 46).

4.12. Cal aclarir si l'article 48 *Formació i treball* fa només referència a la formació professional inicial o a tots els ensenyaments professionalitzadors.

4.13. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 40:

- afegir a l'apartat 4 que s'han de regular les condicions laborals dels professionals que hi treballen;
- tenir en compte en la planificació de l'oferta (ap. 5) les places subvencionades existents als centres privats;
- precisar a l'apartat 5 que el Departament ha d'establir “i posar a disposició” els mitjans necessaris i introduir que el Departament ha de vetllar per un servei públic de qualitat i assegurar una oferta educativa pública que doni resposta a la demanda.

b) A l'article 41:

- substituir la denominació “parvulari” per “segon cicle d'educació infantil”;
- incloure un nou apartat amb la mateixa redacció de l'article 40.3, o bé una referència genèrica en el mateix sentit per a tota l'etapa;
- suprimir el contingut de la darrera frase de l'apartat 5, ja que figura a l'article 16.

c) A l'article 42.6, substituir “determinar” per “facilitar i dotar”.

d) A l'article 44.5, afegir “així com les famílies en l'orientació”.

e) A l'article 45:

- substituir a l'apartat 1 “organitzar” per “garantir”;
- suprimir a l'apartat 2 “de forma complementària” i iniciar la frase amb “També han de donar a l'alumne opcions de continuïtat”.

f) A l'article 46:

- algunes finalitats com el gust per la lectura no semblen adequades per al batxillerat (ap. 2);
- revisar l'expressió “consolidar les competències bàsiques”, perquè al batxillerat no hi escau (ap. 4);
- afegir a l'apartat 5.a), després “d'organització”, “adaptada i flexible”;
- suprimir l'apartat 5.d) perquè té un sentit discriminatori, o bé canviar “l'accés als cicles formatius de grau superior” per “l'accés a diversos ensenyaments posteriors al batxillerat”;
- millorar la redacció de l'apartat 8, ja que no queda clar quin tipus de coordinació hi ha d'haver entre els centres de batxillerat, els de formació professional i les universitats;
- esmentar que “el tutor ha de tenir coneixement i informació de les necessitats i els recursos econòmics, empresarials i productius del país” (ap. 8);

- revisar l'apartat 9 perquè les mesures a adoptar per incorporar una llengua estrangera no correspon fer-les al batxillerat, sinó en etapes anteriors, a fi que la matèria tingui continuïtat al llarg de l'escolarització.

g) A l'article 47:

- substituir l'apartat 1 pel text següent: “La formació professional comprèn totes les accions formatives que capaciten per al desenvolupament qualificat de les diverses professions, l'accés a l'ocupació i la participació activa en la vida social, cultural i econòmica principalment de Catalunya, i promou un sistema propi adaptat a les necessitats de la societat catalana. La formació professional inclou els ensenyaments propis de la formació professional inicial, que s'integra en el sistema educatiu, accions d'inserció i reinserció laboral i accions de formació contínua. Només són objecte d'aquesta llei la formació professional inicial i les accions d'inserció i reinserció”;
- fer referència a l'apartat 2, en relació amb la planificació, als titulars de centres privats en els mateixos termes que el Pacte Nacional per a l'Educació;
- introduir a l'apartat 2 mesures per evitar la discriminació per raons de gènere, que encara es produeixen en algunes famílies professionals;
- substituir a l'apartat 2 “en quantitat suficient” per “assegurar el lloc de pràctiques per a tots els alumnes que cursin...”, per tal de reafirmar que cada alumne que faci un cicle formatiu ha de tenir un lloc de pràctiques;
- esmentar a l'apartat 5 “al servei de la innovació”;
- afegir a l'apartat 9 els ensenyaments artístics superiors.

h) A l'article 48, suprimir a l'apartat 4, després de “l'Administració local”, “que pot assumir funcions de tutoria i orientació”, perquè no s'entén per què s'ha de fer aquesta precisió. Les funcions han d'anar més enllà i ja es concretaran en els convenis corresponents.

Al Capítol 3: Els ensenyaments de règim especial

4.14. Es ressalta que no es dona el mateix tractament en aquest avantprojecte als ensenyaments de règim especial i l'educació de persones adultes respecte a la resta d'ensenyaments. Caldria revisar-ho. La llei hauria d'aprofundir en les situacions diverses que hi ha a Catalunya en relació amb els ensenyaments artístics. Cal impulsar un sistema nacional de qualificacions en els ensenyaments de règim especial, igual que a la formació professional. S'ha d'aclarir el concepte de centres integrats.

4.15. Es considera que la llei és una bona oportunitat per regular els sectors dels ensenyaments d'idiomes, esportius i artístics, més enllà del que la normativa bàsica estatal preveu, per tal d'impulsar-ne la millora de la qualitat.

4.16. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 49, substituir “ensenyaments d'art dramàtic” per “ensenyaments d'arts escèniques”, perquè té un sentit més ampli i d'aquesta manera inclouria el circ i altres arts.

b) A l'article 51, millorar la redacció de l'apartat 4 perquè no queda clar en què col·laboren les entitats esportives en el desenvolupament dels ensenyaments esportius.

Al Capítol 4: L'educació de persones adultes

4.17. Es considera que caldria donar a tot el capítol un enfocament més global, que plantegi que aquests ensenyaments han de ser flexibles i oberts i que signifiqui un desplegament de competències. El fonament ha de ser la formació al llarg de la vida i s'ha d'esmentar les universitats, encara que no es desenvolupi.

4.18. Es demana un criteri normatiu equitatiu perquè la descentralització, que es considera positiva, no comporti una manca de cohesió territorial. L'Administració local ha de comptar amb els recursos adients per garantir l'oferta i la cobertura de necessitats formatives per exercir la coresponsabilitat (art. 55).

4.19. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 52:

- millorar la redacció de l'apartat 1 per precisar el sentit, ja que “el dret d'accés a l'educació” no és una expressió adient, i fer referència al “dret a l'educació”;
- afegir a l'apartat 1.b) “i a la universitat”;
- incloure a l'apartat 2.c) la interculturalitat i la cohesió social, com també la cultura catalana, que ajuda a entendre la nostra realitat i el perquè de la nostra llengua.

b) A l'article 53:

- revisar la redacció a l'apartat 1, perquè “l'autoformació” no és una modalitat, sinó una metodologia;
- precisar a l'apartat 2 que els centres específics poden ser ordinaris i d'altres;
- afegir un nou apartat en el sentit que aquests ensenyaments s'haurien d'organitzar d'una manera flexible per respondre a les capacitats, les necessitats i els interessos de les persones.

c) A l'article 55, afegir a l'apartat 1 “amb la conformitat de les administracions locals”.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol V. Centres educatius

Capítol 1. Normes generals

Article 56. Concepte de centre educatiu

1. Tenen la consideració de centre educatiu els centres que, degudament creats o autoritzats, imparteixen ensenyaments dels establerts en el títol IV i consten inscrits en el registre de centres que gestiona el Departament.
2. Per als estudis de formació professional, tenen també la consideració de centre educatiu els centres situats en instal·lacions i equipaments dels agents econòmics que disposin d'autorització del Departament. Aquests centres han de disposar d'espais suficientment identificats per al seu ús, exclusiu o preferent, durant el calendari i l'horari en què correspongui dur a terme les activitats formatives. La creació i la supressió d'aquests centres es regeix també pel previst a l'article 58.
3. El Govern ha d'establir les condicions que permeten considerar un únic centre educatiu diversos centres públics ubicats en una mateixa zona educativa. També poden tenir aquesta consideració les zones educatives rurals formades per l'agrupació de centres educatius d'educació infantil o primària.

Article 57. Classificació dels centres educatius

1. Els centres educatius es classifiquen en públics i privats.
2. Són centres educatius públics els que són de titularitat d'una administració pública catalana.
3. Són centres educatius privats els de titularitat d'una persona física o jurídica de caràcter privat.

Article 58. Règim jurídic de creació i supressió de centres educatius

1. En el marc de la planificació educativa, correspon al Departament crear i suprimir centres educatius públics. La creació de centres públics de titularitat de les entitats locals requereix un conveni previ entre l'Administració educativa i l'administració local que n'és titular.
2. La creació i la supressió de centres educatius privats està sotmesa al principi d'autorització administrativa. El centre és autoritzat si reuneix els requisits mínims fixats pel Govern amb relació a la titulació acadèmica del personal docent, la ràtio entre alumnes i professors, les instal·lacions i la capacitat.

Article 59. Denominació de centres públics

1. Els centres que imparteixen ensenyaments de parvulari i d'educació primària s'anomenen escoles i els centres que imparteixen ensenyaments d'educació secundària s'anomenen instituts.

2. Els centres educatius públics que imparteixen, entre altres ensenyaments de règim general, ensenyaments d'educació primària i d'educació secundària es denominen institut escola. Correspon al Govern la determinació de la denominació genèrica dels centres públics que imparteixen a un mateix alumnat ensenyaments de règim general i de règim especial.

Article 60. Adscripció dels centres

1. Entre els centres educatius d'una mateixa zona educativa, a més de les agrupacions previstes en l'article 56, el Departament en pot determinar l'adscripció quan comparteixin projecte educatiu, amb la finalitat d'ordenar el procés d'escolarització i facilitar la continuïtat educativa.

2. Per determinar l'adscripció de cada centre i ensenyament s'ha de prendre en consideració la disponibilitat de places escolars del centre o centres receptors de manera que no se superi l'oferta que té o tenen autoritzada per al primer curs de cada ensenyament, la relació entre els projectes educatius, el caràcter propi, si és el cas, la planificació escolar i la ubicació en una mateixa àrea d'escolarització.

3. Correspon al Departament, amb la participació dels ajuntaments, acordar les adscripcions de centres educatius. En el cas que afecti centres privats concertats, l'adscripció ha de comptar a més amb la conformitat del o la titular del centre.

Article 61. Serveis educatius

1. En el marc del que preveu aquesta Llei, el Departament regula l'estructura i les funcions dels serveis de suport a:

- a) l'activitat educativa que té per objecte l'assessorament psicopedagògic;
- b) l'orientació a les famílies en l'escolarització de l'alumne/a que presenta necessitats educatives específiques;
- c) l'adequada escolarització de l'alumnat nouvingut o en risc d'exclusió social, especialment en l'àmbit de la correcta integració lingüística;
- d) l'accés als recursos educatius;
- e) la formació del professorat;
- f) la dinamització dels projectes educatius de centre i de zona i la promoció de la innovació pedagògica i l'intercanvi d'experiències educatives;
- g) altres funcions especialitzades que el Govern estableixi reglamentàriament.

2. El Departament regula l'estructura i el funcionament i pot establir acords amb altres entitats per prestar serveis educatius específics així com serveis didàctics de suport a la docència.

Capítol 2. Criteris per a l'organització pedagògica dels centres

Article 62. Criteris que orienten l'organització pedagògica dels centres

1. En el marc de l'autonomia de centres educatius, els criteris que regeixen l'organització pedagògica a cada centre en la impartició dels ensenyaments, han de contribuir al desenvolupament dels principis del sistema educatiu i han de fer possible:

- a) la integració dels alumnes procedents dels diversos col·lectius en aplicació del principi d'inclusió;
- b) el desenvolupament de les capacitats dels alumnes i la plena incorporació a la societat i al món del treball com a resultat de l'acció educativa;
- c) la incentivació de l'esforç individual i grupal, especialment en el treball quotidià en el centre educatiu;
- d) l'adequació al ritme d'aprenentatge individual tot aplicant, si escau, pràctiques inclusives i de compensació i pràctiques d'estímul per a l'assoliment de l'excel·lència;
- e) la coeducació que ha d'afavorir la igualtat entre l'alumnat;
- f) l'establiment de regles basades en els principis democràtics que afavoreixen els hàbits de convivència i de respecte a l'autoritat del professorat;

2. Els criteris pedagògics del projecte educatiu de cada centre són d'obligada observança per part de tot el personal que, de manera permanent o ocasional, treballi en el centre, i el seu exercici professional en el centre no els pot contradir.

Article 63. Criteris d'organització pedagògica en l'educació obligatòria

1. En el marc del que estableix l'article anterior, els elements organitzatius que adoptin els centres en les etapes que integren l'educació obligatòria, han de contribuir específicament a:

- a) reconèixer, facilitar i fer efectiu el compromís de les famílies en el procés educatiu;
- b) educar en la responsabilitat de l'estudi de manera que el deure de l'estudi de l'alumnat esdevingui gradualment un hàbit;
- c) adequar la funció del professorat, com a agent del procés educatiu, a les característiques de les necessitats educatives de cada edat, nivell i context sociocultural del grup i dels individus que l'integren;
- d) fer possible l'avaluació objectiva del rendiment escolar, tot delimitant els resultats i els efectes de l'avaluació de processos d'ensenyament i d'aprenentatge dels resultats de l'avaluació que caracteritzen el progrés individualment assolit per l'alumne/a.

2. En les etapes que integren l'educació obligatòria, el projecte educatiu de centre estableix els criteris per organitzar els alumnes en grups classe amb les limitacions quantitatives que pugui determinar el Departament. En el seu defecte, els grups classe es constituïran d'acord amb el nivell o el curs de l'etapa educativa que hagin de cursar. En tot cas, a cada alumne/a se li assigna un tutor o una tutora d'entre el professorat.

3. En l'organització dels centres s'han d'establir els mecanismes per garantir, sota la responsabilitat del tutor o la tutora, la comunicació entre el centre educatiu i la família amb relació al progrés de cada alumne/a.

4. En el cicle de parvulari i en l'educació primària l'atenció docent s'organitza tenint en compte criteris de globalitat i de no especialització, llevat d'aquells aprenentatges que requereixin una acció docent especialitzada.

5. En l'educació secundària obligatòria l'atenció docent s'organitza tot equilibrant l'especialització curricular del professorat amb la necessària globalitat de l'acció educativa i es potencia la tutoria. Amb aquests efectes, es promou la polivalència curricular en l'exercici docent del professorat que actua sobre el mateix alumnat.

Article 64. Criteris d'organització pedagògica en els ensenyaments postobligatoris

1. En el marc del que estableix l'article 62, en les etapes que integren l'educació postobligatòria els elements organitzatius dels centres han de contribuir a:

- a) reconèixer, facilitar i fer efectiu el compromís de l'alumnat en el seu procés educatiu, sense perjudici de continuar fomentant el paper de les famílies en l'educació dels fills;
- b) educar en la responsabilitat de l'estudi i desenvolupar àmbits d'autoaprenentatge que resultin significatius per al progrés de l'alumnat;
- c) adequar la funció del professorat com a agent del procés educatiu a les característiques de les necessitats educatives de les etapes postobligatòries en els aspectes instructius específics de cada ensenyament, sense perjudici del manteniment de la coherència global dels elements educatius de la formació;
- d) fer possible l'avaluació objectiva del rendiment escolar, tot delimitant els resultats i els efectes de l'avaluació de processos d'ensenyament i d'aprenentatge dels resultats de l'avaluació que caracteritzen el progrés individualment assolit per l'alumne/a, i evidenciar les relacions entre els resultats acadèmics dels alumnes i les fites que es proposaven en incorporar-se a aquestes etapes.

2. El grup classe, o fórmula equivalent que s'adopti, disposa d'un tutor o una tutora designat entre el professorat que en té encarregada la docència. Correspon al tutor o la tutora de cada grup garantir l'atenció educativa general de l'alumnat, directament i mitjançant l'orientació de l'acció conjunta de l'equip docent. També li pertoca la comunicació entre el centre i la família, amb relació al progrés de l'alumne/a.

3. En els ensenyaments professionalitzadors que comportin un període de formació pràctica en empreses, l'alumnat disposa d'un tutor o una tutora de pràctiques per fer-ne el seguiment i garantir-ne l'aprofitament.

Article 65. Necessitats educatives específiques i inclusió

1. L'atenció educativa a l'alumnat es regeix pel principi d'inclusió.

2. Els projectes educatius dels centres han de considerar la participació de tot l'alumnat en els entorns escolars ordinaris, independentment de les seves condicions i capacitats. Així mateix, aquests principis han d'estar implícits en tots els centres i serveis educatius, desenvolupant un treball en xarxa que afavoreixi la coordinació i l'optimització dels recursos.

3. Els centres especialitzats escolaritzen aquell alumnat per al qual, un cop avaluades les necessitats educatives, es consideri la resposta educativa més adequada.

4. Els centres especialitzats poden desenvolupar serveis i programes de suport a l'escolarització d'alumnat amb discapacitats en centres ordinaris que el Departament determini.

5. L'Administració educativa ha d'establir mesures d'acollida en els centres per als alumnes d'incorporació tardana amb necessitats educatives específiques.

Article 66. Projectes d'innovació pedagògica

1. El Departament ha d'afavorir les iniciatives de desenvolupament de projectes d'innovació pedagògica i curricular que tinguin l'objectiu d'estimular l'èxit escolar de tot l'alumnat, la millora de l'activitat educativa i el desenvolupament del projecte educatiu dels centres que presten el servei públic d'educació. De manera especial, s'han d'afavorir els projectes d'innovació que facin ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per a l'aprenentatge i el coneixement. Els projectes poden abastar un o més centres.

2. L'Administració educativa ha d'establir línies per a la innovació i articular sistemes d'ajuts que la facin possible.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol V. Centres educatius

Al Capítol 1: Normes generals

5.1. Es demana una revisió dels articles referits al concepte, classificació, règim jurídic i adscripció dels centres perquè la redacció pot induir a errors (art. 56, 57, 58 i 60).

5.2. Cal precisar que les adscripcions entre centres privats corresponen als titulars i han de fer-se a instància seva. En tot cas, l'Administració haurà de procedir a la seva autorització. Quant als centres públics, les adscripcions són molt convenients, però no es veu clara l'obligació de compartir un mateix projecte educatiu (art. 60).

5.3. Quant als serveis educatius, es demana que donin suport, d'una manera equitativa, a tots els centres sostinguts amb fons públics. Es considera que és millor establir per reglament la seva estructura i les funcions (art. 61).

5.4. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 56:

- suprimir a l'apartat 1 “degudament” perquè l'autorització i la creació comporten implícitament que s'ha seguit un procediment legal;
- modificar la redacció de l'apartat 1 en el sentit següent: “els centres públics creats i els centres privats autoritzats que imparteixen...”;
- incloure a l'apartat 2, els ensenyaments artístics.

b) A l'article 57, substituir a l'apartat 2 “administració pública catalana” per “administració pública de Catalunya”.

c) A l'article 58:

- a l'apartat 1, no s'especifica a quin règim estarà sotmesa la creació de centres de titularitat dels ens locals a través d'un conveni, en tot cas cal proposar que estarà sotmesa al mateix règim de funcionament que els centres de titularitat del Departament;
- revisar a l'apartat 2 “supressió”, perquè l'extinció de les autoritzacions es va establir en un decret i no cal regular-ho novament.

Al Capítol 2: Criteris per a l'organització pedagògica dels centres

5.5. Es recomana definir d'una manera explícita els principis de l'escola inclusiva i especificar que són referits a tot l'alumnat. Cal també destacar que l'escola inclusiva ha de disposar del professorat especialitzat i els recursos adequats.

5.6. En aquest capítol, es troba a faltar el compromís per part de l'Administració de promoure l'adaptació dels centres existents als nous requeriments, perquè puguin oferir un ensenyament de qualitat. Aquesta responsabilitat d'oferir els recursos adequats que ha d'adquirir l'Administració s'ha de referir als centres de la seva titularitat i el conjunt dels centres educatius finançats amb fons públics.

5.7. Es considera que cal donar entitat a la tutoria a l'educació primària i preveure l'acollida de les famílies en aquesta etapa, com també especificar clarament l'acció d'orientació acadèmica i professional a la secundària obligatòria (art. 63).

5.8. Cal promoure la coordinació dels equips docents i assenyalar que els serveis educatius han d'intervenir a través de l'estructura organitzativa del centre (art. 63).

5.9. Es demana que s'aclareixin les diferències entre centres especialitzats i específics i els centres d'educació especial actuals, en relació amb el suport que donen als centres ordinaris que acullen alumnes amb unes necessitats educatives específiques determinades (art. 65).

5.10. Es ressalta la importància de comptar amb la col·laboració de les famílies, que han de ser escoltades i han de rebre assessorament especialitzat. Cal ajudar a detectar i valorar les necessitats educatives específiques de l'alumnat al més aviat possible, per poder emprendre les accions educatives més adequades (art. 65).

5.11. Es demana que l'Administració estableixi línies i criteris generals per promoure, incentivar i incorporar les iniciatives educatives curriculars en els centres docents. Cal promoure àmbits de col·laboració amb les universitats i entre diferents centres, a Catalunya, Espanya i Europa (art. 66).

5.12. Les tecnologies de la informació i la comunicació han de ser presents en tots els projectes. Cal que s'expliciti que una de les finalitats de la llei és el desenvolupament de nous models educatius i la millora dels existents, encaminats sempre a aconseguir el màxim desenvolupament de les capacitats de tot l'alumnat (art. 66).

5.13. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 61, explicitar el paper dels serveis educatius en les valoracions de les necessitats educatives específiques de l'alumnat i per a l'escolarització, especialment les associades a discapacitats.

b) A l'article 62:

- substituir a l'apartat 1.a) "integració" per "incorporació" i revisar l'expressió "diversos col·lectius";
- afegir a l'apartat 1.b) els estudis superiors;
- ubicar "si escau" de l'apartat 1.d) després de "pràctiques inclusives";
- suprimir a l'apartat 2 el text després de "treball en el centre".

c) A l'article 63, incloure a l'apartat 3, el/la tutor/a de l'empresa.

d) A l'article 65:

- incloure a l'apartat 3, després de “les necessitats educatives”, “i els suports disponibles”;
- revisar la redacció de l'apartat 5, perquè no s'està d'acord que hi hagi centres per als alumnes d'incorporació tardana.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol VI. L'autonomia dels centres educatius

Capítol 1. Principis generals i projecte educatiu

Article 67. Concepte, finalitat i àmbits de l'autonomia dels centres

1. Els centres educatius disposen d'autonomia. En l'exercici d'aquesta, els seus òrgans de govern poden fixar objectius addicionals o complementaris, definir les estratègies per assolir objectius, organitzar el centre, determinar els recursos necessaris i definir les estratègies i els procediments per aplicar el projecte educatiu.
2. L'autonomia dels centres s'orienta a assegurar l'equitat i l'excel·lència del sistema educatiu.
3. Es reconeix autonomia als centres en els àmbits pedagògic, organitzatiu i de gestió de recursos humans i materials.

Article 68. Projecte educatiu

1. Tot centre ha de disposar de projecte educatiu. El projecte educatiu defineix la identitat del centre, n'explicita els objectius i orienta i dona sentit a la seva activitat amb la finalitat que els alumnes assoleixin les competències bàsiques.
2. El projecte contribueix a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació amb l'entorn social. Els centres afavoriran la inclusió del seu projecte educatiu en el projecte educatiu de ciutat o de territori, quan existeixi.
3. En el projecte educatiu es concreta l'aplicació dels criteris d'organització pedagògica, les prioritats i els plantejaments educatius i els procediments d'actuació que identifiquen el centre. En la seva definició, s'han de valorar les característiques socials i culturals del context escolar i les necessitats educatives dels alumnes. En el projecte educatiu s'han d'incloure els indicadors de progrés pertinents.
4. El projecte educatiu conté també la concreció i el desenvolupament dels currículums.
5. Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que ha d'estar d'acord amb les previsions del Títol preliminar d'aquesta llei i que s'ha d'adaptar a la realitat sociolingüística de l'entorn.
6. El projecte educatiu ha d'estar a disposició de tots els membres de la comunitat educativa.
7. El Departament ha de prestar als centres el recolzament necessari per a l'elaboració del projecte, ha de promoure la coordinació entre projectes educatius de centres que imparteixen etapes successives a un mateix alumnat i ha de supervisar els projectes per tal de garantir-ne la legalitat i l'ajustament a les necessitats generals del sistema educatiu.

Article 69. Acords per a l'aplicació del projecte educatiu

1. Els centres integrats en el servei públic d'educació poden, en exercici de la seva autonomia, establir acords de coresponsabilitat amb l'Administració educativa amb la finalitat de desenvolupar l'aplicació del seu projecte educatiu.
2. Els centres educatius han de rendir comptes de la seva gestió i dels resultats obtinguts i de l'aplicació dels acords de coresponsabilitat.

Article 70. Règim jurídic dels projectes educatius dels centres educatius públics

1. La formulació del projecte educatiu correspon al claustre de professors a iniciativa del director o la directora i la seva aprovació correspon al Consell escolar.
2. Correspon al director o la directora comunicar el projecte a l'Administració educativa. En cas de manca d'adequació, l'Administració en requerirà la modificació.
3. L'Administració educativa ha d'establir un projecte educatiu provisional per als centres que no disposin de projecte educatiu en els terminis previstos reglamentàriament i per als centres de nova creació.

Article 71. Règim jurídic dels projectes educatius dels centres privats sostinguts amb fons públics

1. La formulació del projecte educatiu és a càrrec de la direcció, amb la participació del claustre de professors.
2. Escoltat el Consell escolar, correspon al o la titular del centre l'aprovació del projecte, que ha de trametre a l'Administració educativa per a la seva supervisió. La manca d'adequació del projecte als preceptes legals que siguin d'aplicació pot donar lloc a la rescissió del concert d'acord amb la regulació vigent.

Article 72. Autonomia dels centres privats no concertats

1. Els centres de titularitat privada no concertats disposen d'autonomia pedagògica i organitzativa amb les úniques limitacions que estableixen les lleis per a aquest tipus de centres.
2. En el seu projecte educatiu, necessàriament han de desenvolupar i concretar el currículum dels ensenyaments que imparteixen, d'acord amb el que s'estableix a l'article 37.
3. La titularitat del centre està obligada a garantir que l'exercici de l'autonomia es desenvolupa en el marc legal vinculat al règim d'autorització de centres privats.
4. Als efectes previstos a l'article 68, els titulars dels centres privats no concertats mantindran el seu projecte educatiu a disposició de l'Administració educativa.

Capítol 2. Autonomia dels centres que presten el servei públic d'educació

Article 73. Àmbit de l'autonomia pedagògica

1. Els centres que presten el servei públic d'educació desenvolupen la seva autonomia pedagògica a partir del marc curricular establert per als ensenyaments que imparteixen i l'estenen a la concreció d'objectius, competències bàsiques, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació.
2. L'autonomia pedagògica no pot comportar en cap cas discriminació en l'accés d'alumnat al centre.
3. Els centres determinen les característiques específiques de l'acció tutorial en el centre, el seu projecte lingüístic i la carta de compromís educatiu.
4. Les opcions pedagògiques s'han d'orientar a donar resposta a les necessitats de l'alumnat amb la finalitat que cada alumne/a aconsegueixi les competències bàsiques i el màxim aprofitament educatiu d'acord amb les seves possibilitats individuals. Aquestes opcions s'incorporen al projecte educatiu i són revisades periòdicament.
5. En els centres públics, correspon a la direcció del centre l'impuls i el lideratge en l'exercici de l'autonomia en l'àmbit pedagògic. En els centres privats concertats, correspon al titular impulsar l'exercici de l'autonomia de gestió pedagògica i al director o la directora liderar el procés.

Article 74. Àmbit de l'autonomia organitzativa

1. Els centres que presten el servei públic d'educació desenvolupen la seva autonomia organitzativa definint la seva estructura i les normes de funcionament intern del centre.
2. Les decisions sobre organització i funcionament del centre, d'acord amb el principi d'eficàcia, han d'orientar-se a garantir el dret a una educació de qualitat en aplicació del projecte educatiu i, quan escaigui, en aplicació dels acords de coresponsabilitat educativa.
3. En els centres públics, correspon a la direcció impulsar la millora de l'estructura organitzativa.
4. En els centres privats concertats, escoltat el claustre i el Consell escolar, correspon al titular aprovar les decisions sobre l'estructura organitzativa i les normes de funcionament o de règim interior.

Article 75. Marc per a l'exercici de l'autonomia organitzativa en els centres públics

1. Els centres públics poden determinar l'existència d'òrgans unipersonals addicionals als quals es poden assignar responsabilitats específiques.

2. Correspon al Govern establir les condicions i els límits per a la creació d'aquests òrgans unipersonals. Així mateix, ha d'establir els criteris d'assignació de recursos docents als centres i de complements retributius per a aquests òrgans.

Article 76. Àmbit de l'autonomia de gestió

1. La gestió dels centres públics és responsabilitat de la direcció del centre i s'estén a la gestió del professorat i d'altres professionals del centre, a l'adquisició i contractació de béns i serveis, a la distribució i l'ús dels recursos econòmics del centre, al manteniment i la millora de les instal·lacions i a l'obtenció, o l'acceptació si escau, de recursos econòmics i materials addicionals, amb les limitacions que en cada cas siguin d'aplicació.

2. En centres públics ubicats en zones socialment i econòmicament desfavorides, el Govern pot establir un sistema de provisió de llocs de treball i de direcció de caràcter extraordinari. El govern regularà les condicions en què aquest sistema de provisió podrà ser d'aplicació. Els docents d'aquests centres seran nomenats per lliure designació en base a una convocatòria per a equips docents de gestió amb un projecte educatiu. El règim retributiu s'explicitarà en la pròpia convocatòria d'acord amb allò que estableix l'article 111. En aquestes situacions el Departament procurarà la col·laboració de l'administració local.

3. La gestió dels centres privats concertats correspon als seus titulars sense cap altra restricció que les establertes amb caràcter general a les lleis i les que deriven de les finalitats i els principis que regeixen el sistema educatiu i de la seva pertinença al servei públic d'educació.

Article 77. Marc per a la gestió autònoma de la plantilla de personal en els centres públics i la seva avaluació

1. En els termes establerts en el títol VII, els centres públics disposen d'un conjunt de docents que formen l'equip de suport al desenvolupament del projecte educatiu del centre. En funció de les necessitats derivades del projecte educatiu del centre, la direcció dels centres públics proposen llocs docents per als quals és necessari el compliment de requisits addicionals de titulació o de capacitació professional docent.

2. A proposta de la direcció del centre, l'Administració educativa fixa la plantilla de cada centre.

3. La direcció dels centres està habilitada per avaluar l'activitat docent i de gestió del personal del centre. A aquest efecte, el Departament establirà els procediments escaients i els efectes de l'avaluació i garantirà els drets d'informació i audiència del personal afectat.

Article 78. Marc per a la gestió autònoma dels recursos econòmics en els centres educatius públics de la Generalitat

1. La gestió econòmica dels centres s'ajusta als principis d'eficàcia, eficiència, economia, i caixa i pressupost únics. Així mateix, se sotmet al principi de pressupost inicial anivellat en previsió d'ingressos i despeses, i a l'obligació de rendir comptes.

2. Són objecte de la gestió econòmica dels centres educatius:

- a) Les assignacions als centres amb càrrec als pressupostos de la Generalitat i, si escau, els procedents d'altres administracions públiques per atendre despeses derivades de la seva activitat.
- b) Les quantitats obtingudes per la prestació de serveis diferents dels gravats per taxes aplicables als serveis docents previstos per la legislació vigent en cada moment.
- c) Els ingressos obtinguts per la venda de productes generats en l'activitat normal del centre i per la venda de material i mobiliari obsolet o deteriorat, per fer-ne, en el darrer cas, la substitució funcional en la forma que s'estableixi per reglament.
- d) La part que correspon al centre dels ingressos derivats de la utilització d'instal·lacions, d'immobles i de material assignats al centre, d'acord amb la normativa que ho regula.
- e) Les quantitats i rendes provinents de donacions o de llegats fets al centre amb finalitat docent, en els termes establerts en aquesta Llei i sense perjudici de les competències que, en aquesta matèria, corresponen al departament competent en matèria d'economia i finances.

3. Els ingressos assignats al centre són de lliure disposició llevat dels assignats amb caràcter finalista. Els romanents d'ingressos de lliure disposició es poden incorporar al pressupost de l'exercici següent.

4. En cap cas no es poden destinar ingressos a satisfer obligacions derivades de compromisos de caràcter laboral, que la direcció del centre mai no pot subscriure ni autoritzar.

5. El Departament assessora les direccions dels centres per a l'execució de la gestió econòmica i, conjuntament amb el departament competent en matèria d'economia i finances, determina el model comptable, el pla de comptes, els destinataris de la informació comptable, els documents acreditatius de la gestió econòmica i el procediment d'acreditació davant de l'administració de l'aprovació de la liquidació del pressupost anual, sense perjudici de les posteriors actuacions que puguin correspondre a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes, en l'àmbit de les seves competències respectives.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol VI. L'autonomia dels centres educatius

Al Capítol 1: Principis generals i projecte educatiu

6.1. Es considera que l'autonomia dels centres educatius és un tema que la llei hauria de recollir d'una manera transversal perquè n'és un dels seus eixos principals. Aquesta autonomia s'emmarca en relació amb el territori i el seu exercici ha d'anar lligat a la intenció de compartir i rendibilitzar recursos. Tot i això, cal tenir present que la titularitat dels centres privats està regulada per altres lleis i, per tant, s'han d'establir els límits de l'autonomia (art. 67).

6.2. El projecte educatiu dels centres privats s'ha de poder definir d'acord amb el seu ideari, que s'ha d'ajustar a la Constitució. L'Administració educativa ha de revisar-ne la legalitat (art. 68).

6.3. Els projectes lingüístics dels centres s'han de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn, però s'han de plantejar anar més enllà per avançar en el procés de normalització lingüística (art. 68).

6.4. Tenint present que els centres integrats en el servei públic d'educació poden establir acords de coresponsabilitat amb l'Administració educativa amb la finalitat de desenvolupar l'aplicació del seu projecte educatiu, cal explicitar que aquests acords tenen un caràcter diferent als centres de titularitat pública i als del titularitat privada; en el cas dels centres públics, l'Administració n'és titular i, per tant, la implicació en el funcionament del centre i la voluntat que millori són més grans (art. 69).

6.5. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 68, es considera encertat que es demani que en el projecte educatiu s'hi incloguin els indicadors de progrés, però també calen els criteris i els mitjans per fer-ne el seguiment i publicitat (ap. 3).

b) A l'article 69:

- concretar a l'apartat 1 a quins aspectes del centre es refereixen els “acords de coresponsabilitat”, perquè no pugui donar lloc a més d'una interpretació;
- explicitar a l'apartat 2 davant de qui i amb quins procediments els centres hauran de rendir comptes i recollir que l'Administració també ha de rendir comptes.

c) A l'article 70:

- afegir a l'apartat 1 que en la formulació del projecte educatiu es comptarà amb la participació de l'equip educatiu i s'escoltarà la comunitat educativa del centre;

- revisar el contingut de l'article, perquè té mancances respecte a les famílies;
- suprimir l'apartat 3 perquè, d'acord amb l'article 68.1, correspon al centre elaborar el projecte educatiu.

d) A l'article 71:

- revisar la part final de l'apartat 2, perquè s'ajusti a dret (en l'ordenació vigent, la LODE);
- redactar els articles 70 i 71 en termes similars, especialment el procés participatiu, partint de la idea de servei públic d'educació.

e) A l'article 72, es proposa una redacció més reduïda en un únic apartat.

Al Capítol 2: Autonomia de centres que presten el servei públic d'educació

6.6. No hi ha acord sobre com afecta a l'autonomia l'existència d'òrgans unipersonals addicionals, perquè resulta reglamentista i conté aspectes que han de ser objecte de negociació col·lectiva (art. 75).

6.7. Dins el marc per a l'exercici de l'autonomia organitzativa en els centres públics semblaria més adient referir-se als equips docents i a possibles models organitzatius que no pas a òrgans unipersonals addicionals i als seus complements retributius. També, cal possibilitar formes organitzatives diferents del grup-classe i preveure altres figures que es vulguin establir als centres (art. 75)

6.8. Es demana la revisió de l'àmbit d'autonomia de gestió perquè es matisi que la responsabilitat de la gestió dels centres públics és de l'Administració, que l'encomana a la direcció del centre. Només s'hauria d'esmentar que hi ha un sistema de provisió de llocs de treball i de direcció de caràcter extraordinari i no entrar en concrecions que corresponen a altres parts de la llei (art. 76).

6.9. Es considera que és millor que el marc per a la gestió de la plantilla de personal es reguli conjuntament amb les funcions del/la director/a a l'article 119. Els aspectes referits a l'avaluació s'haurien d'incloure al Títol XI sobre l'avaluació del sistema educatiu.

6.10. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 73, revisar la redacció de la frase “desenvolupen la seva autonomia pedagògica a partir del marc curricular”, perquè l'autonomia pedagògica abasta molt més que el marc curricular.

b) A l'article 74, es considera positiu que la llei reculli els àmbits d'autonomia que es van acordar en el Pacte Nacional per a l'Educació, molts dels quals ja es porten a terme. Així mateix, s'hi hauria de fer constar el paper que el consell escolar i el claustre han de tenir en l'impuls de la millora de l'estructura organitzativa del centre.

c) A l'article 76:

- modificar la redacció de l'apartat 1 en el sentit següent: “La gestió dels centres públics (...) dels recursos econòmics del centre, aprovats pel consell escolar”, i suprimir la resta de l'apartat;
- revisar la redacció de l'apartat 1 perquè el manteniment i la millora de les instal·lacions dels centres públics de primària corresponen als ajuntaments;
- precisar a l'apartat 3, amb relació a la gestió dels centres privats concertats, que les lleis que la regulen són tant de l'àmbit laboral com de l'educatiu i que respecten el seu grau d'autonomia.

d) A l'article 77:

- explicitar a l'apartat 1 que la proposta de la direcció s'ha de fer a l'Administració i en un marc normatiu per evitar ambigüitats;
- esmentar a l'apartat 3 que la direcció participa en l'avaluació de l'activitat docent i de gestió del personal del centre.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol VII. Professorat i altre personal dels centres educatius

Capítol 1. De l'exercici de la professió docent

Article 79. La funció docent

1. Els professors i els mestres són els agents principals del procés educatiu en els centres.
2. El professorat té, entre altres, les funcions següents:
 - a) La programació i l'ensenyament en les especialitats, les àrees, les matèries i els mòduls que cada docent tingui encomanats.
 - b) L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat.
 - c) La tutoria dels alumnes i la direcció i l'orientació global del seu aprenentatge.
 - d) L'atenció al desenvolupament intel·lectual, afectiu, psicomotor, social i moral de l'alumnat, en col·laboració amb les famílies.
 - e) La informació periòdica a les famílies sobre el procés d'aprenentatge.
 - f) La coordinació i el seguiment de les activitats que li siguin encomanades.
 - g) La participació en l'activitat general del centre i en els plans d'avaluació educativa.
 - h) La recerca, l'experimentació i la millora dels processos d'ensenyament.
3. Les funcions de l'apartat anterior s'exerceixen en el marc dels drets i els deures establerts en aquesta Llei. La funció docent en centres que presten el servei públic d'educació comporta el dret a la participació en els òrgans del centre en els termes previstos per l'ordenament.
4. L'activitat docent s'ha de desenvolupar en el marc dels principis de llibertat acadèmica i coherència amb el projecte educatiu del centre i ha d'incorporar els valors de la col·laboració entre docents i del treball en equip.

Article 80. Estatut docent

1. L'Administració de la Generalitat ha de promoure l'elaboració d'un estatut docent que reguli els aspectes generals de la professió i les condicions específiques de l'accés a la professió docent així com els criteris bàsics del seu exercici i les competències professionals exigides per exercir la professió docent amb qualitat en els centres educatius de Catalunya.
2. A fi d'assegurar la qualitat de l'educació i per garantir els principis del sistema educatiu de Catalunya, per poder desenvolupar activitat docent en qualsevol centre del sistema educatiu de Catalunya, cal acreditar els requisits de titulació, formació específica i capacitació lingüística previstos en aquesta Llei i en l'estatut docent.
3. L'Administració educativa ha d'establir un procediment per a l'acreditació de les condicions esmentades a l'apartat anterior.

Article 81. Personal d'atenció educativa complementària i personal d'administració i serveis

1. Els centres educatius poden disposar, en funció dels seus projectes educatius i de manera congruent amb les seves previsions, de personal d'atenció educativa complementària que gaudeixi de la qualificació professional adient per complementar l'atenció educativa de l'alumnat.
2. El personal d'administració i serveis adscrit als centres educatius amb funcions en els àmbits administratiu, de vigilància, de neteja i de manteniment, entre d'altres, i el personal d'atenció educativa complementària, han d'ajustar el seu exercici professional a allò que prevegi el projecte educatiu.
3. El personal d'atenció educativa complementària i el personal d'administració i serveis té el dret i el deure de participar en la vida del centre.

Article 82. Mesures per a la protecció i la valoració de la funció docent

1. El dret d'assistència al professorat i a la direcció dels centres del servei públic d'educació en l'exercici de les seves funcions, garanteix i comporta la regulació per part del Departament de les mesures necessàries que garanteixin la deguda protecció i assistència jurídica perquè disposin de l'assessorament tècnic, jurídic i psicològic oportuns per fets derivats de l'exercici professional i s'informi de la possibilitat de ser rescabalat a qui hagi sofert qualsevol lesió en els seus béns i drets.
2. S'han d'establir, per reglament, els mecanismes adients per tal que el personal docent que, a causa d'una discapacitat reconeguda i no determinant d'incapacitat permanent per a la funció docent, no pugui desenvolupar temporalment les seves funcions amb plena normalitat, pugui prestar altres serveis adequats a la seva preparació professional i a la condició docent.
3. L'Administració educativa ha d'afavorir l'aprofitament de l'experiència professional del professorat jubilat que ho desitgi mitjançant la seva incorporació als centres i als serveis educatius per desenvolupar-hi, entre altres, tasques relacionades amb la direcció de la formació del professorat de nou ingrés, activitats de reforç i plans d'ús de biblioteques i d'animació a la lectura o altres d'anàlogues. Aquesta mesura s'aplica també, en les mateixes condicions, als inspectors d'educació jubilats.
4. L'Administració educativa ha de convocar ajuts adreçats específicament als funcionaris docents per a la seva promoció professional, d'acord amb les quanties i les modalitats que s'estableixin reglamentàriament.

Capítol 2. Formació del professorat

Article 83. Formació inicial

1. El Departament ha d'establir convenis amb les universitats per organitzar la formació inicial

del professorat i garantir-ne la qualitat en el marc del sistema de graus i postgraus propi de l'Espai europeu d'educació superior. Per obtenir la titulació i la idoneïtat professional cal superar un període de pràctiques tutoritzades.

2. La formació inicial del professorat s'ha d'ajustar a les necessitats de titulació i de qualificació que requereix l'ordenació general del sistema educatiu, ha d'abastar tant l'adquisició de coneixements com el desenvolupament de capacitats i actituds, i ha d'incloure un domini equilibrat dels continguts de les disciplines i d'aspectes psicopedagògics, coneixements de didàctiques específiques, la coeducació, l'educació emocional i intercultural, la mediació, el domini d'una llengua estrangera, l'ús i l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació i el coneixement de les institucions i de la cultura de Catalunya.

Article 84. Aptitud per a la pràctica docent

El primer curs de l'exercici docent en els centres del servei públic d'educació s'ha de desenvolupar sota la tutoria d'un professor o una professora del centre. El/la docent en pràctiques i el tutor o la tutora comparteixen la responsabilitat sobre la programació de l'ensenyament i la seva avaluació. Finalitzat el període tutoritzat, s'avalua la pràctica docent del professorat nou que no tingui experiència docent prèvia. El resultat d'aquesta avaluació determina la competència del docent o la docent per exercir en els centres del servei públic d'educació.

Article 85. Formació permanent

1. La formació permanent constitueix un dret i un deure del professorat, alhora que una responsabilitat de l'Administració i dels altres titulars dels centres que té per objectiu la millora de les pràctiques educatives i de la gestió dels centres.

2. El Departament ha de promoure l'actualització i el perfeccionament de la qualificació professional del personal docent del servei públic d'educació i l'adequació de les seves tasques a l'evolució del progrés científic i de la metodologia didàctica mitjançant la planificació d'activitats formatives, donant prioritat a la formació en els centres educatius. Amb aquesta finalitat, ha de promoure convenis amb les universitats i amb altres centres educatius de prestigi reconegut per programar actuacions formatives i de perfeccionament del personal docent. També s'ha d'afavorir el perfeccionament de la funció directiva i l'accés del professorat a titulacions universitàries que comportin una millora de la pràctica educativa. En tot cas, la formació ha d'incloure sempre l'avaluació de l'aprofitament dels assistents.

3. S'han de preveure els mitjans que facin possible els intercanvis de professorat dels centres educatius de Catalunya i de la resta de l'Estat o d'altres països i fomentar l'estada del professorat en centres de prestigi reconegut.

4. Amb l'objectiu de donar la importància deguda a la recerca i la innovació educatives per part del professorat, l'Administració educativa pot concedir llicències retribuïdes al professorat dels

centres del servei públic d'educació, mitjançant concurs de mèrits, en convocatòria pública i d'acord amb el projecte educatiu dels centres educatius.

5. En la formació professional, la formació del professorat inclou l'actualització mitjançant estades a les empreses d'acord amb l'especialització corresponent.

Capítol 3. Ordenació de la funció pública docent

Article 86. Personal que integra la funció pública docent

1. Integren la funció pública docent el personal funcionari de carrera pertanyent als cossos que aquesta Llei crea, el personal docent funcionari interí i el personal docent contractat en règim laboral.

2. El personal que integra la funció pública docent s'ordena i regula per les disposicions d'aquesta Llei, la qual també s'aplica, quan així ho determina expressament, al personal d'atenció educativa complementària i al personal de suport.

Article 87. Ordenació de la funció pública en cossos docents de Catalunya

1. La funció pública docent s'estructura en els següents cossos docents, classificats d'acord amb la titulació acadèmica exigida per a l'accés als mateixos en els corresponents grups i subgrups de classificació professional funcional que s'indiquen respectivament:

- a) El cos de mestres de Catalunya —grup A, subgrup A2—, que agrupa els funcionaris capacitats per la seva especialitat docent per impartir docència en l'educació infantil i primària.
- b) El cos de catedràtics de Catalunya —grup A, subgrup A1—, que agrupa els funcionaris capacitats per la seva especialitat docent per impartir docència en les següents etapes i ensenyaments: en l'educació secundària obligatòria, el batxillerat i la formació professional; en els ensenyaments superiors de música i dansa i en els d'art dramàtic; en els ensenyaments d'arts plàstiques i disseny i en els ensenyaments de conservació i restauració de béns culturals i en els ensenyaments d'idiomes.
- c) El cos de professors de Catalunya —grup A, subgrup A1—, que agrupa els funcionaris capacitats per la seva especialitat docent per impartir docència en les següents etapes i ensenyaments: en l'educació secundària obligatòria, el batxillerat i la formació professional; en els ensenyaments elementals i professionals de música i dansa i en els ensenyaments d'art dramàtic; en els ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, en els ensenyaments de conservació i restauració de béns culturals i en els ensenyaments d'idiomes.
- d) El cos de professors tècnics de Catalunya —grup A, subgrup A2—, que agrupa els funcionaris capacitats per la seva especialitat docent per impartir docència en les següents etapes i ensenyaments: en la formació professional i, excepcionalment, en l'educació secundària obligatòria; en els ensenyaments d'arts plàstiques i disseny i en els ensenyaments de conservació i restauració de béns culturals.

e) El cos d'inspectors d'educació de Catalunya —grup A, subgrup A1—, que agrupa els funcionaris que tenen específicament assignat l'exercici de les funcions de la Inspecció Educativa a Catalunya.

2. En circumstàncies especials, els funcionaris pertanyents als cossos docents a què fa referència l'apartat 1 poden desenvolupar funcions docents en una etapa o uns ensenyament diferents dels assignats al seu cos, d'acord amb els requisits de titulació, formació o experiència que en cada cas estableixi el Govern.

3. El Govern ha d'establir els criteris d'adequació i el procediment adequat perquè el personal funcionari docent pugui acreditar competència docent per impartir àrees, matèries i mòduls professionals diferents dels atribuïts a la seva especialitat docent. Per a l'acreditació de competència docent en una àrea, matèria o mòdul, cal tenir en compte els criteris de titulació acadèmica, formació i experiència docent acreditada i la superació d'un període de pràctiques amb avaluació positiva. En l'educació permanent de persones adultes, l'atribució docent de les accions de formació que no condueixen a l'obtenció de títols es determina en la normativa que les regula.

4. Es garanteix la igualtat en cada cos entre tots els funcionaris que integren la funció pública docent de la Generalitat de Catalunya, amb independència de la seva administració de procedència i del procediment amb què s'hi hagin integrat o hi hagin accedit.

Article 88. Professorat especialista

Es poden contractar com a professorat especialista professionals o especialistes de competència reconeguda que exerceixin la seva activitat professional fora de l'àmbit educatiu a fi que hi aportin els seus coneixements i les seves experiències. Els contractes, de règim laboral o administratiu, han de ser amb dedicació a temps parcial i de caràcter temporal. Quan escaigui, es poden contractar professionals no necessàriament titulats.

Article 89. Estructuració dels llocs de treball docents en plantilles de professorat

1. Les plantilles de professorat dels centres públics de la Generalitat de Catalunya inclouen els llocs de treball dotats pressupostàriament amb caràcter estable, per especialitats docents, si escau, dels diferents centres educatius públics, de les zones escolars rurals, de les zones educatives i dels serveis educatius, sense perjudici de la seva adaptació en funció de la planificació educativa.

2. El contingut de les plantilles de professorat ha de ser, almenys, el següent:

- a) La denominació dels llocs de treball i del centre docent, la zona escolar rural, la zona educativa, el servei educatiu i, si escau, l'àmbit territorial al qual estigui adscrit.
- b) Els cossos docents o el personal laboral docent per a qui es reservi la provisió i els requisits específics exigits per ocupar-los, entre els quals s'inclouen l'especialitat o les especialitats docents i el coneixement de la llengua catalana i, si escau, la titulació específica o la formació acreditada, d'acord amb el projecte educatiu del centre.

- c) Els sistemes de provisió previstos per als diferents tipus de llocs de treball: ordinaris, específics i de lliure designació.
- d) Les retribucions complementàries específicament assignades a llocs de treball.

3. El Departament pot establir requisits o perfils propis per a llocs de treball definits d'acord amb el projecte educatiu del centre i a proposta del seu director o la seva directora.

4. També es poden establir requisits o perfils propis fixats pel centre per als llocs de treball que formen l'equip de suport al desenvolupament del projecte educatiu.

5. Les plantilles de professorat són públiques i les formula el Departament, amb la definició dels continguts funcionals mínims de cada lloc de treball. El director o la directora del centre pot assignar al professorat que ocupi els diferents llocs de treball docent les responsabilitats de direcció i coordinació docent que requereixi l'aplicació del projecte educatiu.

6. D'acord amb les previsions de la programació de recursos, les plantilles de professorat de les zones educatives poden incloure places per cobrir substitucions temporals d'un determinat àmbit territorial mitjançant la contractació laboral.

7. El Departament ha de tenir en compte el caràcter específic de l'escola rural en la formulació de les plantilles.

Article 90. Llocs docents específics i llocs docents de lliure designació

1. L'Administració educativa, a proposta de la direcció del centre, i amb el procediment i les condicions regulades pel Govern, pot determinar a quins llocs de la plantilla docent s'atorga un perfil específic a fi d'assegurar la continuïtat del projecte educatiu.

2. Als llocs d'especial responsabilitat que donen suport al desenvolupament del projecte educatiu, hi poden accedir tots els professors destinats al centre i professionals d'altres centres pel procediment de lliure designació previst a l'article 100.

3. El Govern pot establir el règim jurídic específic del personal directiu docent així com els criteris i el procediment per determinar la condició de personal directiu professional dels funcionaris que ocupin o hagin ocupat el lloc de treball corresponent a la direcció del centre, atenent els principis de mèrit i capacitat i a criteris d'idoneïtat, garantint la publicitat i la concurrència del procediment, sempre que hagin estat avaluats positivament en la seva gestió.

4. El personal directiu està subjecte a avaluació d'acord amb els criteris d'eficàcia i eficiència, responsabilitat per la seva gestió i control de resultats amb relació als objectius que li hagi fixat el Departament.

Article 91. Òrgans competents en matèria de funció pública docent

1. Correspon al Govern:

- a) L'exercici de la potestat reglamentària en matèria de funció pública docent, llevat del que preveu l'apartat 2 d'aquest Article.
- b) Aprovar l'oferta d'ocupació pública docent.
- c) Establir les especialitats docents de cadascun dels cossos docents de Catalunya.
- d) Fixar els complements retributius de promoció professional corresponents als graus i a les categories de professorat sènior, i establir la proporció, les condicions i els requisits per mantenir part del complement retributiu corresponent al càrrec exercit amb avaluació positiva, mentre romanguin en servei actiu, a les persones que han estat directors dels centres públics.
- e) Aprovar els acords sobre les condicions de treball assolits en el marc de la de negociació col·lectiva funcionarial.
- f) Exercir la resta de funcions que li encomana la normativa vigent.

2. Correspon al Departament:

- a) Elaborar els avantprojectes de normes legals o reglamentàries que hagin d'aprovar el Parlament o el Govern en matèria de funció pública docent o emetre informe sobre aquests avantprojectes.
- b) Exercir la potestat reglamentària sobre funció pública docent que correspongui al Departament.
- c) Impulsar, coordinar i controlar l'execució de les polítiques específiques de personal docent.
- d) Proposar l'oferta d'ocupació pública docent.
- e) Establir les bases, els temaris i el contingut dels processos selectius d'ingrés de personal funcionari docent o personal laboral docent fix, fer-ne la convocatòria, designar els òrgans qualificadors i nomenar i donar possessió o, si escau, contractar els qui els hagin superat.
- f) Definir les plantilles docents dels centres i serveis educatius i, si escau, de les zones educatives, i també les plantilles de la Inspecció d'Educació.
- g) Establir les bases, convocar i resoldre els concursos generals o específics per a la provisió de llocs de treball reservats a personal que integra la funció pública docent, així com regular les convocatòries públiques.
- h) Declarar les situacions administratives i la jubilació del personal funcionari docent.
- i) Dictar les resolucions, instruccions i circulars necessàries en matèria de personal docent.
- j) Vetllar pel compliment de les normes en matèria de funció pública docent i avaluar les polítiques concretes de personal docent, exercir i coordinar la inspecció educativa i la inspecció de serveis generals sobre tot el personal docent i d'administració i serveis dels centres educatius públics i dels serveis educatius.
- k) Impulsar i coordinar les polítiques de formació del personal docent.
- l) Exercir totes les altres competències i funcions que li assigna la normativa vigent.

3. Corresponen als centres educatius públics, en matèria de gestió del seu personal, i mitjançant l'òrgan de govern que correspongui, les funcions que es regulen en el títol VIII.

Article 92. Oferta d'ocupació pública docent

1. El Govern ha d'aprovar l'oferta d'ocupació pública docent, que es publica al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.
2. L'oferta d'ocupació pública docent ha d'incloure el nombre de places vacants docents, amb assignació pressupostària, que calgui proveir amb la incorporació de personal docent de nou ingrés, i comporta l'obligació de convocar, dins del mateix any, els processos selectius corresponents per a les places compromeses i fins a un deu per cent adicional.
3. D'acord amb les necessitats de la programació educativa, les vacants de plantilla no reservades a personal funcionari de carrera i que estiguin ocupades per personal funcionari interí docent, s'han d'incloure en l'oferta d'ocupació corresponent a l'exercici en què es produeix el nomenament i, si no és possible, en els dos següents, llevat que se'n decideixi l'amortització o que ho impedeixin raons basades en la planificació educativa.

Capítol 4. Selecció del professorat i accés als cossos funcionaris

Article 93. Sistema d'ingrés

1. El sistema d'ingrés als cossos en què s'ordena la funció pública docent és el de concurs oposició, que inclou una fase de pràctiques, mitjançant convocatòria pública amb garantia dels principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat. En la fase de concurs es valora, entre altres mèrits, la formació acadèmica, l'experiència docent prèvia i l'acreditació del domini de llengües estrangeres. En la fase d'oposició es valoren els coneixements específics de l'especialitat docent a la qual s'opta, la capacitat pedagògica i el domini de les tècniques necessàries per a l'exercici docent. El període de practiques permet valorar el grau de desenvolupament de les competències professionals de cada candidat/a. Les proves de selecció s'han d'orientar a determinar la idoneïtat i competència de les persones aspirants en base als coneixements i les aptituds i poden incloure una entrevista. La fase de pràctiques tutelades, que pot incloure cursos específics de formació, té una durada d'un curs acadèmic.
2. S'ha d'acreditar el coneixement suficient i adequat de la llengua catalana en l'expressió oral i l'escrita. Les proves es faran en llengua catalana, sense perjudici de les excepcions parcials que es puguin establir per reglament en l'accés a especialitats lingüístiques. A més, les proves han d'incloure coneixements sobre institucions i cultura de Catalunya.
3. La realització de les proves i la valoració de les pràctiques correspon a comissions de selecció.
4. Per a la selecció de les persones aspirants cal tenir en compte la valoració ponderada de les diverses fases de concurs, oposició i pràctiques, sense perjudici de la necessitat de superar les proves corresponents. En la part de concurs no es poden fixar puntuacions mínimes.

5. La fase de pràctiques en un centre docent públic, l'ha de dirigir professorat experimentat. L'avaluació d'aquesta fase del procés selectiu correspon a la comissió d'avaluació.
6. El nombre de persones seleccionades en el procés, que conclou amb la superació del període de pràctiques, no pot superar el nombre de places objecte de la convocatòria.
7. El Departament pot crear òrgans especialitzats i permanents per organitzar i dur a terme els processos selectius de personal docent, tant funcionari com interí, i personal laboral.

Article 94. Accés al cos de catedràtics d'educació de Catalunya

1. El personal funcionari docent del cos de professors d'educació de Catalunya que vulgui accedir al cos de catedràtics d'educació de Catalunya ha de tenir una antiguitat mínima de vuit anys com a funcionari/ària de carrera en el cos i l'escala de procedència.
2. En les convocatòries corresponents, que no tenen fase de pràctiques, el sistema d'accés al cos és el de concurs, en què es valoren els mèrits relacionats amb l'actualització científica i didàctica, la participació en projectes educatius, l'avaluació positiva de l'activitat docent, l'exercici de la funció directiva amb avaluació positiva, la possessió de la categoria de sènior, el coneixement de llengües estrangeres i, si escau, la trajectòria artística dels candidats. En tot cas, cal acreditar el coneixement suficient i adequat de la llengua catalana en l'expressió oral i l'escrita, si no s'ha fet anteriorment.

Article 95. Accés al cos d'inspectors d'educació de Catalunya

1. El procés selectiu ordinari d'accés al cos d'inspectors d'educació de Catalunya és el de concurs oposició, que inclou una fase de pràctiques. Les persones aspirants han de tenir una antiguitat i una experiència docent d'almenys sis anys en algun dels cossos que integren la funció pública docent i una titulació acadèmica que els permeti accedir a un cos del subgrup A1.
2. En la fase de concurs es valora la trajectòria professional de les persones candidates i els seus mèrits específics com a docents, el desenvolupament de càrrecs directius amb avaluació positiva, l'exercici de la funció inspectora amb avaluació positiva i la pertinença al cos de catedràtics d'educació de Catalunya.
3. La fase d'oposició consisteix en una prova en què es valoren els coneixements pedagògics i d'administració i de la legislació educativa, i també els coneixements i les tècniques específiques. S'ha d'acreditar el coneixement suficient i adequat de la llengua catalana en l'expressió oral i l'escrita, si no s'ha fet anteriorment.
4. Les persones candidates han de fer un període de pràctiques que forma part del procés selectiu i té una durada màxima d'un curs acadèmic. La fase de pràctiques ha de ser tutelada per personal inspector i la seva avaluació correspon a la comissió d'avaluació.

5. Per a la selecció de les persones aspirants cal tenir en compte la valoració ponderada de les diverses fases de concurs, d'oposició i pràctiques, sense perjudici de la necessitat de superar les proves corresponents.

6. En les convocatòries d'accés al cos es pot reservar fins a un terç de les places per a la provisió mitjançant concurs de mèrits destinat als funcionaris docents que, a més de complir els requisits generals, hagin exercit amb avaluació positiva el càrrec de director o directora almenys durant tres mandats, la funció inspectora amb avaluació positiva almenys durant tres anys o hagin ocupat llocs de treball de l'Administració educativa de Catalunya, amb avaluació positiva, amb responsabilitats corresponents, com a mínim, a un/a cap de servei amb una antiguitat mínima de tres anys. Per als candidats per aquesta reserva, el Departament fixa les condicions en què queden exempts de la fase de pràctiques.

7. En ocasió de vacant es poden incorporar a l'exercici de la funció inspectora, mitjançant comissió de serveis, funcionaris docents que compleixin els requisits establerts a l'apartat 1. Aquestes comissions de servei es proveeixen mitjançant concurs de mèrits. Per a la seva continuïtat cal superar anualment una avaluació positiva.

Article 96. Selecció del personal interí docent

1. La selecció de personal funcionari interí docent es fa mitjançant convocatòries públiques que han de respectar els principis d'igualtat, mèrit, capacitat.

2. El Govern ha de regular els requisits i els procediments d'accés i durada, el període de pràctiques, el procediment de gestió i els criteris d'ordenació de la borsa de treball.

Capítol 5. Provisió de llocs de treball docents

Article 97. Disposicions generals

1. Els llocs de treball docents en els centres educatius públics i en els serveis educatius els ocupa el personal funcionari pel sistema ordinari de concurs i pel sistema de lliure designació. Els concursos de provisió de llocs de treball es fan mitjançant convocatòria pública i poden ser generals o específics. El procediment de lliure designació es regula a l'article 100.

2. L'obtenció de destinació en un lloc de treball d'un centre docent o servei educatiu per concurs general o específic de mèrits, comporta l'adscripció amb caràcter definitiu a la zona educativa on estigui ubicat el lloc de treball. El cessament per supressió o remoció del lloc de treball suposa l'adscripció a un altre lloc de treball vacant a la zona, sense que calgui tornar a participar en un procediment de provisió.

3. L'adscripció en comissió de serveis voluntària a un centre educatiu diferent de l'obtingut per concurs o a un lloc de treball de la Inspecció d'Educació o de l'Administració comporta la reserva del lloc de treball d'origen durant els dos primers anys. Finalitzat aquest període, es convoca la provisió d'aquest i el cessament en la destinació adjudicada en comissió de

serveis suposa l'adscripció del funcionari o la funcionària docent a un lloc de treball vacant de la zona educativa, sense que calgui participar en un nou procediment de provisió.

4. Per obtenir destinació en qualsevol procediment de provisió de llocs docents s'ha de tenir acreditat el coneixement, en l'expressió oral i l'escripta, de la llengua catalana, en els termes establerts per reglament.

5. L'avaluació del desenvolupament del lloc de treball obtingut per concurs vincula la continuïtat del lloc.

Article 98. Concursos generals

Els concursos generals són el procediment normal de provisió de llocs de treball docents i valoren:

- a) el treball desenvolupat;
- b) les activitats de formació i perfeccionament avaluades positivament;
- c) les activitats d'innovació i recerca;
- d) les titulacions acadèmiques;
- e) l'antiguitat;
- f) el grau personal docent;
- g) un nivell de coneixement de la llengua catalana superior al previst com a requisit d'accés al cos;
- h) la categoria de professor/a sènior;
- i) l'exercici de funcions directives;
- j) l'avaluació de la funció docent;
- k) altres especialitats docents o l'acreditació per impartir altres àrees, matèries i mòduls professionals;
- l) el fet de ser catedràtic/a.

Article 99. Concursos específics

Els concursos específics es convoquen, individualment o per grups homogenis, per als llocs de treball docents de caràcter singular que exigeixen tècniques de treball o responsabilitats especials o condicions d'ocupació amb peculiaritats pròpies, especificades a les plantilles de professorat. En aquests concursos específics, a més dels mèrits previstos a l'article 98 es pot exigir l'elaboració de memòries o la realització d'entrevistes.

Article 100. Procediment de lliure designació

1. Els llocs docents a què fa referència l'article 77, quan s'han de cobrir amb professorat que no tingui destinació obtinguda per concurs en el propi centre docent, es proveeixen amb convocatòria pública, pel procediment de lliure designació d'acord amb el que el Govern estableixi reglamentàriament.

2. El personal docent que sigui cessat del lloc de treball ocupat per lliure designació queda adscrit a la zona educativa corresponent al lloc de treball que ha obtingut amb anterioritat per

concurs de mèrits, i té preferència per ocupar, amb caràcter definitiu, la primera vacant pròpia de la seva especialitat, sense necessitat de participar en un concurs de provisió.

Article 101. Permanència en el lloc de treball

Per a poder participar en altres concursos de provisió de llocs de treball docents, cal haver ocupat efectivament el lloc de treball obtingut per concurs durant un mínim de tres anys, llevat si el lloc a ocupar pertany a la mateixa zona educativa.

Article 102. Provisió pel funcionariat docent de llocs de treball no docents

1. El professorat funcionari pot proveir llocs de treball dependents de l'Administració educativa. També pot proveir llocs de treball d'altres departaments de l'Administració de la Generalitat, d'acord amb les determinacions que el Govern estableix en la relació de llocs de treball .

2. L'avaluació positiva del desenvolupament de les funcions de director/a durant dos mandats comporta el reconeixement del dret a participar en les convocatòries de provisió de llocs de treball no docents de l'Administració de la Generalitat reservats al personal funcionari dels cossos i escales d'Administració general del grup i subgrup de classificació professional corresponent.

3. El Govern ha de regular les garanties d'índole retributiva del personal docent que ocupi, pel procediment de lliure designació, llocs de treball no reservats exclusivament a funcionaris docents de l'Administració de la Generalitat, quan sigui cessat discrecionalment o remogut per alteració o supressió del lloc de treball.

Capítol 6. Carrera professional docent

Article 103. Carrera professional

El personal funcionari docent de l'Administració de la Generalitat, per desenvolupar la seva carrera professional disposa de:

- a) Promoció interna entre cossos docents de diferent subgrup de classificació, eventualment amb canvi de centre de destinació.
- b) Promoció interna a altres cossos docents del mateix grup o superior.
- c) Promoció docent mitjançant l'adquisició progressiva de graus docents o la categoria superior de sènior.
- d) Obtenció del reconeixement de noves especialitats del mateix cos, sense canvi de lloc.

Article 104. Promoció interna entre cossos de diferent subgrup de classificació

1. El personal funcionari del cos de mestres i del cos de professorat tècnic, classificat en el subgrup A2, pot accedir al cos de professors d'educació de Catalunya mitjançant torn de reserva a les convocatòries corresponents, sempre i quan posseeixi la titulació requerida per a l'accés al cos corresponent i tingui una antiguitat mínima de sis anys com a funcionari/ària de carrera en el cos de procedència.

2. En aquestes convocatòries es valora preferentment el treball desenvolupat, els cursos de formació i perfeccionament superats, els mèrits acadèmics i l'avaluació positiva de l'activitat docent.

3. La fase d'oposició consisteix en l'exposició i el debat d'un tema de l'especialitat a la qual s'accedeix. En la fase de concurs es valora l'experiència docent directament relacionada amb l'especialitat.

4. Els qui accedeixen per aquest procediment a un cos de diferent subgrup, estan exempts de la fase de pràctiques i tenen preferència en l'elecció de les destinacions vacants sobre els aspirants que ingressen pel torn lliure de la convocatòria corresponent.

Article 105. Adquisició de noves especialitats docents del mateix cos, sense canvi de lloc

1. El personal funcionari docent dels cossos docents de Catalunya pot obtenir el reconeixement d'especialitats docents diferents d'aquella per la qual hagi ingressat en el cos.

2. El procediment de reconeixement de noves especialitats docents ha de ser objecte de convocatòries periòdiques, sense limitació de places i consisteix en una prova, que ha de valorar una comissió de selecció, referida al temari de l'especialitat que cal reconèixer i destinada a verificar els coneixements de la persona aspirant i la seva capacitat per aplicar els recursos didàctics en la nova especialitat.

Article 106. Promoció docent

1. La promoció docent s'articula sobre la base d'una avaluació periòdica de la tasca professional feta, amb relació als mèrits que determini el Govern.

2. El Departament regula el procediment d'avaluació del desenvolupament de la funció pública docent i de reconeixement de mèrits docents, amb criteris de transparència, objectivitat, imparcialitat i no discriminació.

3. El personal funcionari docent pot adquirir, progressivament, cada període de cinc anys, un dels set graus personals docents en què s'articula la carrera docent.

4. Cada grau personal docent té atribuït un complement retributiu.

Article 107. Categoria superior de sènior

1. Dins de cada cos docent, i amb el límit global màxim del 30% del nombre de places del conjunt de cossos, la carrera docent permet d'assolir la categoria superior de sènior al personal funcionari docent amb quatre graus personals docents obtinguts en el mateix cos, o cinc en més d'un cos. Per assolir aquesta categoria cal superar un procés selectiu convocat amb aquest objecte en el qual la comissió de valoració ha de comprovar els mèrits docents i formatius,

l'exercici de la docència i els coneixements de l'especialitat per part de la persona aspirant. L'adquisició de la categoria de sènior dona dret a percebre el complement retributiu corresponent i es valora com a mèrit docent específic en tots els concursos públics de mèrits.

2. Els catedràtics, els inspectors d'educació i el personal funcionari docent més gran de 55 anys, amb la categoria reconeguda de sènior i com a mínim cinc graus personals docents consolidats, tenen preferència per exercir la responsabilitat de la formació i la tutoria del personal funcionari en pràctiques i del personal funcionari interí, i per incorporar-se als òrgans permanents de selecció.

Article 108. Mèrit per accedir a la docència universitària

1. L'avaluació positiva del desenvolupament del professorat, amb un mínim de tres graus personals docents, s'ha de valorar com a mèrit específic en els concursos públics que es convoquin per a la contractació laboral de professorat universitari, d'acord amb les previsions establertes en la legislació d'universitats.

2. Amb aquesta finalitat, el Departament ha de fomentar convenis amb les universitats que facilitin la incorporació als departaments universitaris, com a professor/a associat/ada amb jornada total o parcial, del professorat funcionari destinat en centres educatius i serveis educatius i a la Inspecció Educativa. Si la jornada és parcial, es comparteix amb l'activitat docent no universitària.

3. El professorat dels cossos docents participa en la impartició dels programes d'estudis de postgrau professional exigits per acreditar la docència en determinades etapes educatives.

Capítol 7. Condicions laborals i retributives

Article 109. Prevenció de riscos laborals

En el marc general de les polítiques públiques de prevenció de riscos i salut laboral, l'Administració educativa ha d'establir mesures destinades a promoure el benestar i la millora de la salut laboral del professorat i dels inspectors d'educació, tant de diagnòstic com, molt especialment, de caràcter preventiu. S'ha de promoure la formació necessària per a la prevenció de riscos laborals i s'han d'adoptar programes específics per millorar les condicions de treball i perfeccionar els nivells de prevenció i protecció.

Article 110. Jornada de treball del personal funcionari docent

1. El Govern ha d'establir la jornada ordinària i les jornades especials del personal funcionari docent, la distribució ordinària de la dedicació horària setmanal a les activitats lectives en el centre i la participació en les activitats extraescolars i complementàries.

2. La jornada de treball ordinària pot ser a temps complet o a temps parcial. Les retribucions bàsiques i complementàries del personal docent que té assignada una jornada de treball a temps

parcial ha de ser proporcional a la jornada realitzada, en les condicions que determini el Departament.

3. Els funcionaris docents que, amb la seva conformitat, tinguin assignat un horari setmanal de permanència en el centre i lectiu superior al fixat amb caràcter general, rebran un complement retributiu.

Article 111. Retribucions del personal funcionari docent

1. Les retribucions es classifiquen en bàsiques i complementàries.

2. Les retribucions bàsiques tenen la quantia que, pels conceptes de sou i de triennis, s'assenyala per a cada exercici pressupostari.

3. L'estructura de les retribucions complementàries del personal funcionari docent és la següent:

- a) Complement general docent, amb dos components, l'un referit al cos i l'altre relacionat amb l'etapa educativa atribuït als cossos corresponents, segons les majors responsabilitats que tinguin atribuïdes. Aquest complement s'aplica transcorreguts tres anys d'activitat professional docent. Mentre no s'assoleixi aquesta condició, el professorat té assignat un complement de formació inicial, alternatiu al complement general, pel fet de tenir assignades menys responsabilitats docents.
- b) Complement de carrera professional per grau personal.
- c) Complement de lloc de treball o funció docent, en atenció a l'especial dificultat tècnica, especial dedicació o responsabilitat, per tal de retribuir la major dedicació en el centre, la innovació i recerca educativa i la implicació en la millora dels rendiments escolars. El Govern determina les condicions per a la percepció de més d'un d'aquests conceptes per a un mateix funcionari o funcionària docent.
- d) Complement específic per l'exercici previ de la direcció.
- e) Complement específic per haver assolit la categoria de sènior.

4. El Govern ha d'establir la quantia de les retribucions complementàries docents atenent els factors següents:

- a) la progressió assolida en la carrera professional;
- b) la dificultat tècnica, la responsabilitat, la dedicació especial, la incompatibilitat per a l'exercici de determinades funcions i l'ocupació de determinats llocs de treball o les condicions en què es desenvolupa el treball docent;
- c) el rendiment o els resultats obtinguts en el desenvolupament del treball docent i l'esforç amb què es desenvolupa el lloc de treball.

5. Les pagues extraordinàries són dues l'any, cada una per l'import d'una mensualitat íntegra de retribucions bàsiques i de la totalitat de retribucions complementàries, llevat de la gratificació de serveis extraordinaris.

6. El personal docent funcionari interí i funcionari en pràctiques perceben les retribucions íntegres, inclosos els triennis corresponents als serveis prestats en qualitat d'interí/ina, les pagues extraordinàries corresponents al grup o subgrup de classificació funcional respectiu i les retribucions complementàries.

7. El personal docent contractat laboral percep les retribucions que resulten del contracte de treball, el conveni col·lectiu i la legislació laboral.

Article 112. Adequació de les funcions i les condicions de treball del professorat als diferents processos educatius

El Departament ha de promoure les mesures que permetin la introducció progressiva de canvis en les funcions i les condicions de treball del professorat de les diferents etapes educatives i dels professionals dels serveis educatius per tal d'adequar les funcions i les condicions esmentades a les necessitats del sistema educatiu, atès que la complexitat dels processos educatius requereix mesures de millora dels aprenentatges i de suport al professorat i revisions de l'organització i el funcionament dels centres públics.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol VII. Professorat i altre personal dels centres educatius

7.1. Es considera que aquest títol de la llei és massa llarg. S'hi detallen excessivament alguns aspectes, mentre que d'altres que hi són anunciats no es concreten. Es demana revisar-lo perquè abasta diferents col·lectius amb règims jurídics també diferents, tant el personal docent assignat als centres públics com el personal laboral dels centres privats concertats. Tot i que la funció pública docent s'ha de regular per llei, caldria establir els principis i les condicions generals, d'acord amb la normativa bàsica estatal, i deixar que el futur estatut docent que preveu l'article 80 ho desenvolupi, o bé que es faci una llei pròpia. Així mateix, es considera que els capítols 5, 6 i 7 contenen detalls que incideixen en les condicions laborals dels professionals i que correspondrien a un desenvolupament reglamentari posterior, i més si es té en compte que hi ha aspectes que poden anar canviant, perquè són molt tècnics, i que convé adequar-los als canvis de la societat actual.

Al Capítol 1: De l'exercici de la professió docent

7.2. Atesa la complexitat del tema, cal explicitar que el futur estatut docent regularà la professió i la normativa vigent laboral i administrativa d'aplicació als diferents col·lectius de professionals docents, tant de l'ensenyament públic com del privat, per tal de donar-hi coherència (art.80).

7.3. Tot i que es considera que les mesures per a la protecció i la valoració de la funció docent mereixerien un article més complet, es valora positivament que s'articuli una continuïtat per al personal docent que no pugui desenvolupar les seves funcions habituals i que s'afavoreixi l'aprofitament de l'experiència professional del professorat jubilat que ho desitgi (art. 82).

7.4. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) Es proposa que l'enunciat del Títol VII sigui: *Professionals en els centres docents*, a fi que abasti no només el professorat sinó tots els professionals dels centres.

b) A l'article 79:

- revisar que sigui coherent amb l'article 19;
- afegir al final de l'apartat 2.a) “d'acord amb la seva titulació”;
- explicitar a l'apartat 2.f) “activitats curriculars”;
- afegir a l'apartat 2.e) “acollida i informació periòdica a les famílies”;
- redactar un nou apartat que inclogui que el professorat ha d'intervenir en aplicar i fer complir les mesures educadores i les sancions per conductes inadequades, en el marc normatiu de drets i deures de l'alumnat i el reglament de règim intern del centre;
- explicitar a l'apartat 3 que les funcions docents s'emmarquen en el respecte per part dels alumnes i puntualitzar “establertes en aquesta llei i en altra normativa de compliment general”.

c) A l'article 81:

- afegir a l'apartat 1, després de “en funció dels seus projectes educatius”, “en funció de l'alumnat”;
- revisar a l'apartat 1 la repetició “complementària” i “complementar”;
- precisar a l'apartat 1 que el Departament d'Educació desplegarà les normes per establir quan és necessari aquest personal complementari;
- a l'apartat 2, no sembla adient incloure-hi el personal de neteja i manteniment;
- precisar a l'apartat 2 “d'acord amb la normativa legal que els sigui d'aplicació”;
- esmentar a l'apartat 3 com es desenvoluparà, com s'integren als equips docents, quina representativitat tenen al consell escolar de centre i com s'inclouran al reglament orgànic de centres.

d) A l'article 82:

- ampliar a l'apartat 1 el dret d'assistència al professorat i la direcció als altres professionals que intervenen als centres;
- precisar a l'apartat 3 “amb la retribució corresponent” i que aquestes persones no ocuparan llocs de la plantilla del centre.

Al Capítol 2: Formació del professorat

7.5. Es valora positivament l'accent en les pràctiques durant la formació inicial, perquè són fonamentals per a l'exercici professional, i es torna a plantejar que la formació inicial del professorat lligada a les universitats hauria de dependre del Departament d'Educació (art. 83).

7.6. Cal distingir entre els docents que volen incorporar-se a la funció pública i els que treballen en escoles privades concertades, perquè el règim laboral és diferent. Cal precisar les conseqüències d'una avaluació negativa després d'aquest primer curs d'exercici docent. Així mateix, es considera excessiva la càrrega de l'avaluació en el tutor o tutora, tot i que també la direcció i la inspecció han d'avaluar l'aspirant, i que cal explicitar els criteris per garantir la qualitat de l'avaluació (art. 84).

7.7. Cal incidir que la formació permanent estigui a l'abast del màxim nombre de centres i tenir en compte la diversitat de modalitats formatives existents. Cal també tenir present que la recerca i la innovació educatives van més enllà del projecte educatiu de centre. Cal concretar quina avaluació se'n farà (art. 85).

7.8. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) Es constata una certa contradicció entre els articles 83 i 84, perquè, si la titulació dóna la idoneïtat professional, no caldria demostrar-la en el primer curs de l'exercici docent.

b) A l'article 83, precisar a l'apartat 2 “capacitats professionals” i suprimir “la mediació”, o bé suprimir tots els exemples, o bé precisar “entre altres” i afegir-n'hi alguns més, com el treball en equip, l'avaluació...

c) A l'article 85:

- esmentar a l'apartat 2 la formació a través dels recursos propis de l'Administració educativa, com són els serveis educatius;
- plantejar l'apartat 5 d'una manera més oberta per incloure-hi els ensenyaments professionalitzadors i de règim especial;
- afegir que la formació permanent s'ha de poder realitzar dins les 37.30 hores de l'horari laboral;
- tenir en compte la diversitat de modalitats formatives existents i recollir la tradició de la formació per part d'altres entitats no institucionals.

Al Capítol 3: Ordenació de la funció pública docent

7.9. A més dels cossos que aquesta llei crea, cal tenir presents els actuals i la normativa bàsica que els és d'aplicació (art. 86).

7.10. Es demana aclarir la terminologia emprada indistintament (personal d'atenció educativa complementària, personal de suport, personal laboral docent...), perquè sembla que es refereix a persones que tenen la mateixa funció (art. 86).

7.11. El títol de l'article 87 hauria de precisar *Ordenació de la funció pública en cossos docents de la Generalitat de Catalunya*.

7.12. No hi ha acord amb referència a les plantilles de professorat de les zones educatives (art. 89).

7.13. No hi ha acord sobre la fórmula de lliure designació proposada per accedir a llocs d'especial responsabilitat. En tot cas, s'han d'establir els límits i el caràcter excepcional de la mesura. Hi ha qui valora positivament la flexibilització de la funció pública docent amb un sistema de lliure designació, d'acord amb la legislació vigent i amb les prevencions oportunes perquè el procés sigui transparent i no hi hagi arbitrarietats (art. 90).

7.14. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 87, es valora positivament l'apartat 4, però hi ha dubtes d'interpretació: com es garantirà la igualtat?, en quins àmbits?, es refereix a la provisió de llocs o a les retribucions?

b) A l'article 89.4, es considera que la majoria de perfils poden ser comuns i vàlids per a molts centres, i no exclusius d'un centre en funció del seu projecte educatiu.

c) A l'article 90:

- afegir a l'apartat 2 “amb mèrits i experiència”;
- precisar a l'apartat 3 “el règim jurídic específic” i “la condició de personal directiu professional”, per tal d'evitar que es pugui interpretar com la creació d'un cos directiu;
- fer referència a l'apartat 4 a l'avaluació de la funció directiva.

Al Capítol 4: Selecció del professorat i accés als cossos funcionaris

7.15. Es considera que la llei podria anar més enllà i establir diverses possibilitats en el sistema d'ingrés als cossos de la funció pública docent (art. 93).

7.16. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 95:

- incloure a l'apartat 2 la formació relacionada amb el perfil professional de la Inspecció d'Educació;
- dividir l'apartat 6 en dues parts: la primera, sobre la reserva de places que estableix la disposició addicional dotzena de la LOE, i la segona, sobre la reserva de places per a persones que han ocupat llocs de treball a l'Administració educativa.

Al Capítol 5: Provisió de llocs de treball docents

7.17. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 98:

- citar a l'apartat c) les publicacions;
- hi ha dubtes sobre la conveniència d'incloure l'avaluació de la funció docent (ap. j) al concurs de trasllats;
- valorar també l'antiguitat del professorat que ha treballat anteriorment en centres de titularitat privada.

b) A l'article 99, explicitar que hi ha una convocatòria pública.

c) A l'article 100, revisar el contingut de l'apartat 2 perquè el procés hauria de coincidir amb el que es preveu per a les comissions de serveis.

d) A l'article 101:

- modificar el termini mínim a dos anys, tal com és actualment, perquè passar a tres anys és excessiu i no soluciona l'estabilitat del professorat als centres;
- precisar el procediment dins la zona educativa.

e) A l'article 102:

- aclarir si hi ha relació amb la llei de prevenció de riscos i salut laboral, si es refereix a la consolidació de grau i complements de l'escala administrativa o als estadis docents i quin règim és d'aplicació;
- introduir les correccions que calgui a l'apartat 3 perquè hi hagi correspondència entre les dues situacions.

Al Capítol 6: Carrera professional docent

7.18. Tot i que la carrera professional docent es considera un tema a tractar en l'àmbit de la negociació col·lectiva amb el sector afectat, a la llei hi manca una formulació sobre com serà la promoció docent i un pla de transició entre la situació actual i el nou sistema (art. 103, 104, 105, 109, 110 i 111).

7.19. Quant a l'avaluació periòdica de la tasca professional, es constata que no pot ser només una meritació individual, sinó que, sempre que quedi constatada i verificada la participació de les persones considerades individualment, caldria relacionar-la amb el treball d'equip o col·lectiu en projectes de funció directiva, però també d'innovació (art. 106).

7.20. La formació permanent no pot ser només un requisit de promoció o una obligació, perquè es desvirtua (art. 106).

7.21. Es considera que no és necessari que la llei fixi el nombre de períodes de cinc anys perquè les situacions poden ser diferents. Tampoc caldria establir el nombre de graus, perquè no correspon a una llei tanta concreció. Cal deixar-ho més obert (art. 106).

7.22. La categoria superior de sènior hauria de ser una possibilitat de promoció per als mestres d'educació infantil i primària, com també per al personal tècnic, però cal explicitar-ne la finalitat. En relació amb l'accés a catedràtic, hi podria haver algun tema que se superposés (art. 107).

7.23. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 104, incloure un nou apartat referit al sistema de promoció per als mestres i professorat tècnic que ocupa llocs del grup A1: concurs de mèrits per a aquell col·lectiu que ja hi treballa i que reuneix els requisits de titulació, i concurs-oposició per als altres.

b) A l'article 105, suprimir al títol de l'article "sense canvi de lloc", perquè no és necessari.

c) A l'article 108:

- revisar la redacció de l'apartat 2, perquè en "el professorat funcionari destinat a la Inspecció d'Educació" hi queden exclosos els inspectors i inspectors del cos;
- concretar a l'apartat 3 si és una obligació o una possibilitat, com també esmentar on (universitat o centres);
- assegurar que la vinculació amb la universitat tingui efectes reals a la pràctica i que no sigui només una figura teòrica, per tal de poder accedir a grups de recerca i tasques pròpies d'aquest context.

Al Capítol 7: Condicions laborals i retributives

7.24. Quant a la regulació que es fa de l'adequació de les funcions i les condicions de treball del professorat als diferents processos educatius, no se'n desprèn l'objectiu a assolir, atès que aquest article no té caràcter normatiu. En tot cas, cal fer esment a les mesures de formació que caldran per implementar aquesta adequació (art. 112).

7.25. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

- a) A l'article 109, afegir el PAS i altre personal que treballa al centres i no limitar-ho al professorat, els inspectors/es d'educació i el personal de l'Administració local dels centres de titularitat municipal.
- b) A l'article 110:
- afegir a l'apartat 2 que “els professionals dels centres privats concertats s'atendran al que disposa la normativa laboral que els és d'aplicació”;
 - suprimir a l'apartat 2 “en les condicions que determini el Departament”, perquè hi ha qüestions que no depenen de la determinació del Departament sinó que hi ha una normativa específica que ho estableix;
 - revisar l'apartat 2, perquè la llei entra massa en el detall de temes que correspon negociar en l'àmbit laboral (conceptes retributius);
 - aclarir el significat dels conceptes que s'hi esmenten com ara “jornada ordinària”, “jornada especial”, “jornada a temps parcial”, etc.
- c) A l'article 111:
- no reproduir qüestions de normativa bàsica;
 - aclarir a l'apartat 3.a) el significat de “menys responsabilitats docents”;
 - suprimir l'apartat 5;
 - traslladar l'apartat 7 a un altre article, perquè no s'adiu amb el títol i el contingut d'aquest.
- d) Incloure un nou article referit al personal docent dels centres privats concertats amb la redacció següent: “El personal docent dels centres de titularitat privada que integren el servei públic d'educació percep les retribucions que deriven del seu contracte de treball, el conveni col·lectiu d'aplicació i la legislació laboral. En el seu conjunt, aquestes retribucions seran equivalents i homologables a les dels funcionaris docents, sense perjudici del que estableix la disposició transitòria d'aquesta llei”.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol VIII. Direcció i govern dels centres educatius

Capítol 1. El govern dels centres educatius de titularitat pública

Article 113. Òrgans de govern unipersonals i col·legiats

1. Els centres educatius de titularitat pública han de disposar, almenys, dels òrgans de govern següents:

- a) Consell escolar
- b) Claustre de professorat
- c) Equip directiu
- d) Director o directora

2. Els òrgans unipersonals de direcció dels centres de titularitat pública són el director o la directora, el secretari o la secretària, el o la cap d'estudis i aquells altres que s'estableixin reglamentàriament o en exercici de l'autonomia organitzativa del centre. Aquests òrgans unipersonals integren l'equip directiu que és l'òrgan executiu de govern dels centres públics. Els centres també poden constituir un consell de direcció.

3. El Consell escolar i el claustre de professorat són òrgans col·legiats de participació en el govern dels centres.

4. El Departament adapta l'estructura de govern per als centres que tenen la consideració de centre únic educatiu.

Article 114. Administració dels centres

1. El Govern ha de determinar els centres i les agrupacions i conjunts de centres que per les seves característiques poden disposar d'administradors que assisteixin i donin suport a la direcció en la gestió administrativa i econòmica del centre.

2. Correspon al Departament disposar sobre la provisió d'aquestes places.

Article 115. Òrgans de coordinació didàctica i tutoria

1. Sota la dependència del director o la directora i del o la cap d'estudis, s'han de constituir òrgans amb funcions de coordinació didàctica i de tutoria en els centres.

2. Correspon al Departament regular les funcions mínimes de coordinació i tutoria.

Article 116. El Consell escolar

1. El Consell escolar és l'òrgan de participació de la comunitat educativa en el govern del centre. Correspon al Departament establir mesures per tal que aquesta participació sigui efectiva, així com determinar el nombre i el procediment d'elecció dels membres del Consell.

2. El Departament ha d'adaptar l'estructura i la composició del Consell escolar a les característiques dels centres educatius únics.

3. Corresponen al Consell escolar les funcions següents:

- a) Aprovar el projecte educatiu i les seves modificacions per una majoria de 3/5 parts dels seus membres.
- b) Aprovar els acords de coresponsabilitat i la programació general anual del centre i avaluar-ne el desenvolupament i els resultats.
- c) Aprovar les normes de funcionament o de règim interior i les seves modificacions.
- d) Aprovar la carta de compromís educatiu.
- e) Aprovar el pressupost del centre i el rendiment de comptes.
- f) Intervenir en el procediment d'admissió d'alumnes.
- g) Participar en el procediment de selecció del director o la directora.
- h) Intervenir en la resolució dels conflictes i, si escau, revisar les sancions a l'alumnat en matèria de disciplina.
- i) Aprovar les directrius per a la programació d'activitats escolars complementàries i extraescolars i avaluar-ne el desenvolupament.
- j) Aprovar els criteris de col·laboració amb altres centres i amb l'entorn.
- k) Qualsevol altra atribuïda per normes legals i reglamentàries.

4. El Consell escolar ha d'aprovar les seves normes de funcionament. En allò no previst, s'apliquen les normes reguladores dels òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat.

5. El Consell escolar actua normalment en ple. Poden establir-se comissions específiques d'estudi i informació a les quals, en tot cas, s'hi ha d'incorporar un/a professor/a, i un/a alumne/a o un/a representant dels pares i les mares.

6. Llevat de les excepcions que pugui establir el Departament, els centres de titularitat pública compten amb una comissió econòmica.

Article 117. El claustre de professorat

1. El claustre és l'òrgan de participació del professorat en l'ordenació de les activitats educatives i en altres aspectes del govern del centre. Està integrat per tot el professorat i el presideix el director o la directora del centre.

2. El claustre té les funcions següents:

- a) Intervenir en l'elaboració i adaptar el projecte educatiu.
- b) Participar en el procediment de selecció del director o la directora.
- c) Establir directrius per a la coordinació docent i l'acció tutorial.
- d) Decidir els criteris per a l'avaluació de l'alumnat.
- e) Programar les activitats educatives del centre.
- f) Elegir els representants del professorat al Consell escolar.
- g) Les altres que li assignen les normes legals i reglamentàries.

Article 118. Direcció dels centres públics

1. A cada centre públic, es constitueix un equip directiu.
2. L'equip directiu és l'òrgan executiu de govern dels centres públics i està integrat pel director o la directora, el secretari o la secretària, el o la cap d'estudis i per aquells altres òrgans unipersonals que s'estableixin reglamentàriament o en exercici de l'autonomia organitzativa del centre.
3. L'equip directiu és el responsable de la gestió del projecte educatiu.
4. El director o la directora pot delegar funcions en els membres de l'equip directiu.
5. En exercici de la seva autonomia, els centres poden constituir un consell de direcció integrat pels membres del claustre que tenen assignades o delegades tasques de direcció i/o de coordinació.
6. Correspon al director o la directora nomenar i cessar els membres de l'equip directiu i del consell de direcció, així com l'assignació o delegació de funcions, i la seva revocació, als membres del claustre.
7. El director o la directora respon del funcionament del centre i de l'assoliment dels objectius del projecte educatiu i ret comptes davant el Consell escolar i l'Administració educativa. L'Administració educativa avalua l'acció directiva i el funcionament del centre.

Article 119. El director o la directora

1. El director o la directora del centre públic és responsable de l'organització, el funcionament i l'administració del centre, n'exerceix la direcció pedagògica i és el cap de tot el seu personal.
2. La designació del director o la directora es porta a terme segons el procediment de concurs, en què participen la comunitat educativa del centre i l'Administració educativa.
3. El director o la directora té funcions de representació, funcions de lideratge pedagògic i de la comunitat educativa, i funcions de gestió.
4. Corresponen al director o la directora les funcions de representació següents:
 - a) Representar el centre i, quan escaigui, traslladar les seves aspiracions i necessitats a l'Administració educativa.
 - b) Exercir la representació de l'Administració educativa en el centre.
 - c) Presidir els actes acadèmics i els òrgans col·legiats del centre.
5. Correspon al director o la directora les funcions de direcció i lideratge pedagògics següents:
 - a) Formular la proposta inicial de projecte educatiu i de les seves modificacions i adaptacions.

- b) Vetllar per l'aprovació d'un desplegament i d'una concreció curriculars coherents amb el projecte educatiu i garantir-ne el seu compliment.
- c) Assegurar l'aplicació del pla d'acció tutorial, la carta de compromís educatiu, el pla de coeducació i el projecte lingüístic, d'acord amb les previsions del projecte educatiu.
- d) Establir els elements organitzatius del centre previstos en el projecte educatiu.
- e) Proposar, d'acord amb el projecte educatiu i les assignacions pressupostàries, la relació de llocs de treball del centre i les seves successives modificacions.
- f) Instar la convocatòria del procediment de provisió de llocs a què es refereix l'article 90 i presentar les propostes a què es refereix l'article 89.
- g) Orientar i dirigir les activitats del centre d'acord amb el projecte educatiu i dirigir la programació general anual.
- h) Impulsar l'avaluació del projecte educatiu i, eventualment, dels acords de coresponsabilitat, d'acord amb els indicadors de progrés.

6. Amb relació a la comunitat educativa, corresponen al director o la directora les funcions següents:

- a) Vetllar per la formulació i el compliment de la carta de compromís educatiu del centre.
- b) Garantir el compliment de les normes de convivència i adoptar les mesures disciplinàries.
- c) Assegurar la participació del Consell escolar.

7. Amb relació a l'organització i gestió del centre, el director o la directora té les funcions següents:

- a) Impulsar l'elaboració i l'aprovació de les normes de funcionament o de règim interior del centre i dirigir-ne la seva aplicació.
- b) Nomenar els responsables dels òrgans de gestió i coordinació establerts en el projecte educatiu.
- c) Emetre la documentació oficial de caràcter acadèmic prevista en la normativa vigent.
- d) Visar les certificacions.
- e) Assegurar la custòdia de la documentació acadèmica i administrativa mitjançant el secretari o la secretària del centre.
- f) Autoritzar les despeses i ordenar els pagaments d'acord amb el pressupost aprovat.
- g) Contractar béns i serveis dins els límits establerts per l'Administració educativa i actuar com a òrgan de contractació.
- h) Dirigir i gestionar el personal del centre.
- i) Participar en l'avaluació de l'exercici de les funcions del personal docent i altre personal destinat al centre.

8. El director o la directora té també qualsevol altra funció que li assignin les lleis i els reglaments i totes aquelles relatives al govern del centre no assignades a cap altre òrgan.

9. La regulació del complement retributiu relatiu a les funcions de direcció ha de tenir en compte la complexitat del centre que dirigeix.

Article 120. Selecció i nomenament de director o directora

1. El procediment de selecció de director o directora és el de concurs. Hi pot participar el professorat funcionari docent amb els requisits previstos legalment.
2. En el procés de selecció es valoren els mèrits de competència professional i capacitat de lideratge en la forma que es determini reglamentàriament. Així mateix, es valora el projecte de direcció que ha de presentar cada candidat/a, que requerirà una puntuació mínima d'acord amb el que es determini reglamentàriament. El projecte de direcció recull la proposta de desenvolupament i d'aplicació del projecte educatiu del centre que ofereix el candidat o la candidata.
3. El procés de selecció el regula reglamentàriament el Govern i l'executa una comissió integrada per representants del centre educatiu, designats pel Consell escolar i pel claustre de professors, representants de l'Administració educativa i de l'ajuntament on és el centre. La comissió de selecció és presidida per un/a representant de l'Administració educativa i actua com a òrgan col·legiat.
4. En el procés de selecció es consideren primer els candidats ja destinats en el centre i a continuació la resta de candidats. En absència de candidats o si no se n'ha seleccionat cap, el Departament nomena director o directora, amb caràcter extraordinari i amb criteris de competència professional i capacitat de lideratge, un funcionari o una funcionària docent que, en el termini reglamentàriament determinat, haurà de presentar el seu projecte de direcció.
5. El Govern ha d'establir reglamentàriament el procediment de renovació del mandat de les direccions dels centres que obtinguin avaluació positiva en l'exercici de la seva funció.

Article 121. Reconeixement de la funció directiva

1. La valoració positiva de l'exercici de les funcions de direcció permet la consolidació per al director o la directora d'un grau personal docent superior al que tenia reconegut a l'inici del mandat. La valoració positiva de l'exercici dels altres càrrecs unipersonals de govern s'ha de tenir en compte en la valoració de la carrera docent.
2. La valoració positiva de l'exercici de les funcions de direcció és també mèrit en l'adquisició de la categoria sènior, en la promoció interna i en la resolució de concursos de provisió de llocs de treball, en les formes que es determinin reglamentàriament.

Capítol 2. Centres privats concertats

Article 122. Òrgans de govern i de coordinació docent

1. Els centres concertats han de disposar, almenys, dels òrgans de govern següents:
 - a) Consell escolar
 - b) Claustre de professorat
 - c) Director o directora

2. Les normes d'organització del centre han de determinar els òrgans de coordinació docent i tutorial.

Article 123. El Consell escolar

1. El Consell escolar, que és l'òrgan de participació de la comunitat educativa en el govern del centre té, a més de les funcions previstes a les lletres b), d), g), i) i j) de l'article 116.3, les funcions següents:

- a) Intervenir en la designació i cessament del director o la directora.
- b) Intervenir en la selecció i l'acomiadament del professorat.
- c) Garantir el compliment de les normes sobre admissió d'alumnes.
- d) Informar sobre la sol·licitud d'autorització o la comunicació per a establir percepcions per a activitats i serveis legalment previstos i no coberts pels concerts.

2. Les decisions previstes a les lletres b), d) i j) de l'article 116.3, i a les lletres a), b) i d) de l'apartat anterior, s'adopten a proposta del/de la titular del centre.

Article 124. El claustre de professorat

Al claustre de professorat dels centres privats concertats, a més de les funcions que li atribueixin les normes d'organització i funcionament del centre, li corresponen les funcions de coordinació docent i tutorial i designar els representants del professorat en el Consell escolar. El claustre el presideix el director o la directora del centre.

Article 125. El director o la directora

1. El director o la directora del centre privat concertat exerceix la direcció pedagògica del centre.

2. Són funcions del director o la directora:

- a) Dirigir i coordinar totes les activitats educatives del centre d'acord amb el projecte educatiu.
- b) Presidir els actes acadèmics i reunions dels òrgans col·legiats.
- c) Dirigir l'activitat docent del centre i del seu personal.
- d) Atorgar certificacions i documents acadèmics.
- e) Adoptar les mesures disciplinàries pertinents davant problemes greus de convivència en el centre.
- f) Les que li atribueixi el reglament de règim interior o el/la titular del centre.
- g) Impulsar i donar compte a l'Administració educativa de l'aplicació del projecte educatiu i, eventualment, dels acords de coresponsabilitat, d'acord amb els indicadors de progrés.

3. La comunitat educativa del centre participa en el nomenament del director o la directora mitjançant el Consell escolar.

Capítol 3. Centres privats no concertats

Article 126. Òrgans de govern i de coordinació docent

1. Els centres privats no concertats han de disposar, almenys, dels òrgans següents:

- a) Claustre de professorat
- b) Director o directora

2. Les normes d'organització i funcionament del centre han de preveure els altres òrgans de govern, d'assistència al director o la directora i de coordinació docent i tutorial.

3. Les normes d'organització i funcionament poden determinar òrgans i procediments de participació de la comunitat educativa en el funcionament del centre.

Article 127. El claustre de professorat

El claustre de professorat dels centres privats no concertats, a més de les funcions que li atribueixin les normes d'organització i funcionament del centre, té expressament assignades funcions de coordinació docent i tutorial.

Article 128. El director o la directora

1. El director o la directora exerceix la direcció pedagògica del centre.

2. Són funcions del director o la directora les que li atribueixin les normes d'organització i funcionament del centre i, específicament:

- a) Dirigir i coordinar les activitats educatives del centre d'acord amb el projecte educatiu.
- b) Presidir els actes acadèmics.
- c) Dirigir l'activitat docent del centre i del seu personal.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol VIII. Direcció i govern dels centres educatius

Al Capítol 1: El govern dels centres educatius de titularitat pública

8.1. Amb referència a aquest capítol, es constata que la regulació de la direcció i el govern dels centres públics és molt detallada respecte a la dels centres privats concertats i privats no concertats. Atesa la pretensió de la llei d'avançar cap a un model de servei públic d'educació, potser caldria preveure més elements comuns i aprofitar l'oportunitat per regular-los conjuntament.

Cal també incloure-hi els centres integrats i de referència de formació professional i els centres que imparteixen ensenyaments artístics de grau superior.

8.2. Cal fer referència a la normativa de desplegament que regularà tots els aspectes de composició i funcionament d'aquests òrgans. Cal modificar la redacció de l'apartat 4 de l'article 113 a fi de garantir que tots els centres tinguin els seus òrgans de govern i evitar que, en regular els centres únics, els centres ordinaris perdin el òrgans que la legislació bàsica els atorga. Caldria incloure també que el consell escolar i el claustre són òrgans col·legiats de participació i govern del centre.

8.3. Es considera que disposar d'un administrador en els centres no hauria de ser discrecional, perquè les tasques de gestió ocupen moltes hores de treball. També caldria aclarir en funció de què es decidirà poder disposar d'aquest càrrec (art. 114).

8.4. Cal ampliar les referències a la tutoria i les seves funcions, com també explicitar les funcions dels òrgans de coordinació didàctica i aclarir si es consideren òrgans de govern (art. 115).

8.5. Es proposa revisar les funcions del claustre per establir criteris de caire pedagògic i didàctic que orientin la programació, que es recullen en el projecte curricular del centre però que la llei no esmenta (art. 117).

8.6. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 114:

- afegir a l'apartat 1 que aquesta figura està sota la responsabilitat i la dependència del director/a del centre;
- modificar la redacció de l'apartat 2 en el sentit que el Govern estableix els criteris i el Departament determina els centres.

b) A l'article 115:

- substituir a l'apartat 1 “coordinació didàctica” per “coordinació docent”, perquè té un sentit més ampli;
- relacionar l'apartat 2 amb l'article 111.

c) A l'article 116:

- precisar a l'apartat 1 que el consell escolar és l'òrgan de participació “i govern”;
- afegir a l'apartat 1, després de “correspon al Departament”, “i als titulars”, perquè han d'adoptar també les mesures;
- afegir a l'apartat 3.g) “participar en la proposta de revocació del director o la directora”, tal com consta a les funcions del consell dels centres privats concertats;
- agrupar els apartats 5 i 6 en un de sol.

d) A l'article 117, incloure a l'apartat 1 que el claustre és també l'òrgan de decisió en totes les qüestions educatives que recull la legislació vigent.

e) A l'article 118:

- incloure-hi el compromís que el Departament desplegarà la normativa corresponent per poder exercir les accions descrites en els apartats 6 i 7, ja que delegar, revocar, etc., són actes administratius que necessiten una normativa que els empari;
- afegir a l'apartat 7 que l'Administració educativa avalua amb l'audiència del claustre i el consell escolar.

f) A l'article 120, relacionar l'experiència d'exercici de la docència amb la competència professional.

g) A l'article 121, revisar el contingut i suprimir tot allò que forma part de la normativa bàsica per tal d'alleugerir-lo.

Al Capítol 2: Centres privats concertats

8.7. Tal com s'ha manifestat anteriorment, no hi ha acord sobre el concepte i la definició de comunitat educativa i comunitat escolar. D'una banda, es considera que el consell escolar és l'òrgan de participació de la comunitat escolar. La comunitat educativa, d'acord amb aquest avantprojecte de llei, va molt més enllà dels sectors representats en el consell i no és possible ampliar legalment aquesta representació. Així, doncs, s'hauria de recuperar el concepte de comunitat escolar en comptes de comunitat educativa, i entendre-la com la formada pels sectors que estan directament relacionats amb el centre docent: titularitat, direcció, professorat, pares i mares, alumnes i personal d'administració i serveis.

D'altra banda, es manté que l'avantprojecte de llei defineix bé la comunitat educativa i que consell escolar i comunitat educativa no són contradictoris, perquè la LOE estableix a l'article 119.2 que “la comunitat educativa ha de participar en el govern dels centres a través del consell escolar” (art. 123).

8.8. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 123:

- esmenar la remissió a la lletra g) de l'article 116.3, perquè aquesta funció coincideix amb la lletra a);
- revisar que l'article no entri en contradicció amb el 74.4.

b) A l'article 125, precisar a l'apartat 2.e) “adoptar mesures disciplinàries pertinents sobre l'alumnat”.

Al Capítol 3: Centres privats no concertats

8.9. No hi ha acord amb la regulació que es proposa per als centres privats no concertats.

Per una part, es considera que han de disposar de plena autonomia per organitzar-se i, per tant, caldria suprimir aquest capítol; per una altra, es considera que cal una regulació mínima, atès que atorguen títols reglats.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol IX. Mesures correctores i sancions

Article 129. Finalitat

La imposició de mesures correctores i sancions ha de contribuir al manteniment i a la millora del procés educatiu de l'alumnat.

Article 130. Àmbit subjectiu

1. Les previsions relatives al règim disciplinari dels centres educatius només són d'aplicació als centres públics i privats concertats.

2. Els altres centres privats disposen d'autonomia per a l'establiment del règim disciplinari per al qual aquesta Llei constitueix un marc de referència. Tanmateix els són d'aplicació directa les previsions de l'article 132.

Article 131. Àmbit objectiu

1. Les irregularitats en què incorri l'alumnat que no perjudiquin greument la convivència han de ser corregides d'acord amb les mesures previstes a la carta de compromís educatiu.

2. La realització per part de l'alumnat d'actes o de faltes consistents en conductes que perjudiquin greument la convivència enunciat en aquesta Llei i en les normes que la desenvolupen, donen lloc a la imposició, respectivament, de mesures correctores i sancions.

3. Les irregularitats i els actes contraris a la convivència de l'alumnat són objecte d'aquest règim disciplinari quan tinguin lloc dins del recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars i en els serveis escolars de menjador i transport. Igualment, es poden corregir i sancionar les actuacions de l'alumnat que, encara que dutes a terme fora del recinte escolar, estiguin motivades o relacionades directament amb la vida escolar i afectin els seus companys o altres membres de la comunitat educativa.

Article 132. Criteris d'aplicació

1. En l'aplicació del règim disciplinari, no es pot privar els alumnes de l'exercici del dret a l'educació i, en el cas de l'educació obligatòria, del dret a l'escolaritat. En cap cas no es poden imposar mesures ni sancions contra la integritat física i la dignitat personal dels alumnes.

2. En la imposició de mesures correctores i sancions s'ha de tenir en compte el nivell escolar en què es troba el/la destinatari/ària, les seves circumstàncies personals, familiars i socials, la proporcionalitat amb la conducta que les motiva i, en el cas de les conductes i sancions greument perjudicials per a la convivència, s'han d'ajustar a allò que preveu aquesta Llei.

3. Les normes de desplegament d'aquesta Llei han de regular les circumstàncies per la gradació de la seva aplicació i el procediment i els òrgans competents per aplicar-les.

4. Sempre que sigui possible les sancions i les mesures correctores han d'incloure activitats d'utilitat social per al centre educatiu.

Article 133. Faltes i sancions

1. Es consideren falta les conductes greument perjudicials per a la convivència i que es relacionen a continuació:

- a) Els actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que depassen la incorrecció o la desconsideració previstes a l'article 134.
- b) L'agressió física o les amenaces a membres de la comunitat educativa.
- c) Les vexacions o humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa, particularment les que tinguin una implicació de gènere, sexual, racial o xenòfoba, o es portin a terme contra l'alumnat més vulnerable per les seves característiques personals, socials o educatives.
- d) La suplantació de personalitat en actes de la vida docent i la falsificació o sostracció de documents i material acadèmic.
- e) El deteriorament greu, causat intencionadament, de les dependències del centre, del seu material o dels objectes i les pertinences dels altres membres de la comunitat educativa.
- f) Els actes injustificats que alterin greument el desenvolupament normal de les activitats del centre.
- g) Les actuacions i les incitacions a actuacions perjudicials per a la salut i la integritat personal de la comunitat educativa.
- h) El tràfic i consum de substàncies prohibides.
- i) La comissió reiterada i sistemàtica de conductes contràries a les normes de convivència en el centre.

2. Les sancions que es poden imposar per la comissió d'alguna de les faltes previstes en l'anterior apartat són:

- a) Suspensió del dret a participar en determinades activitats extraescolars o complementàries durant un període que no pot ser superior a tres mesos.
- b) Canvi de grup o de classe de l'alumne/a.
- c) Suspensió del dret d'assistència al centre o a determinades classes per un període que no pot ser superior a quinze dies lectius, sense que això comporti la pèrdua del dret a l'avaluació contínua i sens perjudici de l'obligació de l'alumne/a de fer treballs acadèmics fora del centre.
- d) Proposta d'inhabilitació per cursar estudis al centre per un període de tres mesos o pel que resti per a l'acabament del curs acadèmic si el període és inferior.
- e) Inhabilitació definitiva per a cursar estudis al centre.

Article 134. Conductes contràries a les normes de convivència i mesures correctores

Entre les conductes contràries a les normes de convivència que han de precisar les normes de règim interior dels centres educatius, cal contemplar-hi els actes que suposen una desconsideració no greu amb els altres membres de la comunitat educativa, els d'indisciplina, els que alterin el desenvolupament normal de les activitats del centre, els que en deteriorin les instal·lacions o el material i les faltes injustificades d'assistència a classe o de puntualitat.

Article 135. Responsabilitat per danys

L'alumnat que intencionadament o per negligència causi danys a les instal·lacions del centre educatiu o al seu material o en sostregui, ha de reparar el dany o restituir el que hagi sostret. En tot cas, la responsabilitat civil correspon als pares en els termes previstos a la legislació vigent.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya

Consideració al Títol IX. Mesures correctores i sancions

9.1. S'està d'acord que el contingut d'aquest títol hauria de formar part del Títol I o del Títol II, que tracten del dret a l'educació i de la comunitat educativa i la convivència, i d'una manera més reduïda. Tal com es va esmentar a l'informe sobre el document de bases, cal que la llei reculli el criteris bàsics i generals per poder desenvolupar després la normativa corresponent i donar-li un enfocament que inclogui mesures preventives i propiciadores de la convivència, en un àmbit d'àmplia autonomia dels centres i un marc de drets i deures per a tothom.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol X. Administració de l'educació

Capítol 1. Disposicions general

Article 136. Concepte d'Administració educativa

1. L'Administració educativa de la Generalitat actua mitjançant el Departament.
2. En l'exercici de les competències que els assigna aquesta Llei, les entitats locals tenen la condició d'administració educativa.
3. També tenen la condició d'administració educativa els consorcis constituïts per l'Administració de la Generalitat amb entitats locals, quan ho determinin els seus estatuts.

Article 137. Participació de la comunitat educativa

Les administracions educatives han de preveure instruments que tinguin per finalitat potenciar la participació de la comunitat educativa en la programació de l'educació, en la millora contínua del sistema i en les activitats i la programació dels centres educatius.

Capítol 2. Competències de les diferents administracions educatives

Article 138. Competències de l'Administració educativa de la Generalitat

1. L'Administració de la Generalitat regula, planifica, ordena i supervisa el sistema educatiu de Catalunya.
2. Corresponen a l'Administració de la Generalitat les competències següents:
 - a) Dictar les normes reglamentàries que regeixen els diferents aspectes del sistema educatiu i, especialment, regular les matèries següents:
 - El règim d'admissió de l'alumnat en els centres que integren el servei públic d'educació.
 - El procediment de participació en els òrgans col·legiats dels centres educatius de les associacions d'alumnes i de les associacions de pares i mares.
 - El currículum de les diferents etapes i ensenyaments del sistema educatiu.
 - Els requisits que han de reunir els centres i els procediments de creació de centres de titularitat pública i d'autorització de centres de titularitat privada.
 - Les diverses formes alternatives de compliment de l'escolarització en el segon cicle d'educació infantil.
 - Les condicions que permetin considerar com a un únic centre educatiu els centres ubicats en un àmbit determinat.
 - El contingut mínim i el procediment per l'aprovació dels instruments en què es concreta l'autonomia dels centres educatius públics prevista en la Llei.
 - Les competències i la composició dels òrgans de govern dels centres educatius públics i, en el seu cas, el procediments i els requisits d'elecció, sense perjudici del que preveu la Llei en matèria d'autonomia organitzativa dels centres.

- El règim jurídic i el procediment per a la incorporació de centres de titularitat privada a la prestació del servei públic d'educació mitjançant la concertació.
- El desplegament de l'ordenació de la funció pública docent.
- La formació permanent del professorat.

b) Establir un sistema de beques i ajuts a l'estudi.

c) Amb la participació de les administracions locals portar a terme la planificació educativa, elaborar i mantenir el mapa escolar, establir les zones educatives i aprovar els instruments i els criteris de la planificació de l'oferta educativa del servei públic d'educació en totes les etapes educatives i ensenyaments que preveu aquesta Llei.

d) Adoptar mesures i iniciatives per fomentar la convivència en els centres i la resolució pacífica de conflictes.

e) Establir el marc general d'ordenació de les activitats extraescolars dels centres educatius i impulsar l'exercici de les competències que aquesta Llei atorga a les administracions locals en la matèria.

f) Crear i suprimir centres públics i autoritzar centres privats.

g) Determinar l'adscripció entre centres.

h) Inspeccionar el sistema educatiu.

i) Promoure l'avaluació del sistema educatiu.

j) Vetllar pel compliment d'aquesta Llei i de la normativa que la desplega.

Article 139. Competències de les entitats locals

1. El municipi i, en el seu cas, les altres entitats locals, com a administracions més properes als ciutadans, són l'àmbit on millor poden concretar-se els compromisos de la societat amb l'educació, en aplicació dels principis de proximitat i subsidiarietat.

2. Les entitats locals de Catalunya, a més de les competències previstes en l'apartat següent i de la participació en el control i la gestió dels centres educatius que presten el servei públic d'educació mitjançant la presència en els respectius consells escolars, es coresponsabilitzen amb l'Administració educativa de la Generalitat per tal d'assolir la plena qualitat en la prestació del servei públic d'educació. Aquesta cooperació es manifesta de manera especial en la programació educativa, el procés d'admissió, la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria i en l'oferta d'activitats i serveis complementaris i l'articulació de l'activitat educativa en el territori més enllà del temps escolar.

3. En tot cas, corresponen als municipis les competències següents:

- a) Participar en les funcions que corresponen a l'Administració de la Generalitat en els diferents aspectes del sistema educatiu i, especialment, en les matèries següents:
- La determinació de l'oferta educativa de l'àmbit territorial mitjançant els procediments previstos reglamentàriament.
 - El procés d'admissió en els centres que presten el servei públic d'educació del seu territori a través, si és el cas, de les oficines municipals d'escolarització.
 - L'establiment de les mesures que permetin als centres educatius portar a terme activitats extraescolars i la seva promoció i coordinació.
 - La programació dels ensenyaments de formació professional i la coordinació amb l'entorn territorial i empresarial.
 - La gestió de centres educatius públics.
 - La vigilància, amb plena responsabilitat, del compliment de l'escolarització obligatòria.
 - L'aplicació dels programes d'avaluació i el coneixement dels seus resultats.
 - La promoció i l'aplicació de programes dirigits a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts.
 - El desenvolupament de programes de qualificació professional inicial.
- b) Crear, organitzar i gestionar centres de primer cycle d'educació infantil, d'ensenyaments artístics i d'educació de persones adultes d'acord amb la planificació educativa.
- c) Crear, organitzar i gestionar altres centres propis d'acord amb la planificació educativa.
- d) Gestionar l'admissió d'alumnes en els ensenyaments del primer cycle d'educació infantil, establint-ne el procediment i els barems, d'acord amb allò que preveu l'article 30.4.
- e) Cooperar amb l'Administració de la Generalitat en la creació, la construcció i el manteniment dels centres educatius públics.
- f) Vetllar pel compliment d'aquesta Llei i de la normativa que la desplega.

4. Correspon a les entitats supramunicipals donar suport en l'exercici de les competències que la Llei atribueix als municipis, de manera especial quan aquests tenen menys de 2.000 habitants. Així mateix poden participar en l'oferta d'activitats extraescolars, dels serveis de transport, menjador i dels altres serveis escolars.

Article 140. Règim específic de la Vall d'Aran

Correspon al Consell General de la Vall d'Aran, en l'àmbit territorial de les seves competències:

1. Donar suport als municipis en l'exercici de les competències que la Llei els atribueix.
2. Participar en l'oferta d'activitats extraescolars, dels serveis de transport, menjador i altres serveis escolars que es considerin pertinents com ara l'ajut a l'escolarització de l'alumnat.

3. Cooperar amb els ajuntaments en l'escolarització dels alumnes.
4. Gestionar els serveis de transport i de menjador escolar.
5. Vetllar per la implantació de l'aranès en els centres educatius.

Capítol 3. De les relacions entre l'Administració educativa de la Generalitat i les entitats locals

Article 141. Fórmules i modalitats de coresponsabilització entre l'Administració educativa de la Generalitat i les administracions locals

1. La participació de les entitats locals i de l'Administració de la Generalitat, com administracions educatives, es desenvolupa en l'àmbit d'una comissió mixta constituïda per representants de les entitats municipalistes i del Departament . El Govern, amb l'acord de les entitats municipalistes, n'ha de regular la composició i les funcions.
2. L'exercici de la coresponsabilitat de cada ajuntament i del Departament s'articula a nivell territorial.
3. Els convenis són els instruments que han de precisar la delimitació de competències i responsabilitats de cadascuna de les administracions educatives.
4. L'establiment d'un consorci o fórmula jurídica equivalent entre una entitat local i la Generalitat, en matèria educativa, en què estigui garantit que la presa de decisions requereix l'acord de la representació de la Generalitat en el seu òrgan decisor, crea una administració educativa en l'àmbit territorial que pot assumir, si així ho decideixen els corresponents estatuts o acords de creació, entre altres, les competències següents:
 - a) En matèria educativa:
 - Formular la programació i la distribució territorial dels centres educatius públics no universitaris.
 - Promoure la creació, en el marc de la planificació general, de centres educatius públics.
 - Planificar l'oferta educativa del servei públic d'educació.
 - Autoritzar i concertar centres de titularitat privada.
 - Gestionar els centres de titularitat pública.
 - Planificar i gestionar els programes de transició escola-treball, d'educació complementària i extraescolar.
 - Planificar i crear serveis educatius.
 - b) En matèria de construcció i manteniment dels centres de titularitat pública, l'afectació i desafectació d'espais per a usos educatius.
 - c) La conservació, manteniment i vigilància dels centres educatius públics.
 - d) Les que li deleguin les administracions consorciades.

Article 142. Aportació de terrenys per a la construcció de centres públics

1. Els municipis han de posar a disposició de l'Administració educativa els terrenys necessaris per a la construcció dels centres educatius públics obtinguts en els procediments de gestió urbanística.

2. Així mateix, els municipis cooperen amb l'Administració educativa per a l'obtenció dels terrenys necessaris per a construcció de centres educatius públics al marge dels sistemes d'execució del planejament urbanístic.

Article 143. Centres educatius de titularitat de l'administració local

Mitjançant un conveni de cooperació amb l'Administració educativa, les entitats locals poden crear centres que imparteixin ensenyaments de règim ordinari.

Article 144. Conservació, manteniment i vigilància d'edificis destinats a centres educatius

1. Sense perjudici de noves modalitats de col·laboració que es puguin establir, la conservació, el manteniment i la vigilància d'edificis destinats a centres educatius públics d'educació especial, d'educació primària o de segon cicle d'educació infantil, correspon al municipi on estiguin localitzats. Aquests edificis no es poden destinar a altres serveis o activitats sense acord de l'Administració educativa.

2. Quan l'Administració educativa per necessitats d'escolarització hagi de destinar edificis escolars esmentats al paràgraf anterior a impartir educació secundària o formació professional, assumeix la part de despeses corresponents. En el supòsit d'afectacions parcials s'ha d'establir el corresponent conveni de col·laboració.

3. L'Administració educativa promou l'ús social dels centres públics fora de l'horari escolar i en regula el procediment.

Capítol 4. El Consell Escolar de Catalunya i altres òrgans de participació

Article 145. Consell Escolar de Catalunya

1. El Consell Escolar de Catalunya és l'organisme superior de consulta i de participació dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari dins l'àmbit de l'Administració de la Generalitat.

2. El Consell Escolar de Catalunya ha d'ésser consultat preceptivament sobre:

- a) Els avantprojectes de llei i els projectes de disposicions generals de l'àmbit educatiu que ha d'aprovar el Govern o el/la conseller /a competent en matèria educativa.
- b) La planificació de l'oferta educativa del servei públic d'educació.
- c) Les normes generals sobre construccions i equipaments escolars.
- d) Les actuacions generals encaminades a millorar la qualitat de l'ensenyament i a millorar-ne

l'adequació a la realitat social catalana i les encaminades a compensar les desigualtats i les deficiències socials i individuals.

e) Els criteris de finançament del servei públic d'educació.

f) Les bases generals de la política de beques i d'ajuts a l'estudi.

3. El Departament pot sotmetre a consulta del Consell Escolar de Catalunya altres aspectes de la regulació del sistema educatiu no inclosos a l'apartat 2.

4. El Consell Escolar de Catalunya pot formular per iniciativa pròpia propostes al Departament sobre qüestions relacionades amb la qualitat de l'ensenyament.

5. El Consell Escolar de Catalunya ha d'elaborar una memòria anual de les seves activitats, que s'ha de fer pública.

Article 146. Composició del Consell Escolar de Catalunya

1. Correspon al Govern determinar la composició del Consell Escolar de Catalunya que en tot cas estarà integrat pels sectors de la comunitat educativa amb criteris generals de representativitat. En qualsevol cas, la seva composició no serà superior als seixanta membres.

2. El Consell Escolar de Catalunya és presidit per una persona de reconegut prestigi en el món educatiu català designada pel Govern entre els seus membres, a proposta del conseller o la consellera competent en matèria educativa.

3. El Departament estableix les normes d'organització i funcionament del Consell Escolar de Catalunya.

Article 147. Consells escolars territorials

1. Els consells escolars territorials són els organismes de consulta i de participació dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari dins l'àmbit de les àrees territorials en què s'estructura l'Administració educativa.

2. Els consells escolars territorials són integrats per un/a president/a nomenat pel conseller o la consellera competent en matèria educativa entre els vocals, i pels vocals designats en representació de:

a) el professorat, els pares d'alumnes, els alumnes i el personal d'administració i serveis dels centres educatius del territori integrats en la prestació del servei públic d'educació;

b) les organitzacions sindicals i empresarials del territori;

c) l'Administració educativa;

d) els municipis del territori;

e) els centres educatius integrats en la prestació del servei públic d'educació del territori.

3. El Departament en determina, mitjançant reglament, les funcions, la composició i els criteris generals d'organització i funcionament.

Article 148. Consells escolars municipals

Els municipis, en exercici de les competències en matèria d'educació, poden constituir consells municipals en tant que òrgans i instruments de consulta i de participació. S'han de constituir en aquells municipis que hagin assumit les competències previstes en l'article 139.

Article 149. Consell Català de Formació Professional

1. El Consell Català de Formació Professional és l'òrgan de consulta i d'assessorament del Govern respecte de la formació professional, en el qual participen les administracions locals, organitzacions empresarials i sindicals.
2. Correspon al Consell Català de Formació Professional emetre informes i formular propostes sobre:
 - a) L'elaboració del Pla general de formació professional a Catalunya, que integra i interrelaciona la formació professional inicial, les accions d'inserció i reinserció laboral i la formació continua.
 - b) La detecció de les necessitats de formació o l'adequació de l'oferta de formació professional a les necessitats del mercat laboral.
 - c) La modificació de les acreditacions professionals, titulacions i certificacions i les correspondències o convalidacions respectives.
 - d) Els instruments de col·laboració de les empreses, les organitzacions empresarials i els sindicats en la formació en centres de treball i en la informació i orientació professionals.

Capítol 5. Territorialització de l'Administració educativa de la Generalitat

Article 150. Àrees territorials

1. L'Administració educativa s'estructura en àrees territorials que es delimiten atenent principalment factors socioeconòmics, geogràfics, demogràfics, culturals i d'instal·lacions docents existents i l'organització territorial de Catalunya.
2. Cadascuna de les àrees ha de comptar amb un servei territorial per atendre les necessitats de la població compresa en el seu territori d'acord amb les previsions de la planificació i la programació educativa.
3. Els serveis territorials constitueixen òrgans desconcentrats de l'Administració educativa que, d'acord amb els criteris generals establerts pel Departament, tenen les funcions següents:
 - a) El desenvolupament de les polítiques educatives.
 - b) La gestió dels recursos afectes al funcionament dels serveis i les prestacions que configuren el servei públic d'educació.
 - c) El suport a la gestió educativa i administrativa dels centres i els serveis educatius.
 - d) La cooperació amb les administracions locals.
 - e) La inspecció del sistema educatiu.

- f) La interlocució i l'atenció a la comunitat educativa.
- g) Les que se'ls atribueix reglamentàriament.

4. En el marc de les àrees territorials i sota la seva direcció i coordinació es poden definir zones educatives

Article 151. Les zones educatives

1. En l'articulació territorial de l'Administració de l'educació, atenent els criteris de proximitat i coresponsabilitat, el Departament estableix zones educatives, dins de cada àrea territorial, que es constitueixen com a unitat de programació de l'oferta educativa, a les quals es poden atribuir també, reglamentàriament, funcions de coordinació i gestió, entre altres, de professorat i recursos econòmics. En cadascuna d'aquestes zones, a través dels centres que integren el servei públic d'educació, s'ha de garantir una oferta suficient de places educatives en els ensenyaments obligatoris, amb una distribució equilibrada de l'alumnat i una previsió dels serveis educatius corresponents.

2. L'articulació territorial de l'administració de l'educació en zones s'ha de fer atenent criteris d'escala, de manera que en cada zona es garanteixi la suficiència de l'oferta educativa dels ensenyaments de règim general, sense perjudici de la complementarietat de zones pròximes en matèria d'oferta de formació professional, educació especial, ensenyaments de règim especial i serveis educatius. Així mateix, l'establiment de zones ha d'atendre a criteris d'identitat, de manera que geogràficament o per altres condicions socials, econòmiques, de relació humana o de tradició, l'àmbit territorial de la zona sigui reconegut pels usuaris del sistema educatiu.

3. En aplicació dels criteris d'escala i identitat, sempre que sigui possible, la zona educativa ha de coincidir amb el municipi, i és l'àmbit ordinari de concurrència i col·laboració de les administracions educatives de la Generalitat i municipal. Quan la zona educativa, d'acord amb els criteris anteriors, inclogui diversos municipis, comporta un sistema de col·laboració i concurrència del conjunt d'administracions locals afectades.

4. El Departament pot establir convenis amb les entitats locals de la zona per a desenvolupar plans de zona educativa, amb la finalitat d'assolir objectius educatius adients a l'entorn a què el pla afecti. En aquests plans han de participar tots els centres del servei públic d'educació.

Capítol 6. La Inspecció d'Educació

Article 152. Definició i condició

1. El Departament exerceix la inspecció del sistema educatiu respecte de tots els centres, qualsevol que en sigui la titularitat, serveis i altres elements del sistema per tal d'assegurar l'aplicació de l'ordenament i garantir l'exercici dels drets i el compliment dels deures que se'n deriven.

2. La Inspecció d'Educació, articulada territorialment, l'exerceixen funcionaris del cos d'inspectors d'educació de Catalunya que, en aquest exercici, tenen la condició d'autoritat pública.

3. Correspon al Govern regular l'estructura, les atribucions i el funcionament de la Inspecció i les atribucions que corresponen a les persones que l'exerceixen.

Article 153. L'activitat inspectora

1. La Inspecció d'Educació té les funcions següents:

- a) Supervisar l'actuació dels centres i serveis educatius i controlar l'assoliment dels objectius definits, respectivament, en els projectes educatius i en els plans d'actuació.
- b) Supervisar i avaluar la pràctica docent i l'exercici de la funció directiva.
- c) Col·laborar en el desplegament d'accions per a la millora de l'ensenyament i del funcionament dels centres.
- d) Participar en les avaluacions del sistema educatiu previstes al títol XI.
- e) Supervisar i controlar el respecte i compliment de les normes reguladores del sistema educatiu.
- f) Assessorar, orientar i informar els diferents sectors de la comunicat educativa en l'exercici dels seus drets i en el compliment de les seves obligacions.
- g) Emetre, d'ofici o a instància del Departament, els informes relatius a l'exercici de les seves funcions.
- h) Qualsevol altra que li sigui encomanada per l'Administració educativa.

2. Els inspectors, sense perjudici de les seves facultats per assegurar el compliment efectiu dels deures, poden exercir funcions de mediació en els conflictes que es generin entre membres de la comunitat educativa.

Article 154. Atribucions de la inspecció d'educació

1. Els inspectors d'educació, en l'exercici de les seves funcions, tenen les atribucions següents:

- a) Accedir a les diverses dependències dels centres educatius i dels serveis educatius.
- b) Conèixer i observar directament totes les activitats que es desenvolupin als centres educatius i als serveis educatius.
- c) Examinar i comprovar l'adequació dels projectes educatius i la resta de documentació acadèmica, pedagògica i administrativa dels centres educatius i dels serveis educatius.
- d) Requerir i rebre informació dels diferents sectors de la comunitat educativa i dels altres òrgans i serveis de l'Administració educativa.

2. En l'exercici de les seves funcions i l'ús de les seves atribucions, els inspectors ajusten la seva actuació al règim d'autonomia dels centres i a l'assignació de responsabilitats a la direcció.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol X. Administració de l'educació

Al Capítol 1: Disposicions generals

Al Capítol 2: Competències de les diferents administracions educatives

Al Capítol 3: De les relacions entre l'Administració educativa de la Generalitat i les entitats locals

10.1. Sobre aquest títol desè, i concretament sobre els tres primers capítols, es mantenen posicionaments allunyats. S'està d'acord que l'Administració local sigui coresponsable de determinats temes dins l'àmbit educatiu i es reconeix el suport i la col·laboració que els ajuntaments han desenvolupat al llarg dels anys a favor de l'educació dels ciutadans i ciutadanes dels municipis respectius. I en aquest sentit, cal fer referència a la importància d'un finançament adequat i suficient de les administracions locals.

Tanmateix, no es comparteix el concepte d'Administració educativa que es planteja en aquest títol perquè la responsabilitat correspon a la Generalitat de Catalunya mitjançant el Departament d'Educació i, en conseqüència, es considera que les administracions locals no han de ser administracions educatives. Així, preocupa la fragmentació que es pot produir perquè les actuacions dels diversos municipis puguin ser diferents i generar desigualtats.

Una altra posició manté que cal defensar que s'atorgui als ajuntaments competències educatives, recursos i finançament per desenvolupar-les. Es considera positiu el reconeixement del paper de l'Administració local i que, per la seva proximitat al ciutadà i el coneixement de la realitat més propera, puguin gestionar l'educació, seguint en la línia que apuntava el Pacte Nacional per a l'Educació de defensa dels principis de subsidiarietat i de proximitat, i que plantejava la coresponsabilitat.

Aquests dos posicionaments condicionen l'acceptació de les competències que aquest avantprojecte atorga a l'Administració local i les fórmules i modalitats de coresponsabilització.

10.2. Es demana revisar el contingut de les competències de l'Administració educativa de la Generalitat de Catalunya perquè se'n podria despendre que no es desenvolupen totes les que l'Estatut estableix en matèria educativa. En alguns temes, com és ara el currículum, la Generalitat no només ha de dictar-ne normes reglamentàries, sinó que l'ha de fixar per llei.

10.3. A més, s'indica que hi ha competències que s'atribueixen als ens locals que actualment ja exerceixen mitjançant la legislació vigent i que cal revisar perquè no entrin en contradicció.

10.4. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 136:

- no hi ha acord respecte a la definició d'Administració educativa: una posició considera que l'Administració educativa de Catalunya hauria de ser únicament la Generalitat, que actua a través del Departament d'Educació, i una altra es mostra d'acord amb l'article;
- revisar la terminologia i substituir “entitats locals” per “ens locals”, i no només en aquest article, sinó en tot el text de la llei;
- situar en una disposició addicional el reconeixement de l'existència i el funcionament del Consorci d'Educació de Barcelona.
- matisar l'apartat 2, introduint-hi la coresponsabilitat i la col·laboració de l'Administració local.

b) A l'article 137, es valora la intenció de l'article, però es considera que queda aïllat i es perd part del valor intrínsec de la idea, per tant, cal donar-li més força i concreció, citant, per exemple, els òrgans de participació de la comunitat educativa en la programació i en el seguiment de l'avaluació del sistema educatiu.

c) A l'article 138:

- introduir a l'apartat 2 “els serveis educatius i la gestió dels centres públics”;
- suprimir a l'apartat 2.a (guionet quart) “els procediments”.

d) A l'article 139:

- afegir a l'apartat 2 els ensenyaments artístics entre les qüestions de programació;
- revisar les repeticions que figuren als apartats 2 i 3;
- revisar els diferents subapartats de l'apartat 3, o bé l'encapçalament per tenir present que els ajuntaments tenen competències pròpies que ja estan reconegudes i, per tant, no cal esmentar-les als en termes de participació, sinó de desenvolupament propi.
- no hi ha acord en el traspàs dels centres de persones adultes de la Generalitat a les administracions locals;
- esmentar a l'apartat 4 les comarques.

e) A l'article 141:

- no hi ha acord sobre si l'exercici de la coresponsabilitat podria articular-se de més maneres que a nivell territorial (ap.2)
- precisar a l'apartat 3 que els convenis estan sotmesos al règim d'administració pública, suprimir “de cadascuna de les administracions educatives” i esmentar el sistema de finançament entre els ens locals i la Generalitat;
- sobre l'apartat 4, es plantegen quatre opcions:
- no hi ha acord sobre la potenciació dels consorcis;
- considerar que la Generalitat hauria de tenir un paper majoritari i determinant en els òrgans de decisió dels consorcis;
- suprimir a l'apartat 4.a), guionet quart, “concertar”;
- afegir a l'apartat 4.d), “atenent la seva especificitat territorial”.

f) A l'article 142, matisar el contingut de l'apartat 2 sobre l'obtenció de terrenys per a la construcció de centres educatius públics, perquè planteja un tema molt complex i que no hauria de suposar una despesa per als ajuntaments.

Capítol 4: El Consell Escolar de Catalunya i altres òrgans de participació

10.5. Es demana, com ja s'ha fet en altres documents del Consell Escolar de Catalunya, que la presidència del Consell Escolar Territorial no recaigui necessàriament en un membre de l'Administració educativa.

10.6. Es planteja impulsar la creació del Consell d'Ensenyaments Artístics per donar rellevància a aquests ensenyaments.

10.7. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 145, no hi ha acord sobre si el Consell Escolar de Catalunya hauria de ser consultat quan es formalitzin convenis entre el Departament d'Educació i les administracions locals per a la creació de centres de règim ordinari.

b) A l'article 147:

- precisar a l'apartat 2.a), “pares i mares d'alumnes”;
- incloure a l'apartat 2.a), les associacions i organitzacions que els representen en el territori.

c) A l'article 148, es proposa afegir-hi les competències i la col·laboració en matèria d'educació que aquesta llei els atribueix.

Capítol 5: Territorialització de l'Administració educativa de la Generalitat

10.8. Sobre el plantejament de les zones educatives, es fan un seguit de precisions que no totes són excloents i que constaten la necessitat d'aprofundir més en el concepte i l'aplicabilitat:

- Convé definir a la llei les zones educatives per evitar les interpretacions diverses que es desprenen de la lectura de l'articulat i, per tant, cal plantejar-les amb claredat.
- Les zones educatives s'han de vincular a la necessitat de coordinació entre els centres i remarcar que són importants per a l'organització territorial, és a dir, com a nucli bàsic territorial lligat a la planificació educativa.
- Els serveis territorials són òrgans de descentralització de l'Administració educativa i potser cal veure si se'n creen més. En tot cas, les zones correspondrien a la gestió del Departament d'Educació i no han de figurar a la llei com a estructures que signifiquin un altre graó més de complexitat.
- La concreció de les zones educatives és difícil perquè el territori és molt divers i, per tant, el plantejament ha de ser prou obert perquè es puguin preveure fórmules flexibles, però no han de comportar més burocratització i han de servir per optimitzar els recursos.

- El plantejament de les zones té sentit amb la implicació dels ens locals en el marc de la coresponsabilitat, tot respectant les seves competències.
- Cal tenir en compte que la zona ha de comprendre les etapes educatives de 0 a 18 anys.

10.9. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 151:

- afegir a l'apartat 2 “l'educació de persones adultes i la col·laboració de l'Administració local”;
- revisar l'apartat 2, perquè els serveis educatius i l'educació especial són de categories diferents dels altres ensenyaments que se citen.

Al Capítol 6: La Inspecció d'Educació

10.10. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 153:

- agrupar els punts a) i e) de l'apartat 1 en un de sol;
- esmentar que la funció inspectora també ha de ser objecte d'avaluació.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol XI. Avaluació del sistema educatiu de Catalunya

Capítol 1. Concepte, objecte, àmbit i principis

Article 155. Objecte i finalitats

1. L'avaluació del sistema educatiu és el procés que descriu, analitza, valora i interpreta les polítiques, les institucions i les pràctiques educatives amb l'objectiu de mantenir-les, desenvolupar-les o modificar-les.

2. La finalitat de l'avaluació és contribuir a la millora de la qualitat, l'eficiència i l'equitat del sistema educatiu; col·laborar en la seva transparència, analitzar i aportar informació sobre el grau d'assoliment dels objectius educatius; rendir comptes i oferir informació al Govern de la Generalitat i al conjunt de la societat sobre el procés educatiu, els seus agents i els seus resultats; fer anàlisi prospectiva sobre el sistema educatiu; elaborar recomanacions sobre política i pràctica educativa; promoure la igualtat d'oportunitats i possibilitats educatives.

Article 156. Àmbit

1. L'avaluació abasta tots els àmbits del sistema educatiu i comprèn tots els seus aspectes i manifestacions. L'activitat avaluadora es projecta sobre els mètodes d'aprenentatge i els resultats obtinguts per l'alumnat, l'activitat de la funció docent, la funció directiva, el funcionament dels centres educatius, la Inspecció d'Educació, els serveis educatius i les mateixes administracions educatives.

2. L'avaluació s'estén a tots els centres, activitats i serveis sostinguts amb recursos públics. Pel que fa als resultats de l'alumnat, contextos i processos educatius, l'avaluació afecta tots els centres i serveis del sistema educatiu.

Article 157. Principis

1. L'avaluació ha d'estar sotmesa als principis següents:

- a) Objectivitat en l'anàlisi i la rellevància dels resultats.
- b) Rigor, credibilitat i utilitat en els processos i dels productes resultants.
- c) Confidencialitat de la informació individualitzada dels agents i dels centres i serveis educatius, per tot el que faci referència a l'avaluació general del sistema.
- d) Transparència en l'acció i informació pública de les activitats i dels resultats.

2. L'avaluació del sistema educatiu s'ha de portar a terme amb la participació de tots els sectors implicats.

Capítol 2. L'activitat avaluadora

Article 158. Procediments d'avaluació

1. El Departament estableix els procediments d'avaluació, inclosos els referits a l'autoavaluació

dels agents educatius i de les institucions educatives, els indicadors i els criteris per homogeneïtzar les dades informatives. Aquests procediments, indicadors i criteris són públics.

2. L'òrgan responsable de l'avaluació promou la recerca orientada a millorar les metodologies d'avaluació i el coneixement dels elements que defineixen el funcionament i el rendiment del sistema educatiu.

Article 159. Modalitats d'avaluació

1. L'activitat avaluadora es pot desenvolupar segons les diverses modalitats que determini l'Administració educativa.

2. En tot cas, ha d'abastar les següents modalitats:

- a) Avaluacions generals del sistema educatiu i de la seva administració, orientades a la seva millora permanent.
- b) Avaluació dels rendiments educatius. En qualsevol cas s'han d'efectuar les avaluacions de diagnòstic de les competències bàsiques assolides per l'alumnat en finalitzar el segon cicle de l'educació primària i el segon curs de l'educació secundària obligatòria.
- c) Avaluació de l'exercici docent del professorat que ha de permetre l'acreditació dels seus mèrits en ordre de la promoció professional.
- d) Avaluació de l'exercici de la funció directiva.
- e) Avaluació de centres educatius, dels serveis educatius i de les seves activitats. En l'avaluació dels centres, té especial rellevància les avaluacions de rendiment educatiu del seu alumnat.
- f) Avaluació de les activitats educatives fetes després de l'horari lectiu.

Article 160. Programació i difusió

1. Periòdicament, el Departament programa la realització d'avaluacions generals.

2. Periòdicament, el Govern ha de presentar al Parlament un informe sobre els resultats dels processos avaluadors generals i sobre la situació del sistema educatiu. Aquests resultats es prenen en consideració per a l'elaboració de les propostes dels currículums que emet l'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu.

3. El Departament ha de donar publicitat sobre aspectes d'interès general dels resultats d'aquestes avaluacions.

Capítol 3. Avaluació i currículum

Article 161. Marc i àmbit de l'avaluació curricular

1. L'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu proposa la definició general del currículum, especialment pel que fa a les competències bàsiques i a l'orientació del desenvolupament curricular. A aquests efectes elabora pautes de referència que posa a disposició del sistema educatiu.

2. A través de les avaluacions del rendiment educatiu es verifica l'assoliment per part de l'alumnat d'aquests objectius i de les competències bàsiques.

Capítol 4. Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu

Article 162. Creació de l'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu

1. Es crea l'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu, que s'adscriu al Departament en els termes previstos en aquesta Llei i en els estatuts de l'Agència.

2. L'Agència és un ens de dret públic, que en la seva activitat instrumental pot utilitzar el dret privat, amb personalitat jurídica pròpia, plena capacitat d'obrar i patrimoni propi per al compliment de les seves funcions.

3. En l'exercici de la seva activitat, l'Agència actua amb autonomia respecte de l'Administració educativa.

Article 163. Òrgans i estatuts de l'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu

1. Els òrgans de govern i d'administració de l'Agència són:

- a) Consell rector.
- b) El president o la presidenta.

2. El consell rector està format pel president o la presidenta i pels vocals que fixin els estatuts de l'Agència, que poden preveure un director o una directora gerent.

3. Correspon al Govern nomenar, a proposta del conseller o la consellera del Departament, el/la president/a de l'Agència, i correspon al/a la conseller/a designar els membres del consell rector entre persones de reconegut prestigi en l'àmbit de l'educació o amb experiència en procediments avaluadors.

4. El/la conseller/a aprova els estatuts de l'Agència, que han de regular-ne l'estructura, el funcionament, el règim jurídic, l'econòmic i el pressupostari.

Article 164. Col·laboració en l'activitat avaluadora

1. Per a la realització de funcions avaluadores, l'Agència ha de promoure la col·laboració de l'Administració educativa, de les administracions locals, dels òrgans de govern i del professorat del centres i serveis educatius.

2. La Inspecció d'Educació és l'òrgan de l'Administració educativa mitjançant el qual es vehicula preferentment la col·laboració d'aquesta amb l'exercici de les funcions avaluadores encomanades a l'Agència.

3. L'Agència pot establir amb les universitats i altres institucions i entitats especialitzades

acords de col·laboració. La relació contractual de col·laboració ha d'adoptar les formes jurídiques que en cada cas corresponguin.

4. Per a l'assoliment dels seus objectius i finalitats, l'Agència ostenta la representació en els organismes estatals i internacionals d'avaluació educativa.

Article 165. Deontologia

1. Els estatuts de l'Agència han de preveure l'elaboració d'un codi deontològic que ha de recollir les regles d'actuació de l'Agència i de totes les altres persones i institucions que intervinguin en el desenvolupament de l'activitat avaluadora.

2. Els acords de col·laboració que eventualment subscrigui l'Agència amb persones i institucions obliguen al compliment del codi deontològic.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol XI. Avaluació del sistema educatiu de Catalunya

11.1. En aquest títol es proposa una reorganització dels capítols per ajustar els conceptes a l'articulat concret. Cal introduir-hi l'avaluació de l'alumnat, no només en termes de rendiment o resultats, sinó també de qualitat, necessitats, capacitats i adaptacions.

Al Capítol 1: Concepte, objecte, àmbit i principis

11.2. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

- a) A l'article 155, l'apartat 2 no pot defugir un element substancial del sistema educatiu, com són els recursos.

- b) A l'article 156:
 - afegir, després de “mètodes”, “processos i estratègies”;
 - precisar “totes les dependències de les mateixes administracions educatives”;
 - introduir l'avaluació dels serveis complementaris, la sisena hora i les activitats extraescolars.

Al Capítol 2: L'activitat avaluadora

11.3. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

- a) A l'article 159:
 - introduir a l'apartat 2.c) que l'avaluació estigui orientada a la millora de la pràctica professional i, en segon terme, a l'acreditació de mèrits;
 - afegir l'avaluació de les funcions professionals dels serveis educatius;
 - introduir a l'apartat e) la contribució que els centres fan per a la millora de la cohesió social i valorar la seva incidència global en el territori;
 - fer referència a l'avaluació del valor a afegit que aporten els centres després de l'horari lectiu.

- b) A l'article 160, s'ha d'evitar que els informes que es fan públics donin lloc a classificacions de centres.

Al Capítol 3: Avaluació i currículum

11.4. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

- a) A l'article 161, cal revisar el fet que se citi l'Agència abans de definir-la.

Al Capítol 4: Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu

11.5. Es demana que es garanteixi l'autonomia i el caràcter independent de l'Agència d'Avaluació del Sistema Educatiu respecte a l'Administració educativa. Potser caldria que es vinculés al Parlament de Catalunya, que també podria nomenar-ne el/la president/a.

En aquest sentit, es proposa que es defineixi més clarament la funcionalitat de l'Agència i la seva col·laboració amb el Departament d'Educació. També es demana que s'expliciti l'expressió de fer ús del dret privat en la seva activitat instrumental, atès que s'interpreta com una garantia de no dependència de l'Administració.

11.6. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 163, recollir la participació dels sectors implicats en l'avaluació, d'acord amb l'article 157.2.

b) A l'article 164.3, explicitar el paper de les universitats, que queda molt desdibuixat, perquè es considera que haurien de tenir una presència preferent a l'Agència.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol XII. Cooperació amb altres administracions, organismes i institucions

Capítol 1. Cooperació amb altres administracions

Article 166. Cooperació amb altres administracions educatives

El Departament ha de mantenir relacions de cooperació amb altres administracions educatives per establir criteris i procediments per a la millora de la qualitat del sistema educatiu i garantir l'efectivitat pel principi d'igualtat.

Article 167. Relacions amb altres administracions amb les quals comparteix un patrimoni lingüístic

El Departament ha de promoure la col·laboració amb les administracions educatives dels territoris amb què comparteix la llengua pròpia. Així mateix, ha de cooperar amb les entitats educatives de territoris de parla catalana.

Article 168. Cooperació amb les universitats catalanes

1. El Departament i les universitats de Catalunya han d'establir relacions de col·laboració per potenciar l'excel·lència del sistema educatiu.
2. Aquesta cooperació abasta, entre altres, els aspectes següents:
 - a) la realització de treballs de recerca sobre l'activitat educativa;
 - b) la participació en els procediments avaluadors;
 - c) l'accés de l'alumnat a l'ensenyament universitari;
 - d) la formació inicial i permanent del professorat;
 - e) la incorporació a les universitats de professorat procedent del sistema educatiu no universitari;
 - f) la realització de pràctiques d'estudiants universitaris;
 - g) les activitats d'extensió universitària;
 - h) l'elaboració i difusió de materials pedagògics;
 - i) la incorporació de tecnologies electròniques.
3. Així mateix, el Departament i les universitats de Catalunya poden crear institucions per a la recerca en el camp de l'educació i establir per conveni programes prioritaris de recerca educativa.

Capítol 2. Col·laboració amb altres organismes i institucions

Article 169. Voluntariat

1. Les entitats de voluntariat en l'àmbit de l'educació col·laboren amb l'Administració educativa en la integració social de las persones amb discapacitats o en risc d'exclusió social i en la realització d'activitats complementàries, extraescolars i de l'educació en el lleure.

2. Correspon al Departament i a les entitats locals, en els seus respectius àmbits de competència, determinar l'abast i el procediment per fer efectiva aquesta participació.

Article 170. Cooperació amb empreses i sindicats

1. Les organitzacions empresarials i les organitzacions sindicals participen en els consells escolars.

2. Les empreses i organitzacions empresarials participen mitjançant convenis en els ensenyaments propis de la formació professional. Així mateix, les organitzacions empresarials i les organitzacions sindicals del sector productiu participen en el Consell Català de Formació Professional.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol XII. Cooperació amb altres administracions, organismes i institucions

Al Capítol 1: Cooperació amb altres administracions

12.1. Es considera que, per evitar que la cooperació amb altres administracions educatives derivi en coordinació, cal reservar un àmbit d'exclusivitat dins de les competències que corresponen a la Generalitat de Catalunya, per tal que qualsevol acció en aquest sentit que les afecti es realitzi necessàriament a través d'aquesta administració.

12.2. Es considera que cal fer esment també a tota l'Administració de la Generalitat. Quant a les relacions de cooperació amb altres comunitats que comparteixen la llengua catalana, cal referir-se també a altres qüestions més globals de cultura, tradicions i passat històric comú (art. 166 i 167).

12.3. Respecte a la cooperació amb les universitats catalanes, es considera que hi ha d'haver reciprocitat en els òrgans de coordinació i de participació (Consell Interuniversitari i Consell Escolar de Catalunya).

El Departament d'Educació i les universitats catalanes també poden compartir informació i orientacions sobre la transició entre el sistema no universitari i l'universitari. Així, caldria incloure elements de formació contínua que impliquen una coordinació important, intercanvi de materials, programari, plataformes electròniques i tecnologies de la informació i la comunicació. Es proposa introduir la necessitat de formar en la pràctica de la docència els futurs professionals de l'educació.

Al Capítol 2: Col·laboració amb altres organismes i institucions

12.4. Es demana modificar la redacció per donar-li un sentit més ampli, que inclogui altres sectors com ara els representants dels titulars de centres privats, sectors productius generals i sectorials. Cal fer referència també als consells socials dels centres integrats de formació professional i dels ensenyaments artístics (art. 170).

12.5. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 169, substituir en el títol i l'articulat "voluntariat" per "entitats sense ànim de lucre".

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Títol XIII. Finançament del sistema educatiu de Catalunya

Capítol 1. Principis que regeixen la gestió dels recursos econòmics del sistema educatiu

Article 171. Principis generals de gestió pública

Els recursos econòmics posats a disposició del sistema educatiu, de l'Administració educativa i dels centres sostinguts amb fons públics, es gestionen d'acord amb els principis generals d'equitat, eficàcia, eficiència i economia i d'acord amb els principis específics que s'estableixen en aquest capítol.

Article 172. Principis específics per a la gestió dels recursos econòmics del sistema educatiu

El principis específics per la gestió dels recursos econòmics són:

1. Principi de planificació econòmica. Periòdicament, segons què acordi el Govern, el Departament elabora un escenari o pla econòmic que contempli l'escolarització obligatòria, els objectius d'equitat i excel·lència del servei públic educació i els objectius específics que estableixi el programa de govern. El pla ha d'incloure com a mínim els objectius que s'han d'assolir, els recursos necessaris per al seu establiment i un sistema d'indicadors que permeti el seguiment de la seva aplicació i la verificació de l'assoliment dels seus objectius
2. Principi de suficiència i estabilitat pressupostària. La Generalitat dota el sistema educatiu català dels recursos econòmics necessaris per garantir la suficiència econòmica en l'escolarització obligatòria establerta en la planificació educativa i per assolir els objectius. El Departament elabora un programa plurianual per a l'aprovació pel Govern, amb les previsions pressupostàries que periòdicament i anualment es reflecteix en els pressupostos de la Generalitat.
3. Principi de liquiditat. Els centres públics de la Generalitat poden contractar operacions de tresoreria, per finançar el dèficit temporal transitori de recursos financers, per un import que mai no superi els ingressos meritats i pendents de cobrament.
4. Principi de control financer. El Departament, amb la col·laboració de la Intervenció General, estableix anualment un pla d'auditories que tenen per finalitat el control financer dels recursos públics gestionats pels centres educatius sostinguts amb fons públics i pels serveis educatius, així com també el control financer de les subvencions atorgades a qualsevol agent o institució del sistema educatiu.

Capítol 2. Finançament dels ensenyaments i de la qualitat del servei públic d'educació

Article 173. Finançament del primer cicle d'educació infantil

1. El Departament preveu una oferta de places a mitjà termini per a infants de zero a tres anys.

2. Per tal de posar en servei aquestes places i, preferentment, per satisfer les necessitats d'escolarització d'infants situats en entorns socioeconòmics o culturals desafavorits i zones rurals, d'acord amb la planificació i els requisits prèviament establerts, el Departament subvenciona:

- a) La creació i consolidació de places per a infants de zero a tres anys en llars d'infants de titularitat municipal.
- b) L'escolarització en llars d'infants de titularitat privada sense finalitat de lucre que assumeixin el compromís de col·laborar, des d'aquest cicle educatiu, en l'assoliment dels objectius del sistema educatiu.

Article 174. Finançament de l'escolarització obligatòria

El Govern, per tal de garantir la gratuïtat de l'escolarització dels ensenyaments declarats obligatoris, dota dels recursos econòmics necessaris per al seu sosteniment els centres que conformen el servei públic d'educació, d'acord amb la planificació educativa.

Article 175. Finançament de l'escolarització postobligatòria

El Departament defineix, periòdicament, l'oferta de places en els ensenyaments postobligatoris i ha de garantir l'existència de les places escolars suficients. Així mateix ha d'establir un sistema de beques adient per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat i estimular l'èxit acadèmic.

Article 176. Finançament d'activitats complementàries i extraescolars

El Departament, per raons d'oportunitat social, d'equitat o de no discriminació per raons econòmiques, subvenciona activitats complementàries o, en el seu cas, activitats extraescolars, i atorga beques.

Article 177. Finançament extraordinari per assolir l'equitat i la qualitat en el servei públic d'educació

1. El Departament pot articular finançament addicional per al sosteniment de centres integrats en el servei públic d'educació que desenvolupin estratègies orientades a assegurar l'equitat i facin possible la millora dels resultats educatius.
2. Aquests recursos addicionals es poden articular per centres educatius o per zones educatives, i responen a acords de coresponsabilitat. En els centres privats concertats comporten l'establiment d'un contracte programa.
3. Amb la mateixa finalitat, el Departament pot subscriure convenis amb les entitats locals per aportar recursos extraordinaris a plans i programes socioeducatius desenvolupats a l'entorn de l'àmbit de la zona educativa.

Article 178. Finançament de la coresponsabilitat educativa assumida per les entitats locals

1. El Govern ha de preveure l'assignació de recursos a les entitats locals per a l'exercici de les competències que resulten d'aquesta Llei i especialment per:

- a) l'escolarització dels infants de zero a tres anys;
- b) els ensenyaments artístics;
- c) l'educació de persones adultes.

2. El pressupost del Departament ha de preveure els recursos necessaris per finançar els compromisos adquirits en convenis amb les entitats locals amb relació a l'educació obligatòria, el batxillerat, els programes de qualificació professional inicial, la formació professional, l'educació especial, els ensenyaments d'idiomes o esportius o altres que es puguin acordar per millorar l'equitat i la qualitat del servei públic d'educació.

3. El pressupost del Departament ha de preveure els recursos necessaris per subvencionar les activitats extraescolars i els plans i programes socioeducatius específics.

Article 179. Adequació progressiva dels recursos als objectius de la Llei i al context europeu

El Govern incrementa progressivament els recursos econòmics destinats al sistema educatiu per tal d'assolir els objectius d'aquesta Llei i situar progressivament la despesa educativa, com a mínim, en la mitjana dels països de la Unió Europea.

Capítol 3. Finançament dels centres

Article 180. Finançament del sosteniment dels centres públics

1. Per a l'autonomia de gestió econòmica dels centres públics de què n'és titular la Generalitat, i d'acord amb el criteri de suficiència, els pressupostos anuals preveuen aquest finançament en el capítol de despesa corrent, sense perjudici de la seva posterior evolució a previsions pressupostàries per programes.

2. Els convenis entre el Departament i les entitats locals que preveuen finançament del funcionament de centres de titularitat municipal des dels pressupostos de la Generalitat prenen com a referent els criteris aplicats als centres anàlegs de titularitat autonòmica.

Article 181. Finançament del sosteniment dels centres privats que s'integren en el servei públic d'educació

1. El model ordinari de finançament amb recursos públics dels centres privats integrats en la prestació del servei públic d'educació és el concert educatiu, tal com el defineix la regulació bàsica i aquesta Llei.

2. D'acord amb la planificació de l'oferta educativa, el Departament pot establir concerts amb

els centres de titularitat privada que imparteixin les etapes d'educació obligatòria i satisfacin necessitats d'escolarització amb les condicions i els procediments establerts en la regulació bàsica, en aquesta Llei i en la reglamentació que correspon desplegar al Govern.

3. A l'efecte del que disposa l'apartat 2 d'aquest article, es considera que un centre docent privat satisfà necessitats d'escolarització quan compleix les condicions següents:

- a) Tenir una relació mitjana d'alumnes per unitat escolar no inferior a la que determini el Departament per a cada zona.
- b) Escolaritzar majoritàriament alumnat amb residència efectiva al municipi o a la zona escolar corresponent, en la proporció mínima que determini el Departament.

4. Tindran preferència per a la subscripció de concerts, dins del marc de la planificació de l'oferta educativa, els centres que atenguin els següents criteris:

- a) Major proporció d'alumnat amb condicions econòmiques desfavorides.
- b) Realització d'experiències d'interès per al sistema educatiu.
- c) Major nombre d'alumnes escolaritzats en el centre que pertanyin a la zona escolar on s'ubica el centre.
- d) Menor cost de les activitats extraescolars i complementàries i dels serveis escolars que ofereixi el centre.

En tot cas, tindran preferència els centres que, complint les condicions de preferència assenyalades en aquest apartat estiguin constituïts i funcionin en règim de cooperativa.

5. En subscriure el concert, el centre de titularitat privada s'incorpora a la prestació del servei públic d'educació, amb les obligacions i els drets que resulten del que estableix aquesta Llei i, molt específicament, els preceptes legals relacionats amb la participació de la comunitat educativa en el centre, la coresponsabilitat en l'escolarització de l'alumnat i la gratuïtat dels ensenyaments.

6. El procediment per a la subscripció de concerts educatius, que reglamentarà el Govern, es regeix pels principis de transparència i publicitat. En tot cas, la subscripció de nous concerts atindrà les previsions de planificació de l'oferta educativa en els termes que s'estableixen en l'article 27.

7. La quantia del mòdul econòmic del concert per unitat escolar en centres ordinaris es determinarà en la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya i pot comprendre, atenent les circumstàncies específiques determinades per l'Administració educativa, a més de les especificacions establertes en la regulació bàsica, quantitats assignades al pagament del personal no docent de suport a la docència i, si escau, a una dotació addicional de personal docent, en aquells centres que reuneixin els requisits que reglamentàriament es determinin.

8. L'escreix sobre la quantia del mòdul ordinari derivat de l'apreciació i l'aplicació de la circumstància del punt anterior s'assignarà prèvia subscripció d'un contracte-programa.

9. La llei de pressupostos determina la quantia del mòdul del concert per als centres específics d'educació especial.

10. Reglamentàriament el Departament establirà les quantitats màximes que es poden percebre per activitats complementàries.

11. El Departament podrà concertar, de manera preferent, els programes de qualificació professional inicial que imparteixin els centres privats. Aquests concerts tindran caràcter singular.

12. En cas d'incompliment de les obligacions del centre derivades de la subscripció del concert educatiu recollides en la regulació bàsica, en aquesta Llei, en el seu desplegament i en les clàusules del mateix concert, el centre queda sotmès al procediment sancionador establert a la regulació bàsica de la matèria.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions al Títol XIII. Finançament del sistema educatiu de Catalunya

Al Capítol 1: Principis que regeixen la gestió dels recursos econòmics del sistema educatiu

13.1. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 172:

- modificar a l'apartat 2 la frase “la Generalitat dota el sistema educatiu català dels recursos econòmics necessaris per garantir la suficiència econòmica...” per “la Generalitat s'obliga a garantir la suficiència econòmica...”;
- revisar l'apartat 3, perquè es manifesta la no conformitat d'un sector amb la possibilitat de contractar operacions de tresoreria que tenen un cost (interessos) que fan que el centre finalment tingui un finançament menor.

Al Capítol 2: Finançament dels ensenyaments i de la qualitat del servei públic d'educació

13.2. Cal que la llei expressi el principi de suficiència per al finançament del lloc escolar dels centres privats concertats de manera homòloga als centres públics.

13.3. Aquesta llei ha de garantir la gratuïtat de l'ensenyament obligatori, perquè fins ara no ha estat així. Es recomana estudiar quin és el cost real de la plaça escolar i ajustar el finançament a la realitat, assumint que cal fer accions de discriminació positiva allà on calgui (art. 174).

13.4. Sobre els ensenyaments postobligatoris, cal parlar de finançament i no només de sistema de beques i programa d'ajuts. En aquest punt, es manifesta el desacord sobre el finançament dels centres privats: un sector considera que una llei de país ha de garantir als centres privats concertats el finançament suficient per establir el concert singular del batxillerat i els cicles formatius i un calendari amb terminis (art. 175).

13.5. Per fer front a la despesa de les activitats complementàries, les activitats extraescolars, el material escolar, el servei d'acollida, etc., caldria que, a més de les subvencions i beques per raons d'oportunitat social, la llei prevegi el finançament més ampli possible (art. 176).

13.6. Es demana que la llei concreti i expliciti el tipus de finançament extraordinari que rebran els centres que estableixin el contracte programa i per quins conceptes. Les dotacions pressupostàries extraordinàries o addicionals, entre d'altres, s'han de vincular directament a l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques. Es torna a remarcar en relació amb aquesta qüestió que cal precisar el concepte d'escola inclusiva.

13.7. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 173:

- introduir a l'apartat 1 que l'objectiu ha de ser una oferta de places suficient i, per tant, es proposa modificar l'article en el sentit següent: “El Departament preveu una oferta de places suficient per a infants de zero a tres anys per atendre la demanda”;
- substituir a l'apartat 2 “Per tal de posar en servei aquestes places (...) el Departament subvenciona” per “D'acord amb la planificació i els requisits prèviament establerts, el Departament establirà i finançarà mitjançant els convenis corresponents”;
- substituir “el Departament subvenciona” per “el Departament dota pressupostàriament per al funcionament”.

b) A l'article 178:

- situar aquest article a l'inici del capítol 2;
- substituir a l'apartat 1 “ha de preveure” per “garantirà”;
- esmenar l'apartat 1 en el sentit següent: “per a l'exercici de la coresponsabilitat que resulta d'aquesta Llei i...”;
- precisar a l'apartat 2 “convenis de coresponsabilitat amb els ens locals...”.

c) A l'article 179, recollir un compromís ferm i un horitzó temporal, uns terminis o calendari. D'acord amb el dictamen sobre el document de bases, caldria esmentar el 6% del PIB de Catalunya.

Al Capítol 3: Finançament dels centres

13.8. L'articulat ha de tenir en compte la planificació general del sistema i les necessitats educatives específiques de l'alumnat.

13.9. Aportacions concretes per millorar el text de l'articulat:

a) A l'article 181:

- millorar la temporalitat del concert fins allà on la legislació bàsica permeti i establir un sistema de pròrroga automàtica si el centre segueix reunint els requisits;
- substituir a l'apartat 2 “el Departament pot establir concerts” per “el Departament establirà concerts”;
- concretar a l'apartat 3.a) “d'acord amb el percentatge d'alumnes dels centres públics de la zona” i afegir-hi “en el conjunt d'escoles”;
- afegir a l'apartat 3.b), després de “la proporció mínima que el Departament determini”, “que hauria de consensuar amb l'Administració local”;
- no hi ha acord a substituir a l'apartat 6 “atendrà les previsions de planificació de l'oferta educativa” per “la demanda efectiva de places escolars”;
- precisar a l'apartat 7 que la quantia del mòdul ha de garantir la suficiència;
- revisar l'apartat 10, perquè no s'hi indiquen ni els criteris ni les quantitats;

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Disposicions addicionals

Primera. Calendari d'aplicació de la Llei

El Govern, sens perjudici de l'entrada en vigor de la Llei, ha d'aprovar el calendari d'aplicació d'aquesta Llei, que abastarà, amb caràcter general, un període de XXX anys, a partir de la seva entrada en vigor, llevat d'aquelles matèries en què les disposicions transitòries de la Llei indiquin altrament. En el calendari esmentat s'establirà la implantació progressiva de les diferents mesures organitzatives derivades de l'aplicació d'aquesta Llei.

Segona. Integració en els cossos docents de Catalunya dels funcionaris de carrera actualment integrats en la funció pública de la Generalitat de Catalunya

1. La integració en els cossos docents de Catalunya dels funcionaris docents que presten serveis a la funció pública de la Generalitat, en qualsevol situació administrativa, es portarà a terme respectant en tot cas els drets econòmics de què gaudeixin en el moment de la integració i amb el manteniment de l'antiguitat que tinguin reconeguda en el cos d'origen. La integració manté el reconeixement de les especialitats de les quals siguin titulars i es fa efectiva en els mateixos llocs de treball que tinguin assignats, amb el mateix caràcter amb què hagin obtingut l'adscripció.

2. S'integren en el cos de mestres de Catalunya els funcionaris pertanyents al cos estatal de mestres que actualment estan integrats en la funció pública de la Generalitat de Catalunya, en qualsevol situació administrativa.

3. S'integren en el cos de catedràtics d'educació de Catalunya els funcionaris pertanyents als cossos estatals de catedràtics d'ensenyament secundari, catedràtics de escoles oficials d'idiomes i catedràtics d'arts plàstiques i disseny que actualment estan integrats en la funció pública de la Generalitat de Catalunya, en qualsevol situació administrativa.

4. S'integren en el cos de professors d'educació de Catalunya els funcionaris pertanyents als cossos estatals de professors d'ensenyament secundari, professors de escoles oficials d'idiomes i professors d'arts plàstiques i disseny que actualment estan integrats en la funció pública de la Generalitat de Catalunya, en qualsevol situació administrativa.

5. S'integren en el cos de professors tècnics de Catalunya els funcionaris pertanyents als cossos estatals de professors tècnics de formació professional i de mestres de taller d'arts plàstiques i disseny que actualment estan integrats en la funció pública de la Generalitat de Catalunya, en qualsevol situació administrativa.

6. S'integren en el cos d'inspectors d'educació de Catalunya els funcionaris pertanyents al cos estatal d'inspectors d'educació que actualment estan integrats en la funció pública de la Generalitat de Catalunya, en qualsevol situació administrativa.

7. L'ordenació dels funcionaris en els nous cossos docents creats per aquesta Llei es farà respectant la data de nomenament com a funcionaris de carrera. En el supòsit de pertànyer a més d'un cos dels integrats en el cos de catedràtics d'ensenyament de Catalunya, en el cos de professors d'educació secundària de Catalunya o en el cos de professors tècnics de Catalunya, s'entendrà com a data de nomenament la més antiga.

Tercera. Mobilitat d'àmbit estatal dels funcionaris de nou ingrés als cossos docents de Catalunya

Els funcionaris docents de nou ingrés als cossos docents creats per aquesta Llei podran participar en les convocatòries de concurs de trasllats d'àmbit estatal, convocats per les diferents administracions educatives.

Quarta. Modificació dels nomenaments dels professors interins per adequar-los als nous cossos de Catalunya creats per aquesta Llei

El Departament efectuarà les diligències necessàries per adequar els vigents nomenaments dels professors interins als nous cossos de funcionaris docents de Catalunya en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Cinquena. Òrgans de negociació i de representació del personal docent

1. A l'efecte de la negociació col·lectiva de condicions de treball dels funcionaris docents s'ha establert una Mesa Sectorial d'Educació en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, en atenció a les condicions específiques de treball dels diferents col·lectius docents i al seu nombre d'efectius. La negociació estarà subjecta als principis de legalitat, cobertura pressupostària, obligatorietat, bona fe en la negociació, publicitat i transparència. Seran matèries objecte de negociació en aquesta Mesa Sectorial les relacionades a l'article 37 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, amb relació als funcionaris docents, sempre que no hagin estat objecte de decisió per part de la Mesa General de Negociació de la Generalitat de Catalunya.

2. Com a òrgan de representació dels col·lectius docents s'estableix una junta de personal en cadascun dels serveis territorials en què se subdivideix l'estructura administrativa del Departament i que funcionaran com a unitats electorals previstes a l'apartat 4 de l'article 39 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.

Sisena. Convenis amb altres administracions educatives

El Govern o el Departament, segons correspongui, en subscriure convenis amb altres administracions educatives per a una millor sinergia i un òptim aprofitament dels recursos econòmics disponibles en els pressupostos generals de l'Estat, en els de la Generalitat i en els d'altres comunitats autònomes, vetllarà perquè cap de les condicions a què s'obliguin les parts en els convenis contradiguin el que es disposa en aquesta Llei.

Setena. Consell Escolar de la ciutat de Barcelona

Al Consell Escolar de la ciutat de Barcelona, atesa la seva singularitat, li és aplicable el règim establert per als consells escolars territorials.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions a les disposicions addicionals

14.1. Es demana incloure una nova disposició addicional que, amb caràcter general, estableixi que s'han de tenir en compte les característiques específiques de les zones rurals, tant pel que fa als centres, com al professorat, les plantilles, els recursos, la formació, la innovació, la planificació, el transport, etc.

14.2. Aportacions concretes per millorar el text:

- a) A la disposició segona, afegir al final de l'apartat 2 “respectant els seus drets laborals i econòmics”.
- b) A la disposició sisena, afegir al final “i la normativa bàsica”.

Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya

Disposicions transitòries

Primera. Homologació retributiva i de condicions de treball del professorat dels centres integrats en el servei públic d'educació

1. Gradualment, i en un termini de XXX anys a partir de l'entrada en vigor de la Llei, el Departament consignarà en el pressupost anual les partides suficients per tal d'assolir l'homologació retributiva del professorat dels centres concertats amb les del professorat dels centres públics.

2. Gradualment, i en un termini de XXX anys a partir de l'entrada en vigor de la Llei, la quantia del mòdul per unitat escolar regulada en l'article 181 inclourà les quantitats necessàries per definir les condicions de treball del professorat dels centres concertats prenent com a referència les del professorat dels centres públics.

Segona. Creació i regulació del centre singular per a l'educació no presencial

1. En un termini màxim de XXX anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern crearà i regularà el centre singular a què fa referència l'article 39 i n'establirà la denominació, a la vegada que se suprimiran els centres d'educació no presencial públics existents.

2. En aquest centre, a més dels llocs pròpiament docents, es podran preveure, per a la seva direcció i gestió, llocs no reservats exclusivament a docents.

3. D'acord amb la singularitat de la seva funció, la regulació del centre no estarà sotmesa a les prescripcions contingudes en els títols VI i VIII d'aquesta Llei. Tanmateix, la provisió dels llocs docents es farà pels procediments establerts en el títol VII de la Llei i la dels llocs no reservats exclusivament a docents pels procediments generals que siguin d'aplicació.

Tercera. Manteniment dels drets econòmics del personal docent que s'integra en els cossos de Catalunya

1. El desenvolupament del previst en aquesta Llei no comporta, per al personal inclòs en els seu àmbit d'aplicació, la disminució de la quantia dels drets econòmics i altres complements retributius inherents al sistema de carrera vigent per als col·lectius docents en el moment de la seva entrada en vigor, qualsevol que sigui la situació administrativa en què es trobin.

2. Si el personal docent no es trobés en la situació de servei actiu, se li reconeixeran els drets econòmics i complements retributius esmentats en el punt anterior a partir del moment que es produeixi el seu reingrés al servei actiu.

Quarta. Transformació de l'actual sistema d'estadis docents en el nou sistema de promoció docent

1. El Govern regularà la transformació de l'actual sistema de promoció docent per estadis pel corresponent a la promoció professional horitzontal establerta als articles 106 i 107.

2. El personal interí docent que tingui reconegut el dret a percebre estadis docents abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, mantindrà el corresponent complement retributiu de forma transitòria fins al moment que ingressi en el corresponent cos de funcionaris docents o cessi com a personal interí. El complement esmentat s'absorbirà per qualsevol increment de les retribucions.

Disposició derogatòria única

1. Queden derogades les lleis següents:

- a) Llei 8/1983, de 18 d'abril, de centres docents experimentals.
- b) Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars.
- c) Llei 4/1988, de 28 de març, reguladora de l'autonomia de gestió econòmica dels entres docents públics no universitaris de la Generalitat de Catalunya.
- d) Llei 3/1991, de 18 de març, de formació d'adults.
- e) Disposició addicional segona de la Llei 7/2004, de 16 de juliol, de mesures fiscals i administratives

2. Així mateix, queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin a allò previst en aquesta Llei.

Dictamen del Consell Escolar de Catalunya Consideracions a les disposicions transitòries

15.1. Es considera que cal igualtat i equitat entre tot el professorat dels centres que integren el servei públic d'educació i, per tant, es demana afegir als dos apartats de la disposició transitòria primera que l'homologació serà plenament efectiva abans d'acabar l'any 2012.

15.2. Es proposa afegir una disposició transitòria per recollir explícitament que els serveis educatius intervindran en tots els centres del servei públic d'educació.

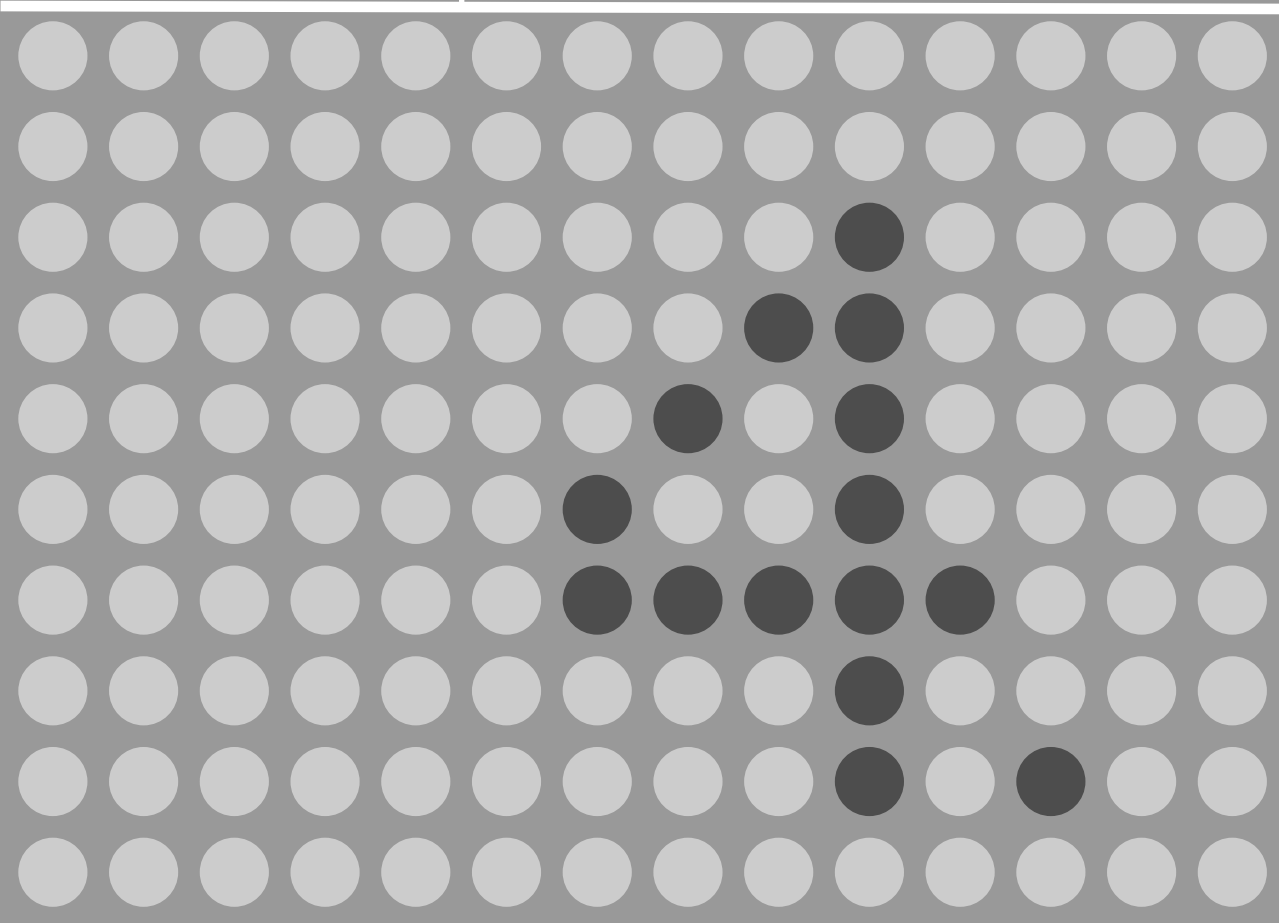
15.3. Aportacions concretes per millorar el text:

a) A la disposició 4.1, afegir-hi que, a més de la transformació, el Govern ha de regular “la transició de l'actual sistema al nou sistema”.

4.

Vots particulars

Vots particulars al Dictamen 10/2008

Vot particular de discrepància amb el Dictamen 10/2008, presentat pel senyor Francesc Saló (USTEC-STES)

En Francesc Saló i Navarra, membre del Consell Escolar de Catalunya, nomenat pel Decret 140/2007 que es va publicar en el DOGC número 4.914 de 28 de juny de 2007, en representació del sector del professorat de nivell no universitari, prèvia sol·licitud de l'organització sindical USTEC-STES, adreça al president del Consell Escolar de Catalunya aquestes consideracions sobre el vot particular, que manifesta el desacord amb el Dictamen 10/2008 sobre l'Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya.

Segons el Reglament del Consell Escolar de Catalunya, concretament l'article 22.3, es demana que aquest document s'incorpori al text del dictamen 10/2008.

Consideracions

1. El servei públic educatiu

Per a la nostra organització no és acceptable el concepte de servei públic educatiu. Entenem que no es pot posar en el mateix pla d'igualtat legal i moral la rendibilitat social que genera l'ensenyament públic amb el negoci privat, tan econòmic com ideològic. I menys encara tal com es concreta en un avantprojecte que persegueix igualar les dues xarxes educatives en drets però no en obligacions, i manifesta molta cura a mantenir tots els privilegis intactes a les patronals dels centres privats.

En aquest sentit, no s'avança, ans al contrari: se situen els elements necessaris per aprofundir les diferències entre ambdues xarxes. En potenciar la matriculació a cada centre, es potencia per sectors socials i amb aquesta mesura es garanteix una àmplia i posterior divisió social del treball, amb caràcter general, segons el tipus de xarxa triada.

En aquest sentit escolaritzar alumnes de necessitats educatives específiques i condicions socials desfavorides no és condició necessària ni obligatòria per aconseguir la concertació, només és condició preferent. Per tant, la patronal de la privada no està condicionada, ni molt menys obligada, a comprometre's amb les necessitats d'escolarització que generen els canvis que se succeeixen dins la societat catalana.

Però, també, l'avantprojecte els possibilita evitar-ho amb mesures molt discutibles si considerem que aquests centres són finançats amb diners públics (la matriculació en el centre, la limitació de competències de les comissions d'escolarització, unes "possibles" oficines municipals d'escolarització limitades fonamentalment a un paper informatiu, la inclusió de la renda anual de les famílies com a criteri diferenciador i uns itineraris patronals o d'adscripció lliure entre centres privats a l'hora de matricular, determinats bàsicament pel "caràcter propi" o ideari de centre).

Aquestes mesures esmentades abonen el terreny perquè les patronals seleccionin el seu alumnat per nivell social i manifesten una posició favorable de l'administració perquè així sigui.

Per això el model i les condicions de la concertació redueixen el paper dels contractes-programa, encetats a rel del PNE i fixats a l'avantprojecte, a una sortida conjuntural a determinats (molt pocs) centres en crisi, per dificultats en el cobrament de quotes. Una mesura, aquesta dels contractes-programa, de dubtosa eficàcia i viabilitat que, a més, planteja seriosos problemes; perquè si aquests centres privats són gratuïts, significa que la Generalitat finança la taxa de benefici empresarial i permet que, malgrat sufragar-los totes les despeses, desenvolupin el seu "ideari" majoritàriament catòlic i permet també que en els canvis d'etapa s'agrupin amb altres centres privats que, si no tenen contracte-programa, no acolliran l'alumnat de condicions socials desfavorides ni de nee.

En aquest sentit considerem que seria millor, i a mig termini més rendible, deixar oberta una porta que creï les condicions perquè aquests centres privats amb contracte-programa acabin essent públics, i no finançar la seva gratuïtat un any sí, un altre no i un altre sí, a caprici de les patronals.

Per tant, capficar-se legalment en definir una xarxa educativa privada com a servei públic, sense posar les bases legals perquè actuï com a tal, amb les mateixes obligacions d'escolarització que la xarxa pública, i sabedors que la gran majoria de la seva titularitat no ho desitja o, millor dit, s'oposa amb força a assumir aquesta responsabilitat, no és només un fet de dubtosa moralitat, sinó que sembla socialment la sospita sobre els interessos que al legislador li convé defensar.

Concedir el concert sobre la base de l'article 181.3, és a dir, a) "per tenir una relació mitjana d'alumnes per unitat escolar no inferior a la que determini el departament per a cada zona" i b) "Escolaritzar majoritàriament alumnat amb residència al municipi o zona escolar corresponent, en la proporció mínima que determini el departament", és com si no s'imposés cap condició i entra en contradicció amb allò que expressen els apartats d) "el principi d'escolarització mixta" i e) "el principi de responsabilitat de tots els centres en l'escolarització de l'alumnat de nee" de l'article 26; a més, l'apartat b) obre una porta subtil als titulars dels centres privats concertats per poder matricular alumnat de fora de la seva zona escolar de residència.

D'altra banda l'article 31, apartats 2 i 3, no resol res en matèria de responsabilitzar els centres privats concertats en la participació en "una adequada i equilibrada escolarització de l'alumnat de nee". A la pràctica, tant l'increment de ràtios en un 10% com la reserva del 10% de llocs per alumnes d'incorporació tardana i nee respectivament, no s'han portat a terme en la gairebé absoluta totalitat de centres privats concertats, que no n'han fet cas, i han completat la seva matrícula per sobre de la ràtio des del mateix centre. Però sí que els han tingut en els centres públics, amb efectes negatius de reducció de plantilles importants, per la diferenciació, imposada pel departament, entre grup d'escolarització i desdoblament. Evidentment són dos

grups/classe iguals i en idèntiques condicions però, en ser considerat desdoblament, se li aplica una ràtio professor/grup menor.

Per USTEC-STES és molt preocupant que es deixi la porta oberta, a l'article 38.4 "En el cicle de parvulari i l'educació primària la jornada escolar es pot estendre fins a 1050 hores", a finançar amb diners públics la sisena hora a la privada concertada. Seria molt greu que amb diners de l'erari públic es financés la plusvàlua de les patronals i es contribuís així, encara més, a garantir l'adoctrinament moral, religiós i ideològic de l'alumnat.

També és inadmissible per a l'escola pública. La llei seria una gran oportunitat per fer marxa enrere en l'aplicació d'una sisena hora, que s'està demostrant ineficaç, en benefici d'assolir els reforços i l'atenció qualitativa individual que necessiten les borses d'alumnes que no arriben a les anomenades "competències bàsiques"

D'altra banda, el concepte de servei públic comporta situar en el mateix pla d'igualtat l'oferta de línies públiques i privades concertades, la qual cosa suposa trencar legalment a Catalunya amb el caràcter subsidiari (LODE) que havia de tenir l'ensenyament privat i posar-lo en el mateix pla de creixement que el sector públic, sense que se li obligui a complir la funció social que l'escolarització de l'alumnat requereix avui. Si no s'estableixen mesures de protecció del sector públic, temem que, amb la nova llei, s'accentuarà encara més la tendència dels últims anys d'afavorir l'oferta privada en aquells municipis, districtes o zones on entrava en competència directa amb la pública.

Així mateix, conformar el model de servei públic educatiu que proposa l'avantprojecte és llançar un missatge a la ciutadania de justificació social i moral de les activitats financeres a través de fundacions i quotes de determinades patronals quan la llei i aquest avantprojecte prohibeixen la seva obligatorietat. Tothom sap que a la pràctica es porten a terme i el legislador coneix perfectament les formes que poden utilitzar-se perquè les aportacions familiars, que a la pràctica són obligatòries, es dissimulin com a voluntàries. S'haurien d'arbitrar mesures de control i vigilància i, si escau, les sancions adients.

També cal considerar que la llei fractura i, per tant, no millora la legislació estatal d'obligacions i possibles sancions per incompliments a les titularitats dels centres privats. Aquests centres conserven les seves prerrogatives respecte a l'organització del treball, la configuració de les estructures de participació del professorat i de la comunitat educativa i la contractació del seu personal, malgrat la consideració de servei públic educatiu i el seu finançament públic.

En definitiva, tot sembla indicar que la llei fixa un indissoluble compromís amb les patronals de la privada concertada per incrementar el seu finançament, l'actualització dels mòduls dels concerts, els contractes-programa (producte del Pacte Nacional per l'Educació), les subvencions als ensenyaments postobligatoris, els recursos per necessitats educatives especials i recursos especials per a finalitats concretes a banda del concert.

2. La municipalització

Ens oposem taxativament als traspassos als municipis del tram infantil del 0-3, la formació permanent d'adults i els ensenyaments artístics. L'experiència d'externalització i privatització que ha patit el tram d'educació infantil amb el consegüent procés de desregularització de les relacions laborals, precarització dels seus treballadors i treballadores, salaris baixos, contractació mitjançant ETT i la gran dificultat per establir convenis col·lectius (molts no en tenen) no augura bones perspectives a la resta. Aquest binomi municipalització/privatització ha destapat una prestació deficient del servei per afavorir un benefici privat que, al final, s'està concentrant en una determinada empresa.

En aquest sentit, mostrem el nostre desacord en la possibilitat que puguin establir-se noves administracions educatives, absolutament innecessàries, més burocràcia i dilapidació de despesa pública. Els consorcis, que no especifiquen ni el seu règim jurídic ni les seves competències, si no s'estableixen, per llei, altres cauteles, com la prohibició legal i taxativa de la participació i la inversió d'entitats privades, poden acabar en un règim jurídic mixt, públic i privat. Tota la resta és deixar una porta oberta a l'especulació i a un futur incert tant per al professorat dels centres públics com per a l'ensenyament públic mateix.

USTEC-STES entén que tots els centres educatius públics han de ser de titularitat de la Generalitat de Catalunya, com a garantia de prestació d'un servei de qualitat, com a element imprescindible que asseguri polítiques socials i educatives que contribueixin a evitar la discriminació social i territorial, com a eix vertebrador de la igualtat d'oportunitats i correctora de desigualtats socials i educatives. En definitiva, com a garantia i sosteniment de l'estat del benestar.

Entenem que la llei havia de deixar oberta una porta i arbitrar un procés perquè tots els centres educatius municipals poguessin passar a ser titularitat de l'administració de la Generalitat. El fet és que ja existeixen precedents legals d'aquesta mesura.

Els ajuntaments haurien de tenir un paper de coresponsabilitat limitat i acotat a acords amb l'administració educativa de la Generalitat en les matèries següents:

- La creació i gestió d'oficines úniques de matriculació amb una normativa que permeti assegurar la cohesió social del territori.
- La possibilitat de poder plantejar a l'administració de la Generalitat les necessitats del mapa escolar del seu municipi i, si escau, la planificació del mapa escolar de la zona o comarca.
- La cessió dels solars, l'adequació de l'entorn i el manteniment dels centres públics.
- La implicació en l'elaboració de polítiques socials (acollida de les famílies, millora de l'entorn educatiu, foment de la cohesió social...) per garantir la igualtat de drets a tots els infants.
- El finançament i col·laboració en les activitats extraescolars als centres fora de l'horari lectiu. (Cal que aquests serveis es coordinin amb els centres educatius i els portin a terme persones amb formació i contractes laborals dignes). Fer una oferta educativa pròpia de lleure i oci d'acord amb les necessitats de l'entorn.

- Coordinar, conjuntament amb el Departament d'Educació, els diferents serveis (Justícia, Serveis Socials, Educació, Sanitat) per tal de poder donar respostes globals als problemes que es plantegin.

Algunes ja les recull l'avantprojecte. Això no obstant, l'avantprojecte va molt més lluny i atorga competències excessives als municipis, entre les qual la gestió dels centres públics que entenem que hauria de ser competència de la Generalitat.

3. Autonomia de centre i gestió

3.1. El projecte educatiu i l'activitat docent i organització vertical

Així mateix, discrepem del model d'autonomia de centres i gestió que l'avantprojecte planteja. El model d'autonomia pedagògica és, sens dubte, eteri, confús i poc definit, la qual cosa planteja molts dubtes sobre el seu abast i la implicació del professorat, i una clara tendència a convertir cada centre en un regne de taifes. No es concreta la relació amb la programació anual, que no es defineix, i, per tant, no se sap si s'ha d'incloure dins el projecte educatiu o s'ha de recórrer a la LOE. En aquest sentit, sembla el dubte del condicionament de la llibertat acadèmica i la docència a un projecte educatiu de centre que pot no ser aprovat pel claustre o pot no reunir els consensos suficients. L'article 18 diu "En l'exercici de la funció docent, el professorat gaudeix d'autonomia en el marc del projecte educatiu". Això no obstant, l'article 62.2 explicita "Els criteris pedagògics del PEC són d'obligada observança per part de tot el personal..." i l'article 79.4 situa "l'activitat docent s'ha de desenvolupar en els mars dels principis de llibertat acadèmica i coherència amb el projecte educatiu i ha d'incorporar els valors de la col·laboració entre docents i el treball en equip".

No s'aposta pel consens del claustre en la seva elaboració perquè no s'aposta per la seva aprovació. El claustre "l'ha de formular a iniciativa de la direcció" (art. 70), o simplement entre les funcions del claustre hi ha "intervenir en l'elaboració i adaptar el projecte educatiu" (art. 117.2.a). Aquesta aposta de l'avantprojecte planteja problemes als centres, a la seva convivència i a l'organització del treball, ja que no es tanca la jerarquia del projecte educatiu del centre sobre el projecte de direcció, ni s'impulsa un procediment per regular-lo posteriorment que asseguri la participació i l'aprovació de les estructures horitzontals del centre (cicles, nivells, departaments), tant en els seus continguts com procediments i activitats per realitzar, que hauria de culminar en l'aprovació del claustre pel màxim consens. La llei no aposta per majories qualificades, com a única forma democràtica d'aconseguir una implicació generalitzada del professorat en l'activitat general del centre. Una activitat que ha d'estar lligada a la distribució horària ordinària del professorat acordada mitjançant negociació col·lectiva.

Evidentment, el projecte educatiu, un cop aprovat pel claustre, ha de ser ratificat pel consell escolar de centre per majories també qualificades. Defensar una escola democràtica i participativa és també defensar la pluralitat pedagògica i ideològica i arribar a consensos, permetent un espai a l'acció individualitzada i a la llibertat acadèmica del professorat, aspecte que també queda molt confús a l'avantprojecte.

Per una altra part, l'obligació del professorat a participar en l'activitat general del centre ha d'estar subjecta a la distribució horària actual, aspecte que la llei no respecta. La proposta de qualsevol canvi ha de ser mitjançant negociació col·lectiva. La realització d'activitats puntuals que ultrapassin els marcs horaris actuals i la seva distribució de funcions i activitats, que tinguin el reconeixement d'activitat lectiva, també han de restar subjectes a la negociació col·lectiva.

L'actualització del professorat (art 19.2) no pot restar sotmesa a l'acord de la direcció. En tot cas, els processos de formació lligats a lloc de treball i activitat del centre han de partir de decisions col·lectives de les diferents estructures del centre, des de la reflexió i la valoració de les necessitats d'aprenentatge de l'alumnat. La formació d'actualització professional genèrica ha de restar a decisió individual del professorat.

3.2. Autonomia de centre i el paper administratiu i gerencial de les direccions

L'avantprojecte respira autoritarisme i jerarquia empresarial, i fonamenta la gestió en la desconfiança cap al professorat i la comunitat educativa. El text impulsa un model d'organització del treball escolar que dota les direccions de més funcions, poder i responsabilitats, i les faculta discrecionalment per participar amb poder de decisió tant en la definició de llocs de treball (art 77 i 89) i els seus perfils, com en la seva provisió, en la determinació de les retribucions del professorat i en el manteniment dels seus llocs de treball (art. 97). Elements de tall coercitiu per construir una escola autoritària i jerarquitzada, on en la pràctica es limiti la participació del professorat. Un model d'escola que promourà l'autocensura del professorat i restringirà la reflexió col·lectiva i la pluralitat, i reduirà les estructures horitzontals i democràtiques a obeir les instruccions. Un model que redueix la funció docent a la simple transmissió de coneixements.

Un model d'escola que defineix una estructura organitzativa contrària als valors que diu defensar i que es projectarà negativament en la relació amb l'alumnat i en els valors que es pretenen inculcar.

USTEC-STES defensa un model de gestió democràtica, des de l'elecció directa de les direccions per la comunitat educativa fins a la presa de decisions col·lectives pels òrgans corresponents als nivells que corresponguin: consell escolar, claustre, departaments, cicles...

Entenem que la gestió del professorat (art. 76.1) no pot ser una tasca de la direcció del centre, sinó de l'administració de la Generalitat; la direcció del centre ha de dirigir i coordinar l'activitat del professorat.

Entenem que, si en darrera instància l'adquisició de béns i serveis i la distribució de recursos econòmics és una tasca executiva de la direcció, les decisions en aquestes matèries han de ser col·lectives i haurien de correspondre al claustre i al consell escolar segons els casos.

La responsabilitat en el manteniment i la millora de les instal·lacions del centre ha de

correspondre a la administració corresponent; la responsabilitat de les direccions en aquest tema ha de quedar restringida a la seva actuació.

La direcció dels centres no és la gerència d'una empresa i els centres no són centres comercials, per tant s'hauria de suprimir "a l'obtenció i acceptació, si escau de recursos econòmics i materials addicionals".

Respecte a l'article 76.2, entenem que la proposta del departament de provisió de llocs en centres de zones desafavorides, de caràcter extraordinari, per grups de docents de gestió per lliure designació és pedagògicament innecessària i, per tant, hauria de caure de la llei, si no és que es vulgui obrir una porta posterior a la gestió privada dels centres per part de nuclis del mateix professorat.

Per una altra part, l'avantprojecte de llei, a través dels articles 76.1 i 78.2, confereix als centres educatius un caràcter comercial. Obrir la porta a l'autofinançament dels centres educatius públics a través d'"activitats comercials com determinades prestacions de serveis, venda de productes generats en l'activitat del centre", suposa desvirtuar la funció educativa dels centres, ja que la introducció d'aquest nou element pot determinar les prioritats educatives i enfocar-les, segons els casos, en l'obtenció d'ingressos econòmics.

En aquesta línia, que els centres obtinguin recursos econòmics propis pot tenir dues conseqüències més, impactants però no contradictòries, ja que, per un costat, creen la sospita i la incertesa de si l'administració mantindrà i incrementarà cada any la subvenció als centres públics i, per un altre, a més de fer-los molt vulnerables al patrocini empresarial i als interessos privats, comportarà un increment de les desigualtats entre centres públics en funció dels seus entorns socials i econòmics.

Si ja aquest procés d'autofinançament és del tot inadmissible, encara s'agreuja més amb la possibilitat d'endeutament dels centres públics que estipula l'article 78, la qual cosa ja els atorga un caràcter pràcticament especulatiu i pot significar una disminució de la seva capacitat.

A USTEC-STES entenem que l'administració ha de posar els recursos econòmics, materials i humans necessaris perquè els centres públics puguin portar a terme la seva funció educativa en condicions de qualitat. Aquest havia de ser el compromís de la llei, i malauradament no ho és. El finançament administratiu dels centres públics queda absolutament solapat pel fort impuls que la llei aspira a atorgar al seu autofinançament, al mateix temps que obvia els compromisos amb les necessitats reals, el tractament de la diversitat, etc.

Cada direcció no ha de poder definir l'estructura organitzativa del seu centre al marge de la resta, com se situa als articles 74 i 75 "àmbit i marc de l'autonomia organitzativa". Cada centre no pot ser una illa diferenciada de la resta.

Entenem que el Departament d'Educació ha de regular en un reglament orgànic de centres

l'estructura i càrrecs unipersonals i de coordinació que els centres educatius públics han de tenir. Aquesta estructura hauria de ser negociada i hauria de tenir en compte les diferents tipologies de centre, situant els criteris perquè els centres de les mateixes característiques i necessitats les adoptin.

L'avantprojecte en aquest terreny permet extraure dues conclusions clares: a) el Departament d'Educació es vol treure la seva responsabilitat de sobre i la vol fer recaure sobre el professorat i els centres educatius i b) aquesta línia d'actuació, lligada a altres elements del servei públic ja comentats, aprofundirà la diferenciació entre centres i ens aboca a l'establiment permanent de "centres gueto".

4. Altres aspectes

L'avantprojecte de llei no busca reforçar l'actuació de l'administració en el sector públic.

L'avantprojecte deixa molts dubtes en aquest terreny, traspuja una falta de compromís amb l'activitat de diversos sectors i aposta per obrir vies a la gestió privada en el tram infantil 0-3, en la formació professional (art. 47), en els programes de qualificació professional (art. 45.4) o en els serveis educatius (art. 61.2).

Així mateix, mostrem la nostra disconformitat que un organisme públic, com és l'agència d'avaluació, es pugui acollir també al dret privat, i ens preocupa que la publicació i la difusió dels resultats escolars es facin sense cauteles i sense tenir en compte les dades corresponents. No estem d'acord que, com fins ara, es liquidi el tema amb un elegant paràgraf polític. Aspectes tan importants com els entorns socials i econòmics, el nivell cultural de les famílies, el nivell de partida de l'alumnat, no siguin considerats. També entenem que hi ha una manca de compromís amb l'atenció qualitativa i el tractament de la diversitat en els centres públics i manquen mesures de discriminació positiva cap als centres públics que tenen alumnat de condicions socials desfavorides. En aquest sentit també es fa notar aquesta mancança, en la intenció de possibilitar aquesta discriminació positiva per aconseguir que els alumnes de la tipologia esmentada puguin participar en unes activitats extraescolars cada cop més privatitzades.

El compromís d'inversió de recursos econòmics que es recull a l'article 179 "de situar progressivament la despesa educativa, com a mínim, en la mitjana dels països de la UE" és del tot insuficient i resta encara molt lluny de poder satisfer les necessitats del sistema educatiu. Si tenim en compte la gran diversitat d'economies que componen avui la UE, entenem que l'objectiu hauria d'anar en la línia d'equiparar-nos als països més avançats: arribar al 6%, amb l'objectiu del 8% en pocs anys.

A l'article 46, del batxillerat, ha de constar-hi expressament el manteniment del batxillerat nocturn. No és assumible la seva supressió.

Notem a l'avantprojecte una falta de compromís amb la llengua catalana, que s'hauria de rectificar en la línia d'estipular amb claredat que el català, i, en el seu cas, l'aranès, és la llengua de l'ensenyament.

Article 38. Calendari escolar

El tema de la jornada escolar als ensenyaments obligatoris hauria de quedar obert a una reglamentació posterior per negociar amb tots els sectors implicats. L'article 38.3 dictamina taxativament que la jornada escolar ha de ser de matí i de tarda.

L'article 38.4 "En el cicle de parvulari i l'educació primària la jornada escolar es pot estendre a 1050 hores" és innegociable i, per tant, s'hauria de suprimir, ja que deixa una porta oberta a la consolidació i l'extensió de la sisena hora a l'educació infantil i primària pública i la possible concertació a la privada.

Quant a la formació permanent d'adults volem situar que:

L'avantprojecte reconeix que "l'accés a l'educació en qualsevol moment de la vida" és un dret que es fa efectiu amb l'educació de persones adultes (EPA), però en tota la llei l'administració no pren cap compromís per impulsar aquest dret i molt menys per garantir la possibilitat de gaudir-ne.

Els únics compromisos respecte l'EPA que assumeix el departament en l'articulat són respecte de la potenciació de la "col·laboració amb les entitats locals" i el finançament de la municipalització de l'oferta pública. En impulsar la municipalització, al mateix temps que s'ignora la necessitat de la xarxa centres d'EPA públics, gratuïts i amb equilibri territorial, s'obvia el caràcter d'ensenyament mínim que la formació bàsica que ofereixen els centres d'EPA té: ensenyaments considerats necessaris per poder exercir una ciutadania plena i equivalents a l'educació obligatòria del jovent.

L'avantprojecte esquartera l'oferta global actual dels centres d'educació de persones adultes, aprovada per l'acord signat l'11 de maig del 2006, i la reordena en "programes" i "accions" que poden deixar de dependre dels centres educatius i passar a ser impartits per organitzacions sense ànim de lucre, persones voluntàries, etc.

Tampoc no garanteix l'accés a l'EPA, ni tan sols en els centres penitenciaris, malgrat tenir-ne traspassades les competències. No reconeix els centres educatius de persones adultes ubicats a les presons i delega als mateixos "establiments penitenciaris" la responsabilitat sobre l'educació.

5. De les condicions de treball del professorat

Des del nostre parer, constitueix una il·legalitat imposar per llei canvis tan substancials en les condicions de treball del professorat sense haver-los sotmès prèviament a un procés real de negociació col·lectiva. Una imposició més propera a un model d'estat dictatorial que a un estat de dret. Els capítols dedicats a les condicions de treball, excessivament reglamentats, correspondrien més a una reglamentació posterior que a la mateixa llei i, per tant, haurien de ser suprimits o, simplement, redactats amb criteris molt generals i oberts per ser negociats posteriorment.

5.1. L'estatut docent (art. 80)

No ens sembla viable fer un estatut de la professió docent quan el professorat de la pública i la privada està dividit en dos règims jurídics diferents: el règim administratiu subjecte a dret públic i el règim laboral subjecte a la legislació laboral i als convenis col·lectius, amb formes d'accés i contractacions diferenciades. Això no obstant, ens preocupa que, si la intenció posterior és reglamentar per llei un estatut docent comú als dos col·lectius, no es reculli en aquest article 80 una menció que representi el compromís de respectar les especificitats de la funció pública docent. Entenem que no fer-ho suposa deixar oberta una porta a una possible laboralització del conjunt del professorat a mig termini.

Aquesta possibilitat o intenció de laboralitzar el professorat de la pública torna a planar quan a l'article 112 el departament s'atorga la facultat de “canviar les funcions i les condicions de treball del professorat de les diferents etapes educatives i dels professionals dels serveis educatius per tal d'adequar les funcions i les condicions esmentades a les necessitats del sistema educatiu...”. Massa general i eteri, i aparentment “inofensiu”, però molt preocupant quan no es volen sotmetre aquests canvis a la negociació col·lectiva i, sobretot, no es vol recollir la proposta d'USTEC-STES que, en tot cas, aquests canvis es produiran en el marc de la funció pública docent sotmesa a dret públic.

La preocupació s'accentua quan a l'article 141 s'introdueix amb caràcter general la figura del consorci com a fórmula de gestió dels centres públics entre l'administració de la Generalitat i els municipis i, encara que declara els consorcis com a administració educativa, no aclareix prou bé ni el règim jurídic del seu personal, ni les seves competències, i recorre a la indefinida i perillosa frase de “les que li deleguin les administracions consorciades”.

És així mateix greu quan a l'article 86 diu que “la funció pública docent la integren els funcionaris de carrera dels cossos que aquesta llei crea, els funcionaris interins i el personal docent contractat en règim laboral”. És greu perquè l'administració es nega a acotar la figura del docent contractat laboral de l'existent avui (professorat de religió i alguns pocs altres llocs de treball que s'haurien d'extingir a mesura que es jubila el personal que els ocupa per transformar-los en llocs de funcionaris). Per tant, només amb caràcter general com a docents contractats en règim laboral hi hauria de quedar: el professorat de religió —mentre es continuï, malauradament, sotmetent l'ensenyament públic a l'oferta d'aquesta matèria— i el professorat especialista que podria ser contractat en règim administratiu o laboral, encara que a USTEC-STES hem defensat que sigui en el primer.

Negar-se a acotar la contractació laboral als llocs de treball esmentats és deixar una porta oberta a la possibilitat d'ampliar indiscriminadament, en el futur, la contractació laboral a qualsevol lloc de treball docent. De fet l'article 89.6 possibilita la contractació en règim laboral de personal docent per realitzar substitucions temporals d'un determinat àmbit territorial. L'avantprojecte sembla trobar una fórmula per posar en pràctica uns dels objectius marcats a l'informe Bofill, “reduir els sous inicials del professorat” i contribuir a empitjorar així les seves condicions de treball.

5.2. Mesures de protecció i valoració del professorat (art. 21 i 82)

Dos articles amb redactats molt carregosos, on les qüestions següents haurien de quedar més clares. L'assistència lletrada gratuïta al professorat ha de ser una obligació per a l'administració i opcional per al professorat.

Hauria de quedar clara la responsabilitat subsidiària de l'administració en totes i cadascuna de les activitats escolars i extraescolars.

No és assumible que el professorat jubilat pugui ocupar llocs de treball, encara que sigui a jornades reduïdes, com tampoc no ho és que realitzi tasques o funcions que puguin ser realitzades per professorat en actiu o en atur.

5.3. La provisió de llocs de treball

L'avantprojecte flexibiliza en excés la provisió de llocs de treball. Estableix massa elements de caràcter subjectiu i eleva la discrecionalitat a la categoria de llei. Aquesta línia crea les condicions i abona el terreny al creixement de l'arbitrarietat.

L'article 77 diu, i l'article 89.3 reitera: "la direcció dels centres públics proposen llocs docents per als quals és necessari el compliment de requisits addicionals de titulació o de capacitació professional docent"; i l'apartat 3 de l'article 77 afegeix: "la direcció del centre està habilitada per avaluar l'activitat docent i de gestió del personal del centre".

D'entrada, aquesta redacció planteja alguns problemes: centres de les mateixes característiques i necessitats poden tenir llocs de treball diferents, incrementant la diferenciació entre centres i desregularitzant els currículums. Així mateix, es potencia que l'alumnat tingui accés a diferents ensenyaments en base a perfils de professorat, a diferents entorns socials i en funció de les possibilitats d'autofinançament de cada centre, i no tal com hauria de ser en un plantejament educatiu coherent que contribuís a millorar la igualtat d'oportunitats, que correspondria a l'administració de la Generalitat.

En aquest sentit, si no s'aclareix l'aprovació per part del claustre del projecte educatiu, que queda en mans de la direcció (tampoc no queda clara la jerarquia del projecte educatiu sobre el projecte de direcció) i del consell escolar, els llocs de treball que es generin amb els requisits específics quedaran sotmesos, no necessàriament a criteris objectius, sinó a la sapiència i a les conviccions morals i ètiques de les direccions, i no a una normativa específica subjecta als principis d'igualtat, mèrit i capacitat.

L'article 89.4 estableix que "es poden establir requisits o perfils propis fixats pel centre per a llocs de treball que formin part de l'equip de suport del projecte educatiu". Aquest article l'haurien d'explicar perquè, si tot el claustre ha d'observar el PEC, no és tot el claustre l'equip de suport al PEC? Aleshores, quins són els càrrecs o grups que facin projectes específics? Això lliga amb l'article 90.2: "a aquests llocs podrà accedir el professorat del centre o d'altres centres per lliure designació".

Això significa triar el professorat com si fossin càrrecs de confiança, com si fossin secretàries de directors generals i, per tant, el seu cessament és polític o lliure a proposta de qui l'ha nomenat o per cessament d'aquest. En cas de cessament d'un nomenament per lliure designació, aquest quedaria adscrit a zona educativa. L'avantprojecte no explícita la situació administrativa, per tant, hem de suposar que queda provisionalment adscrit a zona educativa i no definitiu a un centre. Tot sembla indicar que es vol blindar l'actuació de les direccions amb un equip de persones i que el seu lloc de treball al centre depengui de la direcció. Encara que l'avantprojecte va més lluny i tots els llocs de treball dependran de l'opinió pedagògica de la direcció, ja que l'article 97.5 dictamina "l'avaluació del desenvolupament del lloc de treball obtingut per concurs vincula la continuïtat del lloc".

USTEC-STES proposa que tots els llocs dels centres públics han de ser ordinaris; no poden ser singulars, ni es poden atorgar per lliure designació, ni per concurs específic, sinó per concurs general. Una altra qüestió és com ens plantegem una necessària reforma del concurs general, que l'article 98 no fa, que doni sortida a les necessitats dels centres i mantingui un cert equilibri amb les preferències i les necessitats del professorat. La lliure designació (article 100 i altres esmentats) s'ha de suprimir i els concursos específics han de quedar acotats als serveis educatius. S'ha de reduir la subjectivitat, substituir l'entrevista per la defensa oral del projecte i limitar l'interrogatori de la comissió de selecció als aspectes pedagògics i didàctics del projecte, cosa que no es fa a l'article 99 i altres.

En la pràctica, es busca acabar amb la democràcia escolar i la reflexió educativa. Es jerarquitzen les funcions, es buiden de contingut les estructures horitzontals, deixant-les sense poder ni capacitat de decisió, i s'individualitza el treball educatiu en detriment del col·lectiu. En conseqüència, es busca construir un model d'escola on la divisió social del treball quedi meridianament reflectida entre els que manen i els que obeeixen. Un sistema que redueix el professorat a un simple transmissor de coneixements.

Per a USTEC-STES és prioritari incidir en el tractament de la diversitat, tant a infantil i primària com a l'ESO, amb desdoblaments, grups flexibles, suports; el departament hauria d'esmerçar els recursos en aquesta direcció. Això no obstant, malauradament, l'avantprojecte obvia el tema. Els recursos destinats a la innovació educativa han d'anar subordinats a les prioritats esmentades i han de tenir un caire temporal i, per tant, els llocs de treball que es generin haurien de ser ocupats de manera provisional.

A més dels concursos específics generalitzats i la lliure designació, l'avantprojecte busca flexibilitzar i acabar amb el model de destinació definitiva a centre i especialitat. Els concursos que cada tres anys (art. 101) convoqui el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya seran a centre, però l'adscripció definitiva serà a un concepte abstracte, indefinit geogràficament per ara, anomenat zona educativa. En cas de supressió o remoció de lloc, es recol·locarà el/la suprimit/da en un altre centre de la zona, sense participació en concursos (art. 97.2). L'avantprojecte no confirma que, en cas de supressió, es continuï mantenint l'adscripció definitiva a zona, la qual cosa té una importància vital si no hi ha llocs per

recol·locar-se a la zona. Quan es reglamentari, veurem l'amplitud geogràfica de les zones que, si ens atenem als precedents, en determinats casos, sobretot rurals, poden ser grans.

Per una altra part, la recol·locació sense concurs suposa desregularitzar una garantia i el dret preferent (obviat en un avantprojecte tan reglamentista com aquest), i obre la incertesa a nomenaments de caràcter discrecional i arbitrari.

Així mateix, romandre en comissió de serveis més de dos anys en un centre educatiu suposa perdre la destinació definitiva.

El concurs cada tres anys també mereix un esment especial. Seria convenient coordinar els concursos estatals amb els de les diferents nacions i comunitats per evitar problemes de vacants en uns i en altres i greuges en la permanència en els centres segons s'hagi participat en un concurs o en un altre. Per una altra part, la proposta de l'administració catalana condueix a un greuge irresoluble, perquè pel concurs estatal obtens destinació definitiva a centre amb dret preferent en cas de supressió i per concurs de Catalunya a zona.

USTEC-STES defensa la destinació definitiva a centre i especialitat i el manteniment del dret preferent en cas de supressió.

5.4. Les direccions

L'article 90.3 caracteritza les direccions com a personal directiu i crea el lloc específic de direcció. Això és la versió moderna de la creació del cos de directors. En primer lloc, la figura de personal directiu comença a existir amb la publicació de l'Estatut de l'Empleat Públic i s'ha de desenvolupar. Per tant, no sabem si les persones que ocupin els càrrecs de direcció seran funcionaris o laborals o un híbrid que s'inventin més endavant. En segon lloc, seran nomenats políticament per lliure designació com a personal directiu? En cas afirmatiu, l'article 120 decauria i no quedaria rastre de la participació de la comunitat educativa. Així mateix, el fet de crear els llocs de treball de direcció, podria significar un accés per concurs de trasllats? El decret que va desenvolupar la LOCE a Catalunya pressuposava un concurs de trasllats encobert sota la coartada del concurs de mèrits. Curiosament l'article 120 preconitza pràcticament el mateix mètode de selecció de direcció que la LOE, però s'oblida del cessament que també estipula la LOE, i al mateix temps obvia també la necessitat que les direccions presentin, al mateix temps que el projecte, la seva proposta d'equip directiu, encara que només sigui per evitar trampes i que persones que saben d'antuvi que formaran part de l'equip directiu no puguin formar part de la comissió de selecció en representació del claustre, per raons òbvies.

En definitiva, es busca un perfil de direcció i gestor, gerent, allunyat de la tasca docent, però contradictòriament, en altres articles, es manifesta que es volen unes direccions que exerceixin un lideratge pedagògic i formulin el projecte educatiu....

L'avantprojecte, a la disposició addicional cinquena, en catalogar les direccions com a personal directiu i en fer dependre la negociació col·lectiva a la mesa sectorial de l'article

37 de L'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, prohibeix expressament la negociació col·lectiva de les condicions de treball de les direccions, que seran imposades per llei.

USTEC-STES reitera la seva defensa d'un perfil de direcció triada, i, si escau, cessada, democràticament per la comunitat educativa, que impulsi l'aprovació i l'aplicació del projecte educatiu per consens o majories qualificades del claustre i del consell escolar, i que respecti i executi les decisions col·lectives i democràtiques dels diferents òrgans de govern i participació. Un o una docent subjecte a dret administratiu amb condicions de treball negociades conjuntament a la mesa sectorial amb les de la resta del professorat i amb hores suficients per fer la feina administrativa, però, al mateix temps, compartint algunes hores de treball a les aules.

5.5. Els cossos docents de la Generalitat de Catalunya

Per l'article 87 i les addicionals segona i tercera es creen i es marquen les condicions dels cossos docents propis de la Generalitat de Catalunya. Això significa que, amb l'aprovació i publicació de la llei al DOGC, el personal del cossos docents estatals transferits a la Generalitat de Catalunya s'integra en els cossos propis de la Generalitat. L'addicional segona els manté els drets econòmics i la tercera el dret a continuar participant en els concursos estatals. Això no obstant, l'avantprojecte no els manté o no diu res dels drets passius i la cotització a MUFACE.

El problema es planteja perquè el personal funcionari dels cossos de la Generalitat de Catalunya, per la Llei de la funció pública catalana, està obligat a pertànyer al règim general de la SS.

Amb l'antic estatut de Catalunya i la LOAPA, el personal d'altres departaments que es va integrar en els cossos de la Generalitat va mantenir MUFACE i la jubilació de classes passives, llevat de si promocionaven i ingressaven en un nou cos: aleshores passaven al règim general de la SS.

Aquestes mesures de la LOAPA podrien ser aplicades als docents transferits que s'integrin en els cossos propis de la Generalitat, però amb el nou estatut de Catalunya, si la LEC no ho recull amb claredat, sempre quedarà el dubte de la bilateralitat i que llei està per sobre.

A més d'això, el personal de nou ingrés, bé per oposició o promoció, passaria a la SS, la qual cosa suposaria que tindríem un professorat amb condicions diferenciades i la promoció en gran part quedaria anul·lada per a una gran part del professorat que no hi participaria per no perdre el model de contingències sanitàries i els models de jubilacions anticipades.

Per això, USTEC-STES considera que, abans de crear els cossos propis, s'han de lligar aquestes qüestions perquè no es produeixi una pèrdua de drets. En tot cas, es podrien crear en una llei específica o en un estatut docent de la funció pública catalana, un cop que l'Estat i la Generalitat hagin trobat la manera de resoldre el problema.

5.6. Les retribucions

Considerem que les millores retributives són un element imprescindible per millorar la qualitat

de vida del professorat i per reconèixer socialment la seva tasca. En aquest sentit, seria necessari un compromís de l'administració en la llei de millora retributiva generalitzada i lineal del professorat que ajusti els nostres salaris a l'entorn social i econòmic de Catalunya.

Però no sembla aquesta la línia marcada a l'art 111 de l'avantprojecte que planteja:

- Complement generalitzat inferior pels que no portin tres anys d'experiència laboral.
- Incrementos per resultats obtinguts per l'alumnat.
- Una àmplia diversificació complementària per funcions o càrrecs.
- Un canvi en la promoció horitzontal dels cinc estadis actuals per la implantació de set graus de cinc anys cada un, que se superarien en base a un barem de mèrits regulat pel govern i una avaluació de la tasca docent (art.106).
- Complementos per dedicació lectiva especial.

L'apartat de les retribucions està en consonància amb la resta de l'avantprojecte. L'establiment d'una escola jerarquitzada, amb una forta divisió del treball, exigeix individualitzar i jerarquitzar les retribucions.

L'article busca una diferenciació salarial del professorat esglaonada en base a conceptes més que discutibles com són: la responsabilitat, la dedicació i l'antiguitat. Ja portem anys, però l'avantprojecte consolida i aprofundeix un model retributiu basat en una productivitat fictícia. En la mesura que es divideixen i jerarquitzen les retribucions, les possibilitats d'incrementos generalitzats i lineals disminueixen; i això abarateix costos laborals, la qual cosa beneficia l'administració en detriment de la millora de la qualitat de vida del professorat i, a més, possibilita un estalvi en plantilles en els centres, ja que aquestes polítiques retributives tendeixen a reduir les hores considerades lectives per a tutories, coordinacions, etc.

Pretén introduir les hores extres a preu de saldo, mitjançant un complement que possibiliti pagar aquestes hores per sota de preu de mercat i, encara més important, estalviar-se contractació de nou professorat.

L'avantprojecte avala els milers de combinacions de salaris diferents existents avui a l'ensenyament públic. Individualitzar tant les retribucions comporta, al final, reduir els compromisos de les persones que no tenen accés als diferents càrrecs i funcions i, per tant, abona les condicions per limitar les aportacions i la participació del professorat en la tasca col·lectiva. Al mateix temps, introdueix factors de competitivitat entre el professorat que no signifiquen millorar la competència generalitzada, sinó empitjorar les relacions humanes en una tasca que necessita bones relacions per aprofundir en la reflexió col·lectiva i el treball en equip.

Per una altra part, discrimina jeràrquicament les funcions –és més important ser coordinador que tutor- i al final de l'esglaó el que menys importa perquè és el que menys es paga és realitzar les activitats lectives amb l'alumnat, ja que per a aquesta funció no hi ha complement.

L'increment per resultats escolars és inadmissible i és la punta de llança del model d'escola-empresa que el departament proposa. És l'aposta per desequilibrar els conceptes d'educació i instrucció en favor de la transmissió de coneixements i en detriment de la inculcació de valors i hàbits. És una mala política educativa que tendeix a contribuir a deshumanitzar l'escola i també, amb el temps, encara més, la societat.

L'abaratiment de sous del personal de menys de tres anys i del personal substituït que sigui laboralitzat (art. 111.7 i 89.6) és una mostra més de la introducció del model de gestió privada conjuntament amb la flexibilitat de l'estabilitat, la productivitat, l'obtenció de recursos propis..., que ens indiquen el model d'escola neoliberal en el qual es pretén aprofundir com un pas previ més per fer possible amb el temps la privatització de l'ensenyament públic.

5.7. La promoció docent i avaluació individual punitiva

A la promoció docent, la promoció entre cossos, inclosos el cos de catedràtics i catedràtiques i el d'inspectors i inspectores, l'accés a la docència universitària o a l'administració educativa, s'hi afegeixen ara l'accés a la categoria de sènior, que l'article 107 configura per a la primària i la secundària però que al final possiblement quedarà per a la primària, i el canvi en la promoció horitzontal, comentat abans, de graus enlloc d'estadis. En tots els procediments s'hi introdueix un nou element discriminador i punitiu: l'avaluació individual del professorat portada a terme per les direccions i la inspecció (art. 102, 103, 104, 105, 106, 107 i 108).

Un model d'avaluació lligat al sistema retributiu que no contribuirà a la reflexió pedagògica i a la millora de la qualitat educativa, sinó al contrari. Anirà en detriment d'ambdues, ja que contribuirà a reforçar la jerarquia i l'autoritat de les direccions de manera subjectiva i, per tant, a l'autocensura d'amplis sectors del professorat, encara que només sigui per evitar futurs problemes. Per tant, tendeix a configurar-se com un instrument per afavorir "l'obediència deguda". És un plantejament pervers que pretén substituir un règim disciplinari, possiblement el més dur de tota l'ordenança laboral, per evitar el procediment de drets i garanties de defensa que aquest conté. El procediment d'avaluació pot castigar més ràpid, sense garanties de defensa i, com s'ha demostrat en casos produïts amb alguns interins, sense tipificar cap falta ni greu, ni lleu.

De nou se'ns situa en la filosofia de l'empresa privada, on el patró o el càrrec que actua en el seu nom pot decidir qui li convé i qui no, sense necessitat de donar massa explicacions.

Aquest procediment no és precisament la manera de millorar el treball en equip, ni de contribuir a la reflexió educativa. Per això a USTEC-STES entenem que l'avaluació és un procés de reflexió col·lectiva de cicles, departaments o claustres, segons el nivell on es reflexiona sobre la pràctica educativa portada a terme des de la realitat de l'entorn social de l'alumnat, el seu punt de partida en el procés educatiu, els recursos i els mètodes utilitzats, i treure'n les conclusions amb els canvis o millores que s'han d'introduir tant en el projecte educatiu com en la pràctica docent. Per descomptat, s'avalua també l'administració educativa i es crea una altra via a través de la inspecció, perquè la direcció política de l'administració conegui les mancances i necessitats dels centres.

Introduir la categoria de professor sènior ens sembla introduir, inútilment, un element diferenciador i divisor més sense necessitat pedagògica i atribuir-li unes funcions que, com en el cas dels catedràtics, pot fer qualsevol professor, perquè, a més els concursos de mèrits que configuren i configuraran l'accés, segons el cas, no tenen res a veure amb les funcions que se'ls pretén encarregar. Per tant, resten com una simple via de promoció retributiva.

5.8. Personal interí

Aptitud per a la pràctica docent

Proposem que per al professorat novell, durant el seu primer any d'incorporació al treball en un centre públic, hi hagi un procés de tutorització de caire orientatiu que li possibiliti una integració en el centre i una incorporació a la reflexió col·lectiva de la pràctica docent.

Això no obstant, entenem que no és necessari un procés d'avaluació punitiu individual de la seva actuació, en tot cas la reflexió hauria de ser col·lectiva amb la resta de companys i orientada a la millora col·lectiva de l'activitat.

No podem admetre de cap manera que aquests "processos d'avaluació determinin la seva competència docent" (art 84). I no ho podem admetre sota cap concepte perquè això pot suposar que, com a mal menor, quedi en un fet purament burocràtic, la qual cosa fa absolutament innecessaris aquests processos, i, com a mal major, que qualsevol professor/a interí/na pugui ser apartat de la docència, com a mínim temporalment, sense haver comès cap falta tipificada que pugui merèixer sanció disciplinària, simplement per decisions subjectives sobre la seva manera d'actuar o comportar-se. Aquestes fórmules provoquen una absoluta indefensió en el professorat a l'hora de gaudir dels seus drets i els condemnen a exercir la seva tasca docent sobre la base d'un únic criteri: "l'obediència deguda".

En aquest sentit, l'avantprojecte és ridícul i mostra contínuament una desconfiança vers el professorat. No són suficients les pràctiques a realitzar i superar necessàriament per obtenir la titulació (art. 83), sinó que s'ha d'efectuar i superar un període de prova o pràctiques el primer any de treball i superar un nou període de pràctiques independentment dels anys que portis treballant per accedir a la funció pública docent (art. 93). Seria millor regular correctament les pràctiques durant el període d'estudis, amb una supervisió adequada, amb possibilitats d'exercir la docència amb responsabilitats i d'exercir-la amb diferents tipologies d'alumnat, i que la seva superació, conjuntament amb la resta de matèries, atorgués la titulació, i amb aquesta, la competència necessària per exercir la docència.

No sembla que aquest sigui l'esperit de l'article 83 "la formació inicial", on ja d'entrada es fa una diferenciació incomprensible entre titulació i idoneïtat professional: "Per obtenir la titulació i la idoneïtat professional cal superar un període de pràctiques tutoritzades". Dos apunts: primer, són diferents la titulació i la idoneïtat professional? i segon, no es pretén millorar aquest període de pràctiques?

Laboralització del personal substitut

Amb la publicació de la llei, en cada zona educativa el personal substitut podrà ser contractat en règim laboral per cobrir substitucions temporals (art. 89.6), a la pública i a la privada concertada, la qual cosa suposarà un clar empitjorament de les seves condicions de treball: salarials, de contractació, manca de transparència, pèrdua de drets (llicències i permisos)...

Accés als cossos docents

Així mateix, la publicació de la llei comporta de fet la integració del professorat funcionari en els cossos docents propis de la Generalitat, la qual cosa suposarà que el personal interí que superi els processos selectius d'accés i ingressi com a funcionari en els nous cossos romandrà a la SS, i no tindrà accés a MUFACE, ni als models de jubilació de classes passives.

El procés selectiu d'accés a la funció pública que planteja l'avantprojecte no varia substancialment i es perd una gran oportunitat d'obrir una doble via d'accés que faciliti al personal interí l'accés a llocs de treball que porta temps ocupant.

En tot cas, aquest nou accés, que es realitzaria un cop acabades les oposicions transitòries de la LOE, destaca entre les seves característiques negativament: l'obligatorietat de superació de les proves i la ponderació en la nota final de la nota de les proves, els mèrits del concurs i la nota de la fase de pràctiques.

Retribucions

Crea una gran incertesa quant a les retribucions del personal interí, ja que trenca el procés d'homologació retributiva amb la resta del professorat. En aquest sentit, transforma els actuals complements de destinació i específic en un únic complement general amb dos components als quals només podrien accedir els qui comptessin amb tres anys d'activitat professional; els altres cobrarien un complement de formació inicial de menor quantia. Per una altra part, el nou personal interí que ingressi amb posterioritat a la publicació de la llei no tindrà dret a cobrar estadis. La resta d'interins no podran passar del tercer estadi i la quantia d'aquests serà absorbida per qualsevol increment retributiu, la qual cosa equival a una congelació de sou fins que l'increment acumulat superi l'estadi ja consolidat.

Provisió de llocs

Consolida i aprofundeix les mateixes pràctiques discrecionals que es vénen observant fins ara. Manté les mateixes formes de provisió i manteniment de llocs de treball lligades a l'aprovació de les direccions.

5.9. Altres aspectes

L'article 109, sobre prevenció de riscos laborals, curiosament com en altres aspectes de les condicions de treball, és tan reglamentista que s'oblida d'incorporar algunes qüestions i compromisos a portar a terme tan importants com l'elaboració del mapa de riscos de la professió docent i establir un catàleg de malalties professionals.

Introdueix el concepte de jornada especial i obre una via a regular la participació del professorat en les activitats extraescolars i, com hem comentat abans, lliga l'ampliació de la permanència en el centre i de l'horari lectiu a un complement retributiu. S'introdueix el concepte, doncs, d'hores extraordinàries.

A l'article 85, de la formació permanent, hi notem un zel excessiu per la col·laboració amb entitats i universitats privades, que s'hauria de substituir per un compromís ferm de l'administració per organitzar i finançar activitats de formació públiques, adreçades al professorat i altres professionals, tant en els centres i zones lligades al lloc de treball i a la tasca concreta en l'horari de permanència al centre, com altres activitats genèriques de formació en horari laboral.

6. Els òrgans de govern i participació del centre

A més dels elements que hem vingut assenyalant al llarg d'aquestes al·legacions que indiquen la transformació de l'organització i gestió dels centres públics cap a un model de gestió privada, jerarquitzada i autoritària, entenem que l'avantprojecte continua reforçant-nos en la nostra apreciació quan entra a dictaminar les funcions de la direcció, el claustre i el consell escolar.

A parer nostre, els òrgans col·lectius de participació i govern perden poder de decisió en benefici de la direcció, i temem que a la pràctica quedaran relegats a formar part del decorat escolar.

Respecte al nomenament de les coordinacions i les tutories, entenem que, contràriament al que defineix l'article 115, haurien de ser proposades des dels cicles i departaments i aprovats pel claustre, i no nomenats directament per la direcció. No compartim que el fet d'haver accedit al cos de catedràtics atorgui preferència absoluta per ocupar el càrrec de coordinació.

En relació amb les funcions del claustre, creiem que l'article 117 s'hauria de millorar molt, introduint-hi canvis i afegint-hi funcions que el caracteritzessin com un autèntic òrgan de govern. En aquest sentit, entenem que el claustre hauria de ser l'òrgan de participació i decisió del professorat en l'ordenació de les activitats en els centres sobre tots els aspectes educatius i de l'organització del treball, i en altres aspectes del govern del centre.

S'haurien d'aprovar, doncs, amb el màxim consens o majories qualificades, el projecte educatiu, el reglament intern de centre i la programació anual, i aprovar l'adscripció a cursos i a llocs de treball, si escau.

A més, el claustre ha de tenir la facultat d'analitzar i valorar el funcionament general del centre, l'avaluació del rendiment escolar i el resultat de les avaluacions internes i externes en què el centre participi.

Haurien de ser membres del claustre el personal docent i altres professionals que tinguin relació directa amb la docència en el centre.

Entenem que si el director presideix, la seva decisió està per sobre del claustre, per tant, hauria de coordinar les sessions.

L'equip directiu hauria de tenir una composició fixada per reglament, similar en tots els centres de les mateixes característiques, a definir en el reglament, i haurien de quedar fixades les funcions de cada membre. Aquestes funcions no poden quedar tan obertes a allò que delegui la direcció (art. 118.4). Al mateix temps que la funció de l'equip directiu no ha de ser la de gestionar el projecte educatiu, sinó la de supervisar la gestió que les diferents estructures del centre en fan i la de proposar al claustre i al consell escolar l'aprovació de les modificacions oportunes.

En tot cas, no hauria de ser la direcció qui nomenés i cessés els membres de l'equip directiu, sinó que la direcció hauria de proposar al claustre i al consell escolar tant el nomenament com el cessament per a la seva aprovació i ratificació, respectivament, per majories qualificades.

No reiterarem algunes altres qüestions sobre les funcions de les direccions que haurien de ser suprimides i que ja hem comentat en apartats anteriors.

Així mateix, considerem que la llei hauria de possibilitar el cessament de la direcció per majoria dels membres del consell escolar.

La direcció hauria de ser la representació del centre escollida democràticament per la comunitat educativa i, per tant, una mena de coordinador/a general, amb una mena de característiques que li permetessin treballar amb el màxim consens i la participació de la comunitat educativa. No es tracta que sigui un "leader", paraula que pot conduir a males interpretacions. Per tant, amb referència a l'article 119, la definició de cap de personal s'hauria de suprimir.

Barcelona, 7 de juliol de 2008

Vot particular al Dictamen 10/2008 sobre l'Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya, que subscriu en Ramon Farré Roure (ACM), en relació amb l'apartat de fets del dictamen

El dictamen no recull suficientment que la Llei d'educació de Catalunya ha d'estar arrelada en allò que l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix. En aquest sentit, l'apartat de fets hauria de recollir el següent:

“La Generalitat de Catalunya i la resta dels poders públics, en virtut del que preveu l'Estatut d'autonomia de Catalunya, han de garantir la qualitat del sistema d'ensenyament i han d'impulsar una formació humana, científica i tècnica de l'alumnat basada en els valors socials d'igualtat, solidaritat, llibertat, pluralisme, responsabilitat cívica i els altres que fonamenten la convivència democràtica. Els drets que l'Estatut reconeix en els àmbits de les persones, les famílies, l'educació, la cultura, la llengua, la participació, l'accés als serveis públics i els serveis socials, entre altres, vinculen els poders públics de Catalunya, entre els quals la Generalitat. En l'àmbit educatiu, el dret de totes les persones a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat ha de quedar garantit mitjançant un model educatiu d'interès públic.

Corresponen a la Generalitat, en l'àmbit de les seves competències exclusives, de manera íntegra, la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva. Correspon únicament a la Generalitat l'exercici d'aquestes potestats i funcions, mitjançant les quals pot establir polítiques pròpies. En les matèries que l'Estatut atribueix a la Generalitat de forma compartida amb l'Estat, corresponen a la Generalitat la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva, en el marc de les bases que fixi l'Estat com a principis o mínim comú normatiu en normes amb rang de llei, excepte en els supòsits que es determinin. En exercici d'aquestes competències, la Generalitat pot establir polítiques pròpies. El Parlament ha de desplegar i concretar per mitjà d'una llei les dites disposicions bàsiques.

D'acord amb aquests principis, correspon exercir la potestat legislativa tot elaborant la Llei d'educació de Catalunya, fonament jurídic de les polítiques pròpies que la Generalitat ha d'establir.

En allò que afecta la llengua i la cultura pròpies, la llei, d'acord amb els drets històrics que fonamenten l'autogovern, ha de recollir la posició singular de la Generalitat en relació amb la llengua i la cultura catalanes i la seva projecció en l'àmbit de l'educació. En aquest sentit, la llei ha de reforçar que la llengua normal d'ensenyament és el català i ha d'establir que només correspon a la Generalitat de Catalunya determinar, quan escaigui, la llengua d'ensenyament de les diferents àrees i matèries dels curricula en els ensenyaments reglats.”

S'adhereix a aquest vot particular el senyor Jordi Roig (ACM).

Vot particular al Dictamen 10/2008 sobre l'Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya, que subscriu en Ramon Farré Roure (ACM), a l'apartat de consideracions generals del dictamen

L'apartat de consideracions generals del dictamen no recull amb prou profunditat, a criteri de qui subscriu el vot particular, el debat en el si del Consell, ni tampoc els principis, molts d'ells incardinats en els principis constitucionals i estatutaris, que han de ser necessàriament considerats. En aquest sentit l'apartat "Consideracions generals" hauria de recollir el següent:

"Durant l'estudi de la llei pel Consell, s'ha posat de manifest que en la redacció de l'avantprojecte s'hauria d'haver tingut molt present el Pacte Nacional per a l'Educació i que calia haver emprat aquells termes i idees que van ser fruit de l'acord assolit, i que serien novament objecte de consens en la nova llei. El Pacte apostava amb fermesa per l'aprovació d'una llei estable en el marc educatiu que potenciés l'acció educativa dels centres i del professorat.

La Llei d'educació de Catalunya (LEC) és una oportunitat única per configurar el sistema educatiu català adaptat a la realitat educativa del nostre país, amb ànim de propiciar-ne la millora per tal de garantir el principi fonamental de la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, en condicions d'equitat, en un marc de llibertat i amb garantia d'igualtat d'oportunitats, amb la participació irrenunciable de la comunitat educativa. El ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals ha de ser, per tant, la finalitat primera de la Llei d'educació.

Per tal de fer-ho possible, la llei ha de permetre la configuració de polítiques públiques, compatibles amb diferents orientacions dels governs que les hagin d'impulsar i aplicar, que estiguin d'acord amb els principis rectoris recollits en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'autonomia de Catalunya i en els tractats i acords internacionals subscrits i ratificats per l'Estat espanyol. Especial rellevància en l'àmbit català tenen els drets, els deures i els principis rectoris recollits en el Títol primer de l'Estatut, que, en allò que a l'educació afecta, han de quedar recollits i emparats en la LEC de manera expressa.

Igualment, la llei ha de ser especialment curosa amb el reconeixement efectiu del dret a l'educació i amb el reconeixement constitucional de la llibertat d'ensenyament, tal i com recull l'article 27 de la Constitució espanyola, que, alhora, imposa als poders públics l'obligació de garantir els drets que hi són reconeguts, entre els quals el dret de tothom a l'educació mitjançant la programació general de l'ensenyament, tenint en compte l'oferta de centres públics i de centres privats concertats i amb la participació efectiva de tots els sectors afectats, i la creació de centres docents, i el dret que assisteix els pares per tal que els fills rebin l'educació religiosa i moral que vagi d'acord amb les seves conviccions.

Aquests principis generals s'han de traduir en una redacció positiva de la llei que reconegui la necessària autonomia dels centres docents, a qui els és exigible proporcionar una educació de

qualitat a tot l'alumnat, que ha d'afectar tant la seva capacitat de construir un projecte educatiu propi, que en el cas dels centres privats concertats ha d'incorporar el caràcter propi, en els termes i amb els límits reconeguts a la legislació vigent, com la seva organització i funcionament.

En l'accés als centres d'ensenyament, les administracions educatives han de garantir la igualtat en l'admissió dels alumnes en centres públics i privats concertats de manera que garanteixi el dret a l'educació, l'accés en condicions d'igualtat i la llibertat d'elecció de centre per pares o tutors, i la llibertat de creació de centres docents, inherent a la llibertat d'ensenyament, tot fent possible una adequada i equilibrada distribució entre els centres escolars dels alumnes amb necessitat específica de suport educatiu.

Conseqüentment, i per garantir la possibilitat d'escolaritzar tots els alumnes sense discriminació per motius socioeconòmics, els centres públics o privats concertats han de rebre de l'Administració de la Generalitat els recursos homòlegs, suficients i necessaris per garantir la gratuïtat efectiva dels ensenyaments de caràcter gratuït, cosa que ha de ser expressament reconeguda en la llei.

El dret a l'educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat ha de quedar reconegut i garantit en el model educatiu estatutari d'interès públic que la llei ha de configurar ineludiblement, model que en el Pacte Nacional per a l'Educació s'entén equivalent al concepte de servei públic educatiu, que ha de ser prestat a través dels centres públics i dels centres privats que s'acullin al règim de concerts.

La llei ha de prestar una atenció prioritària al professorat i a la resta de personal que presta serveis en centres públics i privats concertats. La qualitat de l'educació depèn radicalment de la qualitat dels docents i aquesta ha de ser sempre millorada. Una atenció prioritària a la seva formació inicial i permanent és imprescindible amb la finalitat de donar resposta a les necessitats i a les noves demandes que el sistema educatiu rep. Així mateix, cal seguir millorant les condicions en què el professorat du a terme la seva feina, i promoure el reconeixement, el suport i la valoració social de la funció docent, l'exercici de la qual ha de fer-se sota criteris d'analogia en els centres sostinguts amb fons públics.

La llei ha de ser, així mateix, especialment curosa en recollir i protegir la posició singular de la Generalitat en relació amb la llengua i la cultura catalanes i la seva projecció a l'àmbit educatiu, en els termes que l'Estatut estableix en relació amb els drets històrics, alhora que ha de possibilitar el ple desenvolupament de les competències en matèria d'ensenyament que s'hi contenen. La llei ha de definir i concretar aquells aspectes que es deriven del desplegament de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i que singularitzi el sistema educatiu català, en millori la qualitat i el doti de prou estabilitat per assolir els seus objectius.

La Generalitat de Catalunya, sistema institucional en què s'organitza políticament l'autogovern del país, en exercici de les competències estatutàries, ha d'actuar com a veritable administració

educativa amb competències en matèria d'ensenyament per tal de garantir la igualtat i la cohesió socials en tot el territori de Catalunya, evitant tota ombra de discriminació injustificada qualsevulla que en sigui la causa. La coresponsabilització dels ens locals, en els termes ja recollits en el Pacte Nacional per l'Educació és, així mateix, imprescindible, com ho és la contribució de totes les institucions catalanes, les organitzacions socials i la societat civil representada en aquest Consell, amb la finalitat d'arribar a disposar d'un sistema educatiu que assoleixi altes cotes d'equitat i excel·lència, on els drets dels alumnes, el primer dels quals el dret a rebre una educació de qualitat, siguin garantits i els seus deures degudament establerts.”

S'adhereix a aquest vot particular el senyor Jordi Roig (ACM).

Vot particular al Dictamen 10/2008 sobre l'Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya, que subscriu en Ramon Farré Roure (ACM), en relació amb alguns aspectes vinculats al paper dels ens locals

El dictamen no aprofundeix suficientment en els punts següents, que han de ser considerats en la redacció de la llei.

Condicció d'Administració educativa

1. En la legislació bàsica, les referències a les administracions educatives (només en la LOE hi ha 239 referències) s'entenen fetes a les de les Comunitats Autònomes. Sovint hom llegeix "Les administracions educatives han de cooperar amb les corporacions locals...".

Considerar les entitats locals, totes elles, com a administracions educatives comportarà que allò que les lleis prediquin d'aquestes o obliguin a aquestes els sigui d'aplicació a les administracions locals en allò que els pertorqui en matèria educativa.

2. La definició d'administració educativa no afegeix res a la consideració d'administració pública amb competències en l'àmbit educatiu, segons allò que les lleis estableixin.

3. La condició d'Administració educativa suposa capacitat per ordenar i regular allò que és de la seva competència. Atorgar als ens locals condició d'administració educativa podria suposar que, en allò que es transferís, cada administració pogués ordenar-ho d'una manera diferent. Hi podria haver, així, ordenacions diferents en escoles d'adults, primer cicle d'educació infantil, admissió d'alumnes en llars d'infants, vigilància de l'escolarització, escoles d'arts..., al llarg del territori de Catalunya provocant una certa possibilitat de tractament desigual als ciutadans i diferenciació en els seus drets i deures en funció del lloc de residència.

Els principis ordenadors han de ser els mateixos, podent les administracions locals gestionar diferentment allò que els és transferit, o delegat, o és de la seva titularitat, i adaptar l'ordenació general amb els límits i condicions que les lleis estableixin en cada moment.

No seria acceptable configurar una Administració de l'educació a Catalunya que compartimentés fins a l'extrem l'educació pública catalana, de la qual la Generalitat de Catalunya n'és titular en bona part, per raons de cohesió, d'equitat.

Competències de l'Administració educativa de la Generalitat

La LEC ha d'establir indubitablement que la Generalitat estableix i dirigeix la política educativa a Catalunya en l'àmbit no universitari en totes les matèries, sens perjudici de les competències que l'Estatut d'autonomia atribueix als governs locals.

El paper de les comarques

Les comarques han de poder gaudir de competències educatives o participar-ne. Haurien de ser citades expressament.

Coresponsabilització entre la Generalitat i els ajuntaments

En primer lloc, no és acceptable establir que “L’exercici de la coresponsabilitat de cada ajuntament i del Departament s’articula a nivell territorial”. S’articula de la manera que els qui es coresponsabilitzen volen i respectant els seus àmbits d’autonomia pròpia.

La coresponsabilització no s’ha de fer necessàriament en el si de les zones educatives.

Les zones educatives, expressió que al llarg de la llei té diferents continguts i accepcions, no poden condicionar l’exercici de les competències dels ens locals.

En l’establiment de consorcis “la presa de decisions requereix l’acord de la representació de la Generalitat en el seu òrgan decisor”. Amb caràcter general, l’Administració de la Generalitat ha de poder tenir i ha de tenir, en principi i per principi, el pes fonamental en l’exercici de les competències que li corresponen, per responsabilitat i per garantir l’equitat, la cohesió, i la igualtat d’accés i de provisió en els serveis educatius arreu Catalunya. No pot quedar establert per llei que és normal que la Generalitat només tingui el “veto” en les decisions. Ha de ser, en principi, motor i responsable principal en la prestació del serveis que li correspon prestar.

Les competències que poden exercir els consorcis no estan tancades. La relació hauria de ser tancada, sens perjudici de les competències de les administracions consorciades, i sens perjudici d’acordar allò que aquestes considerin escaient en la seva configuració en l’instrument jurídic de col·laboració corresponent.

Les competències no dependents directament dels “territoris” i que han de respondre a polítiques de país o que són plenament de política educativa general com “la concertació i autorització de centres concertats” no haurien de ser matèria consorciable per tal de mantenir una certa coherència en qüestions fonamentals, i més quan la Generalitat, com estableix l’avantprojecte, pot no tenir necessàriament el rol principal en el consorci.

Finançament

El Consell no ha conegut la memòria econòmica de la llei, en què es concretin els criteris amb què es finançaran els serveis transferits als ens locals, singularment, el de suficiència i equivalència amb els serveis de la mateixa Generalitat, en centres i serveis educatius idèntics o similars, el principi d’adequació de les transferències als increments de costos que es vagin produint o als canvis en les formes de prestació dels serveis que vinguin exigits per canvis en la legislació educativa, per canvis en les exigències socials en la millor prestació dels serveis, l’atenció suficient als costos de gestió que se’n derivin, de la qual cosa n’ha de quedar constància expressa.

Un altre principi que la llei hauria de recollir ben expressament i el dictamen no en fa esment amb força suficient és el de suficiència de la transferència de recursos per als nous serveis que els ens locals assumeixin i que han de quedar fixats de comú acord entre les dues administracions, Generalitat i ens locals.

Zones educatives. Territorialització de l'Administració educativa de la Generalitat

Pròpiament, no caldria que la llei regulés la forma en què l'Administració s'autoorganitza. Fer-ho ja entra dins les seves competències.

En allò que afecta especialment les administracions locals, les zones educatives es defineixen com a àmbit ordinari de concurrència i col·laboració de les administracions educatives i les municipals, cosa que no és acceptable en condicionar les relacions entre administracions autònomes a una zonificació determinada, que no coincidirà sempre amb els àmbits territorials municipals.

Tota referència a la zonificació pot ésser suprimida per innecessària, per complicar l'administració territorial, per augmentar la burocràcia, pel risc de disminuir les competències i atribucions dels ens locals i els centres educatius, per condicionar l'autonomia municipal indegudament i perquè, si cal cap zonificació, en allò que sigui imprescindible per una bona administració dels recursos i la programació de l'ensenyament, una norma reglamentària fonamentada en la capacitat d'autoorganització de l'administració permet d'establir-les, sense dotar-les de la condició d'estructura afegida a la ja existent o a la dissenyada en la llei.

S'adhereix a aquest vot particular el senyor Jordi Roig (ACM).

Vot particular al Dictamen 10/2008 sobre l'Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya, que subscriuen la senyora Mercè Rey i el senyor Antoni Arasanz, representants de les associacions de pares i mares de les escoles concertades de Catalunya, a l'apartat consideracions generals del dictamen

L'apartat de consideracions generals del dictamen no recull amb prou profunditat, a criteri dels qui subscriuen el vot particular, el debat en el si del Consell ni tampoc els principis, molts d'ells incardinats en els principis constitucionals i estatutaris, que han de ser necessàriament considerats. En aquest sentit l'apartat "Consideracions generals" hauria de recollir el següent:

"Durant l'estudi de la llei pel Consell s'ha posat de manifest que en la redacció de l'avantprojecte s'hauria d'haver tingut molt present el Pacte Nacional per a l'Educació i que calia haver emprat aquells termes i idees que van ser fruit de l'acord assolit, i que serien novament objecte de consens en la nova llei. El Pacte apostava amb fermesa per l'aprovació d'una llei estable en el marc educatiu que potenciés l'acció educativa dels centres i del professorat.

La Llei d'educació de Catalunya (LEC) és una oportunitat única per configurar el sistema educatiu català adaptat a la realitat educativa del nostre país, amb ànim de propiciar-ne la seva millora per tal de garantir el principi fonamental de la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, en condicions d'equitat, en un marc de llibertat i amb garantia d'igualtat d'oportunitats, amb la participació irrenunciable de la comunitat educativa. El ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals ha de ser, per tant, la finalitat primera de la llei d'educació.

Per tal de fer-ho possible, la llei ha de permetre la configuració de polítiques públiques, compatibles amb diferents orientacions dels governs que les hagin d'impulsar i aplicar, que estiguin d'acord amb els principis rectorals recollits en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'autonomia de Catalunya i en els tractats i acords internacionals subscrits i ratificats per l'estat espanyol. Especial rellevància en l'àmbit català tenen els drets, els deures i els principis rectorals recollits en el Títol primer de l'Estatut, que, en allò que a l'educació afecta, han de quedar recollits i emparats en la LEC d'una manera expressa.

Igualment, la llei ha de ser especialment curosa amb el reconeixement efectiu del dret a l'educació i amb el reconeixement constitucional de la llibertat d'ensenyament, tal i com recull l'article 27 de la Constitució espanyola, que, alhora, imposa als poders públics l'obligació de garantir els drets que hi són reconeguts, entre els quals el dret de tothom a l'educació mitjançant la programació general de l'ensenyament, tenint en compte l'oferta de centres públics i de centres privats concertats i amb la participació efectiva de tots els sectors afectats, i la creació de centres docents, i el dret que assisteix els pares per tal que els fills rebin l'educació religiosa i moral que vagi d'acord amb les seves conviccions.

Aquests principis generals s'han de traduir en una redacció positiva de la llei que reconegui la necessària autonomia dels centres docents, a qui els és exigible de proporcionar una educació de qualitat a tot l'alumnat, que ha d'afectar tant la seva capacitat de construir un projecte educatiu propi, que en el cas dels centres privats concertats ha d'incorporar el caràcter propi, en els termes i amb els límits reconeguts a la legislació vigent, com la seva organització i funcionament.

En l'accés als centres d'ensenyament, les administracions educatives han de garantir la igualtat en l'admissió dels alumnes en centres públics i privats concertats de manera que garanteixi el dret a l'educació, l'accés en condicions d'igualtat i la llibertat d'elecció de centre per pares o tutors, i la llibertat de creació de centres docents, inherent a la llibertat d'ensenyament, tot fent possible una adequada i equilibrada distribució entre els centres escolars dels alumnes amb necessitat específica de suport educatiu.

Consegüentment, i per garantir la possibilitat d'escolaritzar tots els alumnes sense discriminació per motius socioeconòmics, els centres públics o privats concertats han de rebre de l'Administració de la Generalitat els recursos homòlegs, suficients i necessaris per garantir la gratuïtat efectiva dels ensenyaments de caràcter gratuït, cosa que ha de ser expressament reconeguda en la llei.

El dret a l'educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat ha de quedar reconegut i garantit en el model educatiu estatutari d'interès públic que la llei ha de configurar ineludiblement, model que en el Pacte Nacional per a l'Educació s'entén equivalent al concepte de servei públic educatiu, que ha de ser prestat a través dels centres públics i dels centres privats que s'acullin al règim de concerts.

La Llei ha de prestar una atenció prioritària al professorat i a la resta de personal que presta serveis en centres públics i privats concertats. La qualitat de l'educació depèn radicalment de la qualitat dels docents i aquesta ha de ser sempre millorada. Una atenció prioritària a la seva formació inicial i permanent és imprescindible amb la finalitat de donar resposta a les necessitats i a les noves demandes que rep el sistema educatiu. Així mateix, cal seguir millorant les condicions en què el professorat du a terme la seva feina, i promoure el reconeixement, el suport i la valoració social de la funció docent, l'exercici de la qual ha de fer-se sota criteris d'analogia en els centres sostinguts amb fons públics.

La llei ha de ser, així mateix, especialment curosa en recollir i protegir la posició singular de la Generalitat en relació amb la llengua i la cultura catalanes i la seva projecció a l'àmbit educatiu, en els termes que l'Estatut estableix en relació amb els drets històrics, alhora que ha de possibilitar el ple desenvolupament de les competències en matèria d'ensenyament que s'hi contenen. La llei ha de definir i concretar aquells aspectes que es deriven del desplegament de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i que singularitzi el sistema educatiu català, en millori la qualitat i el doti de prou estabilitat per assolir els seus objectius.

La Generalitat de Catalunya, sistema institucional en què s'organitza políticament l'autogovern

del país, en exercici de les competències estatutàries, ha d'actuar com a veritable administració educativa amb competències en matèria d'ensenyament per tal de garantir la igualtat i la cohesió socials en tot el territori de Catalunya, evitant tota ombra de discriminació injustificada qualsevulla que en sigui la causa. La coresponsabilització dels ens locals, en els termes ja recollits en el Pacte Nacional per l'Educació és, així mateix, imprescindible, com ho és la contribució de totes les institucions catalanes, les organitzacions socials i la societat civil representada en aquest Consell, amb la finalitat d'arribar a disposar d'un sistema educatiu que assoleixi altes cotes d'equitat i excel·lència, on els drets dels alumnes, el primer dels quals el dret a rebre una educació de qualitat, siguin garantits i els seus deures degudament establerts.”

Vot particular en contra del Dictamen 10/2008 sobre l'Avantprojecte de la Llei d'educació de Catalunya que presenten conjuntament el sector de titulars de centres privats (Serveis Educatius de Catalunya, Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament de Catalunya i Federació Catalana de Centres d'Ensenyament) i el sector d'organitzacions patronals (Foment del Treball i PIMEC-SEFES), representats pels senyors Juan José Albericio, Sebastià Àlvarez, Enric Grau, Josep Algueró, Antoni Jorba i Manuel Rosillo

Es presenta aquest vot en contra per la raó que no es considera introduir en el dictamen els fets i consideracions generals que es relacionen a continuació. El sector que representem no volem deixar de fer notar algunes de les coses que han succeït en la tramesa de l'Avantprojecte de la Llei Catalana d'Educació

Als fets

En publicar-se el document de bases, antecedent de la llei, ja es generà un debat intens en diferents sectors de la comunitat educativa, amb una mobilització significativa. Coincidint amb el debat de la llei en el Consell, la societat catalana i els sectors educatius han palesat a bastament i en formes diferents la conveniència que es promulgui la llei catalana d'educació i l'opinió que li mereix l'avantprojecte, no sempre favorable en tots els seus extrems, encara que favorable en altres. Diversos col·lectius hi han presentat esmenes i al·legacions, que són coneguts i valorats per la comunitat educativa. Així mateix, milers de ciutadans han subscrit diverses al·legacions. El debat en el Consell ha reflectit també aquesta diversitat de mirades sobre l'avantprojecte de llei.

A les consideracions generals

“Durant l'estudi de la llei pel Consell s'ha posat de manifest que en la redacció de l'avantprojecte s'hauria d'haver tingut molt present el Pacte Nacional per a l'Educació i que calia haver emprat aquells termes i idees que van ser fruit de l'acord assolit, i que serien novament objecte de consens en la nova llei. El Pacte apostava amb fermesa per l'aprovació d'una llei estable en el marc educatiu que potenciés l'acció educativa dels centres i del professorat.

La Llei d'educació de Catalunya (LEC) és una oportunitat única per configurar el sistema educatiu català adaptat a la realitat educativa del nostre país, amb ànim de propiciar-ne la seva millora per tal de garantir el principi fonamental de la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, en condicions d'equitat, en un marc de llibertat i amb garantia d'igualtat d'oportunitats, amb la participació irrenunciable de la comunitat educativa. El ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals ha de ser, per tant, la finalitat primera de la llei d'educació.

Per tal de fer-ho possible, la llei ha de permetre la configuració de polítiques públiques, compatibles amb diferents orientacions dels governs que les hagin d'impulsar i aplicar, que

estiguin d'acord amb els principis rectors recollits en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'autonomia de Catalunya i en els tractats i acords internacionals subscrits i ratificats per l'Estat espanyol. Especial rellevància en l'àmbit català tenen els drets, els deures i els principis rectors recollits en el Títol primer de l'Estatut, que, en allò que a l'educació afecta, han de quedar recollits i emparats en la LEC d'una manera expressa.

Igualment, la llei ha de ser especialment curosa amb el reconeixement efectiu del dret a l'educació i amb el reconeixement constitucional de la llibertat d'ensenyament, tal i com recull l'article 27 de la Constitució espanyola, que, alhora, imposa als poders públics l'obligació de garantir els drets que hi són reconeguts, entre els quals el dret de tothom a l'educació mitjançant la programació general de l'ensenyament, tenint en compte l'oferta de centres públics i de centres privats concertats i amb la participació efectiva de tots els sectors afectats, i la creació de centres docents, i el dret que assisteix els pares per tal que els fills rebin l'educació religiosa i moral que vagi d'acord amb les seves conviccions.

Aquests principis generals s'han de traduir en una redacció positiva de la llei que reconegui la necessària autonomia dels centres docents, a qui els és exigible de proporcionar una educació de qualitat a tot l'alumnat, que ha d'afectar tant la seva capacitat de construir un projecte educatiu propi, que en el cas dels centres privats concertats ha d'incorporar el caràcter propi, en els termes i amb els límits reconeguts a la legislació vigent, com la seva organització i funcionament.

En l'accés als centres d'ensenyament, les administracions educatives han de garantir la igualtat en l'admissió dels alumnes en centres públics i privats concertats de manera que garanteixi el dret a l'educació, l'accés en condicions d'igualtat i la llibertat d'elecció de centre per pares o tutors, i la llibertat de creació de centres docents, inherent a la llibertat d'ensenyament, tot fent possible una adequada i equilibrada distribució entre els centres escolars dels alumnes amb necessitat específica de suport educatiu.

Consegüentment, i per garantir la possibilitat d'escolaritzar tots els alumnes sense discriminació per motius socioeconòmics, els centres públics o privats concertats han de rebre de l'Administració de la Generalitat els recursos homòlegs, suficients i necessaris per garantir la gratuïtat efectiva dels ensenyaments de caràcter gratuït, cosa que ha de ser expressament reconeguda en la llei.

El dret a l'educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat ha de quedar reconegut i garantit en el model educatiu estatutari d'interès públic que la llei ha de configurar ineludiblement, model que en el Pacte Nacional per a l'Educació s'entén equivalent al concepte de servei públic educatiu, que ha de ser prestat a través dels centres públics i dels centres privats que s'acullin al règim de concerts.

La llei ha de prestar una atenció prioritària al professorat i a la resta de personal que presta serveis en centres públics i privats concertats. La qualitat de l'educació depèn radicalment de la

qualitat dels docents i aquesta ha de ser sempre millorada. Una atenció prioritària a la seva formació inicial i permanent és imprescindible amb la finalitat de donar resposta a les necessitats i a les noves demandes que rep el sistema educatiu. Així mateix, cal seguir millorant les condicions en què el professorat du a terme la seva feina, i promoure el reconeixement, el suport i la valoració social de la funció docent, l'exercici de la qual ha de fer-se sota criteris d'analogia en els centres sostinguts amb fons públics.

La llei ha de ser, així mateix, especialment curosa en recollir i protegir la posició singular de la Generalitat en relació amb la llengua i la cultura catalanes i la seva projecció a l'àmbit educatiu, en els termes que l'Estatut estableix en relació amb els drets històrics, alhora que ha de possibilitar el ple desenvolupament de les competències en matèria d'ensenyament que s'hi contenen. La llei ha de definir i concretar aquells aspectes que es deriven del desplegament de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i que singularitzi el sistema educatiu català, en millori la qualitat i el doti de prou estabilitat per assolir els seus objectius.

La Generalitat de Catalunya, sistema institucional en què s'organitza políticament l'autogovern del país, en exercici de les competències estatutàries, ha d'actuar com a veritable administració educativa amb competències en matèria d'ensenyament per tal de garantir la igualtat i la cohesió socials en tot el territori de Catalunya, evitant tota ombra de discriminació injustificada qualsevulla que en sigui la causa. La coresponsabilització dels ens locals, en els termes ja recollits en el Pacte Nacional per l'Educació és, així mateix, imprescindible, com ho és la contribució de totes les institucions catalanes, les organitzacions socials i la societat civil representada en aquest Consell, amb la finalitat d'arribar a disposar d'un sistema educatiu que assoleixi altes cotes d'equitat i excel·lència, on els drets dels alumnes, el primer dels quals el dret a rebre una educació de qualitat, siguin garantits i els seus deures degudament establerts”.